ICCA

INTERNATIONAL COUNCIL FOR COMMERCIAL ARBITRATION

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ICCA ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ ΤΟΥ 1958

ΔΕΥΤΕΡΗ ΈΚΔΟΣΗ

ΜΕΤΑΦΡΆΣΤΗΚΕ ΑΠΌ ΤΗΝ ΜΑΡΊΑ ΑΘΑΝΑΣΊΟΥ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΑΝΑΓΙΏΤΗ ΧΑΛΚΙΆ

Με τη βοήθεια του Διαρκούς Διαιτητικού Δικαστηρίου
Παλάτι της Ειρήνης, Χάγη

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ICCA ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ ΤΟΥ 1958

ΔΕΥΤΕΡΗ ΈΚΔΟΣΗ

1η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ICCA ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ ΤΟΥ 1958:

ΕΝΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΚΑΣΤΕΣ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΚΔΟΣΗ

1η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ

με τη βοήθεια του
Διαρκούς Διαιτητικού Δικαστηρίου,
Παλάτι της Ειρήνης, Χάγη

Δημοσιεύθηκε από το International Council for Commercial Arbitration – Διεθνές Συμβούλιο για την Εμπορική Διαιτησία
<www.arbitration-icca.org>

ISBN 978-94-92405-69-2

Όλα τα δικαιώματα διατηρούνται.

© 2012, 2026 International Council for Commercial Arbitration
2012, 2026 Διεθνές Συμβούλιο για την Εμπορική Διαιτησία

Πρώτη έκδοση 2012 (βασισμένη στην αγγλική πρώτη έκδοση, 2011)
Δεύτερη έκδοση 2025 (βασισμένη στην αγγλική δεύτερη έκδοση, 1η αναθεώρηση 2024)

Αρχικός Τίτλος: *ICCA's Guide to the Interpretation of the 1958 New York Convention: A Handbook for Judges*

© Διεθνές Συμβούλιο για την Εμπορική Διαιτησία. Όλα τα δικαιώματα διατηρούνται. Το Διεθνές Συμβούλιο για την Εμπορική Διαιτησία επιθυμεί ο παρών Οδηγός να χρησιμοποιηθεί για διδακτικούς σκοπούς και για την προώθηση της διαιτησίας. Επομένως, επιτρέπεται η αναπαραγωγή ή αντιγραφή αυτού του Οδηγού, υπό την προϋπόθεση ότι η αναπαραγωγή του είναι ακριβής, χωρίς αλλαγές και λαμβάνει χώρα σ' ένα μη παραπλανητικό πλαίσιο, και υπό την προϋπόθεση ότι τα συγγραφικά δικαιώματα του Διεθνούς Συμβουλίου για την Εμπορική Διαιτησία αναγνωρίζονται σαφώς.

Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλείσθε όπως επικοινωνήσετε στο bureau@arbitration-icca.org.

ΣΗΜΕΊΩΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΩΝ

Ο Οδηγός του ICCA για την Ερμηνεία της Σύμβασης της Νέας Υόρκης του 1958 έχει μεταφραστεί από τους:

Μαρία ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
Δικηγόρος στον Δικηγορικό Σύλλογο της Πολιτείας της Νέας Υόρκης. Ανεξάρτητη διαιτήτρια στο Φρίμπουργκ. LLM in International Dispute Settlement από το Πανεπιστήμιο Νομικής της Γενεύης σε συνεργασία με το Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Διεθνών Σπουδών και Ανάπτυξης της Γενεύης, LLM in International Legal Studies από το Πανεπιστήμιο Georgetown και LLB από το Πανεπιστήμιο Warwick. Fellow του Chartered Institute of Arbitrators.

και

Παναγιώτης ΧΑΛΚΙΑΣ
Δικηγόρος στον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών και εγγεγραμμένος δικηγόρος στον Δικηγορικό Σύλλογο Γενεύης. Δικηγόρος στο Δικηγορικό Γραφείο White & Case SA, στη Γενεύη. LLM in International Dispute Settlement από το Πανεπιστήμιο Νομικής της Γενεύης σε συνεργασία με το Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Διεθνών Σπουδών και Ανάπτυξης της Γενεύης, *Maîtrise en droit économique* από το Πανεπιστήμιο Νομικής της Γενεύης και LLB από το Πανεπιστήμιο Νομικής Αθηνών.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΗ

Ο Οδηγός του ICCA για την Ερμηνεία της Σύμβασης της Νέας Υόρκης του 1958 έχει επιβεβαιωθεί με ανεξάρτητη αξιολόγηση από τον:

Ο Καθηγητής Σταύρος Μπρεκουλάκης
Ο Καθηγητής Σταύρος Μπρεκουλάκης κατέχει την Έδρα Michael & Laura Hwang στη Διεθνή Διαιτησία στο Εθνικό Πανεπιστήμιο της Σιγκαπούρης και είναι διαιτητής στο 3 Verulam Buildings στο Λονδίνο. Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ICCA και Αντιπρόεδρος του Διεθνούς Διαιτητικού Δικαστηρίου του ICC.

Η παρούσα ελληνική μετάφραση βασίζεται στο πρωτότυπο κείμενο του Οδηγού και επομένως περιέχει επικαιροποιημένες πληροφορίες μέχρι τον Μάϊο του 2024.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗ PIETER SANDERS ΩΣ ΕΠΙΤΙΜΟΣ ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

Η Σύμβαση της Νέας Υόρκης του 1958 είναι η πιο επιτυχημένη πολυμερής πράξη στον τομέα του διεθνούς εμπορικού δικαίου. Αποτελεί το κεντρικό κομμάτι στο μωσαϊκό των συνθηκών και νόμων διαιτησίας που εξασφαλίζουν την αποδοχή των διαιτητικών αποφάσεων και συμφωνιών διαιτησίας. Δικαστήρια σ' όλο τον κόσμο έχουν εφαρμόσει και ερμηνεύσει τη Σύμβαση για πάνω από πενήντα χρόνια, μ' ένα όλο και πιο ενοποιημένο και εναρμονισμένο τρόπο.

Το 1958 συμμετείχα ως αντιπρόσωπος από την Ολλανδία στην σύνταξη της Σύμβασης. Ξεκινήσαμε να δουλεύουμε σ' ένα προσχέδιο που είχε αρχικά προετοιμαστεί από το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο (ICC) το 1955. Το προσχέδιο του ICC προέβλεπε την εκτέλεση των « διεθνών » διαιτητικών αποφάσεων και παρουσιάστηκε στο Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών (ECOSOC). Το ECOSOC άλλαξε το προσχέδιο ούτως ώστε να εφαρμόζεται σε « αλλοδαπές » διαιτητικές αποφάσεις. Αυτό ήταν το προσχέδιο πάνω στο οποίο δούλεψε η Διάσκεψη από τις 20 Μαΐου έως τις 10 Ιουνίου 1958.

Σ' αυτό το προσχέδιο έγιναν αλλαγές και προσθήκες που το οδήγησαν σ' αυτό που έγινε γνωστό ως η « ολλανδική πρόταση ». Μια αλλαγή ήταν η κατάργηση της απαίτησης του διπλού *exequatur*, έτσι ώστε να είναι δυνατόν οι αποφάσεις να προσκομίζονται για την εκτέλεση τους, χωρίς πρώτα να λαμβάνουν κήρυξη εκτελεστότητας από τα δικαστήρια της χώρας στην οποία έχουν εκδοθεί. Μια άλλη αλλαγή ήταν σε σχέση με τον περιορισμό των λόγων για την απόρριψη της αίτησης εκτέλεσης της διαιτητικής απόφασης σε επτά λόγους που αναφέρονται στο Άρθρο V και σε σχέση με το μετατόπισμα του βάρους της απόδειξης των λόγων αυτών στο μέρος που αντιτίθεται της αίτησης εκτέλεσης. Οι επτά λόγοι που απαριθμούνται στη Σύμβαση έγιναν οι αποκλειστικοί λόγοι για την απόρριψη της αίτησης εκτέλεσης. Το βάρος της απόδειξης που εναπόκειται στο μέρος που αντιτίθεται της αίτησης εκτέλεσης και οι περιοριστικοί λόγοι απόρριψης της αίτησης

εκτέλεσης αναγνωρίζονται πλέον ως τα βασικά χαρακτηριστικά της Σύμβασης.

Το Άρθρο ΙΙ της Σύμβασης προστέθηκε στο τελικό στάδιο της σύνταξης, επίσης ως αποτέλεσμα της ολλανδικής πρότασης. Το Άρθρο αυτό προβλέπει ότι τα δικαστήρια πρέπει να παραπέμπουν τα μέρη σε διαιτησία, όταν ένα μέρος βασίζεται σε μια έγκυρη διαιτητική συμφωνία. Το προσχέδιο προέβλεπε μόνο την εκτέλεση των αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων. Η προσθήκη μιας διάταξης για την δικαστική αναγνώριση των διαιτητικών συμφωνιών ήταν περισσότερο αποτελεσματική απ' ό,τι η προηγούμενη ρύθμιση στα ακόλουθα δύο μέσα: το Πρωτόκολλο της Γενεύης του 1923 περί των διαιτητικών ρητρών και η Σύμβαση της Γενεύης του 1927 περί εκτελέσεως των αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων.

Προκειμένου η εφαρμογή της Σύμβασης της Νέας Υόρκης να είναι ενιαία και εναρμονισμένη, ένα αποτελεσματικό παγκόσμιο σύστημα το οποίο να αναφέρει τις υποθέσεις που εφαρμόζουν την Σύμβαση ήταν αναγκαίο. Γι' αυτό το λόγο ξεκίνησε το 1976 η δημοσίευση του ICCA *Yearbook Commercial Arbitration*, του οποίου ήμουν ο Γενικός Συντάκτης. Από τότε, τριανταπέντε τόμοι έχουν δημοσιευθεί. Το *Yearbook* είναι επίσης διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση <www.KluwerArbitration.com>. Το *Yearbook* έχει αναφέρει 1.666 δικαστικές αποφάσεις με αντικείμενο την Σύμβαση της Νέας Υόρκης από 65 από τις 145 χώρες που έχουν προσχωρήσει στη Σύμβαση.

Η Σύμβαση έβλεπε μπροστά. Ο Καθηγητής Matteucci, ο Ιταλός αντιπρόσωπος στη Διάσκεψη, την αποκάλεσε ως « μια πολύ τολμηρή καινοτομία ». Η Σύμβαση έχει αντέξει στη δοκιμασία του χρόνου. Περισσότερα από πενήντα χρόνια αργότερα, μπορούμε να εξακολουθούμε να προσβλέπουμε σε ευεργετικές προσαρμογές της ερμηνείας του κειμένου της, που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες τεχνολογίες και πρακτικές.

Ο Πρότυπος Νόμος για την Διεθνή Εμπορική Διαιτησία, ο οποίος εκδόθηκε από την Επιτροπή Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (UNCITRAL) το 1985, και όπως τροποποιήθηκε το 2006, έχει υιοθετηθεί σε πάνω από εβδομήντα χώρες και ομοσπονδιακά κράτη.

Ορισμένες χώρες έχουν υιοθετήσει τον Πρότυπο Νόμο χωρίς αλλαγές. Άλλες έχουν θεσπίσει σύγχρονους νόμους διαιτησίας εμπνευσμένους από τον Πρότυπο Νόμο. Καθώς οι χώρες υιοθετούν σύγχρονους νόμους διαιτησίας, τα δικαστήρια μπορούν να βασίζονται στις πιο ευνοϊκές διατάξεις αυτών των νόμων, όπως προβλέπεται από το Άρθρο VII της Σύμβασης.

Οι σύγχρονοι νόμοι διαιτησίας μπορούν επίσης να περιέχουν διατάξεις σχετικά με τη διαδικασία εκτέλεσης μιας διαιτητικής απόφασης. Η Σύμβαση καθορίζει μόνο τα έγγραφα που πρέπει να υποβληθούν στο δικαστήριο (Άρθρο IV) και ότι δεν μπορούν να επιβληθούν πιο επαχθείς όροι ή υψηλότερα έξοδα από ό,τι επιβάλλονται για την εκτέλεση μιας ημεδαπής διαιτητικής απόφασης (Άρθρο III). Η Γραμματεία της UNCITRAL, μαζί με το International Bar Association, έχει ερευνήσει αυτούς τους όρους και προσδιόρισε στην Έκθεσή της του 2008 ότι « υπάρχουν διαφορετικές λύσεις για τις πολλές διαφορετικές διαδικαστικές απαιτήσεις που διέπουν την αναγνώριση και εκτέλεση των διαιτητικών αποφάσεων σύμφωνα με τη Σύμβαση » (Έκθεση της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο A/63/17 παράγραφος 353, σελίδα 71) και συνέστησε να δουλέψει η Γραμματεία προς την ανάπτυξη ενός οδηγού επί της Σύμβασης που να προωθεί την ομοιόμορφη ερμηνεία και εφαρμογή της. Ένας τέτοιος οδηγός θα μπορούσε να εισάγει ενιαίους κανόνες που να αφορούν την διαδικασία εκτέλεσης.

Η πρωτοβουλία του ICCA να δημιουργήσει τον *Οδηγό του ICCA για την Ερμηνεία της Σύμβασης της Νέας Υόρκης του 1958: Ένα Εγχειρίδιο για τους Δικαστές* είναι μια ευπρόσδεκτη προσθήκη και σύντροφος του ICCA *Yearbook*. Καθορίζει τις ερωτήσεις που πρέπει να απαντηθούν και τα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν από τα δικαστήρια κατά την εφαρμογή της Σύμβαση της Νέας Υόρκης σ' ένα συνοπτικό, σαφή και απλό τρόπο που αναδεικνύει την ερμηνευτική προσέγγιση της Σύμβασης υπέρ της εκτέλεσης. Πιστεύω ότι αυτός ο Οδηγός θα χρησιμεύσει ως ένα αποτελεσματικό εργαλείο για την προώθηση του

συνθήματος που έχω επαναλάβει σε πολλές περιπτώσεις: « *Vivat, Floreat et Crescat Σύμβαση της Νέας Υόρκης του 1958* ».

Pieter Sanders
Schiedam, Απρίλιος 2011

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΕΎΤΕΡΗ ΈΚΔΟΣΗ

Καθηγητής Andrés Jana

Ο Οδηγός του ICCA για την ερμηνεία της Σύμβασης της Νέας Υόρκης του 1958 σχεδιάστηκε ως εγχειρίδιο για να παρέχει καθοδήγηση στους δικαστές σχετικά με το πεδίο εφαρμογής, την ερμηνεία και την εφαρμογή της Σύμβασης. Για να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι, ο Οδηγός συντάχθηκε ως ένα συνοπτικό κείμενο, γραμμένο σε απλή γλώσσα, και περιορίστηκε στην εξέταση των βασικότερων πτυχών της Σύμβασης. Ο Οδηγός δεν προορίζεται να αποτελέσει ένα ολοκληρωμένο έργο αναφοράς, αλλά έχει περισσότερο σχεδιαστεί για να απαντήσει σε συγκεκριμένα ερωτήματα που ενδέχεται να προκύψουν κατά την εφαρμογή της Σύμβασης. Ο Οδηγός, όπως έχει συνταχθεί, αντικατοπτρίζει τη βασική ιδέα ότι η Σύμβαση της Νέας Υόρκης είναι ένα απλό κείμενο που πρέπει να εφαρμόζεται από τα δικαστήρια στη συντριπτική πλειονότητα των υποθέσεων ακολουθώντας την απλή διατύπωση των διατάξεών της.

Από τη δημοσίευσή του το 2012, ο Οδηγός έχει αποδειχθεί εξαιρετικά αποτελεσματικός. Έχει γίνει ένα σημαίνον και συχνά αναφερόμενο έγκυρο κείμενο για τη Σύμβαση της Νέας Υόρκης. Έχοντας μεταφραστεί σε είκοσι οκτώ γλώσσες και διανεμηθεί σε 4.000 δικαστές παγκοσμίως, χρησιμεύει πλέον ως εργαλείο για δικαστές σε όλο τον κόσμο, καθώς και ως βασικό κείμενο διαβούλευσης για ακαδημαϊκούς, φοιτητές και επαγγελματίες.

Η ευρεία απήχηση του Οδηγού μπορεί να εκτιμηθεί από τον καθοριστικό ρόλο που έχει διαδραματίσει στο πρόγραμμα προσέγγισης των δικαστών του ICCA, το οποίο έχει θεσμοθετηθεί από την έκδοση της πρώτης έκδοσης μέσω της δημιουργίας μιας Δικαστικής Επιτροπής. Η Επιτροπή έχει μέχρι σήμερα πραγματοποιήσει δια ζώσης και διαδικτυακά εκπαιδευτικά προγράμματα για εθνικά δικαστήρια σε περισσότερες από σαράντα διαφορετικές χώρες. Τα « Roadshows της Σύμβασης της Νέας Υόρκης », όπως έμειναν γνωστές οι εκδηλώσεις

δικαστικού διαλόγου και κατάρτισης, αναπτύχθηκαν με στόχο την ανταλλαγή απόψεων με τους δικαστές των εθνικών δικαστηρίων σχετικά με τον κρίσιμο ρόλο των τοπικών δικαστηρίων στην ορθή λειτουργία της διεθνούς διαιτησίας και τη χρήση του Οδηγού ως βάση συζήτησης.

Δέκα χρόνια μετά τη δημοσίευση της πρώτης έκδοσης του Οδηγού, η επιτυχία της ίδιας της Σύμβασης της Νέας Υόρκης συνεχίζει να αυξάνεται, όπως αποδεικνύεται από τα παρόντα 172 συμβαλλόμενα κράτη και τον αυξημένο αριθμό δικαστικών αποφάσεων που την εφαρμόζουν. Η νομολογία και ορισμένες δικαστικές πρακτικές έχουν επίσης εξελιχθεί. Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις εξελίξεις, καθώς και την επιρροή του Οδηγού, η Δικαστική Επιτροπή του ICCA, της οποίας προήδρευε τότε ο καθηγητής Albert Jan van den Berg, έκρινε ότι ήρθε η ώρα να επικαιροποιήσει τον Οδηγό και έχει πλέον ετοιμάσει μια δεύτερη έκδοση.

Η προσέγγιση που ακολουθήθηκε από τη Δικαστική Επιτροπή κατά την προετοιμασία της δεύτερης έκδοσης ήταν ότι, ενώ επικαιροποιείται και συμπληρώνεται το κείμενο όπου είναι απαραίτητο, η δεύτερη έκδοση θα πρέπει να διατηρήσει τη συνολική δομή και το αρχικό ύφος του Οδηγού. Ειδικότερα, εξακολουθεί να παρουσιάζεται σε απλή γλώσσα με στόχο να χρησιμεύσει ως οδικός χάρτης για πιο εμπεριστατωμένη μελέτη, περιλαμβάνει παραπομπές μονάχα σε σημαντικές υποθέσεις και επικεντρώνεται στις θεμελιώδεις πτυχές της εφαρμογής της Σύμβασης.

Αν και στόχος μας ήταν να περιορίσουμε τις αλλαγές στο ελάχιστο, η δεύτερη έκδοση είναι το αποτέλεσμα ενδελεχούς αναθεώρησης, καλύπτοντας τις εξελίξεις στη νομολογία σχετικά με την εφαρμογή της Σύμβασης της Νέας Υόρκης και τις πρόσφατες δικαστικές πρακτικές. Επιπλέον, καλύπτονται πλέον ορισμένες πρόσθετες πτυχές της Σύμβασης που δεν περιλαμβάνονται στην Πρώτη Έκδοση.

Συγκεκριμένα, οι κύριες αλλαγές που περιλαμβάνονται στη Δεύτερη Έκδοση είναι οι εξής: i) επικαιροποιημένες παραπομπές στη σχετική νομολογία, ιδίως στη νομολογία που απεικονίζει βασικές αρχές- ii) μια πιο ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της αρχής της

ευνοϊκότερης μεταχείρισης που περιέχεται στο Άρθρο VII.1 της Σύμβασης- iii) ένα νέο τμήμα επί του Άρθρου VI της Σύμβασης- iv) αποσαφήνιση ορισμένων σημείων ώστε να αντικατοπτρίζεται η δικαστική πρακτική- και v) αναδιατύπωση ολόκληρου του κειμένου για να βελτιωθεί η σαφήνεια.

Ο Οδηγός διατηρεί τη συνολική του δομή. Ξεκινά με έναν κατάλογο ελέγχου που καθορίζει τα ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν και τα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν από τα δικαστήρια κατά την εφαρμογή της Σύμβασης στις δύο αγωγές που είναι διαθέσιμες στο πεδίο εφαρμογής της: η αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης της συμφωνίας διαιτησίας ή η αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης της διαιτητικής απόφασης.

Το πρώτο Κεφάλαιο αναφέρεται στη Σύμβαση ως μέσο του διεθνούς δικαίου, που εφαρμόζεται σε συμφωνίες διαιτησίας και διαιτητικές αποφάσεις, συμπεριλαμβανομένης της ερμηνείας και των αρχών καθοδήγησης, όπως η ερμηνευτική προσέγγιση υπέρ της εκτέλεσης. Στη συνέχεια εξετάζεται το ουσιαστικό και εδαφικό πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης, εξηγώντας τους πιθανούς περιορισμούς των επιφυλάξεων αμοιβαιότητας και εμπορικότητας που είναι διαθέσιμες στα συμβαλλόμενα κράτη. Στη συνέχεια, το πρώτο Κεφάλαιο εξετάζει τη σχέση της Σύμβασης με το εθνικό δίκαιο και άλλες συνθήκες, αναλύοντας την αρχή της ευνοϊκότερης εφαρμογής που περιέχεται στο Άρθρο VII. Τέλος, εξηγείται η διεθνής υποχρέωση των συμβαλλομένων κρατών να συμμορφώνονται με τη Σύμβαση, καθώς και οι συνέπειες της μη συμμόρφωσης.

Το δεύτερο Κεφάλαιο εξηγεί τις προϋποθέσεις για την αναγνώριση μιας συμφωνίας διαιτησίας και τα κριτήρια που πρέπει να λάβει υπόψη του το δικαστήριο όταν δέχεται ένα τέτοιο αίτημα.

Με τη σειρά του, το τρίτο Κεφάλαιο εξετάζει τις προϋποθέσεις για την αίτηση που υποβάλλεται σε δικαστήριο για την αναγνώριση και εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης.

Τέλος, προκειμένου να διευκολυνθούν οι συζητήσεις των δικαστών σε θέματα που σχετίζονται με τη Σύμβαση, ο Οδηγός περιέχει τέσσερα παραρτήματα: (I) την ίδια τη Σύμβαση της Νέας Υόρκης, (II) το

Πρότυπο Νόμο (περί διαιτησίας) της UNCITRAL για τη διεθνή εμπορική διαιτησία, (III) τη σύσταση της UNCITRAL του 2006 σχετικά με την ερμηνεία του Άρθρου II της Σύμβασης και (IV) ορισμένες χρήσιμες διαδικτυακές πηγές για περαιτέρω αναφορά.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η δεύτερη έκδοση είναι το αποτέλεσμα μιας ενδελεχούς και λεπτομερούς αναθεώρησης του Οδηγού. Τον Ιούνιο του 2023, είχα την τιμή να διαδεχθώ τον καθηγητή van den Berg ως Πρόεδρος της Δικαστικής Επιτροπής του ICCA και έκτοτε είμαι υπεύθυνος για τη δεύτερη έκδοση. Όμως, το έργο αυτό δεν θα ήταν δυνατό χωρίς τη συμβολή πολλών ανθρώπων. Πρώτον, του καθηγητή van den Berg, ο οποίος προώθησε την ιδέα αυτής της Δεύτερης Έκδοσης στο πλαίσιο της Δικαστικής Επιτροπής του ICCA. Δεύτερον, τα μέλη της εν λόγω επιτροπής, ιδίως εκείνα που διενήργησαν τη διαδικασία αναθεώρησης, συμπεριλαμβανομένων των Carolyn Lamm, Dominique Hascher, Mohammed Abdel Raouf και του ίδιου του Albert Jan με την πολύτιμη βοήθεια της Erica Stein, και εμού του ιδίου. Ιδιαίτερη αναγνώριση αξίζει στην Lindsay Gastrell και την Emily Hay, οι οποίες σε διαφορετικές χρονικές στιγμές ηγήθηκαν της συντακτικής ομάδας, για το έργο τους στην ενοποίηση των επικαιροποιήσεων, την ανάληψη σημαντικών ευθυνών σύνταξης και τον πρωταρχικό ρόλο στην επικαιροποίηση της νομολογίας. Το αποτέλεσμα της παρούσας Δεύτερης Έκδοσης οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην ανεκτίμητη συμβολή τους. Αναγνωρίζω επίσης το έργο των εκπροσώπων της ένωσης διαιτησίας κάτω των 40 ετών του ICCA (Young ICCA) για την πραγματοποίηση εκτενούς έρευνας υποθέσεων και τον έλεγχο παραπομπών χάριν της οποίας η παρούσα Δεύτερη Έκδοση είναι ακριβής και ενημερωμένη.* Είμαι ευγνώμων στον Adam Jankowski από το Προεδρείο του ICCA για τη βοήθειά του στα τελευταία στάδια της εργασίας, και εκφράζω τη βαθιά μου ευγνωμοσύνη στη Lise

* Οι ακόλουθοι εκπρόσωποι της ένωσης διαιτησίας κάτω των 40 ετών του ICCA (Young ICCA) συνεισέφεραν οι Toheeb O. Amuda, Matheus Bastos Oliveira, Parnika Chaturvedi, Stefanie Efstathiou, Shehabeldine Ismail, Rita Kaufmann, Francis Levesque, Aracelly López, Byron Perez, Carlos Rios, Patricia Snell και David Isidore Tan.

Bosman, την εκτελεστική διευθύντρια του ICCA, όχι μόνο για τη βοήθειά της στην παρούσα Δεύτερη Έκδοση αλλά και για τη συνεχή υποστήριξή της στο έργο της Δικαστικής Επιτροπής. Τέλος, εκφράζω την ειλικρινή εκτίμησή μου στους συγγραφείς και τους συντελεστές της Πρώτης Έκδοσης: Silvia Borelli, Judy Freedberg, Neil Kaplan, Gabrielle Kaufmann-Kohler, Marike Paulsson, Kim Rooney και Guido Tawil, καθώς και στον Neil, την Gabrielle, την Kim και τον Guido για τη γενναιοδωρία τους στην επανεξέταση της παρούσας Δεύτερης Έκδοσης. Ευχαριστίες οφείλονται επίσης στην Alice Siegel και τη Melanie Rawlins για τη συντακτική τους βοήθεια.

Η Σύμβαση της Νέας Υόρκης είναι δικαίως η πιο σημαντική και σημαίνουσα συνθήκη του διεθνούς ιδιωτικού δικαίου. Μαζί με το Πρότυπο Νόμο (περί διαιτησίας) της UNCITRAL για τη διεθνή εμπορική διαιτησία, αποτελεί το θεμέλιο της κανονιστικής αρχιτεκτονικής της διεθνούς διαιτησίας. Πράγματι, η τεράστια επιτυχία της Σύμβασης εξηγεί σε μεγάλο βαθμό την ανάπτυξη και την αποτελεσματικότητα της διεθνούς εμπορικής διαιτησίας.

Για τα μέρη που εμπλέκονται σε διασυνοριακές συναλλαγές, η ασφάλεια και η προβλεψιμότητα στην αναγνώριση και εκτέλεση των συμφωνιών διαιτησίας και των διαιτητικών αποφάσεων είναι απαραίτητη προϋπόθεση για ένα λειτουργικό, επιχειρηματικό περιβάλλον. Για να επιτευχθεί αυτό, απαιτείται ομοιόμορφη και εναρμονισμένη εφαρμογή των αρχών της διεθνούς διαιτησίας - μεταξύ άλλων μέσω της προώθησης μιας ισχυρής διεθνούς και τοπικής κουλτούρας της διεθνούς διαιτητικής πρακτικής.

Σ' αυτή την εξέλιξη, ο ρόλος των δικαστηρίων είναι ουσιαστικός. Παίζουν διπλό ρόλο, παρέχοντας βοήθεια στη διαιτητική διαδικασία και ενεργώντας ως φύλακες του διεθνούς συστήματος διαιτησίας. Μέσα όπως ο παρών Οδηγός έχουν ως στόχο να βοηθήσουν τους δικαστές σ' αυτή την κρίσιμη προσπάθεια.

Ελπίζουμε ότι η παρούσα Δεύτερη Έκδοση του Οδηγού θα συνεχίσει να συμβάλλει στην επίτευξη ομοιόμορφης και συνεπούς εφαρμογής της Σύμβασης της Νέας Υόρκης σ' ολόκληρο τον κόσμο.

Επαναλαμβάνοντας τα λόγια του καθηγητή Pieter Sanders, συγγραφέα του προλόγου της Πρώτης Έκδοσης ως επίτιμου γενικού επιμελητή του Οδηγού, ο οποίος απεβίωσε το 2012 λίγο μετά την έκδοσή του, αναμένουμε ότι αυτή η Δεύτερη Έκδοση του Οδηγού θα χρησιμεύσει ως εργαλείο για την προώθηση του δόγματος που επανέλαβε πολλές φορές: « Είθε η Σύμβαση της Νέας Υόρκης να ζήσει, να ανθίσει και να αναπτυχθεί ».

Αν υπάρχει ένα πρόσωπο που ενσαρκώνει αυτό το σύνθημα, αυτό είναι ο καθηγητής Albert Jan van den Berg. Ως ιδρυτής και πρόεδρος της Δικαστικής Επιτροπής, θέση την οποία κατείχε επί δέκα χρόνια, ως γενικός συντάκτης *της Επετηρίδας Εμπορικής Διαιτησίας* του ICCA επί τριάντα δύο χρόνια, ως δημιουργός της ζωτικής βάσης δεδομένων <NewYorkConvention.org>, καθώς και σε όλη του τη σταδιοδρομία, η συμβολή του στη μελέτη και στην ανάπτυξη της Σύμβασης της Νέας Υόρκης είναι απαράμιλλη. Για τους λόγους αυτούς και για πολλούς άλλους που θα απαιτούσαν πολλές σελίδες για να απαριθμηθούν, η παρούσα Δεύτερη Έκδοση του Οδηγού είναι αφιερωμένη σ' αυτόν.

Λίγα λόγια για το ICCA

Το ICCA ιδρύθηκε τον Μάιο του 1961 από μια μικρή ομάδα εξειδικευμένων δικηγόρων και φίλων στον τομέα της διεθνούς εμπορικής διαιτησίας. Πρόκειται για ένα παγκόσμιο μη κυβερνητικό οργανισμό αφιερωμένο στην προώθηση και στην ανάπτυξη της διαιτησίας, συμβιβασμού και άλλων μορφών επίλυσης διεθνών διαφορών. Το ICCA είναι ένας οργανισμός που βασίζεται στα μέλη και περιλαμβάνει περίπου 1.000 μέλη από περίπου 100 δικαιοδοσίες. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα γενικά μέλη της περιλαμβάνουν συμβούλους διαιτησίας, διαιτητές, μελετητές, συμβούλους πολιτικής και μέλη του δικαστικού σώματος. Ο κλάδος της για τους νέους δικηγόρους κάτω των 40 ετών, η ένωση Young ICCA, έχει πάνω από 16.000 μέλη και έχει ως στόχο να « ανοίξει τις πόρτες της διεθνούς διαιτησίας ».

Κάθε δύο χρόνια, το ICCA οργανώνει ένα Συνέδριο το οποίο είναι ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα στο ημερολόγιο της διεθνούς διαιτησίας. Το πιο πρόσφατο Συνέδριο πραγματοποιήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2022 στο Εδιμβούργο και προσέλκυσε πάνω από 1.000 συμμετέχοντες απ' όλο τον κόσμο. Το επόμενο συνέδριο του ICCA θα πραγματοποιηθεί στο Χονγκ Κονγκ το 2024.

Το ICCA δεν είναι ένας διαιτητικός οργανισμός: Δεν διαχειρίζεται διαιτησίες και δεν ενεργεί ως αρχή διορισμού διαιτητών. Το ICCA είναι παραδοσιακά περισσότερο γνωστό για τις δημοσιεύσεις του. Από το 1976, περίπου 3.500 δικαστικές αποφάσεις από περισσότερες από 100 χώρες, συμπεριλαμβανομένων 3.000 αποφάσεων που εφαρμόζουν τη Σύμβαση της Νέας Υόρκης, έχουν αναφερθεί στο *Yearbook Commercial Arbitration*. Το *International Handbook on Commercial Arbitration* περιλαμβάνει συνεχώς ενημερωμένες αναφορές σχετικά με τον νόμο και την πρακτική της διαιτησίας σε περισσότερες από 85 χώρες. Η *σειρά ICCA Awards* Series, που ξεκίνησε το 2023, προσθέτει ανώνυμες διαιτητικές αποφάσεις στις πάνω από 600 διαιτητικές αποφάσεις που έχουν ήδη δημοσιευθεί στην *επετηρίδα του ICCA*. Η *σειρά ICCA Congress Series* δημοσιεύει τις τελικές εργασίες που παρουσιάζονται στα συνέδρια του ICCA.

Το ICCA διεξάγει τακτικά έρευνες και συνεργασίες σε θέματα που ενδιαφέρουν ή απασχολούν την κοινότητα διαιτησίας, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης ενός παραρτήματος συμβιβασμού για τη Συμφωνία του Παρισιού για τη κλιματική αλλαγή, της χρήσης διαδικτυακών ακροάσεων, της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο, της προστασίας δεδομένων και της προκαθορισμένης άποψης διαιτητών επί συγκεκριμένων θεμάτων. Διαθέτει επίσης ομάδες εργασίας για την αφρικανική διαιτητική πρακτική και την κινεζική διαιτητική πρακτική και πρόγραμμα δικαστικής συνεργασίας. Το ICCA έχει ισχυρή δέσμευση για την ποικιλομορφία και την ένταξη, η οποία αντικατοπτρίζεται στην έρευνά της για την ποικιλομορφία των φύλων, στα προγράμματα υποτροφιών βάσει των αναγκών και στη δημιουργία ευκαιριών πρόσβασης σε νέους επαγγελματίες και επαγγελματίες από αναπτυσσόμενες δικαιοδοσίες.

Όλες οι δημοσιεύσεις του ICCA είναι διαθέσιμες στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <www.kluwer arbitration.com>. Περισσότερες πληροφορίες για το ICCA, τις δημοσιεύσεις του ICCA και τα έργα του ICCA μπορείτε να βρείτε στον ιστότοπό της στη διεύθυνση <www.arbitration-icca.org>.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ, *Καθηγητής Pieter Sanders, Επίτιμος Γενικός Συντάκτης* **vii**
ΕΙΣΑΓΩΓΗ **xi**
ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ **xix**

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΚΑΣΤΕΣ **1**

ΣΥΝΟΨΗ **7**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1
Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ ΩΣ ΜΙΑ ΠΡΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ **11**
Α. ΕΡΜΗΝΕΙΑ **11**
1. Ερμηνεία Των Συνθηκών: Σύμβαση Της Βιέννης
2. Ερμηνεία Υπέρ Της Αναγνώρισης Και Εκτέλεσης: Αρχή της Ευνοϊκής Προς Την Εκτέλεση Ερμηνείας
Β. ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ **16**
1. Διαιτητική Απόφαση
   α. Αυτόνομη ερμηνεία
   β. Προσέγγιση των κανόνων σύγκρουσης
2. Συμφωνία Διαιτησίας
Γ. ΕΔΑΦΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ **21**
1. Διαιτητικές Αποφάσεις
   α. Διαιτητικές αποφάσεις που εκδίδονται στο έδαφος ενός κράτους άλλου από αυτό στο οποίο προσκομίζεται η αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης
   β. Μη ημεδαπές διαιτητικές αποφάσεις
2. Συμφωνίες Διαιτησίας
Δ. ΕΠΙΦΥΛΑΞΕΙΣ **26**
1. Αμοιβαιότητα (Άρθρο Ι(3) Πρώτη Φράση)
2. Εμπορικός Χαρακτήρας (Άρθρο Ι(3) Δεύτερη Φράση)

Ε. ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ (ΑΡΘΡΟ VII) **29**
1. Ευνοϊκότερο Δίκαιο
2. Η Σύμβαση Της Νέας Υόρκης Και Άλλες Διεθνείς Συνθήκες
3. Η Σύμβαση Της Νέας Υόρκης Και Το Εθνικό Δίκαιο
4. Ολική ή Μερική Εφαρμογή Ευνοϊκότερων Μέσων

ΣΤ. ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΜΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ **34**
1. Παραβίαση Της Σύμβασης Της Νέας Υόρκης
2. Παραβίαση Επενδυτικής Συνθήκης
3. Η Διαιτητική Απόφαση Δεν Επηρεάζεται

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 **37**
ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ **37**
Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ **37**
Β. ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ **41**
1. Πεδίο Εφαρμογής Του Δικαστικού Ελέγχου Των Ενστάσεων Κατά Της Δικαιοδοσίας Του Διαιτητικού Δικαστηρίου
2. Χρόνος Υποβολής Της Αίτησης Παραπομπής Σε Δικαστική Διαδικασία
3. Ταυτόχρονη Διαδικασία Διαιτησίας Δεν Απαιτείται Για Την Παραπομπή Σε Διαιτησία (Η Παραπομπή Είναι Υποχρεωτική)

Γ. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ **44**
1. Η Συμφωνία Διαιτησίας Πρέπει Να Εμπίπτει Στο Πεδίο Εφαρμογής Της Σύμβασης
2. Πρέπει Να Υπάρχει Διαφορά, Πρέπει Να Προκύπτει Από Καθορισμένη Έννομη Σχέση, Συμβατική Ή Μη, Και Τα Μέρη Πρέπει Να Έχουν Την Πρόθεση Να Διευθετηθεί Η Συγκεκριμένη Διαφορά Μέσω Διαιτησίας.

3. Το Αντικείμενο Της Διαφοράς Πρέπει Να Είναι Διαιτητεύσιμο (« Δυνατότητα Διευθέτησης Μέσω Διαιτησίας »)
   α. Το εφαρμοστέο δίκαιο για τον προσδιορισμό της διαιτητευσιμότητας
   β. οι διεθνείς συμφωνίες διαιτησίας θα πρέπει να υπόκεινται σε σταθερά κριτήρια διαιτητευσιμότητας
4. Η Συμφωνία Διαιτησίας Πρέπει Να Είναι Τυπικά Και Ουσιαστικά Έγκυρη
   α. Τυπική εγκυρότητα: η συμφωνία διαιτησίας πρέπει να είναι « έγγραφη »
      1. Ρήτρα διαιτησίας που περιλαμβάνεται σ' ένα έγγραφο που αναφέρεται στο κύριο συμβατικό έγγραφο (« ενσωμάτωση διαμέσου παραπομπής »)
      2. Ρήτρα διαιτησίας σε συμβατικό έγγραφο που δεν έχει υπογραφεί, αλλά γίνεται δεκτό στη συνέχεια
      3. Δεν υπάρχει σιωπηρή αποδοχή
      4. Συμφωνία διαιτησίας που περιέχεται σε ανταλλαγή ηλεκτρονικών επικοινωνιών
   β. Ουσιαστική εγκυρότητα: η συμφωνία διαιτησίας δεν είναι « άκυρη, ανενεργής ή ανεπίδεκτη εφαρμογής »
      1. Το εφαρμοστέο δίκαιο για την ουσιαστική εγκυρότητα της συμφωνίας διαιτησίας
      2. « Άκυρη »
      3. « Ανενεργής »
      4. « Ανεπίδεκτη εφαρμογής »
         (i) Όπου η προσφυγή στην διαιτησία είναι προαιρετική
         (ii) Όπου η σύμβαση προβλέπει την διαιτησία, καθώς και την δικαιοδοσία των δικαστηρίων
         (iii) Όταν η ρήτρα επίλυσης διαφορών προβλέπει βήματα πριν από τη διαιτησία
         (iv) Όταν οι κανονισμοί διαιτησίας ή ο διαιτητικός οργανισμός έχουν οριστεί ανακριβώς

(v) Σε περίπτωση που δεν υπάρχει καμία ένδειξη ως προς το πώς οι διαιτητές θα πρέπει να διοριστούν (« ρήτρες σύντομης μορφής »)

5. Η Συμφωνία Διαιτησίας Πρέπει Να Είναι Δεσμευτική Για Τα Μέρη Της Διαφοράς Που Είναι Ενώπιον Του Δικαστηρίου (Μη Υπογράφοντες)
   a. Τυπική εγκυρότητα: δεν χρειάζεται να επανεξεταστεί σε σχέση με τους μη υπογράφοντες
   β. Ουσιαστική εγκυρότητα: ο μη υπογράφων πρέπει να εμπίπτει στο υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας διαιτησίας
      1. Το εφαρμοστέο δίκαιο για τον προσδιορισμό του υποκειμενικού πεδίου εφαρμογής της συμφωνίας διαιτησίας
      2. Πότε ένας μη υπογράφων μπορεί να παραπεμφθεί σε διαιτησία

Δ. ΟΤΑΝ ΟΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΜΙΑΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΠΛΗΡΟΥΝΤΑΙ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΟΦΕΙΛΕΙ « ΝΑ ΠΑΡΑΠΕΜΠΕΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΣΕ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ », « ΚΑΤΟΠΙΝ ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΕΝΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ » 72

1. Πώς Να « Παραπέμψει » Τα Μέρη Σε Διαιτησία
2. Η Παραπομπή Δεν Είναι Αυτεπάγγελτη
3. Διαθέσιμες Επιλογές Για Το Δικαστήριο Εάν Αποφασίσει Ότι Ένα Μέρος Δεν Πρέπει Να Υπαχθεί Σε Διαιτησία

Ε. ΠΕΡΙΛΗΨΗ 74

ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 75
ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΜΙΑΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ 75

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ 75

Β. ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΗ – ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΗΡΗΘΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΙΤΟΥΝΤΑ (ΆΡΘΡΟ IV) 81

1. Ποια Έγγραφα;

2. Πιστοποιημένη Διαιτητική Απόφαση Ή Επικυρωμένο Αντίγραφο (Άρθρο IV(1)(α))
   α) Πιστοποίηση
   β) Επικύρωση
3. Πρωτότυπο Συμφωνίας Διαιτησίας Ή Επικυρωμένο Αντίγραφο (Άρθρο IV(1)(β))
4. Κατά Την Υποβολή Της Αίτησης
5. Μεταφράσεις (Άρθρο IV(2))

Γ. ΔΕΥΤΕΡΗ ΦΑΣΗ – ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ (ΆΡΘΡΟ V) - ΓΕΝΙΚΑ 87

1. Η Ουσία Της Υπόθεσης Δεν Επανεξετάζεται
2. Ο Εναγόμενος Επωμίζεται Το Βάρος Απόδειξης Των Περιορισμένων Λόγων Απόρριψης
3. Οι Λόγοι Απόρριψης Της Αίτησης Αναγνώρισης Και Εκτέλεσης Είναι Περιορισμένοι
4. Οι Λόγοι Απόρριψης Ερμηνεύονται Συσταλτικά
5. Η Διακριτική Ευχέρεια Για Την Χορήγηση Αναγνώρισης Και Εκτέλεσης Είναι Περιορισμένη Όταν Συντρέχει Ένας Από Τους Λόγους Απόρριψης
6. Ζητήματα Σχετικά Με Την Ετεροδικία

Δ. ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΟΔΕΙΧΘΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΝΑΓΟΜΕΝΟ (ΆΡΘΡΟ V(1)) 96

1. Πρώτος Λόγος: Ανικανότητα Του Μέρους Και Ακυρότητα Της Συμφωνίας Διαιτησίας *(Άρθρο V(1)(α))*
   α) Ανικανότητα ενός μέρους
   β) Ακυρότητα της συμφωνίας διαιτησίας
2. Δεύτερος Λόγος: Έλλειψη Κοινοποίησης Και Παραβιάσεις Του Δικαιώματος Σε Δίκαιη Δίκη, Του Δικαιώματος Σε Δίκαιη Ακρόαση *(Άρθρο V(1)(β))*
   α) Το δικαίωμα σε δίκαιη ακρόαση
   β) Έλλειψη κοινοποίησης
   γ) Παραβιάσεις του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη: « αδυναμία να προβάλλει τους ισχυρισμούς του »

3. Τρίτος Λόγος: Απόφαση Εκτός Ή Πέραν Του Εύρος Της Διαιτητικής Συμφωνίας *(Άρθρο V (1)(γ))*
4. Τέταρτος Λόγος: Παρατυπίες Στην Διαδικασία Συγκρότησης Του Διαιτητικού Δικαστηρίου Ή Στην Διαιτητική Διαδικασία *(Άρθρο V(1)(δ))*
   α) Συγκρότηση του διαιτητικού δικαστηρίου
   β) Διαιτητική διαδικασία
5. Πέμπτος Λόγος: Η Διαιτητική Απόφαση Δεν Είναι Δεσμευτική, Έχει Ακυρωθεί Ή Είναι Υπό Αναστολή *(Άρθρο V(1)(ε))*
   α) Η διαιτητική απόφαση δεν είναι ακόμη δεσμευτική
   β) Η διαιτητική απόφαση έχει ακυρωθεί ή είναι υπό αναστολή
      1. Η διαιτητική απόφαση έχει ακυρωθεί
      2. Συνέπειες ακυρότητας
      3. Η Διαιτητική απόφαση είναι « υπό αναστολή »

Ε. ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΥΠΟΨΙΝ ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΩΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ΆΡΘΡΟ V(2)) 122

1. Έκτος Λόγος: Διαφορά Μη Δυνάμενη Να Υπαχθεί Σε Διαιτησία *(Άρθρο V(2)(α))*
2. Έβδομος Λόγος: Αντίκειται Στην Δημόσια Τάξη *(Άρθρο V(2)(β))*
   α. Παραδείγματα αναγνώρισης και εκτέλεσης
   β. Παραδείγματα απόρριψης της αίτησης αναγνώρισης και εκτέλεσης

Ζ. ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΓΩΓΗΣ ΑΚΥΡΩΣΗΣ (ΆΡΘΡΟ VI) 132

Η. ΕΠΙΛΟΓΟΣ 136

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – *Η Σύμβαση της Νέας Υόρκης του 1958* **137**
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – *Ο Πρότυπος Νόμος για τη Διαιτησία της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο του Διεθνούς Εμπορίου* **146**
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – *Η Σύσταση του 2006 της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο του Διεθνούς Εμπορίου* **176**
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV – *ιαδικτυακές Πηγές* **180**

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ **181**

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΚΑΣΤΕΣ ΠΟΥ ΕΡΜΗΝΕΥΟΥΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΖΟΥΝ ΤΗΝ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

Ο παρών Κατάλογος Ελέγχου καθορίζει τις ερωτήσεις που πρέπει να απαντηθούν και τα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν από τα δικαστήρια κατά την εφαρμογή της Σύμβασης της Νέας Υόρκης. Ο Κατάλογος Ελέγχου είναι ενδεικτικός και προορίζεται να χρησιμοποιηθεί μαζί με το κείμενο του Οδηγού.

Α. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Με τί σχετίζεται η Σύμβαση;

- Με την αναγνώριση και εκτέλεση των διαιτητικών συμφωνιών (Άρθρα I και II)
- Με την αναγνώριση και εκτέλεση των διαιτητικών αποφάσεων (Άρθρα I, III-VII)

Πώς πρέπει το δικαστήριο να ερμηνεύει την Σύμβαση;

- Σύμφωνα με τα Άρθρα 31 και 32 της Σύμβασης της Βιέννης
- Ερμηνεία υπέρ της αναγνώρισης και εκτέλεσης
- Το Άρθρο VII επιτρέπει την εφαρμογή μιας ευνοϊκότερης συνθήκης ή ενός ευνοϊκότερου ημεδαπού δικαίου
- Η μη εφαρμογή της Σύμβασης επισύρει την διεθνή ευθύνη του Κράτους

Β. ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ (ΆΡΘΡΑ Ι ΚΑΙ ΙΙ)

Εφαρμόζεται η Σύμβαση σ' αυτήν την αίτηση;

- Είναι το Κράτος του δικάζοντος δικαστηρίου συμβαλλόμενο μέρος της Σύμβασης της Νέας Υόρκης; (Άρθρο Ι)
  - Ημερομηνία έναρξης της ισχύς;
  - Επιφύλαξη αμοιβαιότητας;
  - Εμπορική επιφύλαξη;
- Έχει το Κράτος του δικάζοντος δικαστηρίου νομοθεσία που εντάσσει την Σύμβαση στο εσωτερικό δίκαιο και αν ναι, μήπως αυτή επηρεάζει την εφαρμογή της Σύμβασης;
- Μπορεί η Σύμβαση να εφαρμόζεται σε θέματα συναφή που αφορούν την διαιτησία;
  - *Παραδείγματα:*
  - ο Διορισμός του διαιτητή;
  - ο Αίτηση για ασφαλιστικά μέτρα;

Εμπίπτει η διαιτητική συμφωνία στο ουσιαστικό εύρος της Σύμβασης; (Άρθρο ΙΙ)

- Υπάρχει διαφορά μεταξύ των μερών;
- Προκύπτει η διαφορά από μια ορισμένη έννομη σχέση, είτε συμβατική είτε όχι; (Άρθρο ΙΙ(1))
- Είχαν τα μέρη την πρόθεση να επιλύσουν αυτή την συγκεκριμένη διαφορά μέσω διαιτησίας;
- Μπορεί η διαφορά να υπαχθεί σε διαιτησία;
- Είναι η διαιτητική συμφωνία τυπικά έγκυρη (αποδεικνύεται εγγράφως); (Άρθρο ΙΙ(2))
  - *Παραδείγματα:*
  - ο Ενσωματώνεται η διαιτητική συμφωνία δια μέσω παραπομπής;
  - ο Έχει γίνει η διαιτητική συμφωνία σιωπηρά αποδεκτή;

- Υπάρχει και είναι ουσιαστικά έγκυρη η διαιτητική συμφωνία; (Άρθρο II(3))
  Είναι άκυρη;
  Είναι ανενεργής;
  Είναι ανεπίδεκτη εφαρμογής;
- Είναι δεσμευτική η διαιτητική συμφωνία για τα μέρη της διαφοράς που έχει υπαχθεί στο δικαστήριο;
- Μπορεί η διαφορά να υπαχθεί σε διαιτησία;

Εμπίπτει η διαιτητική συμφωνία στο εδαφικό εύρος της Σύμβασης; (Άρθρο I)

- Βρίσκεται η έδρα της διαιτησίας σε ξένο Κράτος;
- Θα θεωρείται η μέλλουσα διαιτητική απόφαση ως μη ημεδαπή στο Κράτος του δικάζοντος δικαστηρίου;
- Υπάρχει ένα στοιχείο διεθνικότητας;

Έχουν εκπληρωθεί τα διαδικαστικά στοιχεία;

Παραδείγματα:

- ο Έχει ζητήσει ένα μέρος την παραπομπή σε διαιτησία (*μη αυτεπάγγελτη* παραπομπή);
- ο Χαρακτηρίζεται η συγκεκριμένη διαδικασία ως διαιτησία;
- ο Έχει ο αιτών εκπληρώσει τα προκαταρκτικά βήματα;

Παραδείγματα:

- ο Περίοδος αναμονής;
- ο Διαμεσολάβηση / συμβιβασμός;
- ο Έχει ο αιτών παραιτηθεί του δικαιώματος να προσφύγει σε διαιτησία;
- ο Υπάρχει απόφαση άλλου δικαστηρίου για το ίδιο θέμα που έχει αποκτήσει δύναμη δεδικασμένου (*res judicata*);

Ποιο είναι το εφαρμοστέο δίκαιο;

Παραδείγματα:

- ο Κατάρτιση και ουσιαστική εγκυρότητα της διαιτητικής συμφωνίας;
- ο Ικανότητα ενός μέρους;
- ο Μη συμβαλλόμενα μέρη στη διαιτητική συμφωνία;
- ο Η διαφορά μπορεί να υπαχθεί σε διαιτησία;

Υπάρχουν θέματα που πρέπει να αποφασιστούν από το διαιτητικό δικαστήριο αντί του κρατικού δικαστηρίου;
Μπορεί το δικαστήριο να επικαλεστεί το Άρθρο VII που επιτρέπει την στήριξη σ' ένα πιο ευνοϊκό δικαίωμα εθνικής νομοθεσίας ή συνθήκης;

Εάν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις, το δικαστήριο *οφείλει* να παραπέμπει τα μέρη σε διαιτησία.

Γ. ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΜΙΑΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ (ΆΡΘΡΑ III-V)

Εφαρμόζεται η Σύμβαση σ' αυτή την αίτηση;

- Είναι το Κράτος του δικάζοντος δικαστηρίου συμβαλλόμενο μέρος της Σύμβασης της Νέας Υόρκης; (Άρθρο I)
  - Ημερομηνία έναρξης ισχύος;
  - Επιφύλαξη αμοιβαιότητας;
  - Εμπορική επιφύλαξη;
- Το Κράτος του δικάζοντος δικαστηρίου έχει εντάξει στο εθνικό του δίκαιο την Σύμβαση και αν ναι, η ένταξη αυτή επηρεάζει την εφαρμογή της Σύμβασης;

Έχει το αιτούμενο μέρος υποβάλει τα απαιτούμενα έγγραφα κατά τη στιγμή της αίτησης:

- Δεόντως επικυρωμένο πρωτότυπο της διαιτητικής απόφασης ή δεόντως επικυρωμένο αντίγραφό της (Άρθρο IV(1)(*α*));
- Πρωτότυπη συμφωνία που αναφέρεται στο Άρθρο II ή δεόντως επικυρωμένο αντίγραφό της (Άρθρο IV(1) (*β*))
- Μεταφράσεις των εγγράφων αυτών στη γλώσσα του Κράτους του δικάζοντος δικαστηρίου, όπου απαιτείται (Άρθρο IV(2)).

Η αίτηση πληροί τις ισχύουσες τοπικές διαδικαστικές και δικαιοδοτικές προϋποθέσεις;

- Δεν πρέπει να είναι ουσιαστικά επαχθέστερη από εκείνες που επιβάλλονται στην αναγνώριση ή την εκτέλεση εγχώριων διαιτητικών αποφάσεων (Άρθρο III)

Έχει προβάλει και τεκμηριώσει ο καθ' ου οποιονδήποτε από τους πέντε λόγους απόρριψης που προβλέπονται στο Άρθρο V(1), ερμηνευόμενοι συσταλτικά;

- Είναι άκυρη η συμφωνία διαιτησίας (Άρθρο V(1)(*α*));
  Άκυρη;
  Ανενεργή;
  Ανικανότητα ενός μέρους;
- Στερήθηκε ο εναγόμενος του δικαίωματός του να προβάλλει τους ισχυρισμούς του και η υπόθεσή του να εξεταστεί από το διαιτητικό δικαστήριο (Άρθρο V(1)(*β*))?
  Έλλειψη κοινοποίησης (μόνο όταν ο εναγόμενος δεν έχει συμμετάσχει ενεργά στη διαιτησία);
  Παραβιάσεις της αρχής της δίκαιης δίκης που εμπόδισαν τον εναγόμενο να παρουσιάσει την υπόθεσή του;
- Μήπως η διαιτητική απόφαση ασχολείται με μια διαφορά που δεν προβλέπεται από τη συμφωνία διαιτησίας των μερών, ή δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας διαιτησίας των μερών (Άρθρο V(1)(*γ*))?
- Υπήρξαν σοβαρές παρατυπίες στη σύνθεση του διαιτητικού δικαστηρίου ή της διαιτητικής διαδικασίας (Άρθρο V(1)(*δ*))?
  Η διαδικασία αντίκειται στη συμφωνία των μερών;
  Ελλείψει τέτοιας συμφωνίας, η διαδικασία αντίκειται στο δίκαιο της χώρας στην οποία έλαβε χώρα η διαιτησία;
- Είναι η διαιτητική απόφαση όχι ακόμη δεσμευτική, ή έχει οριστικά ακυρωθεί ή ανασταλεί από αρμόδια αρχή στη χώρα στην οποία, ή σύμφωνα με τους νόμους της οποίας, η διαιτητική απόφαση εκδόθηκε (Άρθρο V(1)(*ε*))?

Συντρέχει κάποιος από τους λόγους απόρριψης του Άρθρου V(2), ερμηνευόμενοι συσταλτικά;

- Το αντικείμενο της διαφοράς δεν μπορεί να υπαχθεί σε διαιτησία σύμφωνα με το δίκαιο του Κράτους του δικαστηρίου;
  Παραδείγματα μη διαιτητεύσιμων διαφορών:
  ○ ποινικές υποθέσεις
  ○ οικογενειακές σχέσεις, προς διαζύγιο και επιμέλεια παιδιών

- πτώχευση
- διαθήκες

- Η αναγνώριση και η εκτέλεση θα ήταν αντίθετη προς τη δημόσια τάξη του Κράτους του δικάζοντος δικαστηρίου;

  Παραδείγματα δημόσιας τάξης:

  - Οι θεμελιώδεις αρχές ενός Κράτους που αφορούν τη δικαιοσύνη ή την ηθική
  - Οι κανόνες που αποσκοπούν στην εξυπηρέτηση βασικών πολιτικών, κοινωνικών ή οικονομικών συμφερόντων του Κράτους

Μπορεί το δικαστήριο να επικαλεστεί το Άρθρο VII που επιτρέπει την επίκληση ευνοϊκότερου δικαιώματος σε εθνικό δίκαιο ή συνθήκη;

Εάν το δικαστήριο διαπιστώσει ότι συντρέχει ένας ή περισσότεροι από τους περιοριστικούς λόγους απόρριψης, το δικαστήριο *μπορεί* να αρνηθεί την αναγνώριση και την εκτέλεση. Διαφορετικά, η αναγνώριση και εκτέλεση είναι υποχρεωτικές.

ΣΥΝΟΨΗ

Οι δικαστές που καλούνται να εφαρμόσουν την Σύμβαση της Νέας Υόρκης του 1958 αντιμετωπίζουν δύο τύπους προκλήσεων. Πρώτον, υπάρχουν οι περιπλοκές που συνήθως προκύπτουν σε σχέση με τις διεθνείς συνθήκες από την οπτική γωνία των εθνικών δικαστών. Δεύτερον, αυτή είναι μια Σύμβαση η οποία δοκιμάζει την αντικειμενική κρίση του εθνικού δικαστή μ' έναν συγκεκριμένο τρόπο, επειδή είναι συχνά ένα αλλοδαπό μέρος το οποίο την επικαλείται εναντίον ενός ημεδαπού μέρους. (Αυτό ισχύει ιδιαίτερα σε σχέση με την εκτέλεση των αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων, οι οποίες συνήθως προσκομίζονται στη δικαιοδοσία της χώρας του ηττηθέντος μέρους, επειδή εκεί βρίσκονται τα περιουσιακά στοιχεία αυτού του μέρους.)

Αυτή η παρατήρηση έχει μεγάλη σημασία. Η Σύμβαση είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της διεθνούς εμπορικής διαιτησίας, η οποία είναι ζωτικής σημασίας για την αξιοπιστία των διεθνών εμπορικών συναλλαγών. Η Σύμβαση προβλέπει έναν μηχανισμό ο οποίος εξαρτάται από την συνεργασία των εθνικών δικαστηρίων. Η ουσία της είναι η αμοιβαία εμπιστοσύνη. Αν κάποια δικαστήρια δείχνουν προκατάληψη υπέρ των υπηκόων τους, αυτή η αμοιβαία εμπιστοσύνη καταστρέφεται γιατί άλλα δικαστήρια μπορεί να μπουν στον πειρασμό να ακολουθήσουν το κακό παράδειγμα.

Ο στόχος αυτού του Οδηγού είναι η παροχή απλών εξηγήσεων σχετικά με τους στόχους της Σύμβασης, και με το πώς να ερμηνεύεται το κείμενό της, σύμφωνα με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές των πρώτων εξήντα πέντε χρόνων από την ύπαρξή της.

Ξεκινάμε με την πιο προφανή ερώτηση:

ΜΕ ΤΙ ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ;

Η Σύμβαση της Νέας Υόρκης έχει δύο σκοπούς:

- Την αναγνώριση και εκτέλεση των συμφωνιών διαιτησίας (βλέπε κατωτέρω ενότητα Α, βλέπε επίσης Κεφάλαιο 2),
- Την αναγνώριση και εκτέλεση των αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων (βλέπε κατωτέρω ενότητα Β, βλέπε επίσης Κεφάλαιο 3).

Α. ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ

Η διαιτησία είναι μία συναινετική διαδικασία. Μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο εάν τα μέρη συμφώνησαν να υποβάλουν την διαφορά τους σε διαιτησία. Η συμφωνία να παραπέμψουν τις διαφορές σε διαιτησία ονομάζεται « συμφωνία διαιτησίας ».

Μια συμφωνία διαιτησίας έχει ένα θετικό και ένα αρνητικό νομικό αποτέλεσμα:

- Υποχρεώνει τα μέρη να υποβάλλουν τις διαφορές σε διαιτησία και προσδίδει δικαιοδοσία σ' ένα διαιτητικό δικαστήριο για τις διαφορές που καλύπτονται από την συμφωνία διαιτησίας (**θετικό αποτέλεσμα**). Εάν προκύψει μια διαφορά που εμπίπτει στο εύρος της συμφωνίας διαιτησίας, κάθε μέρος μπορεί να την υποβάλει σ' ένα διαιτητικό δικαστήριο.
- Εμποδίζει τα μέρη να επιδιώκουν την επίλυση των διαφορών τους από τα κρατικά δικαστήρια (**αρνητικό αποτέλεσμα**). Με την σύναψη της συμφωνίας διαιτησίας, τα συμβαλλόμενα μέρη παραιτούνται των δικαιωμάτων τους να προβούν σε δικαστικές ενέργειες. Ένα μέρος που έχει εισέλθει σε μια συμφωνία διαιτησίας δεν μπορεί να την αγνοήσει και να προτιμήσει την προσφυγή στα κρατικά δικαστήρια.

Η Σύμβαση της Νέας Υόρκης υποχρεώνει τα Συμβαλλόμενα Κράτη να αναγνωρίζουν και να εφαρμόζουν αυτά τα αποτελέσματα. Οι συνθήκες υπό τις οποίες ένα δικαστήριο πρέπει να ενεργήσει κατ' αυτόν τον τρόπο αναλύονται στο Κεφάλαιο 2 του παρόντος Οδηγού.

Β. ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Η διαιτησία περατώνεται με την οριστική απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου ή του μοναδικού διαιτητή. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια της διαιτησίας, ο διαιτητής / οι διαιτητές μπορούν να εκδώσουν μη οριστικές αποφάσεις, για παράδειγμα μια απόφαση επί της δικαιοδοσίας των διαιτητών ή επί της ευθύνης των μερών. Όλες αυτές οι διαιτητικές αποφάσεις καλύπτονται από την Σύμβαση της Νέας Υόρκης (βλέπε Κεφάλαιο 1).

Τα περισσότερα νομικά συστήματα αποδίδουν τις συνέπειες για τις διαιτητικές αποφάσεις που είναι πανομοιότυπες ή παρόμοιες με αυτές των δικαστικών αποφάσεων, ιδίως με εκείνη του *δεδικασμένου*. Όπως και με τις δικαστικές αποφάσεις, η τελική και δεσμευτική ισχύ μιας διαιτητικής απόφασης θεωρητικά περιορίζεται στο έδαφος του Κράτους στο οποίο εκδόθηκε. Η Σύμβαση της Νέας Υόρκης προβλέπει την αναγνώριση και την εκτέλεσή τους πέραν αυτού του εδάφους.

Η *αναγνώριση* των διαιτητικών αποφάσεων είναι η διαδικασία που εντάσσει τις διαιτητικές αποφάσεις στην εθνική έννομη τάξη. Η αναγνώριση ζητείται πιο συχνά στο πλαίσιο μιας άλλης διαδικασίας. Για παράδειγμα, ένα μέρος θα ζητήσει την αναγνώριση μιας διαιτητικής απόφασης προκειμένου να εγείρει την ένσταση του *δεδικασμένου* και ως εκ τούτου να απαγορεύσει την εκ νέου υποβολή στα δικαστήρια των ζητημάτων που έχουν ήδη επιλυθεί μέσω μιας αλλοδαπής διαιτησίας, ή ένα μέρος θα επιδιώξει την προβολή ένστασης συμψηφισμού σε δικαστικές διαδικασίες βασιζόμενο σε μία αλλοδαπή διαιτητική απόφαση. Επειδή η αναγνώριση δρα συχνά ως αμυντικός μηχανισμός, περιγράφεται συχνά ως μια ασπίδα.

Αντίθετα, η *εκτέλεση* είναι ένα σπαθί. Οι νικητές διάδικοι σε μια διαιτησία θα επιδιώξουν να εξασφαλίσουν ό,τι τους έχουν απονέμει οι διαιτητές. Είναι αλήθεια ότι οι περισσότερες διαιτητικές αποφάσεις τηρούνται οικειοθελώς. Ωστόσο, όταν το ηττηθέν μέρος δεν συμμορφώνεται, το μέρος που επικράτησε μπορεί να ζητήσει δικαστική βοήθεια για να επιβάλλει την συμμόρφωση. Η Σύμβαση της Νέας Υόρκης επιτρέπει στα μέρη να ζητήσουν τέτοια βοήθεια.

Με άλλα λόγια, η αναγνώριση και η εκτέλεση μπορεί να προσδώσει έννομες συνέπειες στην διαιτητική απόφαση σε ένα Κράτος το οποίο είναι άλλο απ' αυτό στο οποίο εκδόθηκε η διαιτητική απόφαση (βλέπε Κεφάλαιο 1). Όταν ένα δικαστήριο έχει κηρύξει εκτελεστή μια διαιτητική απόφαση *στο πλαίσιο του Κράτους του δικάζοντος δικαστηρίου*, το μέρος που επικράτησε μπορεί να προσφύγει στις μεθόδους εκτέλεσης που διατίθενται σύμφωνα με την τοπική νομοθεσία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1
Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ ΩΣ ΜΙΑ ΠΡΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Α. ΕΡΜΗΝΕΙΑ
1. Ερμηνεία Των Συνθηκών: Σύμβαση Της Βιέννης
2. Ερμηνεία Υπέρ Της Αναγνώρισης Και Εκτέλεσης: Αρχή της Ευνοϊκής Προς Την Εκτέλεση Ερμηνείας

Β. ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
1. Διαιτητική Απόφαση
   α. Αυτόνομη ερμηνεία
   β. Προσέγγιση των κανόνων σύγκρουσης
2. Συμφωνία Διαιτησίας

Γ. ΕΔΑΦΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
1. Διαιτητικές Αποφάσεις
   α. Διαιτητικές αποφάσεις που εκδίδονται στο έδαφος ενός κράτους άλλου από αυτό στο οποίο προσκομίζεται η αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης
   β. Μη ημεδαπές διαιτητικές αποφάσεις
2. Συμφωνίες Διαιτησίας

Δ. ΕΠΙΦΥΛΑΞΕΙΣ
1. Αμοιβαιότητα (Άρθρο Ι(3) Πρώτη Φράση)
2. Εμπορικός Χαρακτήρας (Άρθρο Ι(3) Δεύτερη Φράση)

Ε. ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ (ΑΡΘΡΟ VII)
1. Ευνοϊκότερο Δίκαιο
2. Η Σύμβαση Της Νέας Υόρκης Και Άλλες Διεθνείς Συνθήκες
3. Η Σύμβαση Της Νέας Υόρκης Και Το Εθνικό Δίκαιο
4. Ολική ή Μερική Εφαρμογή Ευνοϊκότερων Μέσων

ΣΤ. ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΜΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

1. Παραβίαση Της Σύμβασης Της Νέας Υόρκης
2. Παραβίαση Επενδυτικής Συνθήκης
3. Η Διαιτητική Απόφαση Δεν Επηρεάζεται

Α. ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Η Σύμβαση της Νέας Υόρκης (εφεξής η « Σύμβαση ») είναι μια διεθνής συνθήκη. Αποτελεί επομένως μέρος του δημόσιου διεθνούς δικαίου. Ως εκ τούτου, τα δικαστήρια που καλούνται να εφαρμόσουν την Σύμβαση πρέπει να την ερμηνεύουν σύμφωνα με τους κανόνες ερμηνείας του διεθνούς δικαίου, οι οποίοι κωδικοποιήθηκαν στα Άρθρα 31 και 32 της Σύμβασης της Βιέννης για το Δίκαιο των Συνθηκών.[1]

---

1. Η Σύμβαση της Βιέννης για το Δίκαιο των Συνθηκών, που υπεγράφη στη Βιέννη στις 23 Μαΐου 1969, τέθηκε σε ισχύ στις 27 Ιανουαρίου 1980, United Nations *Treaty Series*, τόμος 1155, σ. 331.
   Το Άρθρο 31 έχει ως εξής:

   « *Γενικός κανόνας ερμηνείας*
   1. Η συνθήκη πρέπει να ερμηνεύεται με βάση τη καλή πίστη σύμφωνα με την συνήθη έννοια που δίδεται στους όρους της συνθήκης μέσα στο γενικό πλαίσιό τους και υπό το φως του αντικειμένου και του σκοπού της.
   2. Το γενικό πλαίσιο για τον σκοπό της ερμηνείας μιας συνθήκης περιλαμβάνει, επιπλέον του κειμένου, συμπεριλαμβανομένων του προοιμίου του και των παραρτημάτων του:
   (*α*) κάθε συμφωνία σχετικά με την συνθήκη που έγινε μεταξύ όλων των μερών σε σχέση με την σύναψη της συνθήκης,
   (*β*) κάθε πράξη που έγινε από ένα ή περισσότερα μέρη σε σχέση με την σύναψη της συνθήκης και που έγινε αποδεκτή από τα άλλα μέρη ως μια πράξη που σχετίζεται με την συνθήκη.
   3. Θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μαζί με το γενικό πλαίσιο:
   (*α*) κάθε μεταγενέστερη συμφωνία μεταξύ των μερών σχετικά με την ερμηνεία της συνθήκης ή την εφαρμογή των διατάξεων της,

Τα Άρθρα 31 και 32 πρέπει να εφαρμόζονται διαδοχικά: αν η σαφήνεια της σημασίας δεν επιτυγχάνεται με αναφορά στον γενικό κανόνα που ενσωματώνεται στο Άρθρο 31, τότε πρέπει κανείς να στραφεί στους συμπληρωματικούς κανόνες που περιλαμβάνονται στο Άρθρο 32. Οι εθνικοί κανόνες ερμηνείας δεν εφαρμόζονται. Σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, τα δικαστήρια πρέπει να ερμηνεύουν την Σύμβαση μ' έναν αυτόνομο τρόπο (βλέπε κατωτέρω στο Α.1 του παρόντος Κεφαλαίου) και υπέρ της αναγνώρισης και εκτέλεσης (βλέπε κατωτέρω στο Α.2 του παρόντος Κεφαλαίου).

1. Ερμηνεία Των Συνθηκών: Σύμβαση Της Βιέννης

Κατ' αρχάς, οι όροι που χρησιμοποιούνται στην Σύμβαση έχουν αυτόνομη σημασία (Άρθρο 31 Σύμβαση της Βιέννης). Οι όροι πρέπει να νοούνται σύμφωνα με τη συνήθη σημασία τους, λαμβανομένων υπόψη των συμφραζομένων τους και του σκοπού της Σύμβασης. Για την επιβεβαίωση της έννοιας αυτής, ή όταν η έννοια αυτή είναι είτε διφορούμενη είτε προδήλως παράλογη, μπορεί να γίνει προσφυγή στα

(*β*) κάθε μεταγενέστερη πρακτική στην εφαρμογή της συνθήκης που θεσπίζει την συμφωνία των μερών σχετικά με την ερμηνεία της,
(*γ*) τυχόν σχετικούς κανόνες του διεθνούς δικαίου που εφαρμόζονται στις σχέσεις μεταξύ των μερών.
4. Ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δοθεί σε ένα όρο, εάν αποδειχθεί ότι τα μέρη την επιδίωξαν ».

Το Άρθρο 32 έχει ως εξής:

« *Συμπληρωματικά μέσα ερμηνείας*
Μπορεί να γίνει προσφυγή σε συμπληρωματικά μέσα ερμηνείας, συμπεριλαμβανομένων των προπαρασκευαστικών εργασιών της συνθήκης και των περιστάσεων της σύναψής της, προκειμένου να επιβεβαιωθεί η σημασία που προκύπτει από την εφαρμογή του Άρθρου 31, ή να καθοριστεί η σημασία όταν η ερμηνεία σύμφωνα με το Άρθρο 31: (*α*) αφήνει την σημασία διφορούμενη ή ασαφή, ή (*β*) οδηγεί σ' ένα αποτέλεσμα που είναι προδήλως παράλογο ή αδικαιολόγητο ».

προπαρασκευαστικά κείμενα της Σύμβασης (Άρθρο 32 Σύμβαση της Βιέννης). Ως εκ τούτου, τα δικαστήρια δεν θα πρέπει να ερμηνεύουν τους όρους της Σύμβασης με αναφορά στο εθνικό δίκαιο. Οι όροι της Σύμβασης θα πρέπει να έχουν την ίδια σημασία οπουδήποτε και αν εφαρμόζονται στον κόσμο. Αυτό βοηθά στο να εξασφαλιστεί η ομοιόμορφη εφαρμογή της Σύμβασης σε όλα τα Συμβαλλόμενα Κράτη.

Σε χώρες που έχουν εντάξει την Σύμβαση στο νομικό τους σύστημα μέσω ενός νόμου, είναι σημαντικό να λαμβάνονται υπόψη οι όροι της. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι χώρες μεταβάλλουν τους όρους της Σύμβασης.[2] Δυστυχώς η τρέχουσα νομολογία μερικές φορές αποκλίνει από την εφαρμογή της Σύμβασης και ως εκ τούτου δεν παρέχει πάντα μία χρήσιμη κατευθυντήρια γραμμή. Στην περίπτωση αυτή, τα δικαστήρια πρέπει πάντα να ερμηνεύουν την Σύμβαση με βάση την αρχή της ευνοϊκής προς την εκτέλεση ερμηνείας. Τα δικαστήρια μπορούν επίσης να βασίζονται σε ακαδημαϊκά κείμενα, όπως τον σχολιασμό της Σύμβασης από τον Καθηγητή Albert Jan van den Berg.[3]

2. Ερμηνεία Υπέρ Της Αναγνώρισης Και Εκτέλεσης: Αρχή της Ευνοϊκής Προς Την Εκτέλεση Ερμηνείας

Όπως προαναφέρθηκε, οι συνθήκες πρέπει να ερμηνεύονται υπό το φως του αντικειμένου και σκοπού τους. Ο σκοπός της Σύμβασης είναι η προώθηση του διεθνούς εμπορίου και η επίλυση των διεθνών

2. Βλέπε την Έκθεση για την Έρευνα Σχετικά με την Εφαρμογή της Νομοθετικής Εφαρμογής της Σύμβασης για την Αναγνώριση και Εκτέλεση των Αλλοδαπών Διαιτητικών Αποφάσεων (Νέα Υόρκη 1958). Σημείωση από την Γραμματεία της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο του Διεθνούς Εμπορίου. A/CN.9/656 και A/CN.9/656/Add.1, 5 Ιουνίου 2008.
3. Albert Jan van den Berg, *The New York Arbitration Convention of 1958 – Towards a Uniform Judicial Interpretation* (Kluwer, 1981). Βλέπε επίσης το Consolidated Commentary on the 1958 New York Convention στον Τόμο XXVIII (2003) του Yearbook Commercial Arbitration, καλύπτοντας τους Τόμους XXII (1997) μέχρι XXVII (2002), και το Consolidated Commentary on the 1958 New York Convention στο Τόμο XXI (1996) του Yearbook Commercial Arbitration, καλύπτοντας τους Τόμους XX (1995) και XXI (1996).

διαφορών μέσω διαιτησίας. Η Σύμβαση στοχεύει στην διευκόλυνση της αναγνώρισης και εκτέλεσης των αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων και στην δικαστική αναγνώριση των συμφωνιών διαιτησίας. Ως εκ τούτου, τα δικαστήρια θα πρέπει να υιοθετήσουν μια προσέγγιση υπέρ της εκτέλεσης όταν ερμηνεύουν την Σύμβαση.

Εάν υπάρχουν διάφορες πιθανές ερμηνείες, τα δικαστήρια θα πρέπει να επιλέξουν το νόημα που ευνοεί περισσότερο την αναγνώριση και την εκτέλεση (η λεγόμενη *ερμηνευτική προσέγγιση υπέρ της εκτέλεσης*). Αυτό σημαίνει ειδικότερα ότι οι λόγοι απόρριψης της αίτησης εκτέλεσης που αναφέρονται στο Άρθρο V θα πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά (βλέπε Κεφάλαιο 3, ενότητα Γ.4).[4]

Σύμφωνα με την ερμηνευτική προσέγγιση υπέρ της εκτέλεσης, η οποία είναι το κλειδί για την ερμηνεία της Σύμβασης, η *αρχή της μέγιστης αποτελεσματικότητας* ισχύει: εάν περισσότερες συνθήκες μπορούν να εφαρμοστούν, τα δικαστήρια θα πρέπει να εφαρμόσουν την συνθήκη σύμφωνα με την οποία η διαιτητική απόφαση δύναται να εκτελεστεί. Αυτό αντικατοπτρίζεται στο Άρθρο VII (βλέπε κατωτέρω στο Ε.2 του παρόντος Κεφαλαίου).

Σε μια υπόθεση ενώπιον του Ανώτατου Ισπανικού Δικαστηρίου,[5] δύο συνθήκες ήταν δυνατόν να εφαρμοστούν για τον προσδιορισμό της δυνατότητας εκτέλεσης της διαιτητικής απόφασης: μια διμερής συνθήκη μεταξύ Γαλλίας και Ισπανίας και η Σύμβαση. Το Δικαστήριο έκρινε ότι, από τις δύο αρχές που σχετίζονται με τον προσδιορισμό του αν η διμερής συνθήκη ή η Σύμβαση ήταν εφαρμοστέα, η μία ήταν:

4. Το επιληφθέν δικαστήριο με την αίτηση εκτέλεσης μίας διαιτητικής απόφασης στο πλαίσιο της Σύμβασης δεν έχει καμία εξουσία να επανεξετάσει την ουσία της απόφασης του διαιτητικού δικαστηρίου και να την αντικαταστήσει με την δική του απόφαση, ακόμη και αν πιστεύει ότι οι διαιτητές υπέπεσαν σε λάθη ως προς τα πραγματικά περιστατικά ή το δίκαιο. Η αίτηση εκτέλεσης δεν είναι μια έφεση κατά της διαιτητικής απόφασης (βλέπε Κεφάλαιο 3 στο Γ.1).
5. *Ισπανία*: Tribunal Supremo, Τμήμα Αστικών Διαφορών, Πρώτο Τμήμα, 20 Ιουλίου 2004 (*Antilles Cement Corporation v. Transficem*) Yearbook Commercial Arbitration XXXI (2006) σ. 846 - 852 (Spain no. 46).

« ... η αρχή της μέγιστης αποτελεσματικότητας ή της περισσότερο ευνοϊκής στην αναγνώριση των αλλοδαπών αποφάσεων. [Συνυπολογίζοντας τις άλλες σχετικές αρχές αυτό οδηγεί το Δικαστήριο στο συμπέρασμα ότι η Σύμβαση ήταν η εφαρμοστέα διάταξη, δεδομένου ότι] θεσπίζει ένα τεκμήριο υπέρ της εγκυρότητας και αποτελεσματικότητας τόσο της συμφωνίας διαιτησίας όσο και της σχετιζόμενης διαιτητικής απόφασης ή απόφασης που αυτή ενσωματώνει [και] … κατά συνέπεια, μεταθέτει το βάρος της απόδειξης στο μέρος κατά του οποίου επικαλείται η διαιτητική απόφαση ».

Β. ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Για να προσδιοριστεί αν μια συγκεκριμένη διαιτητική απόφαση ή συμφωνία εμπίπτει στο αντικείμενο της Σύμβασης, το δικαστήριο θα πρέπει να εξακριβώσει αν αυτή χαρακτηρίζεται ως διαιτητική απόφαση ή ως συμφωνία διαιτησίας.

1. Διαιτητική Απόφαση

Δεν υπάρχει ορισμός του όρου « διαιτητική απόφαση » στην Σύμβαση. Ως εκ τούτου, εναπόκειται στα δικαστήρια να καθορίσουν τι σημαίνει ο όρος αυτός για τους σκοπούς της Σύμβασης. Τα δικαστήρια θα πρέπει να προβούν σ' αυτό τον καθορισμό σε δύο στάδια:

1. Κατ' αρχάς, θα πρέπει να εξετάσουν κατά πόσον η διαφορά είχε υποβληθεί και επιλυθεί μέσω *διαιτησίας*. Δεν χαρακτηρίζονται όλες οι εξωδικαστικές μέθοδοι επίλυσης διαφορών ως διαιτησία. Υπάρχει μια ποικιλία μηχανισμών διευθέτησης διαφορών που αφορούν τους ιδιώτες και που δεν έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά όπως η διαιτησία. Η διαμεσολάβηση, η συμφιλίωση και η επίλυση ενός ειδικού θέματος από πραγματογνώμονες είναι μερικά

παραδείγματα. Η Σύμβαση της Νέα Υόρκης καλύπτει μόνο την διαιτησία.

2. Δεύτερον, θα πρέπει να εξετάσουν αν η απόφαση είναι μια *διαιτητική απόφαση*. Τα διαιτητικά δικαστήρια μπορούν να εκδίδουν μια ποικιλία αποφάσεων. Μερικές από αυτές είναι διαιτητικές αποφάσεις, άλλες όχι.

Τα δικαστήρια έχουν υιοθετήσει δύο διαφορετικές μεθόδους για να προσδιορίσουν την έννοια των όρων « διαιτησία » και « διαιτητική απόφαση ». Είτε (1) επιλέγουν την αυτόνομη ερμηνεία ή (2) παραπέμπουν στο εθνικό δίκαιο χρησιμοποιώντας μια μέθοδο των κανόνων σύγκρουσης.

α. Αυτόνομη ερμηνεία

Το πρώτο βήμα είναι να εξεταστεί αν η συγκεκριμένη διαδικασία μπορεί να θεωρηθεί ως *διαιτησία*. Η διαιτησία είναι μία μέθοδος επίλυσης διαφορών στις οποίες τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν να υποβάλουν την διαφορά τους σ' ένα τρίτο πρόσωπο που θα εκδώσει μια τελική και δεσμευτική απόφαση αντικαθιστώντας τα δικαστήρια.

Ο ορισμός αυτός τονίζει τρία κύρια χαρακτηριστικά της διαιτησίας. Πρώτον, η διαιτησία είναι συναινετική: βασίζεται στην συμφωνία των μερών. Δεύτερον, η διαιτησία οδηγεί σε μια τελική και δεσμευτική επίλυση της διαφοράς. Τρίτον, η διαιτησία θεωρείται ως υποκατάστατο της δικαστικής διαδικασίας.

Το δεύτερο βήμα είναι να εξεταστεί κατά πόσον η συγκεκριμένη απόφαση είναι μία *διαιτητική απόφαση*. Η διαιτητική απόφαση είναι μια απόφαση που θέτει τέλος στην διαιτησία εν όλω ή εν μέρει ή που αποφασίζει σχετικά με ένα προκαταρκτικό ζήτημα η επίλυση του οποίου είναι απαραίτητη για να καταλήξει σε μια τελική απόφαση. Μια διαιτητική απόφαση επιλύει *οριστικώς* τα ζητήματα που επιδιώκει να

επιλύσει.[6] Ακόμα και αν το διαιτητικό δικαστήριο επιθυμούσε να καταλήξει αργότερα σε ένα διαφορετικό συμπέρασμα, το ζήτημα δεν μπορεί να επανεξεταστεί ή να αναθεωρηθεί.

Ως εκ τούτου, οι ακόλουθες αποφάσεις διαιτησίας χαρακτηρίζονται ως διαιτητικές αποφάσεις:

- Τελικές διαιτητικές αποφάσεις, δηλαδή, διαιτητικές αποφάσεις που βάζουν τέλος στην διαιτησία. Μια διαιτητική απόφαση που εξετάζει όλα τα αιτήματα επί της ουσίας είναι μία τελική διαιτητική απόφαση. Το ίδιο ισχύει και για μια διαιτητική απόφαση που κηρύσσει την έλλειψη αρμοδιότητας του διαιτητικού δικαστηρίου επί της διαφοράς που του έχει υποβληθεί,
- Μερικές διαιτητικές αποφάσεις, δηλαδή, διαιτητικές αποφάσεις που αποφαίνονται οριστικά ως προς ένα μέρος των αιτημάτων και αφήνουν τα υπόλοιπα αιτήματα για μια μεταγενέστερη φάση της διαιτητικής διαδικασίας. Μια διαιτητική απόφαση που ασχολείται με το αίτημα για επιπλέον έξοδα σε μια διαιτησία που σχετίζεται με συμβάσεις έργου και που αφήνει αιτήματα για αποζημίωση λόγω ελαττωμάτων και καθυστερήσεων για μια μεταγενέστερη φάση της διαδικασίας είναι μια μερική διαιτητική απόφαση (μερικές φορές ο όρος αυτός χρησιμοποιείται επίσης και για την επόμενη κατηγορία, αλλά για μια καλύτερη κατανόηση, είναι προτιμότερο να τις διαχωρίσουμε),
- Προκαταρκτικές διαιτητικές αποφάσεις, μερικές φορές επίσης ονομάζονται προδικαστικές ή προσωρινές διαιτητικές αποφάσεις, δηλαδή, διαιτητικές αποφάσεις που αποφασίζουν ένα προκαταρκτικό ζήτημα που είναι απαραίτητο για την εκδίκαση των αιτημάτων των μερών, όπως μια απόφαση σχετικά με το εάν μια

6. Βλέπε, π.χ., Ηνωμένες Πολιτείες: (*Publicis Communication, et al. v. True North Communications Inc.*), Yearbook Commercial Arbitration XXV (2000) σ. 1152-1157 (US no. 338)- Γερμανία: (Germany no. 109), Yearbook Commercial Arbitration XXXIII (2008) σ. 506-509 (Germany no. 109).

αξίωση έχει παραγραφεί, με το ποιο δίκαιο διέπει την ουσία, ή με το αν υπάρχει ευθύνη,
- Διαιτητικές αποφάσεις ως προς τα έξοδα της διαιτητικής διαδικασίας, δηλαδή, διαιτητικές αποφάσεις που καθορίζουν το ύψος και τη κατανομή των εξόδων διαιτησίας,
- Συναινετικές διαιτητικές αποφάσεις, δηλαδή, διαιτητικές αποφάσεις που καταγράφουν την συναινετική διευθέτηση της διαφοράς των μερών, και
- Διαιτητικές αποφάσεις που εκδίδονται ερήμην, δηλαδή, χωρίς την συμμετοχή ενός από τα μέρη (στο βαθμό που εμπίπτουν σε μία από τις κατηγορίες που αναφέρονται στην παραπάνω λίστα).

Αντίθετα, οι ακόλουθες αποφάσεις γενικά δεν θεωρούνται ως διαιτητικές αποφάσεις:

- Διαδικαστικές οδηγίες, δηλαδή, οι αποφάσεις που απλώς αφορούν την οργάνωση της διαδικασίας,
- Οι αποφάσεις επί ασφαλιστικών μέτρων. Επειδή αυτές οι αποφάσεις εκδίδονται μόνο για την διάρκεια της διαιτησίας και μπορούν να επανεξεταστούν κατά την διάρκειά της, τα ασφαλιστικά μέτρα δεν είναι διαιτητικές αποφάσεις. Μερικά δικαστήρια αποφάσισαν διαφορετικά με βάση την θεωρία ότι οι αποφάσεις αυτές περατώνουν την διαφορά των μερών σχετικά με τα ασφαλιστικά μέτρα, αλλά αυτό δεν είναι πειστικό: τα συμβαλλόμενα μέρη δεν συμφώνησαν να προσφύγουν σε διαιτησία έτσι ώστε να επιλυθούν ζητήματα που αφορούν την διαιτητική διαδικασία.

Τέλος, το όνομα που δόθηκε από τους διαιτητές στην απόφασή τους δεν είναι καθοριστικό. Τα δικαστήρια θα πρέπει να εξετάζουν το περιεχόμενο της απόφασης και αν αυτή επιλύει οριστικά ένα ζήτημα προκειμένου να αποφασίσουν κατά πόσο αυτή είναι μια διαιτητική απόφαση.

β. Προσέγγιση των κανόνων σύγκρουσης

Εάν, αντί να χρησιμοποιήσει την προτιμώμενη αυτόνομη μέθοδο για όλες τις παραπάνω ερωτήσεις, το δικαστήριο αναφερόταν σε ένα εθνικό δίκαιο, θα ξεκινούσε αποφασίζοντας για το ποιο εθνικό δίκαιο θα διείπε τον ορισμό της διαιτητικής απόφασης. Με άλλα λόγια, θα υιοθετούσε μια μέθοδο κανόνων σύγκρουσης. Θα μπορούσε να εφαρμόσει είτε το δικό του εθνικό δίκαιο (*lex fori*), ή το δίκαιο που διέπει τη διαιτησία (*lex arbitri*). Το τελευταίο θα είναι γενικά ο νόμος της έδρας της διαιτησίας, ή πολύ λιγότερο συχνά το δίκαιο που επέλεξαν τα συμβαλλόμενα μέρη να διέπει την διαιτησία (όχι του συμβολαίου ή της ουσίας της διαφοράς, το αντικείμενο των οποίων είναι διαφορετικό).

2. Συμφωνία Διαιτησίας

Το Άρθρο II(1) της Σύμβασης της Νέας Υόρκης καθιστά σαφές ότι ισχύει για συμφωνίες « έγγραφες σύμφωνα με τις οποίες τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να υποβάλλουν σε διαιτησία όλες ή οποιεσδήποτε διαφορές που έχουν προκύψει ή ενδέχεται να προκύψουν μεταξύ τους σε σχέση με μια ορισμένη έννομη σχέση, είτε συμβατική είτε εξωσυμβατική ».

Η χρήση των λέξεων « έχουν προκύψει ή ενδέχεται να προκύψουν » δείχνει ότι η Σύμβαση καλύπτει αφενός τόσο τις ρήτρες διαιτησίας που περιέχονται στα συμβόλαια και που αφορούν τις μελλοντικές διαφορές όσο αφετέρου τις συμφωνίες υποβολής σε διαιτησία που προβλέπουν την επίλυση υπαρχόντων διαφορών μέσω διαιτησίας.

Σύμφωνα με το Άρθρο II(1), η συμφωνία διαιτησίας πρέπει να αφορά μία συγκεκριμένη έννομη σχέση. Αυτή η προϋπόθεση σίγουρα πληρούται για μια διαιτητική ρήτρα σ' ένα συμβόλαιο που αφορά τις διαφορές που προκύπτουν από αυτό το ίδιο το συμβόλαιο. Αντίθετα, αυτή η προϋπόθεση δεν πληρούται εάν τα μέρη υπέβαλαν σε διαιτησία οποιεσδήποτε και όλες τις υπάρχουσες και μελλοντικές διαφορές σχετικά με κάθε δυνατό ζήτημα.

Οι διαφορές που καλύπτονται από την συμφωνία διαιτησίας μπορεί να αφορούν συμβατικές και άλλες αξιώσεις, όπως αξιώσεις από αδικοπραξία και άλλες ενοχές εκ του νόμου.

Τέλος, η Σύμβαση απαιτεί η συμφωνία διαιτησίας να είναι « έγγραφη », μια προϋπόθεση που ορίζεται στο Άρθρο ΙΙ(2) και συζητείται στο Κεφάλαιο 2.

Γ. ΕΔΑΦΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το Άρθρο Ι(1) ορίζει το εδαφικό πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης ως προς τις διαιτητικές αποφάσεις ως εξής:

> « Η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται για την αναγνώριση και την εκτέλεση των διαιτητικών αποφάσεων που εκδόθηκαν στο έδαφος ενός Κράτους άλλου από αυτού στο οποίο ζητείται η αναγνώριση και η εκτέλεση αυτών των αποφάσεων και προερχόμενων από διαφορές φυσικών ή νομικών προσώπων. Εφαρμόζεται επίσης επί διαιτητικών αποφάσεων που δεν θεωρούνται ως ημεδαπές διαιτητικές αποφάσεις στο Κράτος όπου ζητείται η αναγνώριση και η εκτέλεση αυτών ».

Ως εκ τούτου, η Σύμβαση ασχολείται μόνο με την αναγνώριση και την εκτέλεση των *αλλοδαπών και μη ημεδαπών διαιτητικών αποφάσεων* (βλέπε κατωτέρω στο Γ.1. του παρόντος Κεφαλαίου). Η Σύμβαση δεν εφαρμόζεται για την αναγνώριση και την εκτέλεση των ημεδαπών διαιτητικών αποφάσεων στη χώρα όπου εκδίδεται η εν λόγω απόφαση.

Η Σύμβαση δεν περιέχει παρόμοια διάταξη σχετικά με τις συμφωνίες διαιτησίας. Ωστόσο, έχει κριθεί ότι η Σύμβαση εφαρμόζεται μόνο για τις « αλλοδαπές » ή τις διεθνείς διαιτητικές συμφωνίες (βλέπε ενότητα Γ.2).

1. Διαιτητικές Αποφάσεις

α. Διαιτητικές αποφάσεις που εκδίδονται στο έδαφος ενός κράτους άλλου από αυτό στο οποίο προσκομίζεται η αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης

Κάθε διαιτητική απόφαση που εκδόθηκε σ' ένα Κράτος άλλο από το Κράτος στο δικαστήριο του οποίου κατατίθεται η αίτηση αναγνώρισης ή εκτέλεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης, δηλαδή, είναι μία αλλοδαπή διαιτητική απόφαση. Επομένως, η εθνικότητα, ο τόπος κατοικίας ή διαμονής των μερών είναι άνευ σημασίας για τον καθορισμό του εάν μια διαιτητική απόφαση είναι αλλοδαπή. Ωστόσο, οι παράγοντες αυτοί μπορεί να είναι σημαντικοί για τον καθορισμό του αν μια συμφωνία διαιτησίας εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης (βλέπε Κεφάλαιο 2 και Κεφάλαιο 3). Επιπλέον, δεν απαιτείται το Κράτος στο οποίο εκδόθηκε η διαιτητική απόφαση να είναι συμβαλλόμενο μέρος στην Σύμβαση (εκτός αν το Κράτος στο οποίο ζητείται η αναγνώριση ή εκτέλεση έχει προβεί σε επιφύλαξη αμοιβαιότητας, βλέπε κατωτέρω στο Δ.1 του παρόντος Κεφαλαίου).

Ποιος είναι ο τόπος έκδοσης μιας διαιτητικής απόφασης; Η Σύμβαση δεν απαντά σ' αυτή την ερώτηση. Η συντριπτική πλειοψηφία των συμβαλλομένων Κρατών θεωρούν ότι μια διαιτητική απόφαση εκδίδεται στον τόπο της έδρας της διαιτησίας (αναφέρεται επίσης ως τόπος διαιτησίας). Για παράδειγμα, πολυάριθμες δικαιοδοσίες έχουν ενσωματώσει στις πράξεις διαιτησίας τους το Άρθρο 31(3) του Πρότυπου Νόμου (περί διαιτησίας) της UNCITRAL σύμφωνα με το οποίο η απόφαση θεωρείται ότι έχει εκδοθεί στον τόπο της διαιτησίας. Η έδρα ή ο τόπος της διαιτησίας έχει νομική, όχι φυσική, γεωγραφική έννοια. Είτε επιλέγεται από τα συμβαλλόμενα μέρη, ή εναλλακτικά από τον οργανισμό διαιτησίας ή το διαιτητικό δικαστήριο, η έδρα ή ο τόπος της διαιτησίας καθορίζει (στις περισσότερες περιπτώσεις) το νομικό καθεστώς που εφαρμόζεται στη διαιτησία, το οποίο αναφέρεται ως *lex arbitri*. Οι ακροάσεις, οι διαβουλεύσεις των διαιτητών και η υπογραφή της διαιτητικής απόφασης καθώς και άλλα μέρη της διαιτητικής

διαδικασίας μπορούν να λάβουν χώρα οπουδήποτε αλλού, χωρίς να επηρεάζεται ο τόπος όπου θεωρείται ότι εκδίδεται η απόφαση.

β. Μη ημεδαπές διαιτητικές αποφάσεις

Η δεύτερη κατηγορία των διαιτητικών αποφάσεων που καλύπτονται από την Σύμβαση είναι εκείνες οι οποίες θεωρούνται μη ημεδαπές στο Κράτος όπου κατατίθεται η αίτηση αναγνώρισης ή εκτέλεσης. Η κατηγορία αυτή διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης.

Η Σύμβαση δεν ορίζει τις μη ημεδαπές διαιτητικές αποφάσεις. Πολύ σπάνια, τα μέρη είναι εκείνα που ορίζουν το εάν η διαιτητική απόφαση που θα εκδοθεί μεταξύ τους θα είναι μη ημεδαπή. Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος είναι επομένως ελεύθερο να αποφασίσει ποιες διαιτητικές αποφάσεις δεν θεωρεί ως ημεδαπές και μπορεί να το έχει ορίσει στην νομοθεσία που εντάσσει την Σύμβαση στο εσωτερικό δίκαιο.[7]

Κατά την άσκηση της ελευθερίας αυτής, τα Κράτη γενικά θεωρούν το σύνολο ή μέρος από τις ακόλουθες διαιτητικές αποφάσεις ως μη ημεδαπές:

---

7. Για παράδειγμα, ο Ομοσπονδιακός Νόμος Διαιτησίας των Ηνωμένων Πολιτειών (Τίτλος 9, Κεφάλαιο 2) έχει την ακόλουθη διάταξη σε σχέση με τη « μη ημεδαπή διαιτητική απόφαση »:

   « Διάταξη 202. Συμφωνία ή διαιτητική απόφαση που υπάγεται στην Σύμβαση
   Μια συμφωνία διαιτησίας ή διαιτητική απόφαση που προκύπτει από μια έννομη σχέση, είτε συμβατική είτε όχι, η οποία θεωρείται ως εμπορική, συμπεριλαμβανομένου μιας συναλλαγής, συμβολαίου ή συμφωνίας που περιγράφεται στην διάταξη 2 του παρόντος κεφαλαίου, υπάγεται στην Σύμβαση. Μια συμφωνία ή διαιτητική απόφαση που προκύπτει από μια τέτοια σχέση που υφίσταται εξ ολοκλήρου μεταξύ πολιτών των Ηνωμένων Πολιτειών θα πρέπει να θεωρείται ότι δεν εμπίπτει στην Σύμβαση εκτός αν αυτή η σχέση περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται στο εξωτερικό, εάν προβλέπει την εκτέλεση συμβατικών υποχρεώσεων ή την εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης στο εξωτερικό, ή εάν έχει κάποια άλλη λογική σχέση με ένα ή περισσότερα ξένα Κράτη. Για τους σκοπούς της παρούσας διάταξης μια εταιρεία έχει την εθνικότητα των Ηνωμένων Πολιτειών, αν έχει συσταθεί ή έχει την κύρια έδρα της στις Ηνωμένες Πολιτείες ».

- Διαιτητικές αποφάσεις που έγιναν σύμφωνα με το δίκαιο διαιτησίας ενός άλλου Κράτους,
- Διαιτητικές αποφάσεις που συμπεριλαμβάνουν ένα ξένο στοιχείο,
- Διαιτητικές αποφάσεις χωρίς εθνικότητα,
- Διαιτητικές αποφάσεις για τις οποίες τα μέρη έχουν παραιτηθεί του δικαιώματος να ασκήσουν αγωγή ακύρωσης.

Το πρώτο είδος των διαιτητικών αποφάσεων θα προκύψουν μόνο σε σχέση με μια διαιτησία που έχει την έδρα της στο Κράτος του δικαστηρίου που έχει επιληφθεί της αναγνώρισης ή εκτέλεσης, αλλά η οποία διέπεται από ένα αλλοδαπό δίκαιο διαιτησίας. Αυτή θα είναι μία σπάνια περίπτωση διότι υπονοεί ότι η εθνική νομοθεσία του δικαστηρίου της αναγνώρισης ή εκτέλεσης επιτρέπει στα μέρη να υποβάλουν την διαιτησία σ' ένα *lex arbitri* άλλο από αυτό της έδρας.

Η δεύτερη κατηγορία αφορά τις διαιτητικές αποφάσεις που εκδόθηκαν εντός του Κράτους του δικαστηρίου που έχει επιληφθεί της αναγνώρισης ή εκτέλεσης σε μια διαφορά που διαθέτει μια ξένη διάσταση, όπως η εθνικότητα ή η κατοικία των μερών ή ο τόπος της εκτέλεσης της σύμβασης από την οποία προκύπτει η διαφορά. Τα κριτήρια για να θεωρηθεί μια διαιτητική απόφαση ως μη ημεδαπή σ' αυτήν την κατηγορία θεσπίζονται συνήθως από τα Κράτη στην νομοθετική πράξη που εντάσσει την Σύμβαση στο εσωτερικό δίκαιο (βλέπε υποσημείωση 7 για το παράδειγμα των Ηνωμένων Πολιτειών). Πολύ σπάνια τα μέρη αναφέρουν ότι η διαιτητική απόφασή τους θα είναι μη ημεδαπή.

Ο τρίτος τύπος αναφέρεται σε διαιτητικές αποφάσεις που εκδίδονται σε διαιτησίες που είναι αποσυνδεδεμένες από κάθε εθνικό δίκαιο διαιτησίας, για παράδειγμα επειδή τα μέρη έχουν αποκλείσει ρητά την εφαρμογή οποιουδήποτε εθνικού νόμου διαιτησίας ή έχουν προβλέψει την εφαρμογή διακρατικών κανόνων δικαίου. Παρότι έχει διατυπωθεί προβληματισμός ως προς το εάν οι διαιτητικές αποφάσεις χωρίς εθνικότητα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης της Νέας Υόρκης, η κρατούσα άποψη είναι ότι η Σύμβαση εφαρμόζεται και στις αποφάσεις αυτές. Αυτές οι περιπτώσεις είναι εξαιρετικά σπάνιες.

Η τελευταία κατηγορία αφορά τις διαιτητικές αποφάσεις σε σχέση με τις οποίες τα μέρη έχουν παραιτηθεί του δικαιώματος άσκησης αγωγής ακύρωσης. Ορισμένες δικαιοδοσίες επιτρέπουν στα μέρη να συμφωνήσουν να παραιτηθούν του δικαιώματος να ζητήσουν την ακύρωση μιας απόφασης, υπό την προϋπόθεση ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη δεν έχουν ορισμένους δεσμούς με την εν λόγω δικαιοδοσία (π.χ. ότι δεν έχουν τη διαμονή ή την κατοικία τους στο εν λόγω Κράτος). Με την παρουσία τέτοιων συμφωνιών παραίτησης, ορισμένες εγχώριες νομοθεσίες διαιτησίας προβλέπουν ότι οι διαιτητικές αποφάσεις θεωρούνται μη εγχώριες σύμφωνα με τη Σύμβαση.[8]

2. Συμφωνίες Διαιτησίας

Η Σύμβαση δεν ορίζει το πεδίο εφαρμογής της σχετικά με τις συμφωνίες διαιτησίας. Ωστόσο, είναι καλά τεκμηριωμένο ότι η Σύμβαση της Νέας Υόρκης δεν διέπει την αναγνώριση των ημεδαπών συμφωνιών διαιτησίας. Είναι εξίσου αποδεκτό ότι η Σύμβαση εφαρμόζεται αν η μελλοντική διαιτητική απόφαση θα θεωρηθεί αλλοδαπή ή μη ημεδαπή σύμφωνα με το Άρθρο Ι(1). Μερικά δικαστήρια επιχειρηματολογούν ότι η Σύμβαση εφαρμόζεται αν η συμφωνία διαιτησίας έχει διεθνή χαρακτήρα. Ο διεθνής χαρακτήρας της συμφωνίας προκύπτει είτε από την εθνικότητα ή την κατοικία των μερών ή από την υποκείμενη συναλλαγή.

Κατά την εξέταση του ζητήματος του εάν μια συμφωνία διαιτησίας εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης, τα δικαστήρια θα πρέπει να διακρίνουν τρεις περιπτώσεις:

– Αν η συμφωνία διαιτησίας προβλέπει μια έδρα σ' ένα ξένο Κράτος, το δικαστήριο πρέπει να εφαρμόζει την Σύμβαση της Νέας Υόρκης,

8. Βλέπε, π.χ., Κεφάλαιο 12 του Ομοσπονδιακού Νόμου της Ελβετίας για το Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο της 18ης Δεκεμβρίου 1987, όπως ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2021, Άρθρο 192- νομοθετικό διάταγμα αριθ. 1071 του Περού που Ρυθμίζει τη Διαιτησία, σε ισχύ από την 1η Σεπτεμβρίου 2008, άρθρα 63(8) και 74.

- Αν η συμφωνία διαιτησίας προβλέπει μια έδρα στο Κράτος του δικάζοντος δικαστηρίου, το δικαστήριο
  - πρέπει να εφαρμόζει την Σύμβαση, αν η μελλοντική διαιτητική απόφαση θα χαρακτηριστεί ως μη ημεδαπή σύμφωνα με την δεύτερη φράση του Άρθρου Ι(1),
  - μπορεί να εφαρμόζει την Σύμβαση, αν η συμφωνία διαιτησίας είναι διεθνής, λόγω της εθνικότητας ή της κατοικίας των μερών ή των ξένων στοιχείων που παρουσιάζονται στην συναλλαγή,
- Εάν η συμφωνία διαιτησίας δεν προβλέπει την έδρα της διαιτησίας, το δικαστήριο πρέπει να εφαρμόζει την Σύμβαση εάν είναι πιθανό ότι η μελλοντική διαιτητική απόφαση θα θεωρηθεί αλλοδαπή ή μη ημεδαπή σύμφωνα με το Άρθρο Ι(1). Επιπλέον, μπορεί να εφαρμόζει την Σύμβαση εάν το δικαστήριο θεωρεί ότι η συμφωνία είναι διεθνής.

Δ. ΕΠΙΦΥΛΑΞΕΙΣ

Σε γενικές γραμμές η Σύμβαση εφαρμόζεται σ' όλες τις αλλοδαπές ή διεθνείς συμφωνίες διαιτησίας και σ' όλες τις αλλοδαπές ή μη ημεδαπές διαιτητικές αποφάσεις. Ωστόσο, τα Συμβαλλόμενα Κράτη μπορούν να προβούν σε δύο επιφυλάξεις ως προς την εφαρμογή της Σύμβασης.

1. Αμοιβαιότητα *(Άρθρο Ι(3) Πρώτη Φράση)*

Τα Συμβαλλόμενα Κράτη δύνανται να δηλώσουν ότι θα εφαρμόσουν την Σύμβαση μόνο για την αναγνώριση και εκτέλεση των διαιτητικών αποφάσεων που εκδόθηκαν στο έδαφος ενός άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους. Περίπου τα δύο τρίτα των Συμβαλλόμενων Κρατών έχουν προβεί στην διατύπωση αυτής της επιφύλαξης.[9] Το δικαστήριο σ' ένα

9. Πλήρης κατάλογος των συμβαλλομένων κρατών και των αντίστοιχων επιφυλάξεών τους μπορεί να βρεθεί στο List of Contracting States (από την 1η

Κράτος που έχει προβεί στην επιφύλαξη της αμοιβαιότητας θα εφαρμόσει την Σύμβαση μόνο εάν η διαιτητική απόφαση έχει εκδοθεί στο έδαφος ενός άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, ή αν η διαιτητική απόφαση είναι μη ημεδαπή και συνδέεται μ' ένα άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος. Στην πράξη, η επιφύλαξη αυτή έχει περιορισμένο αντίκτυπο δεδομένου του μεγάλου αριθμού των κρατών που έχουν υιοθετήσει τη Σύμβαση (κατά την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης, η Σύμβαση είχε 172 Συμβαλλόμενα Κράτη).

Υπάρχουν διαφορετικές θέσεις σχετικά με το *πότε* το Κράτος στο οποίο εκδόθηκε η απόφαση απαιτείται να είναι συμβαλλόμενο μέρος της Σύμβασης.[10] Η κρατούσα άποψη είναι ότι ο σχετικός χρόνος είναι όταν ζητείται η αναγνώριση και η εκτέλεση. Ωστόσο, ορισμένα δικαστήρια έχουν κρίνει ότι ο σχετικός χρόνος είναι η ημερομηνία κατά την οποία εκδόθηκε η διαιτητική απόφαση.[11]

2. Εμπορικός Χαρακτήρας *(Άρθρο I(3) Δεύτερη Φράση)*

Τα Συμβαλλόμενα Κράτη μπορούν επίσης να δηλώσουν ότι θα εφαρμόζουν την Σύμβαση μόνο σε διαφορές που προκύπτουν από έννομες σχέσεις, είτε συμβατικές είτε όχι, οι οποίες θεωρούνται εμπορικές σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία του Κράτους που προβαίνει σε τέτοια δήλωση. Περίπου το ένα τρίτο των Συμβαλλόμενων Κρατών έχουν προβεί σ' αυτή την επιφύλαξη.[12]

November 2022) for the New York Convention, στο Schill (ed.), ICCA Yearbook XLVII (2022).

10. *Ηνωμένο Βασίλειο*: High Court, Queen's Bench Division (Commercial Court), 19 Φεβρουαρίου 1981 (*The Government of Kuwait v. Sir Frederick S. Snow and partners, et al.*), ICCA *Yearbook* VII (1982) σ. 367-372 (UK no. 9)- *Αυστρία*: Oberster Gerichtshof, 17 Νοεμβρίου 1965 (*Μέρος από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας κατά μέρους της Αυστρίας*), ICCA *Yearbook* I (1976) σ. 182 (Austria no. 1).
11. *Βέλγιο*: *Société Nationale pour la Recherche, le Transport et la Commercialisation des Hydrocarbures (SONATRACH) κατά Ford, Bacon and Davis Incorporated*), ICCA *Yearbook* XV (1990) σ. 370-377 (Belgium no. 7).
12. Βλέπε υποσημείωση 9 ανωτέρω.

Παρά το γεγονός ότι η ορολογία της Σύμβασης αναφέρεται στο εθνικό δίκαιο του Κράτους του δικάζοντος δικαστηρίου (ως εξαίρεση από την αρχή της αυτόνομης ερμηνείας), στην πράξη τα δικαστήρια λαμβάνουν επίσης υπόψη τις ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης και την διεθνή πρακτική. Εν πάση περιπτώσει, λαμβάνοντας υπόψη τον σκοπό της Σύμβασης, τα δικαστήρια πρέπει να ερμηνεύουν ευρέως την έννοια της εμπορικότητας.

Στις δικαιοδοσίες που έχουν ενσωματώσει στο εθνικό τους δίκαιο το Άρθρο 1(1) του Πρότυπου Νόμου (περί διαιτησίας) της UNCITRAL, οι ακόλουθες εκτιμήσεις καθοδηγούν την ερμηνεία του όρου « εμπορική »:

> « Ο όρος 'εμπορική' θα πρέπει να ερμηνεύεται ευρέως, ώστε να καλύπτει θέματα που απορρέουν από όλες τις σχέσεις εμπορικής φύσης, συμβατικές ή μη. Οι σχέσεις εμπορικής φύσης περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες συναλλαγές: κάθε εμπορική συναλλαγή για την προμήθεια ή την ανταλλαγή αγαθών ή υπηρεσιών- συμφωνία διανομής- εμπορική αντιπροσώπευση ή πρακτορεία- factoring- χρηματοδοτική μίσθωση- κατασκευή έργων- συμβουλευτική- μηχανική- αδειοδότηση- επενδύσεις- χρηματοδότηση- τραπεζικές εργασίες- ασφάλιση- συμφωνία εκμετάλλευσης ή παραχώρησης- κοινοπραξία και άλλες μορφές βιομηχανικής ή επιχειρηματικής συνεργασίας- μεταφορά εμπορευμάτων ή επιβατών αεροπορικώς, δια θαλάσσης, σιδηροδρομικώς ή οδικώς ».[13]

Αν και η Σύμβαση μιλάει για επιφυλάξεις μόνο στο πλαίσιο της αναγνώρισης και εκτέλεσης των διαιτητικών αποφάσεων, είναι γενικά κατανοητό ότι οι επιφυλάξεις ισχύουν επίσης και για την αναγνώριση των συμφωνιών διαιτησίας.

13. Άρθρο 1(1), υποσημείωση 2, Πρότυπος Νόμος (περί διαιτησίας) της UNCITRAL, βλέπε **παράρτημα II** του παρόντος Οδηγού.

Ε. ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ (ΑΡΘΡΟ VII)

Το Άρθρο VII(1) της Σύμβασης εξετάζει ως εξής την σχέση μεταξύ της Σύμβασης και των εθνικών νομοθεσιών του κάθε Κράτους του δικάζοντος δικαστηρίου και των άλλων διεθνών συνθηκών που δεσμεύουν το Κράτος στο οποίο κατατίθεται η αίτηση εκτέλεσης:

> « Οι διατάξεις της παρούσας Σύμβασης δεν θίγουν την ισχύ των πολυμερών ή διμερών συμφωνιών που αφορούν την αναγνώριση και εκτέλεση των διαιτητικών αποφάσεων, τις οποίες συνήψαν τα Συμβαλλόμενα Κράτη, ούτε στερούν από κάθε ενδιαφερόμενο μέρος το οποιοδήποτε δικαίωμα που μπορεί να έχει για να επωφεληθεί της διαιτητικής απόφασης κατά τον τρόπο και την έκταση που επιτρέπει το δίκαιο ή οι Συμβάσεις της χώρας όπου γίνεται επίκληση αυτής της διαιτητικής απόφασης ».

1. Ευνοϊκότερο Δίκαιο

Το Άρθρο VII(1) ονομάζεται η διάταξη του ευνοϊκότερου δικαιώματος, δεδομένου ότι επιτρέπει σ' ένα μέρος που επιδιώκει την αναγνώριση και την εκτέλεση να βασιστεί σε κανόνες που είναι περισσότερο ευνοϊκοί από εκείνους της Σύμβασης. Ευνοϊκότεροι κανόνες μπορούν να βρεθούν: (i) στο εθνικό δίκαιο του Κράτους του δικάζοντος δικαστηρίου ή (ii) σε συνθήκες που εφαρμόζονται στο έδαφος όπου ζητείται η αναγνώριση και η εκτέλεση.

Στην πράξη, οι συνθήκες ή το εθνικό δίκαιο θα είναι πιο ευνοϊκό απ' ότι η Σύμβαση της Νέας Υόρκης εάν επιτρέπουν την αναγνώριση και την εκτέλεση παραπέμποντας σε λιγότερο απαιτητικά κριτήρια, είτε από την άποψη της διαδικασίας είτε των λόγων απόρριψης της αίτησης εκτέλεσης.

Μέχρι τώρα έχει γίνει ευρέως (αν και όχι καθολικά αποδεκτό) κατανοητό ότι οι διατάξεις του Άρθρου VII(1) εφαρμόζονται επίσης και για την αναγνώριση και εκτέλεση των συμφωνιών διαιτησίας που

αναφέρονται στο Άρθρο ΙΙ. Η επίκληση του Άρθρου VII(1) γίνεται ως επί το πλείστον προκειμένου να ξεπεραστούν οι τυπικές προϋποθέσεις που εφαρμόζονται για την συμφωνία διαιτησίας δυνάμει του Άρθρου ΙΙ(2) (η προϋπόθεση του έγγραφου τύπου, βλέπε στο Δ.2.1 του Κεφαλαίου 2).

Σε μία Σύσταση που εγκρίθηκε από την UNCITRAL στις 7 Ιουλίου 2006 (βλέπε **Παράρτημα ΙΙΙ** του παρόντος Οδηγού) ορίζει ότι:

> « επίσης το Άρθρο VII παράγραφος 1 της Σύμβασης για την Αναγνώριση και Εκτέλεση των Αλλοδαπών Διαιτητικών Αποφάσεων, που έγινε στη Νέα Υόρκη, στις 10 Ιουνίου 1958, θα πρέπει να εφαρμοστεί για να επιτρέψει σε κάθε ενδιαφερόμενο μέρος να χρησιμοποιήσει δικαιώματα που μπορεί να έχει, σύμφωνα με το νόμο ή τις συνθήκες της χώρας στην οποία γίνεται επίκληση μιας συμφωνίας διαιτησίας έτσι ώστε να επιδιώξει την αναγνώριση της εγκυρότητας της εν λόγω συμφωνίας ».

Η ιστορία της Σύμβασης υποστηρίζει επίσης την άποψη αυτή. Η διάταξη για την αναγνώριση των συμφωνιών διαιτησίας συμπεριλήφθηκε την τελευταία ημέρα των διαπραγματεύσεων. Οι λοιπές διατάξεις δεν τροποποιήθηκαν ούτως ώστε να ληφθεί υπόψη αυτή η προσθήκη της τελευταίας στιγμής. Το Άρθρο VII πρέπει ως εκ τούτου να μην ερμηνεύεται με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να εξαιρεί τις συμφωνίες διαιτησίας από το πεδίο εφαρμογής του.

2. Η Σύμβαση Της Νέας Υόρκης Και Άλλες Διεθνείς Συνθήκες

Το πρώτο μέρος του Άρθρου VII προβλέπει ότι η Σύμβαση δεν επηρεάζει την εγκυρότητα των άλλων διεθνών συνθηκών για την αναγνώριση και την εκτέλεση των διαιτητικών αποφάσεων, οι οποίες είναι σε ισχύ στο Κράτος στο οποίο ζητείται η εκτέλεση. Το δεύτερο μέρος της ίδιας διάταξης ορίζει ότι τα μέρη δικαιούνται να επιδιώξουν την αναγνώριση και την εκτέλεση μιας διαιτητικής απόφασης σύμφωνα

είτε με την Σύμβαση της Νέας Υόρκης ή με άλλη συνθήκη ή με την εθνική νομοθεσία, οποιαδήποτε είναι πιο ευνοϊκή.

Η αρχή του πιο ευνοϊκού δικαιώματος παρεκκλίνει από τους κλασικούς κανόνες του διεθνούς δικαίου σχετικά με τις αντιφατικές συνθήκες (*lex posterior* και *lex specialis*). Σύμφωνα με την αρχή του πιο ευνοϊκού δικαιώματος, αυτή που υπερισχύει είναι η πιο ευνοϊκή συνθήκη (βλέπε ανωτέρω στο Α.2).

3. Η Σύμβαση Της Νέας Υόρκης Και Το Εθνικό Δίκαιο

Όσον αφορά την σχέση μεταξύ της Σύμβασης της Νέας Υόρκης και του εθνικού δικαίου του Κράτους στο οποίο ζητείται η εκτέλεση, τρεις περιπτώσεις πρέπει να διακριθούν:

Περίπτωση (i) Η Σύμβαση υπερισχύει του εθνικού δικαίου
Όταν η Σύμβαση όσο και το εθνικό δίκαιο έχουν κανόνες σχετικά με τα ίδια θέματα, η Σύμβαση υπερισχύει του εθνικού δικαίου, εκτός αν η εθνική νομοθεσία είναι ευνοϊκότερη. Σε ορισμένες περιπτώσεις, το δικαστήριο θα πρέπει να παραπέμψει στη νομοθεσία που εντάσσει την Σύμβαση στο εσωτερικό δίκαιο.

Περίπτωση (ii) Το εθνικό δίκαιο συμπληρώνει την Σύμβαση
Όταν η Σύμβαση δεν περιέχει κανένα κανόνα σχετικά μ' ένα συγκεκριμένο θέμα. Σ' αυτή την περίπτωση, τα δικαστήρια θα εφαρμόσουν το εθνικό τους δίκαιο ως συμπλήρωμα της Σύμβασης.

Περίπτωση (iii) Η Σύμβαση αναφέρεται ρητά στο εθνικό δίκαιο
Όταν η Σύμβαση αναφέρεται ρητά στην εθνική νομοθεσία. Σ' αυτή την περίπτωση, τα δικαστήρια οφείλουν να εφαρμόσουν την εθνική νομοθεσία στο βαθμό που τους επιτρέπει η Σύμβαση. Αυτό συμβαίνει για παράδειγμα με το Άρθρο Ι (σε σχέση με την εμπορική επιφύλαξη) και το Άρθρο V (συγκεκριμένοι λόγοι μη εκτέλεσης παραπέμπουν στο εθνικό δίκαιο). Στην περίπτωση αυτή, το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο δεν

είναι κατ' ανάγκη το δίκαιο του δικαστηρίου, αλλά μπορεί να είναι το δίκαιο βάσει του οποίου εκδόθηκε η απόφαση.

Ως άλλο παράδειγμα, το Άρθρο ΙΙΙ προβλέπει ότι τα Συμβαλλόμενα Κράτη πρέπει να αναγνωρίζουν και να εκτελούν διαιτητικές αποφάσεις σύμφωνα με τους κανόνες πολιτικής δικονομίας του Κράτους στο οποίο η διαιτητική απόφαση επικαλείται. Έτσι, η διαδικασία για την αναγνώριση και την εκτέλεση των αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων διέπεται από το εθνικό δίκαιο, εκτός από τα ζητήματα του βάρους της απόδειξης και τα έγγραφα που πρέπει να υποβάλλονται (βλέπε Κεφάλαιο 3). Ένα Κράτος δεν μπορεί να επιβάλει στις αλλοδαπές αποφάσεις ουσιωδώς επαχθέστερους διαδικαστικούς όρους από εκείνους που διέπουν τις εγχώριες αποφάσεις.

Χωρίς να ορίζονται με εξαντλητικό τρόπο, τα ακόλουθα δικονομικά θέματα διέπονται από την εθνική νομοθεσία:

- Η προθεσμία για την υποβολή αίτησης αναγνώρισης ή εκτέλεσης,
- Το δικαστήριο που είναι αρμόδιο επί της αίτησης αναγνώρισης ή εκτέλεσης διαιτητικών αποφάσεων,
- Ο τύπος της αίτησης,
- Ο τρόπος με τον οποίο διεξάγονται οι διαδικασίες αναγνώρισης ή εκτέλεσης,
- Τα ένδικα μέσα κατά μιας απόφασης που αποδέχεται ή απορρίπτει την αίτηση αναγνώρισης ή εκτέλεσης,
- Η διαθεσιμότητα της ένστασης συμψηφισμού ή των αιτημάτων ανταγωγής κατά μιας διαιτητικής απόφασης.

Ένα θέμα που μπορεί να προκύψει είναι εάν ένα Κράτος θέτει αυστηρές προϋποθέσεις δικαιοδοσίας στα δικαστήρια που αποφαίνονται επί μιας αίτησης εκτέλεσης. Σύμφωνα με τον σκοπό της Σύμβασης και την ισχυρή ερμηνευτική προσέγγιση υπέρ της εκτέλεσης, η παρουσία των περιουσιακών στοιχείων στο έδαφος του Κράτους εκτέλεσης θα πρέπει να αρκεί για να προσδώσει δικαιοδοσία για τους σκοπούς της εκτέλεσης. Παρά το γεγονός αυτό, αμερικάνικα δικαστήρια έχουν

ζητήσει να έχουν προσωπική δικαιοδοσία επί του εναγόμενου και καθ' ου η εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης.

4. Ολική ή Μερική Εφαρμογή Ευνοϊκότερων Μέσων

Όπως προαναφέρθηκε, το Άρθρο VII επιτρέπει σ' ένα ενδιαφερόμενο μέρος να κάνει χρήση ενός ευνοϊκότερου δικαιώματος που μπορεί να έχει δυνάμει άλλου εθνικού δικαίου ή άλλης διεθνούς συνθήκης. Η Σύμβαση δεν διευκρινίζει αν το ευνοϊκότερο καθεστώς εφαρμόζεται μόνο σε σχέση με μια συγκεκριμένη διάταξη που θεωρείται ευνοϊκότερη ή αν θα πρέπει να εφαρμόζεται στο σύνολό της. Τα δικαστήρια έχουν υιοθετήσει διαφορετικές θέσεις ως προς το θέμα αυτό. Ορισμένα δικαστήρια θεωρούν ότι ο ευνοϊκότερος νόμος ή η ευνοϊκότερη συνθήκη πρέπει να εφαρμόζεται στο σύνολό του, αποκλείοντας τη Σύμβαση.[14] Με άλλα λόγια, ένα συμβαλλόμενο μέρος δεν μπορεί να « αναμειγνύει και να συνδυάζει » τις διατάξεις της Σύμβασης με εκείνες των εθνικών νόμων ή άλλων συνθηκών. Άλλα δικαστήρια είναι της άποψης ότι το Άρθρο VII απαιτεί απλώς από τα δικαστήρια να προστατεύουν τυχόν ευνοϊκότερα δικαιώματα που μπορεί να έχουν οι ενδιαφερόμενοι βάσει άλλων συνθηκών και τοπικών νόμων- απαίτηση που, κατά την άποψή τους, επιτρέπει την από κοινού εφαρμογή των διατάξεων της Σύμβασης και των εθνικών νόμων ή άλλων συνθηκών[15] (βλέπε Κεφάλαιο 2,ενότητα Γ.4.α).

14. *Γερμανία*: Bundesgerichtshof, 21 Σεπτεμβρίου 2005, παρ. 8-10- ICCA *Yearbook* XXXI (2006) σ. 640-728 (Germany no. 89).
15. *Ηνωμένες Πολιτείες*: (*Chromalloy Aeroservices Inc. v. The Arab Republic of Egypt*), αστικός αριθμός 94-2339 (JLG)- ICCA *Yearbook* XXII (1997) σ. 881-1059 (US no. 230).

ΣΤ. ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΜΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

Η μη εφαρμογή ή εσφαλμένη εφαρμογή της Σύμβασης της Νέας Υόρκης επισύρει κατά κανόνα την διεθνή ευθύνη του Κράτους. Η παραβίαση μίας από τις υποχρεώσεις του Κράτους που απορρέουν από την Σύμβαση (βλέπε κατωτέρω στο ΣΤ.1 του παρόντος Κεφαλαίου) μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να αποτελέσει επίσης παραβίαση μίας διμερούς ή πολυμερούς επενδυτικής συνθήκης (βλέπε κατωτέρω στο ΣΤ.2 του παρόντος Κεφαλαίου). Σε κάθε περίπτωση, η διαιτητική απόφαση θα παραμείνει ανεπηρέαστη από τις παραβιάσεις (βλέπε κατωτέρω στο VI.3 του παρόντος Κεφαλαίου).

1. Παραβίαση Της Σύμβασης Της Νέας Υόρκης

Παρά το γεγονός ότι η Σύμβαση δεν εμπεριέχει ρήτρα επίλυσης διαφορών, η Σύμβαση είναι μια διεθνής συνθήκη που δημιουργεί υποχρεώσεις για τα Συμβαλλόμενα Κράτη δυνάμει του διεθνούς δικαίου.

Όπως εξηγήθηκε παραπάνω, τα Συμβαλλόμενα Κράτη έχουν αναλάβει την υποχρέωση να αναγνωρίζουν και να εκτελούν αλλοδαπές διαιτητικές αποφάσεις και συμφωνίες διαιτησίας. Όταν ένα μέρος ζητήσει την εκτέλεση και / ή την αναγνώριση μίας διαιτητικής απόφασης ή συμφωνίας διαιτησίας που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης, το Συμβαλλόμενο Κράτος πρέπει να εφαρμόσει την Σύμβαση. Το Συμβαλλόμενο Κράτος δεν μπορεί να επιβάλει αυστηρότερους δικονομικούς κανόνες και αυστηρότερες προϋποθέσεις επί της ουσίας κατά την αναγνώριση και την εκτέλεση και όπου η Σύμβαση είναι σιωπηρή για ένα δικονομικό θέμα, αυτό δεν μπορεί να επιβάλει σημαντικά περισσότερο επαχθείς δικονομικές προϋποθέσεις από εκείνες που διέπουν τις ημεδαπές διαιτητικές αποφάσεις.

Εντός των Συμβαλλομένων Κρατών, τα κύρια όργανα που είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή της Σύμβασης της Νέας Υόρκης είναι τα δικαστήρια. Στο διεθνές δίκαιο, οι πράξεις των δικαστηρίων

θεωρούνται ως πράξεις του ιδίου του Κράτους. Έτσι, αν ένα δικαστήριο δεν εφαρμόσει την Σύμβαση, την εφαρμόσει εσφαλμένα ή βρίσκει αμφισβητήσιμους λόγους που δεν καλύπτονται από την Σύμβαση για να απορρίψει την αναγνώριση ή την εκτέλεση, το Κράτος του δικάζοντος δικαστηρίου επισύρει την διεθνή ευθύνη του.

Από τη στιγμή που η κοινοποίηση της Σύμβασης τίθεται σε ισχύ για ένα συγκεκριμένο Συμβαλλόμενο Κράτος, η ευθύνη αυτού του Κράτους θα στοιχειοθετηθεί σε διεθνές επίπεδο, ανεξάρτητα από το αν η Σύμβαση έχει ενταχθεί ορθώς στην εθνική νομοθεσία ή αν έχει δημοσιευθεί ή αλλιώς εκδοθεί σύμφωνα με τους ημεδαπούς κανόνες. Ως εκ τούτου, το γεγονός, για παράδειγμα, ότι το κείμενο της Σύμβασης δεν έχει δημοσιευθεί στην αντίστοιχη επίσημη εφημερίδα δεν αλλάζει τις υποχρεώσεις του Κράτους να τηρεί τις διατάξεις της Σύμβασης σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο.

2. Παραβίαση Επενδυτικής Συνθήκης

Ανάλογα με τις περιστάσεις, η παραβίαση της υποχρεώσεως να αναγνωρίζει και να εκτελεί τις διαιτητικές συμφωνίες και αποφάσεις μπορεί να οδηγήσει σε μια παραβίαση μιας άλλης συνθήκης. Αυτή μπορεί να είναι η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών και ειδικά το πρώτο Πρωτόκολλό της και οι επενδυτικές συνθήκες. Δια μέσω των τελευταίων, τα Κράτη εγγυώνται στους ξένους επενδυτές ότι, μεταξύ άλλων προστασιών, θα λαμβάνουν δίκαιη και ίση μεταχείριση και ότι δεν θα υπόκεινται σε διαδικασίες απαλλοτρίωσης (εκτός εάν πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις). Αποφάσεις σε διαιτησίες που αφορούν επενδυτικές συνθήκες έχουν κρίνει ότι ένα Κράτος είχε παραβιάσει τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει μιας διμερούς επενδυτικής συνθήκης, διότι τα δικαστήρια του είχαν αποτύχει να αναγνωρίσουν μια έγκυρη συμφωνία διαιτησίας.[16]

16. *Saipem SpA v. Bangladesh*, Διεθνές Κέντρο για την Επίλυση των Επενδυτικών Διαφορών (ICSID), Αριθμός Υπόθεσης ARB/05/07 και *Salini Costruttori SpA*

3. Η Διαιτητική Απόφαση Δεν Επηρεάζεται

Η άρνηση του Κράτους να εκτελέσει ή να αναγνωρίσει τη διαιτητική απόφαση παράγει αποτελέσματα μονάχα στο έδαφος του εν λόγω Κράτους. Το επιτυχές μέρος στη διαιτησία θα εξακολουθεί συνεπώς να έχει το δικαίωμα να βασίζεται στην διαιτητική απόφαση και να ζητεί την εκτέλεσή της σε άλλα Κράτη.

ν. Jordan, ICSID Αριθμός Υπόθεσης ARB/02/13, και οι δύο διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση <www.icsid.worldbank.org>.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2
ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΈΝΩΝ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Β. ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Πεδίο Εφαρμογής Του Δικαστικού Ελέγχου Των Ενστάσεων Κατά Της Δικαιοδοσίας Του Διαιτητικού Δικαστηρίου
2. Χρόνος Υποβολής Της Αίτησης Παραπομπής Σε Δικαστική Διαδικασία
3. Ταυτόχρονη Διαδικασία Διαιτησίας Δεν Απαιτείται Για Την Παραπομπή Σε Διαιτησία (Η Παραπομπή Είναι Υποχρεωτική)

Γ. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

1. Η Συμφωνία Διαιτησίας Πρέπει Να Εμπίπτει Στο Πεδίο Εφαρμογής Της Σύμβασης
2. Πρέπει Να Υπάρχει Διαφορά, Πρέπει Να Προκύπτει Από Καθορισμένη Έννομη Σχέση, Συμβατική Ή Μη, Και Τα Μέρη Πρέπει Να Έχουν Την Πρόθεση Να Διευθετηθεί Η Συγκεκριμένη Διαφορά Μέσω Διαιτησίας.
3. Το Αντικείμενο Της Διαφοράς Πρέπει Να Είναι Διαιτητεύσιμο (« Δυνατότητα Διευθέτησης Μέσω Διαιτησίας »)
   α. Το εφαρμοστέο δίκαιο για τον προσδιορισμό της διαιτητευσιμότητας
   β. οι διεθνείς συμφωνίες διαιτησίας θα πρέπει να υπόκεινται σε σταθερά κριτήρια διαιτητευσιμότητας

4. Η Συμφωνία Διαιτησίας Πρέπει Να Είναι Τυπικά Και Ουσιαστικά Έγκυρη
   α. Τυπική εγκυρότητα: η συμφωνία διαιτησίας πρέπει να είναι « έγγραφη »
      1. *Ρήτρα διαιτησίας που περιλαμβάνεται σ' ένα έγγραφο που αναφέρεται στο κύριο συμβατικό έγγραφο (« ενσωμάτωση διαμέσου παραπομπής »)*
      2. *Ρήτρα διαιτησίας σε συμβατικό έγγραφο που δεν έχει υπογραφεί, αλλά γίνεται δεκτό στη συνέχεια*
      3. *Δεν υπάρχει σιωπηρή αποδοχή*
      4. *Συμφωνία διαιτησίας που περιέχεται σε ανταλλαγή ηλεκτρονικών επικοινωνιών*
   β. Ουσιαστική εγκυρότητα: η συμφωνία διαιτησίας δεν είναι « άκυρη, ανενεργής ή ανεπίδεκτη εφαρμογής »
      1. *Το εφαρμοστέο δίκαιο για την ουσιαστική εγκυρότητα της συμφωνίας διαιτησίας*
      2. *« Άκυρη »*
      3. *« Ανενεργής »*
      4. *« Ανεπίδεκτη εφαρμογής »*
         (i) *Όπου η προσφυγή στην διαιτησία είναι προαιρετική*
         (ii) *Όπου η σύμβαση προβλέπει την διαιτησία, καθώς και την δικαιοδοσία των δικαστηρίων*
         (iii) *Όταν η ρήτρα επίλυσης διαφορών προβλέπει βήματα πριν από τη διαιτησία*
         (iv) *Όταν οι κανονισμοί διαιτησίας ή ο διαιτητικός οργανισμός έχουν οριστεί ανακριβώς*
         (v) *Σε περίπτωση που δεν υπάρχει καμία ένδειξη ως προς το πώς οι διαιτητές θα πρέπει να διοριστούν (« ρήτρες σύντομης μορφής »)*
5. Η Συμφωνία Διαιτησίας Πρέπει Να Είναι Δεσμευτική Για Τα Μέρη Της Διαφοράς Που Είναι Ενώπιον Του Δικαστηρίου (Μη Υπογράφοντες)

a. Τυπική εγκυρότητα: δεν χρειάζεται να επανεξεταστεί σε σχέση με τους μη υπογράφοντες
β. Ουσιαστική εγκυρότητα: ο μη υπογράφων πρέπει να εμπίπτει στο υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας διαιτησίας
   1. *Το εφαρμοστέο δίκαιο για τον προσδιορισμό του υποκειμενικού πεδίου εφαρμογής της συμφωνίας διαιτησίας*
   2. *Πότε ένας μη υπογράφων μπορεί να παραπεμφθεί σε διαιτησία*

Δ. ΟΤΑΝ ΟΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΜΙΑΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΠΛΗΡΟΥΝΤΑΙ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΟΦΕΙΛΕΙ « ΝΑ ΠΑΡΑΠΕΜΠΕΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΣΕ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ », « ΚΑΤΟΠΙΝ ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΕΝΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ »

1. Πώς Να « Παραπέμψει » Τα Μέρη Σε Διαιτησία
2. Η Παραπομπή Δεν Είναι Αυτεπάγγελτη
3. Διαθέσιμες Επιλογές Για Το Δικαστήριο Εάν Αποφασίσει Ότι Ένα Μέρος Δεν Πρέπει Να Υπαχθεί Σε Διαιτησία

Ε. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Για να εξασφαλιστεί ότι η αρχική πρόθεση των μερών να επιλύσουν τις διαφορές τους δια μέσω διαιτησίας δεν μπορεί να ματαιωθεί από μία μονομερή υποβολή της διαφοράς στα δικαστήρια, το Άρθρο ΙΙ της Σύμβασης ορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα δικαστήρια πρέπει να παραπέμπουν τα μέρη σε διαιτησία, και περιορίζει τους λόγους για τους οποίους ένα μέρος σε μια συμφωνία διαιτησίας έχει την δυνατότητα να αμφισβητήσει την εγκυρότητά της:

> « (1) Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος θα αναγνωρίζει την έγγραφη συμφωνία δια μέσω της οποίας τα μέρη αναλαμβάνουν να

> υποβάλουν στην διαιτησία όλες ή οποιεσδήποτε διαφορές που έχουν προκύψει ή που μπορεί να προκύψουν μεταξύ τους σχετικά με μία καθορισμένη έννομη σχέση, είτε συμβατική είτε εξωσυμβατική, που αφορά ένα ζήτημα που μπορεί να επιλυθεί μέσω διαιτησίας.
>
> (2) Ο όρος « έγγραφη συμφωνία » θα περιλαμβάνει την διαιτητική ρήτρα μέσα στο συμβόλαιο ή την συμφωνία διαιτησίας, που υπέγραψαν τα μέρη ή που περιεχόταν σε μια ανταλλαγή γραμμάτων ή τηλεγραφημάτων.
>
> (3) Το δικαστήριο ενός από τα Συμβαλλόμενα Κράτη, όταν επιληφθεί μιας αγωγής για ένα θέμα σχετικά με το οποίο τα μέρη έχουν συνάψει μια συμφωνία υπό την έννοια του παρόντος άρθρου, θα παραπέμπει τα μέρη σε διαιτησία, ύστερα από αίτηση ενός εξ αυτών, εκτός εάν διαπιστώσει ότι η εν λόγω συμφωνία είναι άκυρη, ανενεργής ή ανεπίδεκτη εφαρμογής ».

Πριν από την έκδοση της διαιτητικής απόφασης, υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες ένα δικαστήριο μπορεί να αντιμετωπίσει μια ένσταση ως προς το κύρος της συμφωνίας διαιτησίας. Η πιο συχνή περίπτωση είναι όταν, όπως αναφέρεται στο Άρθρο II(3), ένα ζήτημα για το οποίο τα μέρη έχουν συνάψει συμφωνία διαιτησίας παραπέμπεται προς εκδίκαση στο δικαστήριο και ο εναγόμενος ζητά από το δικαστήριο να παραπέμψει το ζήτημα σε διαιτησία. Ομοίως, το δικαστήριο μπορεί να επιληφθεί μιας αίτησης ασφαλιστικών μέτρων ζητώντας την αναστολή ή παύσης της διαιτητικής διαδικασίας (« anti-arbitration injunction ») ή να του ζητηθεί να λάβει μέτρα για την υποστήριξη των διαιτητικών διαδικασιών – όπως ο διορισμός ενός διαιτητή – στα οποία θα εναντιωθεί το άλλο μέρος βασιζόμενο στο επιχείρημα ότι η συμφωνία διαιτησίας είναι άκυρη.

Όταν αντιμετωπίζουν τέτοια είδη περιπτώσεων, τα δικαστήρια πρέπει να τηρούν τον σκοπό της Σύμβασης και τις βέλτιστες πρακτικές που αναπτύχθηκαν στα Συμβαλλόμενα Κράτη για περισσότερο από εξήντα-πέντε χρόνια.

Οι αρχές του Άρθρου ΙΙ της Σύμβασης επεκτείνονται επίσης στην αναγνώριση και εκτέλεση των διαιτητικών αποφάσεων μέσω της εφαρμογής του Άρθρου V(1)(α). Συγκεκριμένα, το Άρθρο V(1)(α) προβλέπει ότι τα δικαστήρια μπορούν να αρνηθούν την αναγνώριση και εκτέλεση μιας διαιτητικής απόφασης εάν η σχετική συμφωνία διαιτησίας δεν είναι έγκυρη σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο ή εάν τα μέρη δεν είχαν την ικανότητα να συμφωνήσουν την προσφυγή στη διαιτησία.

Β. ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Όταν τα δικαστήρια εξετάζουν αίτημα για την αναγνώριση συμφωνίας διαιτησίας, πρέπει πρώτα να εξετάσουν διάφορα γενικά θέματα που δεν καθορίζονται από τη Σύμβαση. Ειδικότερα, τα δικαστήρια πρέπει να εξετάσουν: το εφαρμοστέο κριτήριο επανεξέτασης- την τελευταία ημερομηνία κατά την οποία μπορεί να κατατεθεί αίτηση για την αναγνώριση συμφωνίας διαιτησίας- και εάν η απόφαση του δικαστηρίου μπορεί να προχωρήσει πριν από την κατάθεση προσφυγής σε διαιτησία.

1. Πεδίο Εφαρμογής Του Δικαστικού Ελέγχου Των Ενστάσεων Κατά Της Δικαιοδοσίας Του Διαιτητικού Δικαστηρίου

Δύο γενικά αποδεκτές αρχές της διαιτησίας θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό του κριτηρίου επανεξέτασης του δικαστηρίου όταν δεν έχει ακόμα εκδοθεί η διαιτητική απόφαση.

Πρώτον, η αρχή της « competence-competence » (που μερικές φορές αναφέρεται και ως *Kompetenz-Kompetenz*) επιτρέπει στους διαιτητές να ακούσουν οποιαδήποτε ένσταση κατά της δικαιοδοσίας τους και να καταλήξουν ακόμη και στο συμπέρασμα ότι δεν έχουν δικαιοδοσία. Η εξουσία αυτή είναι απαραίτητη για να μπορέσουν οι διαιτητές να εκτελέσουν σωστά το έργο τους. Θα αποτελούσε σημαντικό εμπόδιο για τη διαιτητική διαδικασία εάν η διαφορά έπρεπε

να παραπεμφθεί στα δικαστήρια απλώς και μόνο επειδή αμφισβητήθηκε η ύπαρξη ή η εγκυρότητα μιας συμφωνίας διαιτησίας. Εάν οι διαιτητές δεν είχαν αυτή την εξουσία, « ένα μέρος θα μπορούσε να καθυστερήσει τη διαιτησία ανά πάσα στιγμή απλώς και μόνο προβάλλοντας ενστάσεις δικαιοδοσίας που θα μπορούσαν στη συνέχεια να επιλυθούν μόνο με πιθανώς χρονοβόρες δικαστικές διαδικασίες ».[17]

Η Σύμβαση δεν απαιτεί ρητά την εφαρμογή της αρχής της « competence-competence ». Ωστόσο, αρκετές διατάξεις τείνουν να στηρίζουν την εφαρμογή της αρχής αυτής. Για παράδειγμα, τα Άρθρα II(3) και V(1) της Σύμβασης δεν απαγορεύουν τόσο τα διαιτητικά δικαστήρια όσο και τα δικαστήρια να μπορούν να αποφαίνονται επί του ζητήματος της αρμοδιότητας του διαιτητή να επιληφθεί μιας συγκεκριμένης διαφοράς. Επιπλέον, οι διατάξεις των Άρθρων V(1)(*α*) και V(1)(*γ*) - που αφορούν την αναγνώριση και την εκτέλεση των αποφάσεων - υπονοούν ότι ένα διαιτητικό δικαστήριο έχει εκδώσει απόφαση παρά την ύπαρξη ενστάσεων δικαιοδοσίας.

Δεύτερον, και στενά συνυφασμένη με την αρχή « competence-competence », είναι η αρχή της αυτονομίας της ρήτρας διαιτησίας από την κύρια σύμβαση (αναφέρεται επίσης ως « separability » ή « αυτονομία της ρήτρας διαιτησίας »). Η αρχή αυτή συνεπάγεται ότι, πρώτον, το κύρος της κύριας σύμβασης δεν επηρεάζει κατ' αρχήν το κύρος της συμφωνίας διαιτησίας που περιέχεται σ' αυτήν- και δεύτερον, η κύρια σύμβαση και η συμφωνία διαιτησίας μπορούν να διέπονται από διαφορετικά δίκαια.

Οι αρχές αυτές, σε συνδυασμό, έχουν ερμηνευθεί από τα δικαστήρια σε διάφορες δικαιοδοσίες έτσι ώστε να δοθεί προτεραιότητα στον καθορισμό της δικαιοδοσίας του διαιτητικού δικαστηρίου από το ίδιο το διαιτητικό δικαστήριο. Ως αποτέλεσμα, ο έλεγχος των δικαστηρίων μιας συμφωνίας διαιτησίας που είναι δήθεν άκυρη, ανενεργής ή ανεπίδεκτη εφαρμογής περιορίζεται σε αυτονόητα ελαττώματα (*εκ*

17. Howard M. Holtzmann and Joseph E. Neuhaus, *A Guide to the UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration*, σ. 479 (Kluwer 1989).

πρώτης όψεως έλεγχος) στο πρώιμο στάδιο μιας διαφοράς. Τα εν λόγω δικαστήρια έχουν διαπιστώσει ότι η συμφωνία διαιτησίας είναι άκυρη μόνο σε προφανείς περιπτώσεις και δύνανται να επανεξετάζουν πλήρως τις αποφάσεις του διαιτητικού δικαστηρίου σχετικά με τη δικαιοδοσία μόνο όταν επιλαμβάνονται αιτήματος εκτέλεσης διαιτητικής απόφασης ή στο στάδιο της ακυρωτικής διαδικασίας (το τελευταίο δεν ρυθμίζεται στη Σύμβαση). Αν και αυτό είναι επιθυμητό υπό το πρίσμα του αντικειμένου και του σκοπού της Σύμβασης, θα πρέπει να σημειωθεί και πάλι ότι η Σύμβαση δεν παίρνει θέση επ' αυτού.

2. Χρόνος Υποβολής Της Αίτησης Παραπομπής Σε Δικαστική Διαδικασία

Η Σύμβαση δεν ορίζει προθεσμία για την αίτηση παραπομπής σε διαιτησία. Η απάντηση στο πότε πρέπει να υποβληθεί αίτηση παραπομπής έγκειται στο εθνικό διαιτητικό ή δικονομικό δίκαιο. Εάν ένα μέρος δεν υποβάλει εγκαίρως το αίτημα, μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει παραιτηθεί από το δικαίωμα προσφυγής σε διαιτησία και ότι η συμφωνία διαιτησίας καθίσταται ανενεργή.

Οι περισσότερες εθνικές νομοθεσίες προβλέπουν ότι η παραπομπή στη διαιτησία πρέπει να ζητείται πριν από οποιαδήποτε προβολή ισχυρισμού ή αίτησης επί της ουσίας, δηλαδή *in limine litis*.[18]

3. Ταυτόχρονη Διαδικασία Διαιτησίας Δεν Απαιτείται Για Την Παραπομπή Σε Διαιτησία (Η Παραπομπή Είναι Υποχρεωτική)

Το παραδεκτό μιας αίτησης παραπομπής και η δικαιοδοσία του δικαστηρίου επ' αυτής θα πρέπει να αποφασίζονται ανεξάρτητα από το αν έχει ήδη ξεκινήσει διαδικασία διαιτησίας, εκτός εάν η εθνική νομοθεσία περί διαιτησίας προβλέπει διαφορετικά.

Αν και αυτό δεν προβλέπεται από τη Σύμβαση, τα περισσότερα δικαστήρια θεωρούν ότι η πραγματική έναρξη της διαδικασίας

18. Βλέπε, π.χ., Πρότυπο Νόμο (περί διαιτησίας) UNCITRAL, Άρθρο 8(1).

διαιτησίας δεν αποτελεί προϋπόθεση για να ζητηθεί από το δικαστήριο να παραπέμψει τη διαφορά σε διαιτησία.

Γ. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

Για να αναγνωριστεί μια συμφωνία διαιτησίας σύμφωνα με το Άρθρο ΙΙ της Σύμβασης, το επιληφθέν δικαστήριο πρέπει να βεβαιωθεί ότι:

1. Η συμφωνία διαιτησίας εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης,
2. Υπάρχει διαφορά, η οποία προκύπτει από καθορισμένη έννομη σχέση, συμβατική ή μη, και τα μέρη σκόπευαν να διευθετήσουν τη συγκεκριμένη διαφορά μέσω διαιτησίας,
3. Η διαφορά είναι διαιτητεύσιμη (δηλαδή, ικανή να διευθετηθεί μέσω διαιτησίας),
4. Η συμφωνία διαιτησίας είναι τυπικά έγκυρη (αποδεικνύεται εγγράφως) και ουσιαστικά έγκυρη (δεν είναι άκυρη, ανενεργή ή ανεπίδεκτη εφαρμογής) και
5. Η συμφωνία διαιτησίας είναι δεσμευτική για τα μέρη της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του δικαστηρίου.

Τα μέρη πρέπει να παραπεμφθούν σε διαιτησία εάν η απάντηση για καθένα από τα ανωτέρω θέματα είναι καταφατική.

1. Η Συμφωνία Διαιτησίας Πρέπει Να Εμπίπτει Στο Πεδίο Εφαρμογής Της Σύμβασης

Για να επωφεληθεί μια συμφωνία διαιτησίας από την προστασία της Σύμβασης, πρέπει να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της (βλέπε Κεφάλαιο 1, ενότηταΒ.2).

2. Πρέπει Να Υπάρχει Διαφορά, Πρέπει Να Προκύπτει Από Καθορισμένη Έννομη Σχέση, Συμβατική Ή Μη, Και Τα Μέρη Πρέπει Να Έχουν Την Πρόθεση Να Διευθετηθεί Η Συγκεκριμένη Διαφορά Μέσω Διαιτησίας.

Για να λάβει χώρα μια διαιτησία, θα πρέπει να υπάρχει διαφορά μεταξύ των μερών (« διαφορές », σύμφωνα με τη γλώσσα του Άρθρου II(1)). Τα δικαστήρια δεν υποχρεούνται να παραπέμπουν τα μέρη σε διαιτησία όταν δεν υπάρχει διαφορά μεταξύ τους, αν και αυτό συμβαίνει πολύ σπάνια.

Το Άρθρο II(1) απαιτεί οι διαφορές αυτές να απορρέουν από « καθορισμένη έννομη σχέση, συμβατική ή μη ». Είναι ευρέως αποδεκτό ότι οι υποθέσεις που προκύπτουν βάσει των επενδυτικών συνθηκών εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης αυτής (βλέπε Κεφάλαιο 1, ενότητα Δ.2 σχετικά με την εμπορική επιφύλαξη). Το κατά πόσον μια απαίτηση από αδικοπραξία καλύπτεται εξαρτάται από τη διατύπωση της ρήτρας διαιτησίας, δηλαδή αν η ρήτρα είναι ευρέως διατυπωμένη και αν η απαίτηση από αδικοπραξία συνδέεται επαρκώς με τη συμβατική απαίτηση.

Ωστόσο, ένα μέρος μιας συμφωνίας διαιτησίας μπορεί ακόμη να ισχυριστεί ότι οι αξιώσεις που προβάλλονται κατά του μέρους που επικαλείται τη συμφωνία διαιτησίας δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας διαιτησίας. Η απαίτηση ότι η διαφορά πρέπει να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας διαιτησίας για να παραπεμφθούν τα μέρη σε διαιτησία εμπεριέχεται στο Άρθρο II(3), το οποίο αναφέρει ως προϋπόθεση ότι η αγωγή πρέπει να αφορά « θέμα για το οποίο τα μέρη έχουν συνάψει συμφωνία κατά την έννοια του παρόντος άρθρου ».

Ενίοτε τίθεται το ερώτημα κατά πόσον, σύμφωνα με μια αυστηρή ερμηνεία, ο όρος « arising under » θα μπορούσε να ερμηνευθεί πιο συσταλτικά από τον όρο « arising out of » μιας καθορισμένης έννομης σχέσης. Παρόμοια ερωτήματα ανακύπτουν όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής των όρων « που σχετίζονται με» και « που αφορούν ».

Ωστόσο, όπως προτάθηκε στην υπόθεση του αγγλικού Εφετείου *Fiona Trust κατά Privalov*,[19] μεγαλύτερη έμφαση πρέπει καλύτερα να δίνεται στο κατά πόσον μπορεί εύλογα να συναχθεί το συμπέρασμα ότι τα μέρη σκόπευαν να αποκλείσουν τη συγκεκριμένη διαφορά από τη διαιτητική δικαιοδοσία. Όπως το έθεσε τότε το Δικαστήριο

> « [ο]ι απλοί επιχειρηματίες θα εκπλαγούν από τις ωραίες διακρίσεις που γίνονται στις υποθέσεις και από τον χρόνο που καταναλώνεται με επιχειρήματα για να συζητηθεί αν μια συγκεκριμένη υπόθεση εμπίπτει σε ένα σύνολο λέξεων ή σε ένα άλλο πολύ παρόμοιο σύνολο λέξεων. »

Η απόφαση επιβεβαιώθηκε από τη Βουλή των Λόρδων, η οποία « επικρότησε » τη γνώμη του Εφετείου.20

Όταν εξετάζονται ζητήματα πεδίου εφαρμογής, τα δικαστήρια ενδέχεται να αντιμετωπίσουν τη διατύπωση ορισμένων συμφωνιών διαιτησίας που μπορεί να φαίνεται ότι καλύπτει μόνο ένα συγκεκριμένο είδος αξιώσεων ή ότι περιορίζονται σε έναν συγκεκριμένο σκοπό. Ωστόσο, τα μειονεκτήματα της κατανομής των διαφορών στο πλαίσιο της ίδιας σύμβασης σε διαφορετικές δικαιοδοσίες είναι σημαντικά. Ως εκ τούτου, εάν μια ρήτρα διαιτησίας είναι ευρεία, μόνο τα πιο ισχυρά αποδεικτικά στοιχεία του σκοπού αποκλεισμού της αξίωσης από τη διαιτησία μπορούν να υπερισχύσουν, ιδίως όταν ο αποκλεισμός είναι ασαφής.[21]

---

19. *Ηνωμένο Βασίλειο*: *Fiona Trust & Holding Corporation & Ors κατά Yuri Privalov & Ors*) [2007] EWCA Civ 20, παρ. 17- ICCA *Yearbook* XXXII (2007) σ. 654-682 στο [6] (UK no. 77).
20. *Ηνωμένο Βασίλειο*: House of Lords, 17 Οκτωβρίου 2007 (*Fili Shipping Company Limited (14th Claimant) and others v. Premium Nafta Products Limited (20th Defendant) and others*) [2007] UKHL 40, παρ. 12- ICCA *Yearbook* XXXII (2007) σ. 654-682 στο [45] (UK no. 77).
21. *Πρβλ. Ηνωμένες Πολιτείες*: United States District Court, Eastern District of Pennsylvania, Civil Action no. 17-5399, 22 August 2018 (*PDC Machines Inc. v. NEL Hydrogen A/S (former H2 Logic A/S et al.)*), *Yearbook* XLIV (2019) (US

Ενώ το ζήτημα του πεδίου εφαρμογής τίθεται από τη Σύμβαση, το ζήτημα του περιεχομένου της συμφωνίας διαιτησίας δεν τίθεται. Μερικές φορές τα μέρη, ιδίως σε ορισμένα επαγγέλματα, χρησιμοποιούν στις συμβάσεις τους ρήτρες διαιτησίας « σύντομης μορφής », οι οποίες υποδεικνύουν μόνο τις ελάχιστες παραμέτρους για την επιλεγμένη διαδικασία επίλυσης διαφορών. Τα δικαστήρια θα πρέπει να αναλύσουν εάν, ακόμη και με τις ελάχιστες παραμέτρους, είναι σαφές ότι τα μέρη επιθυμούν να υποβάλλουν σε διαιτησία τη διαφορά τους και υπάρχουν αρκετές πληροφορίες για να διαπιστωθεί σε τι έχουν συναινέσει τα μέρη από την άποψη αυτή (π.χ. ποιο διαιτητικό όργανο, εάν υπάρχει- ποιος τόπος διαιτησίας, εάν εννοείται ότι θα οριστεί).

3. Το Αντικείμενο Της Διαφοράς Πρέπει Να Είναι Διαιτητεύσιμο (« Δυνατότητα Διευθέτησης Μέσω Διαιτησίας »)

Έχοντας διαπιστώσει ότι υπάρχει διαφορά μεταξύ των μερών που απορρέει από έννομη σχέση την οποία τα μέρη σκόπευαν να υποβάλουν σε διαιτησία, το δικαστήριο δεν μπορεί να αναγνωρίσει ή να επιβάλει τη συμφωνία διαιτησίας εάν η συμφωνία αφορά θέμα που δεν είναι δυνατό να επιλυθεί μέσω διαιτησίας, δηλαδή, ένα θέμα που δεν είναι « ικανό να διευθετηθεί μέσω διαιτησίας » για τους σκοπούς του Άρθρου ΙΙ(1).

Οι όροι της Σύμβασης είναι γενικά αποδεκτοί ως αναφερόμενοι σε εκείνα τα θέματα που θεωρούνται μη « διαιτητεύσιμα » επειδή ανήκουν αποκλειστικά στον τομέα των δικαστηρίων. Κάθε Κράτος αποφασίζει ποια θέματα μπορούν ή δεν μπορούν να επιλυθούν με διαιτησία σύμφωνα με τη δική του πολιτική, κοινωνική και οικονομική πολιτική.

---

no. 979), αποφασίζοντας ότι μια ευρεία διατυπωμένη ρήτρα διαιτησίας σε μια συμφωνία συνεργασίας δεν κάλυπτε τις διαφορές που προέκυπταν βάσει μιας συναφούς προηγούμενης συμφωνίας μη αποκάλυψης, διότι οι όροι της συμφωνίας συνεργασίας δεν παρέπεμπαν ρητά στην προηγούμενη συμφωνία μη αποκάλυψης, ενώ η προηγούμενη συμφωνία μη αποκάλυψης περιείχε ρήτρα πλήρους συμφωνίας.

Στα κλασικά παραδείγματα περιλαμβάνονται οι οικογενειακές σχέσεις (διαζύγια, διαφορές αναγνώρισης πατρότητας...), ποινικά αδικήματα, εργατικές ή εργασιακές αξιώσεις, πτώχευση, φορολογικές διαφορές κ.λπ. Ωστόσο, ο τομέας των μη διαιτητεύσιμων υποθέσεων έχει συρρικνωθεί σημαντικά με την πάροδο του χρόνου λόγω της αυξανόμενης αποδοχής της διαιτησίας. Δεν αποτελεί πλέον εξαίρεση το γεγονός ότι ορισμένες πτυχές των εργασιακών απαιτήσεων ή των απαιτήσεων που σχετίζονται με μια πτώχευση είναι διαιτητεύσιμες.

Επιπλέον, πολλές δικαιοδοσίες προβαίνουν σε διάκριση μεταξύ αμιγώς εγχώριων διαιτησιών και εκείνων που έχουν διεθνή χαρακτήρα και επιτρέπουν ευρύτερο πεδίο εφαρμογής της δυνατότητας υπαγωγής σε διαιτησία όσον αφορά τις τελευταίες.

Τα δικαστήρια των ΗΠΑ έχουν χρησιμοποιήσει τον όρο « arbitrability » με εντελώς διαφορετική έννοια. Ενώ τα περισσότερα εθνικά νομικά συστήματα αντιλαμβάνονται το κριτήριο της « μη διαιτητευσιμότητας » ως σχετικό με τον χαρακτήρα του *γενικού* αντικειμένου της διαφοράς, τα αμερικανικά δικαστήρια χαρακτηρίζουν μια διαφορά ως διαιτητεύσιμη » ή « μη διαιτητεύσιμη » με βάση ζητήματα που *αφορούν ειδικά* την ατομική διαφορά των μερών– συμπεριλαμβανομένης, π.χ., της ύπαρξης, της εγκυρότητας και του πεδίου εφαρμογής μιας συμφωνίας διαιτησίας.[22] Οι δικηγόροι και οι δικαστές θα πρέπει να έχουν προσεκτικά κατά νου αυτή την ορολογική διάκριση, ώστε να αποφεύγεται η σύγχυση κατά την ανάλυση των αποφάσεων των αμερικανικών δικαστηρίων.

α. Το εφαρμοστέο δίκαιο για τον προσδιορισμό της διαιτητευσιμότητας

Το Άρθρο II(1) δεν κάνει καμία αναφορά στο ζήτημα του νόμου βάσει του οποίου πρέπει να καθορίζεται η δυνατότητα υπαγωγής μιας διαφορά σε διαιτησία, αφήνοντας στο δικαστήριο να αποφασίσει για το ζήτημα αυτό.

22. Π.χ., *First Options of Chicago, Inc. v. Kaplan*, 514 U.S. 938, 944-947 (1995).

Όσον αφορά τη δυνατότητα υπαγωγής υποβολής σε διαιτησία στο πρώιμο στάδιο μιας διαφοράς, τα δικαστήρια μπορούν να επιλέξουν μεταξύ διαφόρων επιλογών, συμπεριλαμβανομένης της *lex fori* (τα εθνικά κριτήρια του δικαστηρίου για τη δυνατότητα υποβολής σε διαιτησία); το δίκαιο της έδρας της διαιτησίας; το δίκαιο που διέπει τη συμφωνία διαιτησίας των μερών; το δίκαιο που διέπει το εμπλεκόμενο μέρος, όταν η συμφωνία είναι με Κράτος ή κρατικός οργανισμός ; ή το δίκαιο του τόπου όπου θα εκτελεστεί η απόφαση.

Στην πράξη, η καταλληλότερη και λιγότερο προβληματική λύση είναι η εφαρμογή της *lex fori*. Η επιλογή αυτή είναι η καταλληλότερη (μιας και το δικαστήριο θα είχε δικαιοδοσία ελλείψει συμφωνίας διαιτησίας) σύμφωνα με τη Σύμβαση, δεδομένου ότι η προσέγγιση αυτή συνάδει με το Άρθρο V(2)(*α*)), το οποίο προβλέπει την εφαρμογή των κανόνων διαιτησίας *της lex fori* σε σχέση με την εκτέλεση των αποφάσεων. Και είναι η λιγότερο προβληματική, καθώς η εφαρμογή των εναλλακτικών λύσεων είναι συγκριτικά πιο δύσκολη: τα κριτήρια της δυνατότητας υπαγωγής σε διαιτησία από τα εθνικά δικαστήρια δεν περιέχονται πάντοτε σε νόμους, αλλά ορίζονται περισσότερο από τη νομολογία, γεγονός που συνεπάγεται ενδελεχή έρευνα των αλλοδαπών έννομων τάξεων.

Σε υποθέσεις στις οποίες εμπλέκεται ένα Κράτος ως διάδικος, γίνεται πλέον γενικά αποδεκτό ότι το Κράτος δεν μπορεί να επικαλεστεί το δικό του δίκαιο για να ισχυριστεί ότι το αντικείμενο της διαιτησίας δεν δύναται να υπαχθεί σε διαιτησία.[23]

23. Ο Ελβετικός Νόμος Περί Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου, Άρθρο 177(2) προβλέπει:

> « Ένα Κράτος, ή μια επιχείρηση που κατέχει ή ένας οργανισμός που ελέγχεται από ένα Κράτος, που είναι συμβαλλόμενο μέρος σε μια συμφωνία διαιτησίας, δεν μπορεί να επικαλεστεί το δικό του δίκαιο για να αμφισβητήσει την ικανότητά του να διαιτητεύει ή τη δυνατότητα διαιτησίας μιας διαφοράς που καλύπτεται από τη συμφωνία διαιτησίας. »

β. οι διεθνείς συμφωνίες διαιτησίας θα πρέπει να υπόκεινται σε σταθερά κριτήρια διαιτητευσιμότητας

Σε κάθε περίπτωση, τα κριτήρια διαιτητευσιμότητας θα πρέπει να ερμηνεύονται λαμβάνοντας υπόψη το τεκμήριο εγκυρότητας των διεθνών συμφωνιών διαιτησίας που κατοχυρώνεται στη Σύμβαση. (Το τεκμαιρόμενο κύρος συζητείται στο παρόν Κεφάλαιο, ενότητα Γ.4 κατωτέρω.) Κατά συνέπεια, όχι όλες οι ενστάσεις ως προς την δυνατότητα υπαγωγής σε διαιτησία που μπορούν να γίνουν αποδεκτές σε ημεδαπές συμφωνίες διαιτησίας μπορούν να προβάλλονται επιτυχώς κατά διεθνών συμφωνιών διαιτησίας.

Δεν υπάρχει καθολικό κριτήριο για τη διάκριση μεταξύ εγχώριων και διεθνών συμφωνιών διαιτησίας. Ορισμένοι νόμοι περιέχουν τυπικούς ορισμούς (όπως η διαφορετικότητα των εθνικοτήτων)- άλλοι αναφέρονται πιο ενστικτωδώς στις « διεθνείς συναλλαγές » χωρίς περαιτέρω ορισμό.

4. Η Συμφωνία Διαιτησίας Πρέπει Να Είναι Τυπικά Και Ουσιαστικά Έγκυρη

Το Άρθρο ΙΙ(1) ορίζει ότι η συμφωνία διαιτησίας πρέπει να είναι « έγγραφη ». Η απαίτηση αυτή ορίζεται στο Άρθρο ΙΙ(2) ως περιλαμβάνουσα « ρήτρα διαιτησίας σε σύμβαση ή συμφωνία διαιτησίας, υπογεγραμμένη από τα μέρη ή περιλαμβανόμενη σε ανταλλαγή επιστολών ή τηλεγραφημάτων ». Αυτή η απαίτηση έγγραφου τύπου αφορά την τυπική εγκυρότητα της συμφωνίας διαιτησίας σύμφωνα με τη Σύμβαση.

Όπως για κάθε άλλη σύμβαση, έτσι και οι συμφωνίες διαιτησίας υπόκεινται σε κανόνες κατάρτισης και ουσιαστικής εγκυρότητας. Αυτό προτείνεται συνοπτικά από το Άρθρο ΙΙ(3), το οποίο προβλέπει ότι το δικαστήριο πρέπει να συμμορφώνεται με αίτημα παραπομπής σε διαιτησία, εκτός εάν διαπιστώσει ότι η υποτιθέμενη συμφωνία διαιτησίας είναι « άκυρη, ανενεργή ή ανεπίδεκτη εφαρμογής ».

Αυτά τα ζητήματα τυπικής και ουσιαστικής εγκυρότητας θα συζητηθούν λεπτομερέστερα κατωτέρω. Τα δικαστήρια, κατά την εξέταση της εγκυρότητας, θα πρέπει να έχουν κατά νου ότι οι συμφωνίες διαιτησίας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης τεκμαίρονται ότι είναι έγκυρες. Οι συντάκτες της Σύμβασης είχαν σκοπό να εξαλείψουν την δυνατότητα για το συμβαλλόμενο μέρος σε μια συμφωνία διαιτησίας να πάρει πίσω την δέσμευσή του για προσφυγή σε διαιτησία και αντ' αυτού να υποβάλει την διαφορά στα κρατικά δικαστήρια. Κατά συνέπεια, η Σύμβαση παραθέτει ένα καθεστώς « υπέρ της εκτέλεσης », « υπέρ της διαιτησίας », το οποίο στηρίζεται στην εγκυρότητα που τεκμαίρεται – τυπική και ουσιαστική – των συμφωνιών διαιτησίας (« Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος *θα αναγνωρίζει* την έγγραφη συμφωνία ... »). Η εγκυρότητα που τεκμαίρεται μπορεί να αντιστραφεί μόνο όταν συντρέχει ένας περιορισμένος αριθμός λόγων (« ... *εκτός* εάν διαπιστώσει ότι *η εν λόγω συμφωνία είναι άκυρη, ανενεργής ή ανεπίδεκτη εφαρμογής* »).

Η ερμηνευτική προσέγγιση υπέρ της εκτέλεσης σημαίνει ότι η Σύμβαση της Νέας Υόρκης υπερισχύει της λιγότερο ευνοϊκής εθνικής νομοθεσίας. Τα δικαστήρια δεν μπορούν να εφαρμόσουν αυστηρότερες προϋποθέσεις σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο σχετικά με την εγκυρότητα της συμφωνίας διαιτησίας (όπως, για παράδειγμα, η προϋπόθεση ότι η ρήτρα διαιτησίας σε μία σύμβαση πρέπει να υπογράφεται ξεχωριστά).

Από την άποψη αυτή, η πρακτική δείχνει ότι τα δικαστήρια ακολουθούν γενικά μια κατευθυντήρια αρχή υπέρ της εγκυρότητας της συμφωνίας διαιτησίας όταν μπορεί εύλογα να υποστηριχθεί ότι η προσφορά για διαιτησία - εγγράφως - έγινε αποδεκτή (ότι υπήρξε « κοινή βούληση των δύο μερών »). Η αποδοχή αυτή μπορεί να εκφραστεί με διάφορους τρόπους και εξαρτάται από τα πραγματικά περιστατικά της κάθε υπόθεσης.

α. Τυπική εγκυρότητα: η συμφωνία διαιτησίας πρέπει να είναι « έγγραφη »

Η αναγνώριση μιας συμφωνίας διαιτησίας δεν μπορεί να προχωρήσει σύμφωνα με τη Σύμβαση εάν δεν πληρούται η απαίτηση έγγραφου τύπου που ορίζεται στο Άρθρο II(2). Το Άρθρο II(2) ορίζει τη γραπτή συμφωνία ως « ρήτρα διαιτησίας σε σύμβαση ή συμφωνία διαιτησίας, υπογεγραμμένη από τα μέρη ή περιλαμβανόμενη σε ανταλλαγή επιστολών ή τηλεγραφημάτων ».

Είναι σαφές ότι μια συμφωνία διαιτησίας υπογεγραμμένη και από τα δύο μέρη ή μια ρήτρα διαιτησίας που ενσωματώνεται σε υπογεγραμμένη σύμβαση ικανοποιεί την απαίτηση έγγραφου τύπου. Δεν απαιτείται χωριστή υπογραφή της ρήτρας διαιτησίας.

Επιπλέον, σύμφωνα με το Άρθρο II(2), η συμφωνία διαιτησίας που περιέχεται σε ανταλλαγή επιστολών, τηλεγραφημάτων ή παρόμοιων επικοινωνιών πληροί τον έγγραφο τύπο. Στην περίπτωση αυτή, και σε αντίθεση με το πρώτο μέρος του Άρθρου II(2) - το οποίο αναφέρεται σε « ρήτρα διαιτησίας σε σύμβαση ή συμφωνία διαιτησίας, υπογεγραμμένη από τα μέρη » - δεν υπάρχει απαίτηση οι επιστολές και τα τηλεγραφήματα να είναι υπογεγραμμένα.

Η Σύμβαση ορίζει ένα ενιαίο διεθνή κανόνα. Οι συντάκτες της επιδίωξαν να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά μ' ένα θέμα για το οποίο οι εθνικές νομοθεσίες είχαν – και εξακολουθούν να έχουν - διαφορετικές προσεγγίσεις, καθιερώνοντας ένα συγκριτικά φιλελεύθερο ουσιαστικό κανόνα σχετικά με την προϋπόθεση του έγγραφου τύπου που υπερισχύει της ημεδαπής νομοθεσίας.

Το Άρθρο II(2) ορίζει ως εκ τούτου ένα « μέγιστο » κριτήριο που δεν επιτρέπει στα Συμβαλλόμενα Κράτη να απαιτούν πρόσθετες ή πιο απαιτητικές τυπικές προϋποθέσεις βάσει του εθνικού δικαίου. Παραδείγματα πιο απαιτητικών απαιτήσεων περιλαμβάνουν τη χρήση συγκεκριμένης γραμματοσειράς ή μεγέθους για τη συμφωνία διαιτησίας, την αναγραφή της συμφωνίας σε δημόσια πράξη, καθώς και την ύπαρξη χωριστής υπογραφής κ.λπ.

Εκτός από τη θέσπιση του μεγίστου κριτηρίου, το Άρθρο II(2) ερμηνευόταν στο παρελθόν ως ένα κριτήριο που επέβαλε επίσης μια ελάχιστη διεθνή απαίτηση, σύμφωνα με την οποία τα δικαστήρια δεν δικαιούνταν να απαιτούν λιγότερο από αυτό που προβλέπεται στο πλαίσιο της Σύμβασης για τον έγγραφο τύπο. Ωστόσο, αυτή δεν είναι πλέον η γενική αντίληψη.

Με βάση τις τρέχουσες διεθνείς εμπορικές πρακτικές, το Άρθρο II(2) έχει όλο και περισσότερο γίνει κατανοητό ως μια διάταξη που δεν αποκλείει την εφαρμογή από τα Συμβαλλόμενα Κράτη λιγότερο αυστηρών κριτηρίων ως προς τον τύπο.

Η ανάγνωση αυτή βρίσκει στήριξη στο Άρθρο VII(2). Αν και η διάταξη αυτή υιοθετήθηκε σε σχέση με την εκτέλεση διαιτητικών αποφάσεων, υπάρχει μια τάση εφαρμογής της και σε συμφωνίες διαιτησίας. Η προσέγγιση αυτή, ωστόσο, δεν είναι καθολικά αποδεκτή, ιδίως καθώς η διάταξη περί ευνοϊκότερου δικαιώματος του Άρθρου VII(1) θεωρείται από ορισμένα δικαστήρια ως διάταξη που τους επιτρέπει να μην εφαρμόσουν τη Σύμβαση αλλά το εθνικό τους δίκαιο, αλλά όχι να επιλέγουν κατά βούληση μεταξύ της Σύμβασης και του εθνικού δικαίου.

Ως εκ τούτου, πολλά δικαστήρια έχουν προσπαθήσει να ανταποκριθούν στις σύγχρονες απαιτήσεις του διεθνούς εμπορίου, όχι εγκαταλείποντας ολοκληρωτικά το Άρθρο II(2), αλλά αντ' αυτού ερμηνεύοντάς το ευρέως – αποδεχόμενα χωρίς δυσκολίες την ύπαρξη έγγραφης συμφωνίας – ή διαβάζοντάς το ως ένα άρθρο που απλά αναφέρει μερικά παραδείγματα « έγγραφων » συμφωνιών κατά την έννοια του Άρθρου II(1) (σχετικά με το Άρθρο VII(1), βλέπε Κεφάλαιο 1, ενότητα Ε.4).

Και οι δύο αυτές προσεγγίσεις όσον αφορά το Άρθρο II(2) έχουν εγκριθεί από την UNCITRAL στη σύστασή της της 7ης Ιουλίου 2006 (βλέπε **Παράρτημα III** του παρόντος Οδηγού). Η UNCITRAL συνέστησε ότι

> « το άρθρο VII, παράγραφος 1, της [Σύμβασης] να εφαρμόζεται για να επιτρέπει σε κάθε ενδιαφερόμενο μέρος να επικαλεστεί τα

> δικαιώματα που μπορεί να έχει, σύμφωνα με το νόμο ή τις συνθήκες της χώρας στην οποία γίνεται επίκληση μιας συμφωνίας διαιτησίας, για να επιδιώκει την αναγνώριση της εγκυρότητας της εν λόγω συμφωνίας διαιτησίας ».

και ότι

> « το άρθρο ΙΙ, παράγραφος 2, της [Σύμβασης] να εφαρμόζεται αναγνωρίζοντας ότι οι περιπτώσεις που περιγράφονται σε αυτό δεν ορίζονται με περιοριστικό τρόπο »

Εν πάση περιπτώσει, είναι πλέον κατανοητό ότι μια άκαμπτη εφαρμογή της απαίτησης της Σύμβασης για έγγραφο τύπο θα ερχόταν σε αντίθεση με τις τρέχουσες και ευρέως διαδεδομένες επιχειρηματικές συνήθειες και θα ήταν αντίθετη με την κατεύθυνση της Σύμβασης υπέρ της εκτέλεσης.

Παρά την ευρέως διαδεδομένη τάση για την φιλελεύθερη εφαρμογή της απαίτησης « έγγραφου τύπου » σύμφωνα με τη Σύμβαση, υπάρχουν ρυθμίσεις όπου η τυπική εγκυρότητα των συμφωνιών διαιτησίας μπορεί να αμφισβητηθεί. Ορισμένες συνήθεις καταστάσεις εξετάζονται κατωτέρω.

1. *Ρήτρα διαιτησίας που περιλαμβάνεται σ' ένα έγγραφο που αναφέρεται στο κύριο συμβατικό έγγραφο (« ενσωμάτωση διαμέσου παραπομπής »)*

Είναι κοινή πρακτική το κύριο συμβατικό έγγραφο να αναφέρεται σε τυποποιημένους Γενικούς Όρους Συναλλαγών ή σε άλλους τυποποιημένους όρους, που μπορεί να περιέχουν μια ρήτρα διαιτησίας.

Η Σύμβαση είναι σιωπηρή ως προς το θέμα αυτό. Δεν υπάρχει καμία σαφής ένδειξη κατά πόσο οι ρήτρες διαιτησίας που ενσωματώνονται διαμέσου παραπομπής συμβαδίζουν με την έγγραφη προϋπόθεση που θεμελιώνεται στο Άρθρο ΙΙ.

Η λύση σ' αυτό το ζήτημα θα πρέπει να εξετάζεται ανάλογα με την κάθε συγκεκριμένη υπόθεση, αλλά θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ορισμένα κριτήρια, όπως: η ιδιότητα των μερών (για παράδειγμα, εάν είναι έμπειροι επιχειρηματίες)- οι εμπορικές συνήθειες του συγκεκριμένου κλάδου- εάν η κύρια σύμβαση αναφέρεται ρητά στη ρήτρα διαιτησίας που βρίσκεται στους τυποποιημένους όρους και προϋποθέσεις- και εάν το έγγραφο που περιέχει τη ρήτρα διαιτησίας κοινοποιήθηκε στο άλλο μέρος πριν ή κατά τη σύναψη της σύμβασης.

Εάν, μετά την εφαρμογή αυτών των κριτηρίων, είναι προφανές ότι τα μέρη γνώριζαν ή θα έπρεπε να γνωρίζουν την ύπαρξη μιας συμφωνίας διαιτησίας που ενσωματώνεται διαμέσου παραπομπής, τα δικαστήρια γενικά έχουν την τάση να αποφασίζουν υπέρ της τυπικής εγκυρότητας της συμφωνίας διαιτησίας.

Για παράδειγμα, ρήτρες διαιτησίας μπορεί να θεωρηθούν ως συμφωνημένες όταν περιέχονται σε προσφορές ύστερα από διακήρυξη διαγωνισμού στις οποίες παραπέμπουν οι Γενικοί Όροι Συναλλαγών,[24] ή σε τυποποιημένους γενικούς όρους συναλλαγών στους οποίους παραπέμπουν εντολές αγοράς – υπό την προϋπόθεση ότι οι πρώτοι έχουν επισυναφθεί ή αποτελούν μέρος των τελευταίων.[25]

Τα δικαστήρια έχουν αποκλίνουσες απόψεις σχετικά με το εάν μια παραπομπή σε μία φορτωτική σ' ένα ναυλοσύμφωνο που περιέχει μια συμφωνία διαιτησίας είναι επαρκής. Και εδώ το προτεινόμενο κριτήριο είναι αν τα συμβαλλόμενα μέρη γνώριζαν ή θα έπρεπε να έχουν επίγνωση της συμφωνίας διαιτησίας. Εάν η φορτωτική αναφέρει συγκεκριμένα την ρήτρα διαιτησίας στο ναυλοσύμφωνο, αυτό

24. *Γαλλία*: Cour d'Appel, Paris, 26 Μαρτίου 1991 (*Comité Populaire de la Municipalité d'El Mergeb v. Société Dalico Contractors*) Revue de l'Arbitrage 1991, σ. 456.
25. *Ηνωμένες Πολιτείες*: United States District Court, Western District of Washington, 19 Μαΐου 2000 (*Richard Bothell and Justin Bothell / Atlas v. Hitachi, et al*., 19 Μαΐου 2000, 97 F.Supp.2d. 939 (W.D. Wash. 2000), Yearbook Commercial Arbitration XXVI (2001) σ. 939-948 (US no. 342).

θεωρείται γενικά επαρκές.[26] Τα δικαστήρια είναι όλο και λιγότερο πρόθυμα να θεωρούν ότι μια γενική αναφορά στο ναυλοσύμφωνο είναι επαρκής.[27]

2. Ρήτρα διαιτησίας σε συμβατικό έγγραφο που δεν έχει υπογραφεί, αλλά γίνεται δεκτό στη συνέχεια

Στην περίπτωση αυτή, η συναίνεση στη διαιτησία πρέπει να διαπιστωθεί υπό το πρίσμα των περιστάσεων της υπόθεσης, ανάλογα με τον τρόπο με τον οποίο πραγματοποιείται η μεταγενέστερη αποδοχή.

Για παράδειγμα, μπορεί να γίνει εγγράφως αποδεκτή μια σύμβαση που περιέχει ρήτρα διαιτησίας με γενικές επιφυλάξεις ή όρους που ακολουθούν. Σε μια τέτοια περίπτωση, είναι εύλογα ασφαλές να υποτεθεί ότι η συμφωνία διαιτησίας μπορεί να διατηρηθεί στο μέτρο που δεν έχει διατυπωθεί ρητή αντίρρηση και υπάρχει γραπτή συμφωνία που αποδεικνύει τη συμφωνία των μερών για διαιτησία. Πράγματι, ελλείψει ειδικής αντίθετης διατύπωσης, ούτε οι γενικές επιφυλάξεις ούτε οι ενδεχόμενοι μεταγενέστεροι όροι (π.χ. όροι όπως « η παρούσα

26. *Cf. Ισπανία*: Audencia Territorial, Barcelona, 9 Απριλίου 1987 (Τα ονόματα των μερών δεν αναφέρονται) 5 Revista de la Corte Española de Arbitraje (1988-1989), Yearbook Commercial Arbitration XXI (1996) σ. 671-672 (Spain no. 25), αποφασίζοντας ότι μια γενική αναφορά σε φορτωτική δεν ενσωματώνει έγκυρα τη ρήτρα διαιτησίας που περιέχεται στο ναυλοσύμφωνο.
27. *Ηνωμένες Πολιτείες*: United States District Court, Southern District of New York, 18 Αυγούστου 1977 (*Coastal States Trading, Inc v. Zenith Navigation SA and Sea King Corporation*) Yearbook Commercial Arbitration IV (1979) σ. 329-331 (US no. 19) και United States District Court, Northern District of Georgia, Atlanta Division, 3 Απρίλη του 2007 (*Interested Underwriters at Lloyd's and Thai Tokai v. M / T SAN SEBASTIAN and Oilmar Co. Ltd.*) 508 F.Supp.2d (N.D. G.A. 2007) σ. 1243, Yearbook Commercial Arbitration XXXIII (2008) σ. 935-943 (US no. 619).

επιβεβαίωση υπόκειται σε λεπτομέρειες») επηρεάζουν τη ρήτρα διαιτησίας.[28]

Συμβαίνει όλο και πιο συχνά τα δικαστήρια να έρχονται αντιμέτωπα με συμφωνίες διαιτησίας που συνάπτονται στο πλαίσιο επενδυτικών διαιτησιών, όπου το Κράτος προβαίνει σε μια μόνιμη προσφορά για διαιτησία σε μια συνθήκη, την οποία ένας επενδυτής στη συνέχεια αποδέχεται εγγράφως όταν καταθέτει την προσφυγή σε διαιτησία. Δεν υπάρχει καμία συζήτηση ότι αυτό ικανοποιεί την απαίτηση του Άρθρου ΙΙ για γραπτή συμφωνία.[29]

3. Δεν υπάρχει σιωπηρή αποδοχή

Αντίθετα, εάν μια σύμβαση που περιέχει ρήτρα διαιτησίας αποστέλλεται από ένα μέρος σ' ένα άλλο, και το τελευταίο δεν απαντά αλλά εκτελεί τη σύμβαση, αυτό εγείρει το ζήτημα της σιωπηρής συναίνεσης ή της σιωπηρής αποδοχής της διαιτησίας. Μια τέτοια κατάσταση προκύπτει συχνά στις σύγχρονες επιχειρηματικές πρακτικές, όπου οι οικονομικές πράξεις πραγματοποιούνται συχνά βάσει συνοπτικών εγγράφων, όπως οι εντολές αγοράς ή τα σημειώσεις κράτησης, τα οποία δεν απαιτούν κατ' ανάγκη γραπτή απάντηση από το άλλο μέρος.

Θεωρητικά η σιωπηρή αποδοχή δεν πληροί την προϋπόθεση του έγγραφου τύπου σύμφωνα με την Σύμβαση και ορισμένα δικαστήρια έχουν υιοθετήσει αυτήν την άποψη.[30] Ωστόσο, σύμφωνα με την αντίληψη ότι η Σύμβαση θα πρέπει να ερμηνεύεται στο πλαίσιο των

28. *Ηνωμένες Πολιτείες*: Circuit, 15 Φεβρουαρίου 2001 (*US Titan Inc. v. Guangzhou ZhenHua Shipping Co.*) 241 F.3d (2nd Cir. 2001) σ. 135- ICCA *Yearbook* XXVI (2001) σ. 1052-1065 (US no. 354).
29. Βλέπε, π.χ., *United States*: United States Court of Appeals, Second Circuit, 17 March 2011 (*Republic of Ecuador v. Chevron Corporation, et al.*), *Yearbook* XXXVI (2011) (US no. 737).
30. Βλέπε π.χ. *Γερμανία*: Oberlandesgericht, Frankfurt am Main, 26 Ιουνίου 2006 (*Manufacturer v. Buyer*) IHR 2007 σ. 42-44, Yearbook Commercial Arbitration XXXII (2007) σ. 351-357 (Germany no. 103).

εξελισσόμενων διεθνών εμπορικών πρακτικών, ορισμένα δικαστήρια έχουν κρίνει ότι η σιωπηρή αποδοχή μιας γραπτής προσφοράς (π.χ. μέσω της εκπλήρωσης συμβατικής υποχρέωσης[31] ή της εφαρμογής εμπορικών εθίμων που επιτρέπουν τη σιωπηρή σύναψη συμφωνίας διαιτησίας[32]) πρέπει να θεωρείται επαρκής για τους σκοπούς του Άρθρου II(2). Οι τελευταίες αυτές αποφάσεις θα μπορούσαν επίσης να έχουν αποφασιστεί εξαιρώντας τη Σύμβαση μέσω του Άρθρου VII(1), ώστε να επωφεληθούν από το ευνοϊκότερο εθνικό δίκαιο όσον αφορά την απαίτηση περί έγγραφης συμφωνίας.

Σ' αυτό το πλαίσιο, το 2006 η UNCITRAL τροποποίησε το Άρθρο 7 (Ορισμός και τύπος της συμφωνίας διαιτησίας) του Πρότυπου Νόμου της για την Διεθνή Εμπορική Διαιτησία (βλέπε **Παράρτημα ΙΙ** του παρόντος Οδηγού), παρέχοντας δύο Επιλογές. Η Επιλογή Ι εισήγαγε έναν ευέλικτο ορισμό της έγγραφης συμφωνίας:

> « Η συμφωνία διαιτησίας είναι γραπτή εάν το περιεχόμενό της καταγράφεται σε οποιαδήποτε μορφή, ανεξάρτητα από το εάν η συμφωνία διαιτησίας ή η σύμβαση έχει καταρτιστεί προφορικά, *βάσει συμπεριφοράς*, ή βάσει άλλων μέσων ». (Άρθρο 7(3)) (η έμφαση προστέθηκε)

Ο ορισμός αυτός αναγνωρίζει μια καταγραφή των « περιεχομένων » της συμφωνίας « σε οποιαδήποτε μορφή » ως ισοδύναμη με την παραδοσιακό έγγραφο τύπο. Εξακολουθεί να απαιτείται η γραπτή μορφή.

Η Επιλογή ΙΙ εξάλειψε την προϋπόθεση για τον έγγραφο τύπο.

Επιπλέον, όπως σημειώνεται, η UNCITRAL έχει συστήσει το Άρθρο II(2) της Σύμβασης της Νέας Υόρκης να εφαρμόζεται « αναγνωρίζοντας ότι οι περιστάσεις που περιγράφονται σ' αυτό δεν

31. *Ηνωμένες Πολιτείες*: *Lark International Ltd.*), ICCA *Yearbook* XXIII (1998) σ. 1029-1037 (US no. 257).
32. *Γερμανία*: (*Buyer v. Seller*), ICCA *Yearbook* XX (1995) σ. 666-670 (Germany no. 42).

ορίζονται με περιοριστικό τρόπο » (βλέπε ανωτέρω στο Δ.2.α του παρόντος Κεφαλαίου και το **Παράρτημα ΙΙ** του παρόντος Οδηγού).

Αν και οι επιλογές και οι συστάσεις αυτές δεν έχουν άμεσο αντίκτυπο στη Σύμβαση: (i) αποτελούν ένδειξη μιας τάσης προς μια φιλελεύθερη ερμηνεία της απαίτησης της Σύμβασης- και (ii) αντανακλούν την εξέλιξη της εθνικής νομοθεσίας περί διαιτησίας πολλών χωρών που έχουν υιοθετήσει τον Πρότυπο Νόμο (περί διαιτησίας) της UNCITRAL, ο οποίος μπορεί να επικαλεστεί μέσω της διάταξης περί ευνοϊκότερου δικαιώματος του Άρθρου VII(1) της Σύμβασης.

4. Συμφωνία διαιτησίας που περιέχεται σε ανταλλαγή ηλεκτρονικών επικοινωνιών

Η διατύπωση του Άρθρου ΙΙ(2) είχε ως στόχο να καλύψει τα μέσα επικοινωνίας που υπήρχαν το 1958. Μπορεί να ερμηνευθεί εύλογα ότι καλύπτει ισοδύναμα σύγχρονα μέσα επικοινωνίας. Το κριτήριο είναι ότι πρέπει να υπάρχει γραπτή καταγραφή της συμφωνίας διαιτησίας. Όλα τα μέσα επικοινωνίας που τηρούν αυτό το κριτήριο πρέπει να θεωρούνται ότι συμμορφώνονται με το Άρθρο ΙΙ(2), συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Όσον αφορά τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, ο Πρότυπος Νόμος (περί διαιτησίας) της UNCITRAL υιοθετεί την ακόλουθη προσέγγιση:

> *« Η απαίτηση ότι η συμφωνία διαιτησίας πρέπει να είναι γραπτή πληρούται από μια ηλεκτρονική επικοινωνία, εάν οι πληροφορίες που περιέχονται σ' αυτήν είναι προσβάσιμες ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν για μεταγενέστερη αναφορά ».*

β. Ουσιαστική εγκυρότητα: η συμφωνία διαιτησίας δεν είναι « άκυρη, ανενεργής ή ανεπίδεκτη εφαρμογής »

Οι όροι « άκυρη, ανενεργής ή ανεπίδεκτη εφαρμογής » δεν ετέθησαν προς συζήτηση από τους συντάκτες. Οι ακόλουθες εξελίξεις αποσκοπούν στο να δώσουν νόημα στους όρους αυτούς.

1. Το εφαρμοστέο δίκαιο για την ουσιαστική εγκυρότητα της συμφωνίας διαιτησίας

Το Άρθρο V(1)(α) αναφέρεται στο νόμο στον οποίο τα μέρη υπέβαλαν την συμφωνία διαιτησίας ως το εφαρμοστέο δίκαιο για το κύρος της συμφωνίας διαιτησίας (βλέπε Κεφάλαιο 3). Στην πράξη ωστόσο τα μέρη σπάνια επιλέγουν εκ των προτέρων το δίκαιο που θα διέπει την κατάρτιση και την ουσιαστική εγκυρότητα της διαιτητικής συμφωνίας τους. Αυτός ο προσδιορισμός επομένως θα γίνει από το δικαστήριο στο οποίο υποβάλλεται η ένσταση κατά της συμφωνίας διαιτησίας. Υπάρχουν πολλές δυνατότητες, αλλά μερικές από τις πιο συχνά υιοθετούμενες λύσεις είναι είτε (όπως αναφέρονται στην Σύμβαση) το δίκαιο της έδρας της διαιτησίας, το οποίο μπορεί να είναι σε μια χώρα άλλη από αυτή του δικαστηρίου (Άρθρο V(1)(*α*), δεύτερο εδάφιο, κατ' αναλογία), το δίκαιο του δικάζοντος δικαστηρίου ή το δίκαιο που διέπει την σύμβαση στο σύνολό της. Το 2020, το Ανώτατο Δικαστήριο του Ηνωμένου Βασιλείου καθόρισε ότι όταν τα μέρη δεν έχουν καθορίσει το εφαρμοστέο δίκαιο στη συμφωνία διαιτησίας, το δίκαιο που επιλέγεται από τα μέρη για να διέπει μια σύμβαση που περιέχει ρήτρα διαιτησίας θα διέπει γενικά και τη συμφωνία διαιτησίας.[33] Μερικές χώρες έχουν επίσης αποφανθεί υπέρ της εγκυρότητας της συμφωνίας διαιτησίας, χωρίς αναφορά σε οποιοδήποτε εθνικό δίκαιο και αντ' αυτού αναφέρονται αποκλειστικά στην κοινή βούληση των μερών. Σε γενικές γραμμές, η κινητήρια δύναμη πίσω από την επιλογή του δικαίου

33. *Ηνωμένο Βασίλειο*: *Enka Insaat ve Sanayi AS κατά OOO Insurance Company Chubb*) [2020] UKSC 38.

επί της ουσίας φαίνεται να είναι αυτή που είναι η πιο ευνοϊκή για την εγκυρότητα της συμφωνίας διαιτησίας.[34]

2. « Άκυρη »

Η εξαίρεση « ακυρότητας » μπορεί να ερμηνευθεί ως αναφερόμενη στις περιπτώσεις στις οποίες η συμφωνία διαιτησίας επηρεάζεται από κάποια ακυρότητα που μπορεί να διαπιστωθεί εξαρχής. Τυπικά παραδείγματα των ενστάσεων που εμπίπτουν στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνουν την ξεκάθαρα παράλογη δήλωση βούλησης, την σύμβαση κατά απαγορευτικής διάταξης νόμου ή την πλάνη. Τα ελαττώματα ως προς την κατάρτιση της συμφωνίας διαιτησίας, όπως η ανικανότητα ή η έλλειψη δικαιοπρακτικής εξουσίας θα πρέπει επίσης να συμπεριληφθούν σ' αυτή την εξαίρεση (βλέπε επίσης το Άρθρο V(1)(α) σε σχέση με την ανικανότητα στο Δ.1 του Κεφαλαίου 3).

Αν το δικαστήριο αποδέχεται την αρχή της αυτονομίας της διαιτητικής διαιτησίας (βλέπε ανωτέρω στο Β.1 αυτού του Κεφαλαίου), μόνο η ακυρότητα της συμφωνίας διαιτησίας, αντί για την ακυρότητα της κύριας σύμβασης, θα εμποδίσει το δικαστήριο από το να παραπέμψει τα μέρη σε διαιτησία. Για παράδειγμα, μια σύμβαση το αντικείμενο της οποίας είναι η κατανομή της αγοράς, κατά παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού, είναι παράνομη. Ωστόσο, αυτή η παρανομία δεν επηρεάζει τη συναίνεση για την υποβολή των σχετικών διαφορών σε διαιτησία, όπως εκφράζεται σε μια διαιτητική ρήτρα που περιλαμβάνεται στη σύμβαση. Τούτου λεχθέντος, άμυνες όπως η απάτη ή η δόλια παρακίνηση ή ο εξαναγκασμός, οι οποίες αφορούν το κατά

34. Η διατύπωση αυτής της προσέγγισης ορίζεται στο Αρθρο 178(2) του Ελβετικού Νόμου επί του Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου το οποίο προβλέπει ως εξής:

« Ως προς την ουσία, η συμφωνία διαιτησίας είναι έγκυρη, εάν είναι σύμφωνη με τις προϋποθέσεις του δικαίου που επέλεξαν τα μέρη ή του δικαίου που διέπει το αντικείμενο της διαφοράς και, ειδικότερα, του εφαρμοστέου δικαίου για την κύρια σύμβαση, ή του Ελβετικού δικαίου. »

πόσον ένα μέρος θα μπορούσε να έχει συναινέσει στη διαιτησία, μπορούν ευκολότερα να αποφασιστούν απευθείας από τα δικαστήρια.

3. « Ανενεργής »

Μια ανενεργής συμφωνία διαιτησίας για τους σκοπούς του Άρθρου II(3) είναι μια συμφωνία διαιτησίας που ήταν κάποτε έγκυρη, αλλά η οποία έχει παύσει να παράγει έννομες συνέπειες.

Η « ανενεργής » εξαίρεση περιλαμβάνει συνήθως τις περιπτώσεις παραίτησης από το δικαίωμα, ανάκλησης, αποκήρυξης ή καταγγελίας της συμφωνίας διαιτησίας. Ομοίως, η συμφωνία διαιτησίας θα πρέπει να θεωρείται ανενεργής, εάν η ίδια διαφορά μεταξύ των ίδιων μερών έχει ήδη αποφασιστεί ενώπιον ενός δικαστηρίου ή ενός διαιτητικού δικαστηρίου (δεδικασμένο, *res judicata* ή *ne bis in idem*).

Για παράδειγμα, το Ανώτατο Δικαστήριο της Ιταλίας αποφάσισε ότι τα ιταλικά δικαστήρια είχαν δικαιοδοσία επί μιας διαφοράς παρά τη ρήτρα διαιτησίας της σύμβασης, διότι, λόγω του εμπάργκο που είχε κηρυχθεί κατά του Ιράκ, τα μέρη δεν μπορούσαν πλέον να διαθέσουν ελεύθερα τα υποκείμενα συμβατικά δικαιώματα κατά τον σχετικό χρόνο κατάθεσης της αγωγής σε πρώτο βαθμό.[35]

4. « Ανεπίδεκτη εφαρμογής »

Αυτή η ένσταση περιλαμβάνει περιπτώσεις όπου η διαιτησία δεν μπορεί να προχωρήσει λόγω φυσικών ή νομικών εμποδίων.

Φυσικά εμπόδια στο να προχωρήσει η διαιτησία περιλαμβάνουν περιορισμένες καταστάσεις, όπως ο θάνατος ενός διαιτητή που κατονομάζεται στην συμφωνία διαιτησίας ή η άρνηση του διαιτητή να αποδεχθεί τον διορισμό, όταν η αντικατάσταση έχει ρητώς αποκλειστεί

35. *Ιταλία*: *Armamenti e Aerospazio SpA et al.)* ICCA *Yearbook* XLI (2016) σ. 503 (Italy no. 189). Μολονότι το Ανώτατο Δικαστήριο διαμόρφωσε την απόφασή του ως ανάλυση ως προς το αν η ρήτρα διαιτησίας ήταν « άκυρη » επειδή η διαφορά είχε καταστεί μη επιλύσιμη, τα πραγματικά περιστατικά φαίνεται να ευθυγραμμίζονται με το ζήτημα της μη λειτουργικότητας της ρήτρας.

από τα μέρη. Ανάλογα με τις ειδικές διατάξεις του εφαρμοστέου δικαίου, οι περιπτώσεις αυτές θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην αδυναμία αναγνώρισης της συμφωνίας διαιτησίας.

Πολύ πιο συχνά, οι ρήτρες διαιτησίας μπορεί να συνταχθούν μ' ένα τόσο αδέξιο τρόπο ώστε να εμποδίζουν νομικά την έναρξη της διαιτητικής διαδικασίας. Αυτές οι ρήτρες συνήθως αναφέρονται ως « παθολογικές ». Για την ακρίβεια, αυτές οι συμφωνίες διαιτησίας είναι στην πραγματικότητα άκυρες και είναι συχνά ο λόγος αυτός που εγείρεται ενώπιον του δικαστηρίου Οι ρήτρες αυτές θα πρέπει να ερμηνεύονται σύμφωνα με τον ίδιο νόμο που διέπει την κατάρτιση και το ουσιαστικό κύρος της συμφωνίας διαιτησίας.

Τα ακόλουθα σενάρια εμφανίζονται συχνά στην πράξη.

(i) Όπου η προσφυγή στην διαιτησία είναι προαιρετική

Ορισμένες συμφωνίες διαιτησίας ορίζουν ότι τα μέρη « μπορούν » ή « έχουν την δυνατότητα » να υποβάλουν τις διαφορές τους σε διαιτησία. Τέτοιες μη δεσμευτικές λέξεις καθιστούν αβέβαιο το εάν τα μέρη σκόπευαν να υποβάλουν τις διαφορές τους σε διαιτησία.

Τέτοιες ρήτρες διαιτησίας πρέπει, ωστόσο, να γίνουν δεκτές, σύμφωνα με την γενική ερμηνευτική αρχή με βάση την οποία συμβατικοί όροι πρέπει να ερμηνεύονται με τέτοιο τρόπο ώστε όλοι οι όροι και όχι μερικοί από αυτούς να παράγουν έννομες συνέπειες.

(ii) Όπου η σύμβαση προβλέπει την διαιτησία, καθώς και την δικαιοδοσία των δικαστηρίων

Σε τέτοιες περιπτώσεις, μερικές φορές είναι δυνατόν να συμφιλιωθούν οι δύο διατάξεις και η συμφωνία διαιτησίας να κριθεί ως έγκυρη. Για να επιτευχθεί αυτό, το δικαστήριο πρέπει να καθορίσει ποια ήταν η πραγματική πρόθεση των μερών. Ειδικότερα, τα μέρη θα πρέπει να παραπέμπονται σε διαιτησία μόνο αν πράγματι επιθυμούσαν να επιλύσουν τις διαφορές τους δια μέσω του εν λόγω τρόπου, είτε σε συνδυασμό είτε όχι με έναν άλλο μηχανισμό επίλυσης διαφορών.

Για παράδειγμα, το Πρωτοδικείο της Σιγκαπούρης έκρινε ότι μια συμφωνία που « αμετάκλητα » υπέβαλε τις διαφορές στην δικαιοδοσία των δικαστηρίων της Σιγκαπούρης δεν ήταν, κατά την ορθή ερμηνεία, αναγκαστικά ασυμβίβαστη με μία άλλη ρήτρα της ίδιας σύμβασης που προέβλεπε διαιτησία. Το Δικαστήριο έκρινε ότι τα μέρη είχαν την πρόθεση να επιλύσουν τις διαφορές τους μέσω διαιτησίας και ότι η παραπομπή στην αρμοδιότητα των δικαστηρίων της Σιγκαπούρης λειτουργούσε παράλληλα προσδιορίζοντας το δικαστήριο που εποπτεύει την διαιτησία (η *lex arbitri*).[36]

Η ερμηνεία αυτή ακολουθεί την γενική αρχή σύμφωνα με την οποία οι συμβατικοί όροι θα πρέπει να ερμηνεύονται ώστε να παράγουν έννομες συνέπειες.

Αντίθετα, το Ελβετικό Ομοσπονδιακό Δικαστήριο αποφάσισε ότι δεν υπήρχε έγκυρη συμφωνία διαιτησίας, αφού η επίμαχη ρήτρα προέβλεπε ότι οι διαφορές θα παραπέμπονταν σε διαιτησία στην αμερικάνικη ένωση διαιτησίας (« AAA ») ή «σε οποιοδήποτε άλλο δικαστήριο των ΗΠΑ». Το Ομοσπονδιακό Δικαστήριο θεώρησε άσχετο το γεγονός ότι η ρήτρα είχε τον τίτλο « Διαιτησία » και παρέπεμπε στους κανόνες της AAA, καθώς δεν μπορούσε να διαπιστωθεί σαφής πρόθεση για προσφυγή σε διαιτησία.[37]

(iii) Όταν η ρήτρα επίλυσης διαφορών προβλέπει βήματα πριν από τη διαιτησία

Τα συμβαλλόμενα μέρη περιλαμβάνουν όλο και περισσότερο ρήτρες « κλιμάκωσης » ή « κλιμακωτές » ρήτρες στις συμβάσεις τους, οι οποίες προβλέπουν τη λήψη βημάτων, για παράδειγμα, την προσφυγή σε διαπραγμάτευση ή διαμεσολάβηση (ή και τα δύο) πριν από την προσφυγή στη διαιτησία. Τα δικαστήρια μπορεί να κληθούν να

36. *Σιγκαπούρη*: High Court, 12 Ιανουαρίου 2009 (*P.T. Tri-M.G. Intra Asia Airlines v. Norse Air Charter Limited*) Yearbook Commercial Arbitration XXXIV (2009) σ. 758-782 (Singapore no. 7).

37. *Ελβετία*: *(X Holding AG etc. v. Y Investments NV*), ICCA *Yearbook* XXXVI (2011) σ. 343 (Switzerland no. 43).

αποφασίσουν αν τα βήματα πριν από την προσφυγή σε διαιτησία έχουν τηρηθεί και, αν όχι, αν αυτό αποκλείει την παραπομπή των μερών σε διαιτησία. Η πρακτική δείχνει ότι οι όροι των ρητρών αυτών πρέπει να είναι πολύ συγκεκριμένοι και να μην αφήνουν καμία αμφιβολία σχετικά με το αν τα βήματα πριν από την προσφυγή σε διαιτησία είναι υποχρεωτικά έτσι ώστε να τα εφαρμόσουν τα δικαστήρια. Ακόμη και όταν η διατύπωση είναι σαφής, πολλά δικαστήρια έχουν θεωρήσει ότι αυτά τα βήματα πριν από την προσφυγή σε διαιτησία αποτελούν ζήτημα δικαιοδοσίας το οποίο οι διαιτητές πρέπει να αποφασίσουν σύμφωνα με την αρχή του « competence-competence » ή αποτελούν ζήτημα παραδεκτού και όχι δικαιοδοσίας που, σε κάθε περίπτωση, εναπόκειται στους διαιτητές να αποφασίσουν.

Ομοίως, στο πλαίσιο της επενδυτικής διαιτησίας, οι επενδυτικές συνθήκες συχνά προβλέπουν μια περίοδο κατά την οποία το Κράτος και ο επενδυτής πρέπει να διαπραγματευτούν πριν ο επενδυτής μπορέσει να καταθέσει την προσφυγή σε διαιτησία (γνωστή ως « περίοδος υπαναχώρησης ») ή μπορεί να περιλαμβάνει διάταξη σύμφωνα με την οποία ο επενδυτής πρέπει να επιδιώξει τις απαιτήσεις του για μια ορισμένη περίοδο ενώπιον των δικαστηρίων του Κράτους πριν καταφύγει στη διαιτησία. Ορισμένα δικαστήρια χαρακτήρισαν την απαίτηση διεξαγωγής τοπικής δικαστικής διαδικασίας ως « αναβλητική αίρεση » πριν από την προσφυγή σε διαιτησία που είχε διαδικαστικό χαρακτήρα, έτσι ώστε κάθε απόφαση σχετικά με τη συμμόρφωση με την αίρεση αυτή να αποτελεί θέμα των διαιτητών και όχι των δικαστηρίων.

(iv) Όταν οι κανονισμοί διαιτησίας ή ο διαιτητικός οργανισμός έχουν οριστεί ανακριβώς

Σε ορισμένες περιπτώσεις, η ανακρίβεια μιας ρήτρας καθιστά αδύνατο για το δικαστήριο να καθορίσει την διαιτητική αρχή που έχει επιλεχθεί από τα μέρη. Η διαιτησία δεν μπορεί να προχωρήσει και το δικαστήριο θα πρέπει άρα να αναλάβει δικαιοδοσία επί της διαφοράς.

Για παράδειγμα, το Ανώτατο Δικαστήριο της Δημοκρατίας της Λευκορωσίας αποφάσισε ότι δεν υπήρχε έγκυρη συμφωνία διαιτησίας στην υπόθεση που του υποβλήθηκε, μιας και η διατύπωση της ρήτρας διαιτησίας - η οποία αναφερόταν στο « Διαιτητικό Κέντρο του Ομοσπονδιακού Οικονομικού Επιμελητηρίου της Βιέννης, σύμφωνα με τον κανονισμό του » - απέτυχε να προσδιορίσει τον αρμόδιο οργανισμό διαιτησίας και τον εφαρμοστέο κανονισμό, καθώς προέκυπτε από το Διαδίκτυο ότι υπήρχαν δύο διαφορετικοί οργανισμοί, που λειτουργούσαν με διαφορετικούς κανονισμούς έχοντας την ίδια διεύθυνση στη Βιέννη: το Διεθνές Κέντρο Διαιτησίας του Ομοσπονδιακού Οικονομικού Επιμελητηρίου της Αυστρίας και το Διεθνές Διαιτητικό Κέντρο της Βιέννης.[38]

Ωστόσο, σε ορισμένες άλλες υποθέσεις, η ανακρίβεια μπορεί να επιλυθεί δίνοντας μια λογική ερμηνεία στην ρήτρα. Εναλλακτικά, τα δικαστήρια μπορούν να διασώσουν μια παθολογική ρήτρα διαχωρίζοντας μια διάταξη που την καθιστά ανεπίδεκτη εφαρμογής, διατηρώντας ταυτόχρονα ένα σημαντικό μέρος της ρήτρας έτσι ώστε να τεθεί η διαιτησία σε λειτουργία.

Για παράδειγμα, το Περιφερειακό Δικαστήριο για την Ανατολική Περιφέρεια του Ουισκόνσιν των Ηνωμένων Πολιτειών εξέτασε μια συμφωνία διαιτησίας που προέβλεπε (στο αγγλικό κείμενο) ότι οι διαφορές επρόκειτο να επιλυθούν μέσω διαιτησίας στη Σιγκαπούρη « σύμφωνα με τους τότε επικρατούντες κανόνες της Διεθνούς Διαιτησίας » και (στο κινέζικο κείμενο) ότι η διαιτησία θα διεξαγόταν στον « Διεθνή Οργανισμό Διαιτησίας της Σιγκαπούρης ».[39] Το Δικαστήριο ερμήνευσε αυτή την φράση δίνοντάς της το νόημα του «γνωστού διαιτητικού οργανισμού με το όνομα Διεθνές Κέντρο Διαιτησίας της Σιγκαπούρης».

38. *Λευκορωσία*: Supreme Court of the Republic of Belarus, Judicial Chamber on Economic Cases, Case no. 189-6/2019/64A/336K, 7 Απριλίου 2020 (*"D" UAB v. "S" LLC*), ICCA *Yearbook* XLVI (2021) σ. 232 (Belarus no. 3).

39. *Ηνωμένες Πολιτείες*: United States District Court, Eastern District of Wisconsin, 24 Σεπτεμβρίου 2008 (*Slinger Mfg. Co., Inc. v. Nemak, S.A., et al.*) Yearbook Commercial Arbitration XXXIV (2009) σ. 976-985 (US no. 656).

(ν) Σε περίπτωση που δεν υπάρχει καμία ένδειξη ως προς το πώς οι διαιτητές θα πρέπει να διοριστούν (« ρήτρες σύντομης μορφής »)

Συμβαίνει κάποιες φορές η ρήτρα διαιτησίας να έχει την ακόλουθη διατύπωση « Γενική / κανονική διαιτησία, αν χρειάζεται, στο Λονδίνο με τον συνήθη τρόπο ».

Σε γενικές γραμμές, η εν λόγω ρήτρα πρέπει να γίνει αποδεκτή μόνο εφόσον περιέχει μια λεπτομέρεια που μπορεί να συνδέσει την ρήτρα σύντομης μορφής με μια χώρα τα δικαστήρια της οποίας είναι σε θέση να παρέχουν στήριξη για την έναρξη της διαιτησίας.

Μια τέτοια « συσχετιζόμενη λεπτομέρεια » μπορεί να βρεθεί στο παράδειγμα που δόθηκε ανωτέρω. Τα μέρη θα μπορούσαν να υποβάλουν αίτηση στα αγγλικά δικαστήρια έτσι ώστε να διορίσουν τους διαιτητές. Η ρήτρα σύντομης μορφής θα μπορούσε επίσης να γίνει αποδεκτή, εάν « ο συνήθης τρόπος » ο οποίος αναφέρεται επιτρέπει τον εντοπισμό των στοιχείων που είναι αναγκαία για να προκαλέσουν την έναρξη της διαιτησίας. Η έκφραση « συνήθης τρόπος » μπορεί πράγματι να ερμηνευθεί ως αναφορά σε πρακτικές του παρελθόντος μεταξύ μελών στον ίδιο τομέα προϊόντος ή εμπορικής ένωσης, προτείνοντας έτσι την εφαρμογή των κανόνων διαιτησίας της ένωσης αυτής, εάν αυτοί υπάρχουν.

Εν απουσία οποιασδήποτε « συσχετιζόμενης λεπτομέρειας », οι ρήτρες σύντομης μορφής δεν θα μπορούσαν να θεωρηθούν έγκυρες.

5. Η Συμφωνία Διαιτησίας Πρέπει Να Είναι Δεσμευτική Για Τα Μέρη Της Διαφοράς Που Είναι Ενώπιον Του Δικαστηρίου (Μη Υπογράφοντες)

Στην πράξη, τα δικαστήρια μπορεί να βρεθούν σε καταστάσεις όπου τους ζητείται να παραπέμψουν σε διαιτησία μέρη που δεν έχουν υπογράψει τη συμφωνία διαιτησίας: είτε επειδή επιθυμούν να παραπεμφθούν σε διαιτησία, είτε επειδή ένα άλλο μέρος επιδιώκει να τα παραπέμψει σε διαιτησία. Κατά συνέπεια, τα δικαστήρια πρέπει να καθορίσουν εάν το μη υπογράφον μέρος μπορεί να θεωρηθεί μέρος της

« αρχικής » συμφωνίας διαιτησίας και, εάν ναι, εάν πληρούνται οι απαιτήσεις της Σύμβασης όσον αφορά το εν λόγω μέρος.

α. Τυπική εγκυρότητα: δεν χρειάζεται να επανεξεταστεί σε σχέση με τους μη υπογράφοντες

Το ερώτημα που τίθεται είναι αν η δέσμευση ενός μη υπογράφοντος μιας συμφωνίας διαιτησίας θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι έρχεται σε σύγκρουση με την απαίτηση εγγράφου τύπου που προβλέπεται στη Σύμβαση. Η απάντηση είναι « μάλλον όχι ». Η άποψη αυτή υποστηρίζεται από διάφορους λόγους.

Το ζήτημα της τυπικής εγκυρότητας είναι ανεξάρτητο από την εξεύρεση των μερών της συμφωνίας διαιτησίας, το οποίο θέμα αφορά την ουσία μιας υπόθεσης και δεν υπόκειται σε τυπικές προϋποθέσεις. Εφόσον καθοριστεί ότι μια τυπικά έγκυρη συμφωνία διαιτησίας υπάρχει, μετά είναι ένα διαφορετικό βήμα το να καθοριστεί ποια μέρη δεσμεύονται από αυτήν. Τα τρίτα μέρη που δεν συμπεριλαμβάνονται ρητά σε μια έγγραφη συμφωνία διαιτησίας μπορούν να εισέλθουν στο « *ratione personae* » εύρος της. Επιπλέον, η Σύμβαση δεν εμποδίζει την συναίνεση για προσφυγή σε διαιτησία να την προσφέρει ένα άτομο εκ μέρους ενός άλλου, έννοια που βρίσκεται στη βάση των θεωριών περί σιωπηρής συναίνεσης. Τα δικαστήρια ενίοτε προσφεύγουν επίσης σε εθνικά νομικές θεωρίες για να καθορίσουν ποιοι πρέπει να θεωρούνται οι υπογράφοντες της συμφωνίας διαιτησίας.[40]

β. Ουσιαστική εγκυρότητα: ο μη υπογράφων πρέπει να εμπίπτει στο υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας διαιτησίας

Η θεωρία της σχετικότητας της συμβατικής σχέσης εφαρμόζεται στις συμφωνίες διαιτησίας. Αυτό σημαίνει ότι μια συμφωνία διαιτησίας παρέχει δικαιώματα και επιβάλλει υποχρεώσεις μόνο στα

40. *Ηνωμένες Πολιτείες*: *F.K.A. Converteam SAS κατά Outokumpu Stainless USA, LLC κ.ά.*), *Yearbook* XLV (2020) (US no. 1004).

συμβαλλόμενα μέρη. Το πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας διαιτησίας σε σχέση με τα μέρη θα αναφέρεται ως το « υποκειμενικό » πεδίο εφαρμογής.

Το Άρθρο II(3) έμμεσα προβλέπει ότι το δικαστήριο είναι σε θέση να καθορίζει το υποκειμενικό εύρος της συμφωνίας διαιτησίας, καθώς το Άρθρο ορίζει ότι « το δικαστήριο ενός συμβαλλόμενου Κράτους στο οποίο εκκρεμεί μια αγωγή *για ένα ζήτημα για το οποίο τα μέρη έχουν συνάψει μια συμφωνία διαιτησίας*, όπως αυτή ορίζεται στο παρόν Άρθρο ... » πρέπει να παραπέμψει τα μέρη σε διαιτησία.

Το υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής μιας σύμβασης δεν μπορεί να καθοριστεί μόνο σε σχέση με τους υπογράφοντες μιας συμφωνίας διαιτησίας. Οι μη υπογράφοντες μπορούν επίσης να αναλάβουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από μια σύμβαση. Διάφορες νομικές θεωρίες μπορούν να εφαρμοστούν προκειμένου ένα μη συμβαλλόμενο μέρος να δεσμευθεί από μια συμφωνία διαιτησίας. Μια πρώτη ομάδα συμπεριλαμβάνει τις θεωρίες της σιωπηρής συναίνεσης, τις συμβάσεις υπέρ τρίτου, τους εγγυητές, της εκχώρησης δικαιωμάτων, της κληρονομικής διαδοχής και κάθε άλλο μηχανισμό μεταφοράς των συμβατικών δικαιωμάτων. Αυτές οι θεωρίες στηρίζονται στις ευδιάκριτες θελήσεις των μερών και, σ' ένα μεγάλο βαθμό, στις αρχές της καλής πίστης. Εφαρμόζονται τόσο σε ιδιωτικά όσο και σε δημόσια νομικά πρόσωπα. Μια δεύτερη ομάδα συμπεριλαμβάνει τις νομικές θεωρίες της πληρεξουσιοδότησης, είτε της εμφανούς είτε της μυστικής, του veil piercing (alter ego), τις έννομες σχέσεις κοινοπραξίας, της θεωρίας του ομίλου εταιρειών και του estoppel. Αυτές οι θεωρίες της δεύτερης ομάδας δεν στηρίζονται στην θέληση των μερών αλλά στην δύναμη του εφαρμοστέου δικαίου.

1. Το εφαρμοστέο δίκαιο για τον προσδιορισμό του υποκειμενικού πεδίου εφαρμογής της συμφωνίας διαιτησίας

Για να αποφασιστεί αν ένας μη υπογράφων δεσμεύεται από μια συμφωνία διαιτησίας, το θέμα πρέπει να εξεταστεί σύμφωνα με το δίκαιο που διέπει τη συμφωνία διαιτησίας. Όπως συζητήθηκε ανωτέρω,

ελλείψει συμφωνίας μεταξύ των μερών επί του θέματος, είναι γενικά αποδεκτό ότι η διαιτητική συμφωνία πρέπει να διέπεται από το δίκαιο της έδρας της διαιτησίας ή από το δίκαιο που διέπει την υποκείμενη σύμβαση στο σύνολό της ή σε κάποιες περιπτώσεις από το δίκαιο του *δικάζοντος δικαστηρίου*. Όμως, κάποιες δικαστηριακές αποφάσεις προσέγγισαν το ζήτημα μέσα από την εφαρμογή διεθνών αρχών ή μέσω του *lex mercatoria*, θεωρώντας το ως ένα θέμα που αφορά τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης και τα αποδεικτικά στοιχεία (βλέπε το παρόν Κεφάλαιο ανωτέρω, ενότητα Γ.4.β.1).

2. Πότε ένας μη υπογράφων μπορεί να παραπεμφθεί σε διαιτησία

Η απάντηση εξαρτάται από τις συγκεκριμένες περιστάσεις κάθε υπόθεσης. Ένα δικαστήριο που αντιμετωπίζει αυτήν την ερώτηση πρέπει να αναλύσει το θέμα σύμφωνα με τις περιστάσεις και να αποφασίσει μέσα σε αυτό το πλαίσιο αν μπορεί ή όχι να προβληθεί ο ισχυρισμός ότι ένα μη συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να δεσμευθεί από μια συμφωνία διαιτησίας. Αν μπορεί, η πιο προτιμητέα ενέργεια είναι να παραπέμψει τα μέρη σε διαιτησία και να επιτρέψει στο διαιτητικό δικαστήριο να εξετάσει και να αποφασίσει επί του θέματος. Τα δικαστήρια θα είναι σε θέση να ελέγξουν την απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου, σχετικά με την ενσωμάτωση ενός μη υπογράφοντος μέρους στην διαιτησία, κατά το στάδιο της αγωγής ακύρωσης ή της εκτέλεσης της διαιτητικής απόφασης.

Τα δικαστήρια έχουν επικυρώσει την παραπομπή των διαφορών σε διαιτησία, όπου μη υπογράφοντα μέρη εμπλέκονται, για το λόγο ότι η διαφορά μεταξύ του συμβαλλόμενου μέρους και του μη συμβαλλόμενου μέρους εμφανίζεται *επαρκώς* συνδεδεμένη με την ερμηνεία ή την εκτέλεση μιας σύμβασης από το συμβαλλόμενο μέρος η οποία περιέχει μια διαιτητική ρήτρα. Συνεπώς, μια τέτοια διαφορά *έχει υποστηριχθεί* ότι υπόκειται στο ουσιαστικό εύρος της διαιτητικής ρήτρας.

Στην υπόθεση *Sourcing Unlimited Inc. v. Asimco International Inc.*[41] του Εφετείου των Ηνωμένων Πολιτειών για το First Circuit, η Sourcing Unlimited (Jumpsource) είχε συνάψει μια έγγραφη συμφωνία συνεργασίας με την ATL για να διαχωρίσει την παραγωγή μηχανικών τμημάτων και να μοιραστεί αναλόγως τα κέρδη. Η Asimco ήταν μια θυγατρική εταιρία της ATL και οι δυο εταιρίες είχαν τον ίδιο Πρόεδρο. Η σύμβαση προέβλεπε διαιτησία στην Κίνα. Η συμβατική σχέση χειροτέρευσε και η Jumpsource άσκησε αγωγή κατά της Asimco και του Προέδρου της ενώπιον των δικαστηρίων των Ηνωμένων Πολιτειών, συγκεκριμένα κατηγορώντας την Asimco για ηθελημένη ανάμειξη στις συμβατικές της σχέσεις και στις σχέσεις καταπίστευσης της με την ATL. Οι εναγόμενοι ζήτησαν από το δικαστήριο να παραπέμψει την διαφορά σε διαιτησία. Υποστήριξαν ότι ενώ ήταν μη συμβαλλόμενα μέρη στην σύμβαση συνεργασίας, το αγωγικό αίτημα της Jumpsource εναντίον τους έπρεπε να εκδικασθεί από το διαιτητικό δικαστήριο γιατί τα ζητήματα που επεδίωξε η ενάγουσα να υποβάλλει στο δικαστήριο βασίζονταν ξεκάθαρα στην σύμβαση συνεργασίας. Το δικαστήριο έκανε δεκτή την αίτηση. Αποφάσισε ότι « η παρούσα διαφορά είναι *επαρκώς συνδεδεμένη* με την συμφωνία μεταξύ της Jumpsource και της ATL με αποτέλεσμα η εφαρμογή του estoppel να είναι κατάλληλη ». (Η έμφαση προστέθηκε)

41. *Ηνωμένες Πολιτείες*: United States Court of Appeals, First Circuit, 22 Μαΐου 2008 (*Sourcing Unlimited Inc. v. Asimco International Inc. and John F. Perkowski*), 526 F.3d 38, παράγραφος 9, Yearbook Commercial Arbitration XXXIII (2008) σ. 1163-1171 (US no. 643).

Δ. ΟΤΑΝ ΟΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΜΙΑΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΠΛΗΡΟΥΝΤΑΙ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΟΦΕΙΛΕΙ « ΝΑ ΠΑΡΑΠΕΜΠΕΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΣΕ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ », « ΚΑΤΟΠΙΝ ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΕΝΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ »

Όταν το δικαστήριο αποφασίζει ότι η συμφωνία διαιτησίας είναι έγκυρη, αυτό παραπέμπει τα μέρη σε διαιτησία, κατόπιν αιτήματος ενός από τους διαδίκους, αντί να επιλύσει την διαφορά το ίδιο. Ο μηχανισμός αναγνώρισης προβλέπεται στο Άρθρο ΙΙ(3). Η Σύμβαση είχε ως στόχο να μην αφήσει στα δικαστήρια καμία διακριτική ευχέρεια σχετικά μ' αυτό το ζήτημα.

1. Πώς Να « Παραπέμψει » Τα Μέρη Σε Διαιτησία

Η « παραπομπή σε διαιτησία » πραγματοποιείται είτε με την αναβολή των δικαστικών διαδικασιών καθόλη τη διάρκεια της διαιτησίας είτε με την απόρριψη της ένστασης έλλειψης δικαιοδοσίας, σύμφωνα με την εθνική διαιτησία ή με τον δικονομικό νόμο.

2. Η Παραπομπή Δεν Είναι Αυτεπάγγελτη

Το δικαστήριο παραπέμπει τα μέρη σε διαιτησία μονάχα κατόπιν αιτήματος « ενός εκ των μερών », πράγμα το οποίο αποκλείει την αυτεπάγγελτη παραπομπή από το δικαστήριο.

3. Διαθέσιμες Επιλογές Για Το Δικαστήριο Εάν Αποφασίσει Ότι Ένα Μέρος Δεν Πρέπει Να Υπαχθεί Σε Διαιτησία

Ιδιαίτερα στις περιπτώσεις μη συμβαλλομένων μερών, εάν το δικαστήριο δεν ικανοποιηθεί ότι το μη συμβαλλόμενο μέρος πρέπει να υπαχθεί σε διαιτησία, αυτό πρέπει να αποφασίσει εάν θα παραπέμψει τα άλλα μέρη της διαιτητικής συμφωνίας σε διαιτησία ενώ ταυτόχρονα θα αναλάβει δικαιοδοσία ως προς το εναπομείναν μέρος – ή,

αντίστροφα, αν θα αναλάβει δικαιοδοσία ως προς ολόκληρη την διαφορά.

Είναι αλήθεια ότι μια πιθανή ανησυχία είναι ότι η παραπομπή των αντίστοιχων μερών σε διαιτησία μπορεί να χωρίσει την επίλυση της υπόθεσης σε δυο δωσιδικίες, με το ρίσκο η κάθε δωσιδικία να φτάσει σε διαφορετικά αποτελέσματα για τα ίδια ζητήματα πραγματικών περιστατικών και δικαίου.

Σε μερικές αρχικές υποθέσεις, ορισμένα Ιταλικά δικαστήρια υποστήριξαν ότι όταν σε μια διαφορά συμμετέχουν τα μέρη της συμφωνίας διαιτησίας καθώς και τρίτα μέρη (τα οποία το δικαστήριο θεωρεί ότι δεν δεσμεύονται από τη διαιτητική συμφωνία) με αλληλένδετα αγωγικά αιτήματα, η δικαιοδοσία του δικαστηρίου « απορροφά » ολόκληρη την διαφορά και η συμφωνία διαιτησίας καταλήγει να είναι « ανεπίδεκτη εφαρμογής ». Αυτή η προσέγγιση – που φέρει το όνομα « *vis atractiva* » των δικαστικών διαδικασιών – απεκλείσθη ρητά από την αναθεώρηση του Ιταλικού διαιτητικού νόμου του 1994 και δεν αντικατόπτριζε ή δεν αντικατοπτρίζει την παγκόσμια προσέγγιση.[42]

Το Άρθρο II(3) αναγκάζει το δικαστήριο να παραπέμψει τα μέρη μιας διαιτητικής συμφωνίας στην επιλεγμένη διαιτητική δωσιδικία, όταν τούτο έχει ζητηθεί, υπό τον όρο να υπάρχουν οι προϋποθέσεις του Άρθρου II(3). Συνεπώς, όταν ένα μέρος το ζητήσει, το δικαστήριο θα έχει περιορισμένες επιλογές για να μην παραπέμψει τα μέρη που υπέγραψαν την συμφωνία διαιτησίας, αναλαμβάνοντας ταυτόχρονα δικαιοδοσία για την διαφορά που σχετίζεται με μη συμβαλλόμενα μέρη.

42. Αυστρία : Obester Gerichtshof, απόφαση της 26ης Αυγούστου 2008 (*R GmbH v. O B.V. et al.),* Yearbook XXXIV (2009) σ. 404-408 (Austria no. 19).

Ε. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Βασισμένοι στην συνοπτική επισκόπηση του συστήματος της Σύμβασης σχετικά με την δικαστική αναγνώριση των διαιτητικών συμφωνιών, οι ακόλουθες συνοπτικές αρχές εφαρμόζονται σχετικά με τις διαιτητικές συμφωνίες που εμπίπτουν στο εύρος αυτής της Σύμβασης:

1. Η Σύμβαση έχει καθιερωθεί για να προαγάγει την επίλυση διεθνών διαφορών μέσω διαιτησίας. Έχει θεσπίσει ένα σύστημα « υπέρ της εκτέλεσης » και « υπέρ της διαιτησίας ».
2. Το δικαστήριο πρέπει να ελέγξει ότι υπάρχει διαφορά μεταξύ των μερών.
3. Το αντικείμενο της διαφοράς πρέπει να είναι διαιτητεύσιμο. Το εάν μια διαφορά είναι διαιτητεύσιμη δεν διέπεται κατευθείαν από την Σύμβαση, αλλά εναπόκειται στα συστήματα εθνικού δικαίου. Ωστόσο, οι εξαιρέσεις της μη διαιτητευσιμότητας πρέπει να γίνονται σπάνια αποδεκτές.
4. Μια συμφωνία διαιτησίας πρέπει να αναγνωριστεί ως τυπικά έγκυρη όταν το δικαστήριο έχει ορθά ικανοποιηθεί ότι μια πρόταση για διαιτησία – η οποία είναι έγγραφη – έχει γίνει δεκτή από το άλλο μέρος. Η Σύμβαση θέτει ένα μέγιστο ενιαίο κανόνα για τον τύπο της διαιτητικής συμφωνίας. Εντούτοις, το δικαστήριο μπορεί να εφαρμόσει λιγότερο αυστηρούς εθνικούς κανόνες από αυτούς που θεσπίζονται στο Άρθρο ΙΙ.
5. Σχετικά με το ουσιαστικό κύρος, τα δικαστήρια οφείλουν να κάνουν αποδεκτό ένα περιορισμένο αριθμό ενστάσεων βάσει του εθνικού δικαίου σχετικά με την ανυπαρξία και την ακυρότητα μιας συμφωνίας διαιτησίας.
6. Μια συμφωνία διαιτησίας μπορεί να δεσμεύει μη συμβαλλόμενα μέρη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3
ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΜΙΑΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Β. ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΗ – ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΗΡΗΘΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΙΤΟΥΝΤΑ (ΆΡΘΡΟ IV)

1. Ποια Έγγραφα;
2. Πιστοποιημένη Διαιτητική Απόφαση Ή Επικυρωμένο Αντίγραφο (Άρθρο IV(1)(α))
   α) Πιστοποίηση
   β) Επικύρωση
3. Πρωτότυπο Συμφωνίας Διαιτησίας Ή Επικυρωμένο Αντίγραφο (Άρθρο IV(1)(β))
4. Κατά Την Υποβολή Της Αίτησης
5. Μεταφράσεις (Άρθρο IV(2))

Γ. ΔΕΥΤΕΡΗ ΦΑΣΗ – ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ (ΆΡΘΡΟ V) - ΓΕΝΙΚΑ

1. Η Ουσία Της Υπόθεσης Δεν Επανεξετάζεται
2. Ο Εναγόμενος Επωμίζεται Το Βάρος Απόδειξης Των Περιορισμένων Λόγων Απόρριψης
3. Οι Λόγοι Απόρριψης Της Αίτησης Αναγνώρισης Και Εκτέλεσης Είναι Περιορισμένοι
4. Οι Λόγοι Απόρριψης Ερμηνεύονται Συσταλτικά
5. Η Διακριτική Ευχέρεια Για Την Χορήγηση Αναγνώρισης Και Εκτέλεσης Είναι Περιορισμένη Όταν Συντρέχει Ένας Από Τους Λόγους Απόρριψης
6. Ζητήματα Σχετικά Με Την Ετεροδικία

Δ. ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΟΔΕΙΧΘΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΝΑΓΟΜΕΝΟ (ΆΡΘΡΟ V(1))

1. Πρώτος Λόγος: Ανικανότητα Του Μέρους Και Ακυρότητα Της Συμφωνίας Διαιτησίας *(Άρθρο V(1)(α))*
   α) Ανικανότητα ενός μέρους
   β) Ακυρότητα της συμφωνίας διαιτησίας
2. Δεύτερος Λόγος: Έλλειψη Κοινοποίησης Και Παραβιάσεις Του Δικαιώματος Σε Δίκαιη Δίκη, Του Δικαιώματος Σε Δίκαιη Ακρόαση *(Άρθρο V(1)(β))*
   α) Το δικαίωμα σε δίκαιη ακρόαση
   β) Έλλειψη κοινοποίησης
   γ) Παραβιάσεις του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη: « αδυναμία να προβάλλει τους ισχυρισμούς του »
3. Τρίτος Λόγος: Απόφαση Εκτός Ή Πέραν Του Εύρος Της Διαιτητικής Συμφωνίας *(Άρθρο V (1)(γ))*
4. Τέταρτος Λόγος: Παρατυπίες Στην Διαδικασία Συγκρότησης Του Διαιτητικού Δικαστηρίου Ή Στην Διαιτητική Διαδικασία *(Άρθρο V(1)(δ))*
   α) Συγκρότηση του διαιτητικού δικαστηρίου
   β) Διαιτητική διαδικασία
5. Πέμπτος Λόγος: Η Διαιτητική Απόφαση Δεν Είναι Δεσμευτική, Έχει Ακυρωθεί Ή Είναι Υπό Αναστολή *(Άρθρο V(1)(ε))*
   α) Η διαιτητική απόφαση δεν είναι ακόμη δεσμευτική
   β) Η διαιτητική απόφαση έχει ακυρωθεί ή είναι υπό αναστολή
      1. Η διαιτητική απόφαση έχει ακυρωθεί
      2. Συνέπειες ακυρότητας
      3. Η Διαιτητική απόφαση είναι « υπό αναστολή »

Ε. ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΥΠΟΨΙΝ ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΩΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ΆΡΘΡΟ V(2))

1. Έκτος Λόγος: Διαφορά Μη Δυνάμενη Να Υπαχθεί Σε Διαιτησία *(Άρθρο V(2)(α))*

2. Έβδομος Λόγος: Αντίκειται Στην Δημόσια Τάξη *(Άρθρο V(2)(β))*
   α. Παραδείγματα αναγνώρισης και εκτέλεσης
   β. Παραδείγματα απόρριψης της αίτησης αναγνώρισης και εκτέλεσης
Ζ. ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΓΩΓΗΣ ΑΚΥΡΩΣΗΣ (ΆΡΘΡΟ VI)
Η. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης των διαιτητικών αποφάσεων μπορεί κατά βάση να γίνει δεκτή από τα δικαστήρια οποιασδήποτε χώρας. Στις χώρες εκτός του μέρους όπου η διαιτητική απόφαση εκδόθηκε, η εκτέλεση στηρίζεται συνήθως στην Σύμβαση της Νέας Υόρκης. Οι νομικές συνέπειες της αναγνώρισης και εκτέλεσης μιας διαιτητικής απόφασης πρακτικά περιορίζονται στο έδαφος επί του οποίου το δικαστήριο που αποδέχεται την αίτηση έχει δικαιοδοσία.

Τα εθνικά δικαστήρια οφείλουν σύμφωνα με το Άρθρο ΙΙΙ να αναγνωρίζουν και να διατάζουν την εκτέλεση αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων με βάση του κανόνες δικονομίας του εδάφους όπου η αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης κατατίθεται (βλέπε Κεφάλαιο 1) και με βάση τις οριζόμενες προϋποθέσεις της Σύμβασης. Οι εθνικοί νόμοι μπορεί να προβλέπουν τρία είδη διατάξεων σχετικά με την εκτέλεση διαιτητικών αποφάσεων:

– ένα συγκεκριμένο κείμενο για την ένταξη της Σύμβασης της Νέας Υόρκης στο εσωτερικό δίκαιο,
– ένα κείμενο που να αφορά ειδικά την διεθνή διαιτησία,
– τον γενικό νόμο διαιτησίας της χώρας.

Το Άρθρο ΙΙΙ υποχρεώνει τα Συμβαλλόμενα Κράτη να αναγνωρίζουν διαιτητικές αποφάσεις που χαίρουν της προστασίας της Σύμβασης της

Νέας Υόρκης ως δεσμευτικές εκτός αν συντρέχει ένας από τους λόγους απόρριψης, όπως αυτοί ορίζονται στο Άρθρο V. Εντούτοις, τα δικαστήρια έχουν την ευχέρεια να εκτελέσουν διαιτητικές αποφάσεις με βάση ακόμη πιο ευνοϊκές διατάξεις (σύμφωνα με το Άρθρο VII(1), βλέπε Κεφάλαιο 1). Παραδείγματα ζητημάτων που δεν ρυθμίζονται από την Σύμβαση και επομένως ρυθμίζονται από το εθνικό δίκαιο είναι τα εξής:

- ποιο(α) δικαστήριο(α) είναι αρμόδιο(α) να αποφασίσει επί της αίτησης αναγνώρισης και εκτέλεσης,
- προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων,
- προθεσμίες και παραγραφή,
- ασφαλιστικά μέτρα,
- την παροχή εγγυοδοσίας για τα έξοδα της διαδικασίας αναγνώρισης και εκτέλεσης,
- εάν η απόφαση για την έγκριση ή απόρριψη της αίτησης αναγνώρισης και εκτέλεσης μπορεί να είναι αντικείμενο έφεσης ή άλλου ένδικου μέσου,
- τα κριτήρια για την εκτέλεση κατά περιουσιακών στοιχείων,
- σε ποιο βαθμό αναγνωρίζεται το απόρρητο της διαδικασίας αναγνώρισης και εκτέλεσης.

Σε κάθε περίπτωση, η επιβολή δικονομικών προϋποθέσεων δεν μπορεί να αποτελέσει λόγο για την αποφυγή εκπλήρωσης της διεθνούς υποχρέωσης ενός Κράτους να κηρύσσει εκτελεστές τις αλλοδαπές διαιτητικές αποφάσεις (βλέπε Κεφάλαιο 1, ενότητα Ε).

Η Σύμβαση προβλέπει ότι δεν θα επιβληθούν ουσιαστικά επαχθείς προϋποθέσεις ή υψηλότερα έξοδα ή επιβαρύνσεις για την αναγνώριση ή εκτέλεση των διαιτητικών αποφάσεων για τις οποίες εφαρμόζεται η Σύμβαση από αυτές που επιβάλλονται για την αναγνώριση ή εκτέλεση των ημεδαπών διαιτητικών αποφάσεων. Αυτή η διάταξη δεν έχει οδηγήσει σε προβλήματα στην πράξη και έχει εφαρμοστεί σε σχέση με

διαφορετικές πτυχές της διαδικασίας εκτελέσεως.[43] Παραδείγματος χάριν, το Ανώτατο Δικαστήριο της Πορτογαλίας απεφάνθη ότι σύμφωνα με το Άρθρο III το μέρος το οποίο αποσκοπεί στην εκτέλεση της αλλοδαπής διαιτητικής απόφασης δεν χρειάζεται να εξασφαλίσει την αναγνώριση της απόφασης αυτής, μιας και αυτή η προϋπόθεση δεν ισχύει για τις ημεδαπές διαιτητικές αποφάσεις.[44]

Οι *κανόνες δικονομίας* στους οποίους αναφέρεται η Σύμβαση της Νέας Υόρκης περιορίζονται σε θέματα όπως ο τύπος της αίτησης και το αρμόδιο δικαστήριο για το οποίο η Σύμβαση της Νέας Υόρκης παραπέμπει στο εθνικό δίκαιο. Εντούτοις, *οι προϋποθέσεις για την εκτέλεση* είναι αυτές που ορίζονται στην Σύμβαση της Νέας Υόρκης και διέπονται αποκλειστικά από την Σύμβαση. Αυτά τα θέματα θα εξεταστούν λεπτομερώς παρακάτω. Συνοψίζοντας, μόλις ο αιτών καταθέσει τα έγγραφα τα οποία ορίζονται στο Άρθρο IV, έχει το δικαίωμα να ζητήσει την αναγνώριση και εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης εκτός αν ο καθ' ου η αίτηση αποδείξει ότι ένας ή περισσότεροι από τους λόγους απόρριψης της αίτησης αναγνώρισης και εκτέλεσης της διαιτητικής απόφασης, όπως αυτοί ορίζονται κατά τρόπο περιοριστικό στο Άρθρο V(1) εφαρμόζονται, ή το δικαστήριο κρίνει αυτεπαγγέλτως ότι συντρέχει ένας από τους λόγους απόρριψης του Άρθρου V(2).

Τα δικαστήρια πρέπει να ακολουθούν τον γενικό κανόνα ότι οι λόγοι απόρριψης που ορίζονται στο Άρθρο V πρέπει να ερμηνεύονται

---

43. *Χονγκ Κονγκ* : Εφετείο, αποφάσεις της 13ης Ιουνίου του 2011, 25ης Ιουλίου του 2011 και 11ης Αυγούστου του 2011, (*Shandong Hongri Acron Chemical Joint Stock Company Limited v. PetroChina International (Hong Kong) Corporation Limited*), Yearbook XXXVI (2011) σ. 287-292 (Hong Kong no. 25). *Ολλανδία*: Hoge Raad, First Chamber, απόφαση της 25ης Ιουνίου του 2010 (*OAO Rosneft v. Yukos Capital s.a.r.l.*), Yearbook XXXV (2010) σ. 423- 426 (The Netherlands no. 34).

44. *Πορτογαλία:* Ανώτατο Πολιτικό Δικαστήριο, απόφαση της 19ης Μαρτίου του 2009 *(S.A. (Belgium) v. B Sociedade Nacional, S.A.*), Yearbook XXXVI (2011) σ. 313-314 (Portugal no. 2) (Δεν ισχύει πλέον βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας).

συσταλτικά, το οποίο σημαίνει ότι η ύπαρξη τους πρέπει να γίνεται δεκτή μόνο σε σοβαρές περιπτώσεις. Αυτό ισχύει ειδικά σε σχέση με τους ισχυρισμούς για την παραβίαση της δημόσιας τάξης, οι οποίοι προτείνονται συχνά από τους ηττημένους διαδίκους αλλά γίνονται πολύ σπάνια δεκτοί από τα δικαστήρια. Για παράδειγμα, παρόλο που το Λονδίνο είναι ένα από τα μεγαλύτερα οικονομικά κέντρα του κόσμου όπου τα μέρη συχνά καταθέτουν αιτήσεις εκτέλεσης, μόνο σπάνια ένα αγγλικό δικαστήριο έχει απορρίψει την εκτέλεση διαιτητικής απόφασης για λόγους δημοσίας τάξης (βλέπε κατωτέρω στην ενότητα Ε του παρόντος Κεφαλαίου).[45]

Μέχρι το 2024 το σύγγραμμα ICCA *Yearbook Commercial Arbitration* στα σαρανταπέντε του χρόνια αναπαραγωγής αποφάσεων εθνικών δικαστηρίων σχετικών με την Σύμβαση της Νέας Υόρκης έχει δείξει ότι μόνο ένα ποσοστό της τάξης περίπου των δέκα τοις εκατό των υποθέσεων αναγνώρισης και εκτέλεσης έχουν απορριφθεί με βάση τους λόγους της Σύμβασης.

Τα δικαστήρια προσεγγίζουν τις αιτήσεις εκτελέσεως με βάση την Σύμβαση της Νέας Υόρκης σύμφωνα με

- *μια δυνατή ερμηνευτική προσέγγιση υπέρ της εκτέλεσης και*
- *μια ρεαλιστική, ευέλικτη και μη φορμαλιστική προσέγγιση.*

Αυτή η προτεινόμενη φιλελεύθερη συμπεριφορά αξιοποιεί πλήρως τις δυνατότητες αυτής της απολύτως επιτυχημένης Σύμβασης, η οποία έχει 172 Συμβαλλόμενα Κράτη, έτσι ώστε να υπηρετεί και να προωθεί το παγκόσμιο εμπόριο (βλέπε Σύνοψη στην ενότητα Α.2).

45. *Αγγλία:* Πρωτόδικο Δικαστήριο, τμήμα Chancery, απόφαση της 25ης Οκτωβρίου του 2022 *(Chechetkin v. Payward Ltd and others*) [2022] EWHC 3057 (Ch).

Β. ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΗ – ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΗΡΗΘΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΙΤΟΥΝΤΑ (ΆΡΘΡΟ IV)

Σ' αυτό το στάδιο της διαδικασίας, ο αιτών πρέπει να υποβάλει μαζί με την αίτηση αναγνώρισης ή/και εκτέλεσης τα έγγραφα τα οποία αναφέρονται στην Σύμβαση της Νέας Υόρκης (Άρθρο IV). Η πρώτη Φάση διέπεται από μια ερμηνευτική προσέγγιση υπέρ της παροχής εκτελεστότητας και από μια πρακτική προσέγγιση από το αρμόδιο για την εκτέλεση δικαστήριο.

1. Ποια Έγγραφα;

Όταν τα δικαστήρια εξετάζουν την αίτηση αναγνώρισης ή/και εκτέλεσης μιας διαιτητικής απόφασης, επιβεβαιώνουν ότι ο αιτών έχει υποβάλει την στιγμή της κατάθεσης της αίτησης:

- Το πιστοποιημένο πρωτότυπο της διαιτητικής απόφασης ή ένα επικυρωμένο αντίγραφο αυτής (Άρθρο IV(1)(α)),
- Το πρωτότυπο της συμφωνίας διαιτησίας όπως αυτό αναφέρεται στο Άρθρο ΙΙ ή ένα επικυρωμένο αντίγραφο αυτής (Άρθρο IV(1)(β)), και
- Μεταφράσεις αυτών των εγγράφων στην γλώσσα της χώρας στην οποία η διαιτητική απόφαση προσκομίζεται, εφόσον είναι απαραίτητο (Άρθρο IV(2)).

2. Πιστοποιημένη Διαιτητική Απόφαση Ή Επικυρωμένο Αντίγραφο (Άρθρο IV(1)(α))

α) Πιστοποίηση

Η πιστοποίηση μιας διαιτητικής απόφασης συνιστάται στην εξακρίβωση της αυθεντικότητας των υπογραφών από την αρμόδια αρχή. Ο σκοπός της πιστοποίησης της πρωτότυπης διαιτητικής απόφασης ή του επικυρωμένου αντίγραφού της είναι να επιβεβαιωθεί

ότι η απόφαση έχει γραφτεί από τους διορισμένους διαιτητές. Είναι ασυνήθιστο να προκύπτει στην πράξη πρόβλημα κατά την διάρκεια της πιστοποίησης.

Η Σύμβαση δεν ορίζει το δίκαιο που εφαρμόζεται για την προϋπόθεση της πιστοποίησης. Ούτε ορίζει αν οι προϋποθέσεις πιστοποίησης είναι αυτές της χώρας όπου η διαιτητική απόφαση εκδόθηκε ή της χώρας όπου η αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης κατατίθεται. Τα περισσότερα δικαστήρια φαίνεται να αποδέχονται οποιαδήποτε μορφή πιστοποίησης σύμφωνα με το δίκαιο της μιας ή της άλλης χώρας. Το Ανώτατο Δικαστήριο της Αυστρίας, σε μία από τις πρώτες αποφάσεις από τότε που τέθηκε σε ισχύ η Σύμβαση, αναγνώρισε ρητά ότι η πιστοποίηση μπορεί να διεξαχθεί σύμφωνα με το δίκαιο είτε της χώρας όπου η διαιτητική απόφαση εκδόθηκε είτε της χώρας όπου η αίτηση εκτέλεσης κατετέθη.[46] Άλλα δικαστήρια του τόπου εκτέλεσης της διαιτητικής απόφασης εφαρμόζουν το δικό τους δίκαιο.[47] Τα έγγραφα κυρίως αποσκοπούν στην απόδειξη της αυθεντικότητας της διαιτητικής απόφασης και του γεγονότος ότι η διαιτητική απόφαση εκδόθηκε με βάση μια συμφωνία διαιτησίας όπως αυτή ορίζεται στην Σύμβαση. Γι' αυτό το λόγο, τα γερμανικά δικαστήρια υποστηρίζουν ότι η πιστοποίηση των διαιτητικών αποφάσεων δεν είναι αναγκαία όταν η αυθεντικότητα της διαιτητικής απόφασης δεν αμφισβητείται: βλέπε, παραδείγματος χάριν, δύο πρόσφατες αποφάσεις του Εφετείου του Μονάχου.[48]

---

46. Βλέπε, π.χ., *Αυστρία*: Oberster Gerichtshof, απόφαση της 11ης Ιουνίου του 1969 (*τα μέρη δεν αναφέρονται*), ICCA *Yearbook Commercial Arbitration* II (1977) σ. 232 (Austria no. 3).
47. Βλέπε, π.χ., *Ιταλία*: Corte di Cassazione, απόφαση της 14ης Μαρτίου του 1995, νούμερο 2919 (*SODIME – Società Distillerie Meridionali v. Schuurmans & Van Ginneken BV*), Yearbook XXI (1996) σ. 607-609 (Italy no. 140). *Αυστρία*: Oberster Gerichtshof, απόφαση της 3ης Σεπτεμβρίου του 2008 (*O Limited, et al. v. C Limited*), *Yearbook* XXXIV (2009) σ. 409-417 (Austria no. 20).
48. Γερμανία: Oberlandesgericht, Μόναχο, απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου του 2008 (*Seller v. German Assignee*), Yearbook XXXV (2010) σ. 359-361 (Germany no. 125) και Oberlandesgericht, Μόναχο, απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου του

Έχουν υπάρξει μονάχα ορισμένες υποθέσεις στις οποίες ένα από τα μέρη έχει αποτύχει να τηρήσει αυτές τις απλές δικονομικές προϋποθέσεις (παραδείγματος χάριν, σε μια υπόθεση το 2003 μπροστά από το Ανώτατο Δικαστήριο της Ισπανίας, ο αιτών κατέθεσε μονάχα μη πιστοποιημένα και μη αυθεντικά αντίγραφα της διαιτητικής απόφασης).[49] Τα δικαστήρια δεν πρέπει να απαιτούν από τα μέρη την προσκόμιση επιπρόσθετων εγγράφων ή να χρησιμοποιούν τις δικονομικές προϋποθέσεις ως εμπόδιο για την αίτηση αναγνώρισης ή εκτέλεσης, ερμηνεύοντας αυτές τις προϋποθέσεις αυστηρά.

β) Επικύρωση

Ο σκοπός της επικύρωσης είναι να επιβεβαιωθεί ότι το αντίγραφο της διαιτητικής απόφασης είναι ολόιδιο με το πρωτότυπο. Η Σύμβαση δεν ορίζει το δίκαιο που διέπει την διαδικασία επικύρωσης, είναι όμως γενικά αποδεκτό ότι εφαρμόζεται το δίκαιο του δικάζοντος δικαστηρίου.

Οι κατηγορίες των προσώπων που μπορούν να επικυρώσουν το αντίγραφο θα είναι συνήθως οι ίδιες με τις κατηγορίες των προσώπων που μπορούν να πιστοποιήσουν το πρωτότυπο μιας διαιτητικής απόφασης. Επιπρόσθετα, η επικύρωση από τον γενικό γραμματέα του διαιτητικού οργανισμού, ο οποίος διηύθυνε τη διαιτησία, θεωρείται αρκετή στις περισσότερες υποθέσεις.

3. Πρωτότυπο Συμφωνίας Διαιτησίας Ή Επικυρωμένο Αντίγραφο (Άρθρο IV(1)(β))

Αυτή η διάταξη απαιτεί μονάχα από τον αιτούντα την εκτέλεση να προσκομίσει ένα έγγραφο το οποίο είναι εκ πρώτης όψεως (*prima*

2009 (*Carrier v. German Customer*), Yearbook XXXV (2010) σ. 365-366 (Germany no. 127).

49. Ισπανία: Tribunal Supremo, Civil Chamber, Plenary Session, απόφαση της 1ης Απριλίου του 2003 (*Satico Shipping Company Limited v. Maderas Iglesias*), Yearbook XXXII (2007) σ. 582-590 (Spain no. 57).

facie) μια έγκυρη συμφωνία διαιτησίας. Σ' αυτό το στάδιο το δικαστήριο δεν χρειάζεται να ελέγξει εάν η συμφωνία διαιτησίας είναι «έγγραφη», όπως προβλέπεται από το Άρθρο ΙΙ(2) (βλέπε Κεφάλαιο 2, ενότητα Γ.4.α) ή εάν είναι έγκυρη σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο.[50]

Η εξέταση επί της ουσίας της εγκυρότητας της συμφωνίας διαιτησίας και της συμμόρφωσής της με το Άρθρο ΙΙ(2) της Σύμβασης λαμβάνει χώρα κατά την διάρκεια της Φάσης ΙΙ που αφορά τις διαδικασίες αναγνώρισης και εκτέλεσης (βλέπε κατωτέρω στο Δ.1 του παρόντος Κεφαλαίου, Άρθρο V(1)(α)).

Συμβαίνει σε ορισμένες περιπτώσεις ο καθ' ου η αίτηση να ισχυρίζεται ότι ο αιτών δεν έχει αποδείξει ότι προσκόμισε μια έγκυρη συμφωνία διαιτησίας. Αυτό το επιχείρημα παρερμηνεύει τη δομή της Σύμβασης: ο αιτών δεν έχει το βάρος απόδειξης ως προς την εγκυρότητα της συμφωνίας διαιτησίας. Το βάρος αυτό το επωμίζεται στην πραγματικότητα ο καθ' ου η αίτηση, ο οποίος πρέπει να αποδείξει ότι η υποβληθείσα συμφωνία διαιτησίας είναι άκυρη (βλέπε Άρθρο V(1)(α)).

4. Κατά Την Υποβολή Της Αίτησης

Εάν τα έγγραφα δεν υποβληθούν κατά την στιγμή της αίτησης, τα δικαστήρια γενικά επιτρέπουν τα μέρη να θεραπεύσουν αυτό το ελάττωμα κατά την διάρκεια της διαδικασίας εκτέλεσης, ανεξαρτήτως της υποχρεωτικής διατύπωσης της φράσης « πρέπει την στιγμή της αίτησης » του Άρθρου IV(1).[51]

50. Βλέπε, π.χ., Σιγκαπούρη: Supreme Court of Singapore, High Court, απόφαση της 10ης Μαΐου του 2006 (*Aloe Vera of America, Inc v. Asianic Food (S) Pte Ltd and Another*), Yearbook XXXII (2007) σ. 489-506 (Singapore no. 5).

51. Βλέπε, π.χ., Ισπανία: Tribunal Supremo, απόφαση της 6ης Απριλίου του 1989 (*Sea Traders SA v. Participaciones, Proyectos y Estudios SA*), Yearbook XXI (1996) σ. 676-677 (Spain no. 27); Αυστρία: Oberster Gerichtshof, απόφαση της 17ης Νοεμβρίου του 1965 (*Party from F.R. Germany v. Party from Austria*), Yearbook I (1976) σ. 182 (Austria no. 1).

Τα ιταλικά δικαστήρια εντούτοις θεωρούν ότι η υποβολή των εγγράφων είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την εκκίνηση των διαδικασιών αναγνώρισης ή εκτέλεσης και ότι εάν αυτή η προϋπόθεση δεν τηρηθεί, η αίτηση θα απορριφθεί ως απαράδεκτη. Το ελάττωμα αυτό μπορεί να θεραπευτεί καταθέτοντας μια νέα αίτηση για την εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης.[52]

5. Μεταφράσεις (Άρθρο IV(2))

Ο αιτών την αναγνώριση ή/και την εκτέλεση μιας διαιτητικής απόφασης πρέπει να προσκομίσει μια μετάφραση της διαιτητικής απόφασης και του πρωτοτύπου της συμφωνίας διαιτησίας, όπως αναφέρονται στο Άρθρο IV(1)(α) και (β), εάν δεν είναι στην επίσημη γλώσσα της χώρας όπου έχει κατατεθεί η αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης (Άρθρο IV(2)).

Τα δικαστήρια έχουν την τάση να υιοθετούν μια πρακτική προσέγγιση. Ενώ η Σύμβαση δεν προβλέπει ρητώς ότι οι μεταφράσεις πρέπει να προσκομιστούν την στιγμή της κατάθεσης της αίτησης αναγνώρισης και εκτέλεσης, ένας αριθμός δικαστηρίων έχει εντούτοις απαιτήσει οι μεταφράσεις να κατατίθενται μαζί με την αίτηση.

Παραδείγματα υποθέσεων όπου η μετάφραση ολόκληρου του κειμένου δεν κρίθηκε απαραίτητη είναι τα εξής:

– Ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Δικαστηρίου στο Άμστερνταμ θεώρησε ότι η μετάφραση της διαιτητικής απόφασης και συμφωνίας δεν ήταν απαραίτητη γιατί τα έγγραφα αυτά ήταν « γραμμένα στα αγγλικά, μια γλώσσα την οποία χειριζόμαστε αρκετά έτσι ώστε να αντιληφθούμε το περιεχόμενο τους ».[53]

52. Ιταλία: Corte di Cassazione, First Civil Chamber, απόφαση της 23ης Ιουλίου του 2009, νούμερο 17291 (*Microware s.r.l. in liquidation v. Indicia Diagnostics S.A.*), Yearbook XXXV (2010) σ. 418-419 (Italy no. 182).

53. Ολλανδία: Πρόεδρος, Rechtbank, Άμστερνταμ, απόφαση της 12ης Ιουλίου του 1984 (*SPP (Middle East) Ltd. v. The Arab Republic of Egypt*), Yearbook X (1985) σ. 487-489 (The Netherlands no. 10).

– Το Εφετείο της Ζυρίχης θεώρησε ότι δεν χρειάζεται να προσκομιστεί η μετάφραση όλου του συμβολαίου που περιλαμβάνει τη διαιτητική ρήτρα. Θεωρήθηκε αρκετή η μετάφραση του μέρους που περιείχε τη διαιτητική ρήτρα. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι τα συμβόλαια για την κατασκευή έργων φτάνουν σε μέγεθος έως τις 1,000 σελίδες μαζί με τα παραρτήματα.[54]

Παραδείγματα υποθέσεων όπου η μετάφραση κρίθηκε απαραίτητη είναι τα εξής:

– Το Ομοσπονδιακό Εφετείο της Αργεντινής έκρινε ότι η μετάφραση που έγινε από έναν ιδιωτικό – παρά από έναν επίσημο ή ορκωτό – μεταφραστή ο οποίος επίσης δεν είχε την άδεια να δουλεύει στον Νομό όπου η διαδικασία εκτέλεσης λάμβανε χώρα, δεν αρκούσε για την ικανοποίηση των προϋποθέσεων της Σύμβασης.[55]
– Το Ανώτατο Δικαστήριο της Αυστρίας εξέτασε μια υπόθεση όπου ο αιτών προσκόμισε την μετάφραση μονάχα του διατακτικού της διαιτητικής απόφασης που είχε εκδοθεί υπό τον κανονισμό του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου. Το δικαστήριο έκρινε ότι η υπόθεση έπρεπε να αναπεμφθεί στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο στο οποίο η αίτηση εκτέλεσης είχε υποβληθεί έτσι ώστε το ελάττωμα αυτό να θεραπευθεί.[56]

54. Ελβετία: Bezirksgericht, Ζυρίχη, απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου του 2003 και Obergericht, Ζυρίχη, απόφαση της 17ης Ιουλίου του 2003 (*Italian Party v. Swiss Company*), Yearbook XXIX (2004) σ. 819-833 (Switzerland no. 37).
55. Αργεντινή: Cámara Federal de Apelaciones, City of Mar del Plata, απόφαση της 4ης Δεκεμβρίου του 2009 (*Far Eastern Shipping Company v. Arhenpez S.A.*), Yearbook XXXV (2010) σ. 318-320 (Argentina no. 3).
56. Αυστρία: Oberster Gerichtshof, απόφαση της 26ης Απριλίου του 2006 (*D SA v. W GmbH*), Yearbook XXXII (2007) σ. 259-265 (Austria no. 16).

Γ. ΔΕΥΤΕΡΗ ΦΑΣΗ – ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ (ΆΡΘΡΟ V) - ΓΕΝΙΚΑ

Αυτή η φάση χαρακτηρίζεται από τις ακόλουθες γενικές αρχές:

- η ουσία της υπόθεσης δεν επανεξετάζεται,
- ο εναγόμενος επωμίζεται το βάρος απόδειξης των περιορισμένων λόγων απόρριψης,
- οι λόγοι απόρριψης της αίτησης αναγνώρισης και εκτέλεσης είναι περιορισμένοι,
- οι λόγοι απόρριψης ερμηνεύονται συσταλτικά,
- η διακριτική ευχέρεια για την χορήγηση αναγνώρισης και εκτέλεσης είναι περιορισμένη ακόμη και όταν συντρέχει ένας από τους λόγους απόρριψης.

1. Η Ουσία Της Υπόθεσης Δεν Επανεξετάζεται

Το δικαστήριο δεν έχει την εξουσία να αντικαταστήσει την απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου με την δική του απόφαση επί της ουσίας, ακόμη και αν οι διαιτητές αποφάσισαν λανθασμένα ως προς τα πραγματικά γεγονότα ή την εφαρμογή του δικαίου.

Η Σύμβαση δεν επιτρέπει την άσκηση μιας *de facto* έφεσης για δικονομικά θέματα. Αυτό που στην πραγματικότητα προβλέπει είναι οι λόγοι απόρριψης της αίτησης αναγνώρισης ή εκτέλεσης μονάχα εάν η αντίστοιχη αρχή διαπιστώσει ότι έχει παραβιαστεί ένας ή περισσότεροι λόγοι απόρριψης, πολλοί εκ των οποίων περιλαμβάνουν την περίπτωση σοβαρής παραβίασης της δικονομικής αρχής της ισότητας των όπλων.

2. Ο Εναγόμενος Επωμίζεται Το Βάρος Απόδειξης Των Περιορισμένων Λόγων Απόρριψης

Ο εναγόμενος έχει το βάρος της απόδειξης και μπορεί να στραφεί κατά της αίτησης αναγνώρισης και εκτέλεσης της διαιτητικής απόφασης μονάχα με βάση τους λόγους απόρριψης του Άρθρου V(1). Αυτοί οι

περιορισμένοι λόγοι απαριθμούνται διεξοδικά στην Σύμβαση της Νέας Υόρκης. Το δικαστήριο μπορεί να απορρίψει αυτεπαγγέλτως την αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης στηριζόμενο στους δύο λόγους που αναφέρονται στο Άρθρο V(2).

3. Οι Λόγοι Απόρριψης Της Αίτησης Αναγνώρισης Και Εκτέλεσης Είναι Περιορισμένοι

Περιληπτικά, το μέρος που στρέφεται κατά της αίτησης αναγνώρισης και εκτέλεσης μπορεί να επικαλεστεί και οφείλει να αποδείξει ότι συντρέχει ένας από τους πρώτους πέντε λόγους:

(1) Δεν υπήρχε έγκυρη συμφωνία διαιτησίας (Άρθρο V(1)(α)) λόγω ανικανότητας των μερών ή ακυρότητας της συμφωνίας διαιτησίας,
(2) Ο εναγόμενος δεν είχε ειδοποιηθεί για την έναρξη της διαιτητικής διαδικασίας, ή ο εναγόμενος δεν εισακούστηκε καταλλήλως (Άρθρο V(1)(β)) εξαιτίας παραβιάσεων του δικαιώματός του σε δίκαιη δίκη,
(3) Η διαιτητική απόφαση αποφασίζει επί μιας διαφοράς που δεν υπόκειται ή που είναι πέρα από το εύρος της συμφωνίας διαιτησίας των μερών (Άρθρο V(1)(γ)),
(4) Η συγκρότηση του διαιτητικού δικαστηρίου ή η διαιτητική διαδικασία δεν ήταν σύμφωνη με την συμφωνία των μερών ή, εάν δεν υπάρχει τέτοια συμφωνία, δεν ήταν σύμφωνη με το δίκαιο της χώρας όπου η διαιτησία έλαβε χώρα (Άρθρο V(1)(δ)),
(5) Η διαιτητική απόφαση δεν έχει γίνει ακόμη δεσμευτική για τα μέρη, ή έχει ακυρωθεί ή ανασταλεί από την αρμόδια αρχή της χώρας όπου, ή υπό τους νόμους της οποίας, η διαιτητική απόφαση εκδόθηκε (Άρθρο V(1)(ε)).

Αυτοί είναι οι μόνοι λόγοι τους οποίους ο καθ' ου η αίτηση μπορεί να επικαλεστεί.
Επιπλέον, το δικαστήριο μπορεί αυτοδικαίως να απορρίψει την αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης όταν συντρέχουν οι παρακάτω λόγοι.

Εντούτοις, στην πράξη, ο καθ' ου η αίτηση επικαλείται και αυτούς τους λόγους:

(6) Το αντικείμενο της διαιτησίας δεν μπορούσε να υπαχθεί σε διαιτησία σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας όπου η αίτηση εκτέλεσης έχει κατατεθεί (Άρθρο V(2)(α)),
(7) Η εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης θα αντέκειτο της δημόσιας τάξης της χώρας όπου η αίτηση εκτέλεσης έχει κατατεθεί (Άρθρο V(2)(β)).

4. Οι Λόγοι Απόρριψης Ερμηνεύονται Συσταλτικά

Λαμβάνοντας υπόψη τον σκοπό της Σύμβασης, ότι δηλαδή « ενοποιεί τους όρους σύμφωνα με τους οποίους ... οι διαιτητικές αποφάσεις εκτελούνται στις χώρες που έχουν υπογράψει την Σύμβαση »[57] (βλέπε Κεφάλαιο 1, ενότητα Α.2), οι συντάκτες της σκόπευαν οι λόγοι κατά της αίτησης αναγνώρισης και εκτέλεσης των διαιτητικών αποφάσεων που υπόκεινται στην Σύμβαση να ερμηνεύονται και να εφαρμόζονται συσταλτικά και ότι η απόρριψη να γίνεται δεκτή μονάχα σε σοβαρές υποθέσεις.

Τα περισσότερα δικαστήρια έχουν υιοθετήσει αυτήν την συσταλτική προσέγγιση για την ερμηνεία των λόγων απόρριψης του Άρθρου V. Για παράδειγμα, το Εφετείο των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής για το Third Circuit δήλωσε στην υπόθεση *China Minmetals Materials Import & Export Co., Ltd. v. Chi Mei Corp.*:

> « Σύμφωνα με την πολιτική που ευνοεί την εκτέλεση των αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων, τα δικαστήρια έχουν αυστηρώς περιορισμένες άμυνες ως προς την εξέταση των αιτήσεων εκτέλεσης και των λόγων απόρριψης αυτών με βάση το

57. Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής: Supreme Court of the United States, απόφαση της 17ης Ιουνίου του 1974 (*Fritz Scherk v. Alberto-Culver Co.*), Yearbook I (1976) σ. 203-204 (USA no. 4).

> Άρθρο V της Σύμβασης, και έχουν γενικά ερμηνεύσει αυτές τις εξαιρέσεις συσταλτικά ».[58]

Παρόμοια, το αγγλικό δικαστήριο Privy Council δήλωσε το 2022 ότι:

> « Είναι καθιερωμένο ότι οι λόγοι απόρριψης της αίτησης αναγνώρισης και εκτέλεσης που προβλέπονται από το Άρθρο V πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά με βάση τον στόχο και σκοπό της Σύμβασης της Νέας Υόρκης οι οποίοι προσβλέπουν στην διευκόλυνση της αναγνώρισης και εκτέλεσης των αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων ».[59]

Ένα θέμα το οποίο δεν προβλέπει η Σύμβαση είναι το τί συμβαίνει όταν ένα μέρος σε μια διαιτησία γνωρίζει ένα ελάττωμα της διαιτητικής διαδικασίας και δεν ενίσταται κατά την διάρκεια της διαιτησίας. Το ίδιο θέμα προκύπτει σχετικά με ενστάσεις αναρμοδιότητας οι οποίες προβάλλονται για πρώτη φορά κατά την διαδικασία εκτέλεσης της διαιτητικής απόφασης.

Η γενική αρχή της καλής πίστης (επίσης μερικές φορές αναφερόμενη ως παραίτηση δικαιώματος ή « *estoppel* »), η οποία εφαρμόζεται τόσο σε δικονομικά όσο και σε ζητήματα ουσίας, μάλλον

58. Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής: United States Court of Appeals, Third Circuit, απόφαση της 26ης Ιουνίου του 2003 (*China Minmetals Materials Import and Export Co., Ltd. v. Chi Mei Corporation*), Yearbook XXIX (2004) σ. 1003-1025 (USA no. 459).

59. Ηνωμένο Βασίλειο: Privy Council, απόφαση της 19ης Μάϊου του 2022, Έφεση νούμερο 0086 του 2020 (*Gol Linhas Aereas SA (formerly VRG Linhas Aereas SA) v. MatlinPatterson Global Opportunities Partners (Cayman) II LP and others*), Yearbook XLVII (2022) σ. 480-487 (United Kingdom no. 122). Βλέπε επίσης Καναδάς: New Brunswick Court of Queen's Bench, Trial Division, Judicial District of Saint John, απόφαση της 28ης Ιουλίου του 2004 (*Adamas Management & Services Inc. v. Aurado Energy Inc.*), Yearbook XXX (2005) σ. 479-487 (Canada no. 18).

αποτρέπει τα μέρη από το να κρατάνε κρυφά εν δυνάμει επιχειρήματα για τα επόμενα στάδια της διαιτητικής ή δικαστικής διαδικασίας.[60]

Για παράδειγμα:

- Το Ομοσπονδιακό Διαιτητικό (Εμπορικό) Δικαστήριο της Ρωσίας για την βορειοδυτική περιφέρεια θεώρησε ότι μια ένσταση αναρμοδιότητας του διαιτητικού δικαστηρίου η οποία δεν είχε εγερθεί κατά τη διαιτητική διαδικασία δεν μπορούσε να προβληθεί για πρώτη φορά κατά την διάρκεια της εκτέλεσης της διαιτητικής απόφασης.[61]
- Το Ανώτατο Δικαστήριο της Ισπανίας δήλωσε ότι δεν μπορούσε να καταλάβει γιατί ο εναγόμενος « *τώρα απορρίπτει την συμφωνία διαιτησίας για λόγους που θα μπορούσε να προβάλλει κατά την διάρκεια της διαιτησίας* ».[62]
- Το Εφετείο του Χονγκ Κονγκ έκρινε ότι η αποτυχία έγερσης άμεσης ενστάσεως ενώπιον του διαιτητικού δικαστηρίου ή του

60. Το Άρθρο 4 του Πρότυπου Νόμου για την Διεθνή Εμπορική Διαιτησία της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο του Διεθνούς Εμπορίου, όπως αναθεωρήθηκε το 2006, προβλέπει ως εξής:

« *Θεωρείται ότι παραιτήθηκε από το δικαίωμα να προβάλει ένσταση το μέρος που γνωρίζει ότι δεν τηρήθηκε οποιαδήποτε διάταξη του νόμου αυτού από την οποία επιτρέπεται παρέκκλιση ή οποιοσδήποτε όρος της συμφωνίας της διαιτησίας και μολαταύτα συμμετέχει στη διαιτησία χωρίς να προβάλει αμέσως ένσταση ή, αν προβλέπεται προθεσμία, εμπρόθεσμα* ». (Η υπογράμμιση προστέθηκε)

61. Ρωσία: Federal Arbitrazh (Commercial) Court, Northwestern District, απόφαση της 9ης Δεκεμβρίου του 2004 (*Dana Feed A/S v. OOO Arctic Salmon*), Yearbook XXXIII (2008) σ. 658-665 (Russia no. 16).

62. Ισπανία: Tribunal Supremo, Civil Chamber, απόφαση της 11ης Απριλίου 2000 (*Union Générale de Cinéma, SA v. X Y Z Desarrollos, SA*), Yearbook XXXII (2007) σ. 525-531 (Spain no. 50).

επιβλέποντος δικαστηρίου μπορεί να συνιστά « *estoppel* » ή παράβαση της αρχής καλής πίστεως.[63]

Η αρχή του « *estoppel* » εφαρμόζεται επίσης από κάποια δικαστήρια εάν το ένα μέρος δεν προβάλλει την ένσταση κατά την διάρκεια της διαδικασίας αγωγής ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης ή εάν ο εναγόμενος προσπαθήσει να υποβάλλει στην κρίση του δικαστηρίου θέματα τα οποία έχουν ήδη αποφασιστεί από το δικαστήριο της έδρας της διαιτησίας :

– Το Εφετείο του Βερολίνου αποφάσισε ότι ο Γερμανός εναγόμενος δεν μπορούσε να επικαλεστεί τους λόγους απόρριψης της αίτησης εκτέλεσης σύμφωνα με την Σύμβαση της Νέας Υόρκης επειδή δεν τους είχε επικαλεστεί μαζί με την αγωγή ακύρωσης που μπορούσε να καταθέσει στην Ουκρανία μέσα στο χρονικό διάστημα των τριών μηνών, όπως αυτό προβλέπεται από το δίκαιο της Ουκρανίας. Το Δικαστήριο επιχειρηματολόγησε ότι ενώ η Σύμβαση δεν προβλέπει αυτή την απαγόρευση, η διάταξη που αποτρέπει τέτοιες συμπεριφορές (*Präklusion*) και εφαρμόζεται σε ημεδαπές διαιτητικές αποφάσεις σύμφωνα με το γερμανικό δίκαιο εφαρμόζεται επίσης και στην διαδικασία εκτέλεσης αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων.[64]
– Το Εφετείο της Σιγκαπούρης έκρινε ότι η διεθνική θεωρία του « *issue estoppel* » εφαρμόζεται στο πλαίσιο της διεθνούς διαιτησίας. Επομένως, η Δημοκρατία της Ινδίας δεν μπορούσε να απορρίψει την αίτηση εκτέλεσης επικαλούμενη την έλλειψη αρμοδιότητας του διαιτητικού δικαστηρίου γιατί το Δικαστήριο της έδρας της

63. Χονγκ Κονγκ: Court of Final Appeal of the Hong Kong Special Administrative Region, απόφαση της 9ης Φεβρουαρίου του 1999 (*Hebei Import and Export Corporation v. Polytek Engineering Company Limited*), Yearbook XXIV (1999) σ. 652-677 (Hong Kong no. 15). Βλέπε απόφαση *KB v. S* [2015] HKEC 2042.
64. Γερμανία: Kammergericht, Berlin, απόφαση της 17ης Απριλίου του 2008 (*Buyer v. Supplier*), Yearbook XXXIV (2009) σ. 510-515 (Germany no. 119).

διαιτησίας είχε ήδη απορρίψει την αγωγή ακύρωσης της Ινδίας, αποφασίζοντας ότι το διαιτητικό δικαστήριο ήταν αρμόδιο και η διαιτητική απόφαση ήταν έγκυρη.[65]

5. Η Διακριτική Ευχέρεια Για Την Χορήγηση Αναγνώρισης Και Εκτέλεσης Είναι Περιορισμένη Όταν Συντρέχει Ένας Από Τους Λόγους Απόρριψης

Τα δικαστήρια γενικώς απορρίπτουν την αίτηση εκτέλεσης όταν διαπιστώσουν ότι συντρέχει ένας λόγος απόρριψης σύμφωνα με την Σύμβαση της Νέας Υόρκης.

Εντούτοις, μερικά δικαστήρια θεωρούν ότι έχουν την δυνατότητα να κάνουν αποδεκτές τις αιτήσεις εκτέλεσης ακόμη και όταν η ύπαρξη ενός λόγου απόρριψης της αίτησης εκτελέσεως σύμφωνα με την Σύμβαση έχει αποδειχθεί. Τα δικαστήρια πράττουν γενικώς με αυτό τον τρόπο όταν ο λόγος απόρριψης αφορά μια ελαφρά παραβίαση των δικονομικών κανόνων που εφαρμόζονται στη διαιτησία – σε μια υπόθεση *de minimis* – ή όταν ο καθ' ου η αίτηση αμέλησε να προβάλλει αυτόν τον λόγο απόρριψης κατά την διάρκεια της διαιτησίας.[66] (Βλέπε

65. Σιγκαπούρη: *The Republic of India v. Deutsche Telekom AG* [2023] SGCA(I) 10.

66. Χονγκ Κονγκ: Supreme Court of Hong Kong, High Court, απόφαση της 15ης Ιανουαρίου του 1993 (*Paklito Investment Ltd. v. Klockner East Asia Ltd.*), Yearbook XIX (1994) σ. 664-674 (Hong Kong no. 6) και Supreme Court of Hong Kong, High Court, απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου του 1994 (*Nanjing Cereals, Oils and Foodstuffs Import & Export Corporation v. Luckmate Commodities Trading Ltd*), Yearbook XXI (1996) σ. 542-545 (Hong Kong no. 9); Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι: Court of Appeal, απόφαση της 18ης Ιουνίου του 2007 (*IPOC International Growth Fund Limited v. LV Finance Group Limited*), Yearbook XXXIII (2008) σ. 408-432 (British Virgin Islands no. 1); Ηνωμένο Βασίλειο: High Court, Queen's Bench Division (Commercial Court), απόφαση της 20ης Ιανουαρίου του 1997 (China Agribusiness Development Corporation v. Balli Trading), Yearbook XXIV (1999) σ. 671-680 (United Kingdom no. 52).

επίσης τις υποθέσεις που περιγράφονται σ' αυτό το Κεφάλαιο ανωτέρω, ενότητα στο Γ.4)

Αυτά τα δικαστήρια βασίζονται στον τρόπο διατύπωσης στα Αγγλικά του Άρθρου V(1), το οποίο ξεκινά με τις λέξεις « *Η αναγνώριση και εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης είναι δυνατόν να απορριφθεί ...* ».[67] Αυτός ο τρόπος διατύπωσης εμφανίζεται επίσης στις τρεις από τις πέντε επίσημες γλώσσες των κειμένων της Σύμβασης, οι οποίες είναι τα Κινέζικα, τα Ρωσικά και τα Ισπανικά. Αντιθέτως, το Γαλλικό κείμενο δεν περιέχει παρόμοιο τρόπο διατύπωσης και προβλέπει μονάχα ότι η αναγνώριση και εκτέλεση « *θα απορρίπτονται* », ότι δηλαδή θα πρέπει να απορριφθούν. Τα Γαλλικά δικαστήρια έχουν εντούτοις αναγνωρίσει και εκτελέσει διαιτητικές αποφάσεις βασιζόμενα σ' έναν πιο περιορισμένο εύρος λόγων απόρριψης σύμφωνα με το Γαλλικό Δίκαιο μέσω της εφαρμογής του Άρθρου VII της Σύμβασης (βλέπε σ' αυτό το Κεφάλαιο κατωτέρω, ενότητα Δ.5.β).

6. Ζητήματα Σχετικά Με Την Ετεροδικία

Η Σύμβαση δεν εξετάζει την ιδέα της ετεροδικίας ενός εναγόμενου Κράτους σε σχέση με την αρμοδιότητα των δικαστηρίων ενός άλλου Κράτους. Οι ετεροδικίες που εφαρμόζονται σε εναγόμενα Κράτη (και το ξεχωριστό καθεστώς ετεροδικίας που εφαρμόζεται στις ιδιοκτησίες Κρατών) διέπονται από άλλες διεθνείς συμβάσεις, τις αρχές διεθνούς

67. Ηνωμένο Βασίλειο: High Court of Justice, Queen's Bench Division, Commercial Court, απόφαση της 17ης Απριλίου του 2008 και Court of Appeal (Civil Division), απόφαση της 21ης Οκτωβρίου του 2008 (*Nigerian National Petroleum Corporation v. IPCO (Nigeria) Limited*), Yearbook XXXIII (2008) σ. 788-802 (United Kingdom no. 82); Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής: District Court, District of Columbia, απόφαση της 31ης Ιουλίου του 1996 (*Chromalloy Aeroservices Inc. v. The Arab Republic of Egypt*), Yearbook XXII (1997) σ. 1001-1012 (USA no. 230); Χονγκ Κονγκ: Supreme Court of Hong Kong, High Court, απόφαση της 13ης Ιουλίου του 1994 (*China Nanhai Oil Joint Service Corporation Shenzhen Branch v. Gee Tai Holdings Co. Ltd.*), Yearbook XX (1995) σ. 671-680 (Hong Kong no. 8).

εθιμοτυπικού δικαίου και την εθνική νομοθεσία του μέρους όπου η αίτηση εκτέλεσης έχει κατατεθεί.

Εντούτοις, πρέπει να σημειωθεί ότι τα Κράτη, οι κρατικές εταιρίες και άλλα δημόσια όργανα δεν αποκλείονται από το εύρος της Σύμβασης απλά λόγω της νομικής ιδιότητάς τους. Η έκφραση « πρόσωπα, είτε φυσικά είτε νομικά » στο Άρθρο Ι(1) της Σύμβασης γενικά θεωρείται ότι περιλαμβάνει πρόσωπα δημοσίου δικαίου που υπογράφουν εμπορικά συμβόλαια με ιδιωτικά μέρη. Στις περιπτώσεις όπου το Κράτος ή η κρατική εταιρία έχουν έγκυρα συμφωνήσει σε διαιτησία,[68] τα δικαστήρια σχεδόν πάντα απορρίπτουν την άμυνα της ετεροδικίας που εγείρει ένα Κράτος κατά της αναγνώρισης μιας διαιτητικής συμφωνίας και την αναγνώριση και εκτέλεση μιας διαιτητικής απόφασης βασιζόμενα στη θεωρεία της αυστηρής ετεροδικίας και της παραίτησης του προνομίου της ετεροδικίας. Τα δικαστήρια επίσης συχνά επικαλούνται την διαφορά μεταξύ πράξεων « de jure gestionis » και πράξεων « de jure imperii », ή βασίζονται στην αρχή της « pacta sunt servanda» και στη δημιουργία μιας πραγματικά διεθνούς δημόσιας τάξης. Η διαφοροποίηση γίνεται επίσης σε υποθέσεις σχετικές με την εκτέλεση.

Παραδείγματος χάριν, το Ομοσπονδιακό Δικαστήριο της Αυστραλίας απέρριψε την προσπάθεια της Ινδίας να αποτρέψει την εκτέλεση μιας διαιτητικής απόφασης εκδοθείσας υπό τον κανονισμό διαιτησίας της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο του Διεθνούς Εμπορίου υπέρ επενδυτών από τον Μαυρίκο βασιζόμενη στην ετεροδικία. Το Δικαστήριο έκρινε ότι με την υπογραφή της Σύμβασης, η Ινδία συμφώνησε ότι η Αυστραλία (και κάθε άλλο Κράτος

68. Εν αντιθέσει, όταν ένα Κράτος ή μια άλλη κρατική επιχείρηση δεν έχει συνάψει συμφωνία διαιτησίας, τα δικαστήρια κάνουν αποδεκτή την επίκληση ετεροδικίας του εναγόμενου. Βλέπε, π.χ., Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής: Court of Appeals, Fifth Circuit (*Al-Qarqani v. Saudi Arabian Oil Co.*) 19 F.4th 794, 802 (5th Cir. 2021) (απορρίπτοντας την αίτηση εκτέλεσης της διαιτητικής απόφασης λόγω έλλειψης αρμοδιότητας επειδή δεν υπήρχε συμφωνία διαιτησίας μεταξύ των μερών, διαπιστώνοντας ότι « καμία εξαίρεση στον γενικό κανόνα της ετεροδικίας για αλλοδαπά Κράτη δεν εφαρμοζόταν »).

μέλος) θα αναγνώριζε και εκτελούσε διαιτητικές αποφάσεις που διέπονται από την Σύμβαση, συμπεριλαμβανομένων των υποθέσεων όπου η Ινδία είναι μέρος σε μια τέτοια διαιτητική απόφαση. Επομένως, αν και η Σύμβαση δεν περιέχει κανένα ρητό όρο παραίτησης δικαιώματος, η ετεροδικία μπορεί να χρήζει παραιτήσεως εμμέσως, και η ιδιότητα της Ινδίας ως Κράτους μέλους της Σύμβασης δημιούργησε μία « ξεκάθαρη και αλάνθαστη υποταγή μέσω συμφωνίας » στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου σχετικά με τις διαδικασίες αναγνώρισης και εκτέλεσης διαιτητικών αποφάσεων. [69]

Δ. ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΟΔΕΙΧΘΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΝΑΓΟΜΕΝΟ (ΆΡΘΡΟ V(1))

1. Πρώτος Λόγος: Ανικανότητα Του Μέρους Και Ακυρότητα Της Συμφωνίας Διαιτησίας *(Άρθρο V(1)(α))*

> « Τα μέρη της συμφωνίας στην οποία αναφέρεται το άρθρο ΙΙ βρίσκονταν, σύμφωνα με το εφαρμοστέο γι' αυτά δίκαιο, σε κάποια ανικανότητα, ή η συγκεκριμένη συμφωνία δεν ήταν έγκυρη σύμφωνα με το δίκαιο στο οποίο τα μέρη την υπήγαγαν ή, αν δεν υπήρχε τέτοια ένδειξη, σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας όπου εκδόθηκε η διαιτητική απόφαση ».

Αυτή η διάταξη αφορά την δικαστική εξέταση της αρμοδιότητας του διαιτητικού δικαστηρίου μετά την έκδοση της διαιτητικής απόφασης, δηλαδή την ύπαρξη και την εγκυρότητα της φερόμενης συμφωνίας διαιτησίας. Όπως εξήγησε ο Pieter Sanders, τα εθνικά δικαστήρια έχουν επομένως « τον τελευταίο λόγο ως προς την αρμοδιότητα του δικαστηρίου » [70] κατά την διάρκεια της διαδικασίας μετά την έκδοση

69. Αυστραλία: Federal Court of Australia, απόφαση της 24ης Οκτωβρίου του 2023, (*CCDM Holdings, LLC v. Republic of India*) (No. 3) [2023] FCA 1266.
70. Pieter Sanders, Σχολιασμός του κανονισμού διαιτησίας της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο του Διεθνούς Εμπορίου (*Commentary on*

της διαιτητικής απόφασης σύμφωνα με το Άρθρο της Σύμβασης και ως προς τους εθνικούς κανόνες ακύρωσης.

Αυτή η αντίληψη έχει επιβεβαιωθεί από τα ανώτατα δικαστήρια της Αυστρίας, του Μεξικού, της Ολλανδίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και πολλών άλλων δικαιοδοσιών.[71]

α) Ανικανότητα ενός μέρους

Οι κατηγορίες προβλημάτων που ανακύπτουν από αυτόν τον λόγο περιλαμβάνουν τις ενστάσεις « ανικανότητας », όπως η ψυχική ανικανότητα, η σωματική ανικανότητα, η έλλειψη εξουσιοδοτικής δύναμης να ενεργεί στο όνομα της εταιρίας ή το συναλλασσόμενο μέρος να ήταν πολύ νεαρό για να υπογράψει.

Επιπρόσθετα, ο όρος « ανικανότητα » στο πλαίσιο του Άρθρου V(1)(α) ερμηνεύεται με την έννοια ότι « υπάρχει έλλειψη της δικαιοπρακτικής ικανότητας ». Για παράδειγμα, μια τέτοια περίπτωση συντρέχει όταν το εφαρμοστέο δίκαιο απαγορεύει σ' ένα μέρος, για παράδειγμα, μια ελεγχόμενη από το Κράτος εταιρία, να συνάπτει μια διαιτητική συμφωνία για ορισμένες κατηγορίες πιθανών διαφορών: όπως παραδείγματος χάριν, σε ορισμένες δικαιοδοσίες, για μια ελεγχόμενη από το Κράτος εταιρία μπορεί να μην της επιτρέπεται από τον νόμο να συνάπτει μια διαιτητική συμφωνία που σχετίζεται με τα εξοπλιστικά συμβόλαια μιας χώρας (βλέπε ωστόσο το Κεφάλαιο

UNCITRAL Arbitration Rules), 2 Y.B. COM. ARB. 172, 197 (Pieter Sanders ed., 1977).

71. Π.χ., *D v. C*, Απόφαση, Υπόθεση νούμερο 3Ob153/18y (Austrian Supreme Court (Oberster Gerichtshof), απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου του 2018), παράγραφος 37; Supreme Court of Justice of Mexico, First Chamber, Amparo Directo 71/2014, απόφαση (της 18ης Μαΐου του 2016), παράγραφος 321; *Republic of Ecuador v. Chevron Corp.*, Απόφαση, παράγραφος 4.2, Υπόθεση νούμερο 13/04679 EV/LZ (Netherlands Supreme Ct. απόφαση της 26ης Σεπτεμβρίου του 2014); Απόφαση *Dallah Real Estate and Tourism Holding Co. v. The Ministry of Religious Affairs, Government of Pakistan*, [2010] UKSC 46, παράγραφοι 25-26.

2,ενότητα Γ.3.α, που αναπαράγει ως παράδειγμα τον Ελβετικό Νόμο επί του Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου).[72]

Η Σύμβαση δεν ορίζει πως καθορίζεται το εφαρμοστέο δίκαιο για την ανικανότητα ενός μέρους (« το εφαρμοστέο γι' αυτά δίκαιο »). Αυτό το δίκαιο πρέπει λοιπόν να καθοριστεί εφαρμόζοντας τους κανόνες σύγκρουσης των νόμων του δικαστηρίου, όπου η αίτηση αναγνώρισης και/ή εκτέλεσης έχει κατατεθεί, και είναι συνήθως το δίκαιο της κατοικίας του φυσικού προσώπου και το δίκαιο του τόπου ίδρυσης της εταιρίας.

β) Ακυρότητα της συμφωνίας διαιτησίας

Το Άρθρο V(1)(α) προβλέπει επίσης έναν λόγο απόρριψης όταν η συμφωνία διαιτησίας « στην οποία αναφέρεται το Άρθρο II » είναι « άκυρη, σύμφωνα με το δίκαιο στο οποίο τα μέρη την υπήγαγαν ή, αν δεν υπήρχε τέτοια ένδειξη, σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας όπου εκδόθηκε η διαιτητική απόφαση ». Αυτός ο λόγος απόρριψης επικαλείται συχνά στην πράξη.

Οι καθ' ου η αίτηση επιχειρηματολογούν συχνά ότι ο λόγος αυτός συντρέχει γιατί η συμφωνία διαιτησίας δεν είναι τυπικά έγκυρη επειδή δεν είναι « έγγραφη », όπως απαιτείται από το Άρθρο II(2) (βλέπε Κεφάλαιο 2, ενότητα Γ.4.α). Ένα συναφές επιχείρημα είναι ότι δεν υπάρχει καμιά συμφωνία για διαιτησία σύμφωνα με το νόημα της Σύμβασης. Άλλα συνήθη παραδείγματα άμυνας που μπορούν να προβληθούν με βάση αυτό τον λόγο απόρριψης περιλαμβάνουν ισχυρισμούς παραβίασης του νόμου, απειλής ή απάτης κατά την διάρκεια της κατάρτισης της συμφωνίας διαιτησίας.

---

72. Ο Ελβετικός Νόμος επί του Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου προβλέπει στο Άρθρο 177(2) ότι:

> « Εάν το ένα μέρος της συμφωνίας διαιτησίας είναι ένα Κράτος ή μια εταιρία ή οργανισμός ελεγχόμενος από το Κράτος, δεν γίνεται να επικαλεστεί το δικό του δίκαιο για να αμφισβητήσει την δυνατότητα υπαγωγής μιας διαφοράς σε διαιτησία ή την ικανότητα να λαμβάνει μέρος σε μια διαιτησία ».

Μερικές φορές ένας εναγόμενος μπορεί να στηρίζεται σ' αυτόν το λόγο απόρριψης όταν αμφισβητεί το αν ήταν πράγματι μέρος στην συγκεκριμένη συμφωνία διαιτησίας. Αυτό το ζήτημα θα αποφασιστεί από το δικαστήριο επανεξετάζοντας τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης και ανεξάρτητα από την απόφαση που έλαβαν οι διαιτητές. Για παράδειγμα, στην υπόθεση *Sarhank Group*, ο εναγόμενος υποστήριξε ότι δεν υπήρχε υπογραφείσα και έγγραφη συμφωνία διαιτησίας μεταξύ των μερών.[73] Το Εφετείο των Ηνωμένων Πολιτείων για το Second Circuit αποφάσισε ότι το Επαρχιακό Δικαστήριο λανθασμένα βασίστηκε πάνω στο επιχείρημα των διαιτητών, στο οποίο αναφερόταν η διαιτητική απόφαση, ότι ο εναγόμενος δεσμευόταν από τη διαιτητική ρήτρα σύμφωνα με το αιγυπτιακό δίκαιο, το οποίο ήταν το εφαρμοστέο δίκαιο του συμβολαίου. Αντί αυτού του δικαίου, το Επαρχιακό Δικαστήριο έπρεπε να είχε εφαρμόσει γι' αυτό το ζήτημα το ομοσπονδιακό δίκαιο των Ηνωμένων Πολιτειών καθώς εξέταζε το αν έπρεπε να αναγνωρίσει ως εκτελεστό τίτλο τη διαιτητική απόφαση. Έτσι, το δικαστήριο ανέπεμψε την υπόθεση στο Επαρχιακό Δικαστήριο « για να διαπιστωθεί ως πραγματικό γεγονός εάν [ο εναγόμενος] συμφώνησε σε διαιτησία ... με βάση ... οποιοδήποτε επιχείρημα προβλεπόμενου από το αμερικανικό δίκαιο της δικαιοπραξίας ή της εξουσιοδότησης ».

Στην υπόθεση *Dallah Real Estate & Tourism Holding Co. v. Pakistan*, το Ανώτατο Δικαστήριο της Αγγλίας αποσαφήνισε το εύρος της θεωρίας του « competence-competence » στην Αγγλία.[74] Το Ανώτατο Δικαστήριο έκρινε ότι ενώ το διαιτητικό δικαστήριο έχει την εξουσία να εξετάζει την αρμοδιότητα του ως ένα προκαταρκτικό ζήτημα, ύστερα από την κατάθεση μιας αίτησης εκτέλεσης σύμφωνα με την Σύμβαση της Νέας Υόρκης και όπου μια ένσταση αναρμοδιότητας του διαιτητικού δικαστηρίου εγείρεται, το δικαστήριο έχει την εξουσία να επανεξετάζει εξολοκλήρου τα πραγματικά

73. Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής: United States Court of Appeals, Second Circuit, απόφαση της 14ης Απριλίου του 2005 (*Sarhank Group v. Oracle Corporation*), Yearbook XXX (2005) σ. 1158-1164 (USA no. 523).

74. Ηνωμένο Βασίλειο: [2010] UKSC 46.

περιστατικά και τα ζητήματα για να αποφασίσει επί της αρμοδιότητας του διαιτητικού δικαστηρίου.

Το Ανώτατο Δικαστήριο εξέτασε πως η θεωρία του « competence-competence » εφαρμόζεται σε διάφορες δικαιοδοσίες σ' όλο τον κόσμο. Σημείωσε ότι « κάθε χώρα ... εφαρμόζει ένα είδος δικαστικού ελέγχου ως προς την απόφαση του διαιτητή επί της αρμοδιότητάς του. Ούτως ή άλλως, ένα συμβόλαιο δεν μπορεί να δώσει σε μια διαιτητική αρχή οποιαδήποτε εξουσία ... εάν τα μέρη δεν προέβησαν ποτέ στην κατάρτιση του ».

Επομένως, το γεγονός ότι ένα διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να καθορίζει την αρμοδιότητά του δεν σημαίνει ότι έχει και την αποκλειστική εξουσία. Το δικαστήριο που έχει επιληφθεί της αίτησης εκτέλεσης, το οποίο δεν είναι το ίδιο με αυτό του τόπου της έδρας της διαιτησίας, έχει την εξουσία να επανεξετάζει την αρμοδιότητα του διαιτητικού δικαστηρίου.

Ενώ το Ανώτατο Δικαστήριο (Λόρδος Collins) δέχθηκε ότι η διεθνής τάση είναι να περιορίζονται οι επανεξετάσεις των συμπερασμάτων των διαιτητικών δικαστηρίων και ενώ επίσης τόνισε την ευνοϊκή πολιτική της Σύμβασης της Νέας Υόρκης ως προς τις αιτήσεις εκτέλεσης, το Δικαστήριο θεώρησε ότι κανένας από αυτούς τους δύο συλλογισμούς δεν μπορούσε να υπερτερήσει. Το Δικαστήριο αποφάσισε ότι σύμφωνα με τον αγγλικό νόμο περί Διαιτησίας του 1996 (Άρθρο 30), στην Αγγλία ένα διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να εξετάσει ως ένα προκαταρκτικό ζήτημα το αν έχει αρμοδιότητα. Εντούτοις, αν το ζήτημα ανακύψει ενώπιον του δικαστηρίου, το δικαστήριο πρέπει να προβεί σε ανεξάρτητη επανεξέταση αντί για έναν απλό έλεγχο της απόφασης των διαιτητών. Το Ανώτατο Δικαστήριο θεώρησε επίσης ότι αυτή η θέση δεν είναι διαφορετική από την θέση στην Γαλλία, όπου και η διαιτητική απόφαση είχε εκδοθεί. Σε σύντομο χρονικό διάστημα μετά την απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου της Αγγλίας, το Εφετείο του Παρισιού απέρριψε την αγωγή ακύρωσης των συγκεκριμένων τριών διαιτητικών αποφάσεων, υποστηρίζοντας ότι η απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου που κατοχύρωνε την αρμοδιότητά του ήταν

ορθή.[75] Αν και το Εφετείο δεν εξέφρασε την άποψή του σχετικά με το εύρος του δικαστικού ελέγχου επί της αρμοδιότητας του διαιτητικού δικαστηρίου, αυτό προέβη στην εξολοκλήρου επανεξέταση της απόφασης των διαιτητών.

Πιο πρόσφατα, τα Αγγλικά και τα Γαλλικά δικαστήρια κατέληξαν σε διαφορετικά συμπεράσματα σχετικά με την αρμοδιότητα ενός διαιτητικού δικαστηρίου στην γνωστή υπόθεση *Kabab-Ji v. Kout Food Group*. Τα διαφορετικά αποτελέσματα οφείλονται στη εφαρμογή διαφορετικών εθνικών δικαίων σχετικά με την συγκεκριμένη συμφωνία διαιτησίας. Το Ανώτατο Δικαστήριο στο Ηνωμένο Βασίλειο απέρριψε την αίτηση εκτέλεσης μιας διαιτητικής απόφασης εκδοθείσας υπό την αιγίδα του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου υπέρ μιας Λιβανέζικης εταιρίας, Kabab-Ji, κατά του πρώην Κουβετιανού εμπορικού συνέταιρού της, Kout Food Group, αφού αποφάσισε ότι το εφαρμοστέο δίκαιο ήταν το Αγγλικό.[76] Σχεδόν ένα χρόνο αργότερα, το Ακυρωτικό Δικαστήριο της Γαλλίας επικύρωσε την ίδια διαιτητική απόφασης, αφού επιβεβαίωσε ότι το Γαλλικό δίκαιο διείπε την συμφωνία διαιτησίας.[77]

Το Ανώτατο Δικαστήριο στο Ηνωμένο Βασίλειο έκρινε ότι το Αγγλικό δίκαιο διείπε την συμφωνία διαιτησίας παρόλο που η έδρα της διαιτησίας ήταν στο Παρίσι. Εφαρμόζοντας τις αρχές σχετικά με το εφαρμοστό δίκαιο των συμφωνιών διαιτησίας τις οποίες καθιέρωσε στην υπόθεση του 2020 *Enka v. Chubb* case,[78] το Ανώτατο Δικαστήριο επανέλαβε ότι η επιλογή δικαίου για το συμβόλαιο στο οποίο συμπεριλαμβάνεται η διαιτητική ρήτρα είναι γενικά αρκετή ως ένδειξη του δικαίου στο οποίο υπήγαγαν τα μέρη τη διαιτητική συμφωνία για τους σκοπούς του Άρθρου V(1)(α) της Σύμβασης. Μιας και τα μέρη

75. Γαλλία: Cour d'Appel, απόφαση της 17ης Φεβρουαρίου του 2011 (*Gouvernement du Pakistan – Ministère des Affaires Religieuses v. Dallah Real Estate and Tourism Holding Company*).
76. Ηνωμένο Βασίλειο: [2010] UKSC 48.
77. Γαλλία: Cour de Cassation, Chambre Civile 1, απόφαση της 28ης Σεπτεμβρίου του 2022.
78. Ηνωμένο Βασίλειο: [2020] UKSC 38.

είχαν ξεκάθαρα επιλέξει το Αγγλικό δίκαιο να διέπει το συμβόλαιο « Franchise Development Agreement », το ίδιο ίσχυε και για την συμφωνία διαιτησίες μέσα σ' αυτό το συμβόλαιο. Σύμφωνα με το Αγγλικό δίκαιο, το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν υπήρχε καμία πραγματική προοπτική να αποφανθεί ότι ο διάδικος Kout είχε γίνει μέρος στη διαιτητική συμφωνία.

Το Ακυρωτικό Δικαστήριο της Γαλλίας αποφάσισε ότι, σύμφωνα με το Γαλλικό δίκαιο, μια διαιτητική ρήτρα είναι ανεξάρτητη από το συμβόλαιο στο οποίο εμφανίζεται. Το Ακυρωτικό Δικαστήριο είπε ότι το Εφετείο του Παρισιού είχε ορθά εξασκήσει την κυριαρχική ευχέρειά του όταν έκρινε ότι η επιλογή του Αγγλικού δικαίου ως εφαρμοστέου δικαίου ολόκληρου του συμβολαίου « Franchise Development Agreement » δεν ήταν αρκετή για να καταδείξει την κοινή θέληση των μερών να υπάγουν τις διαιτητικές ρήτρες στο Αγγλικό δίκαιο και επομένως να αποκλείσουν την εφαρμογή των κανόνων ουσίας της διεθνούς διαιτησίας που ισχύουν στην έδρα της διαιτησίας (Παρίσι). Επικύρωσε λοιπόν την απόφαση του Εφετείου του Παρισιού, σύμφωνα με την οποία η συμφωνία διαιτησίας δέσμευε τον διάδικο Kout σύμφωνα με το Γαλλικό δίκαιο.

Οι ανωτέρω αντικρουόμενες αποφάσεις δείχνουν τις πιθανά σοβαρές επιπτώσεις της παράλειψης επιλογής δικαίου επί της συμφωνίας διαιτησίας στις περιπτώσεις όπου το δίκαιο που διέπει την ουσία του συμβολαίου δεν είναι το ίδιο με το δίκαιο της έδρα της διαιτησίας.

(Βλέπε επίσης Κεφάλαιο 2, ενότητα Β.1, σχετικά με το εύρος της επανεξέτασης από το δικαστήριο στο οποίο ζητήθηκε η παραπομπή των μερών σε διαιτησία.)

2. Δεύτερος Λόγος: Έλλειψη Κοινοποίησης Και Παραβιάσεις Του Δικαιώματος Σε Δίκαιη Δίκη, Του Δικαιώματος Σε Δίκαιη Ακρόαση *(Άρθρο V(1)(β))*

« Το μέρος εναντίον του οποίου επικαλείται η διαιτητική απόφαση δεν είχε ειδοποιηθεί δεόντως για τον διορισμό του διαιτητή ή για

την έναρξη της διαιτητικής διαδικασίας ή ήταν αδύνατο γι' αυτό να προβάλλει τους ισχυρισμούς του ».

Το Άρθρο V(1)(β) προβλέπει τον λόγο απόρριψης στην περίπτωση όπου ο διάδικος εναντίον του οποίου επικαλείται η διαιτητική απόφαση δεν είχε ειδοποιηθεί καθόλου, ή δεόντως, έτσι ώστε να μπορέσει να προβάλλει τους ισχυρισμούς του γιατί: (1) δεν του κοινοποιήθηκε έγκυρα ο διορισμός του διαιτητή ή η έναρξη της διαιτητικής διαδικασίας, ή (2) του ήταν σε κάθε περίπτωση αδύνατο να προβάλλει τους ισχυρισμούς του.

Αυτός ο λόγος, εντούτοις, δεν σκοπεύει να δώσει στο δικαστήριο την ευκαιρία να σχηματίσει μια διαφορετική άποψη απ' αυτήν του διαιτητικού δικαστηρίου σε θέματα δικονομικά. Ο διάδικος που εναντιώνεται στην αίτηση εκτέλεσης πρέπει να αποδείξει ότι του είχε αφαιρεθεί κατά κάποιο τρόπο το δικαίωμα να εισακουστούν τα επιχειρήματά του επί της ουσίας και να αξιολογηθούν από το διαιτητικό δικαστήριο.

α) Το δικαίωμα σε δίκαιη ακρόαση

Το Άρθρο V(1)(β) προβλέπει ότι οι διάδικοι πρέπει να μπορούν να συμμετέχουν σε μια ακρόαση, η οποία να τηρεί τις βασικές προϋποθέσεις αμεροληψίας. Το Εφετείο των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής για το Seventh Circuit έχει ορίσει ότι οι εφαρμοστέες βασικές προϋποθέσεις αμεροληψίας περιλαμβάνουν « μια επαρκή κοινοποίηση, μια ακρόαση για την εξέταση των αποδεικτικών στοιχείων, και μια αμερόληπτη απόφαση του διαιτητή ». Επομένως, οι διαιτητές έχουν μια ευρεία διακριτική ευχέρεια ως προς την διεξαγωγή της διαδικασίας, κλπ.

β) Έλλειψη κοινοποίησης

Είναι ασυνήθιστο για έναν διάδικο να μην του κοινοποιείται ο διορισμός του διαιτητή ή η έναρξη της διαιτητικής διαδικασίας. Εάν ο

διάδικος έχει λάβει ενεργά μέρος σε μια διαιτησία, είναι αδύνατο γι' αυτόν να παραπονεθεί αργότερα ότι η κοινοποίηση δεν ήταν έγκυρη.

Όμως, σε ερήμην διαδικασίες, η απόδειξη ότι η κοινοποίηση πραγματοποιήθηκε έγκυρα πρέπει να ελέγχεται σοβαρά σ' όλα τα στάδια.

Παραδείγματος χάριν, δεν μπορεί να υπάρχει κοινοποίηση όταν ένας διάδικος έχει αλλάξει διεύθυνση χωρίς να ενημερώνει τον άλλο διάδικο ή όταν βρίσκεται σ' ένα μέρος του κόσμου όπου τα φαξ και τα άλλα μέσα επικοινωνίας δεν μπορούν να εκληφθούν ως αξιόπιστα. Σ' αυτές τις περιπτώσεις, οι διαιτητές και ο ενάγων στη διαιτησία πρέπει να κάνουν ότι είναι λογικά δυνατόν για να ενημερώσουν τον εναγόμενο για την ύπαρξη της διαιτησίας και για τον διορισμό του διαιτητικού δικαστηρίου και να έχουν ανεξάρτητα αποδεικτικά στοιχεία που να επιβεβαιώνουν αυτές τις προσπάθειες. Αν δεν πράξουν μ' αυτόν τον τρόπο, η αίτηση εκτέλεσης της διαιτητικής απόφασης μπορεί να απορριφθεί. Σε μια τέτοια υπόθεση, το Ανώτατο Δικαστήριο της Σουηδίας απέρριψε την αίτηση εκτέλεσης, καθώς βρήκε ότι οι διαιτητές αγνόησαν το γεγονός ότι οι επικοινωνίες που είχαν σταλεί στην προηγούμενη διεύθυνση του Σουηδού διαδίκου είχαν επιστραφεί ως μη παραδοθείσες.[79]

Η ερημοδικία, αντιθέτως, μπορεί απλά να είναι επιλογή του διαδίκου. Όταν η πραγματική κοινοποίηση της διαιτησίας έχει ληφθεί από τον εναγόμενο αλλά ο εναγόμενος αποτυγχάνει ή αρνείται να συμμετάσχει στη διαιτησία, τα δικαστήρια κρίνουν ότι δεν υπάρχει παραβίαση του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη σύμφωνα με το Άρθρο V(1)(β). Εάν το ένα μέρος αποφασίσει να μην λάβει μέρος στη διαιτησία, τότε αυτός δεν είναι λόγος για την απόρριψη της αίτησης εκτέλεσης.

79. Σουηδία: Högsta Domstolen, απόφαση της 16ης Απριλίου του 2010 (*Lenmorniiproekt OAO v. Arne Larsson & Partner Leasing Aktiebolag*), Yearbook XXXV (2010) σ. 456-457 (Sweden no. 7).

γ) Παραβιάσεις του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη: « αδυναμία να προβάλλει τους ισχυρισμούς του »

Η πολύ γνωστή υπόθεση *Iran Aircraft Industries v. Avco Corp.* στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής είναι ένα παράδειγμα όπου η αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης απερρίφθη επειδή ο εναγόμενος δεν μπόρεσε να προβάλλει τους ισχυρισμούς του.[80] Έπειτα από συνεννόηση με τον πρόεδρο του διαιτητικού δικαστηρίου (ο οποίος αργότερα αντικαταστάθηκε), ο εναγόμενος αποφάσισε σύμφωνα με την συμβουλή του προέδρου να μην προσκομίσει τις λογιστικές αποδείξεις για να υποστηρίξει την ανάλυση των ζημιών την οποία είχε πραγματοποιήσει μια εξειδικευμένη λογιστική εταιρία. Ο εναγόμενος στηρίχθηκε μονάχα στα συμπεράσματα της ανάλυσης – αλλά δήλωσε ότι ήταν έτοιμος να προσκομίσει περαιτέρω αποδεικτικά στοιχεία εάν υπήρχε ανάγκη. Το διαιτητικό δικαστήριο απέρριψε αργότερα το αίτημα για τις ζημίες βασιζόμενο στο γεγονός ότι δεν υπήρχαν πειστικά αποδεικτικά στοιχεία. Το Εφετείο των Ηνωμένων Πολιτείων για το Second Circuit απέρριψε την αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης της διαιτητικής απόφασης για το λόγο ότι ο ηττημένος διάδικος δεν μπόρεσε να προβάλλει τους ισχυρισμούς του αναφορικά με τις ζημίες.

Μερικές διαιτητικές αποφάσεις δεν έχουν αναγνωριστεί ή εκτελεστεί σε περιπτώσεις όπου οι διαιτητές απέτυχαν να ενεργήσουν δίκαια σύμφωνα με τις περιστάσεις. Παραδείγματα τέτοιων περιπτώσεων περιλαμβάνουν:

– Το Εφετείο του Παρισιού κατακύρωσε μια απόφαση που απέρριψε την εκτέλεση μιας διαιτητικής απόφασης επειδή δεν υπήρχαν αποδεικτικά στοιχεία ότι ο εναγόμενος, ο οποίος δεν συμμετείχε στη

80. Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής: United States Court of Appeals, Second Circuit, απόφαση της 24ης Νοεμβρίου του 1992 (*Iran Aircraft Industries and Iran Helicopter Support and Renewal Company v. Avco Corporation*), Yearbook XVIII (1993) σ. 596-605 (USA no. 143).

διαιτησία, έλαβε τις δικονομικές διαταγές που περιλάμβαναν το χρονοδιάγραμμα της διαιτησίας ή την κοινοποίηση της ακρόασης.[81]

- Το Σουηδικό Εφετείο απέρριψε την αίτηση εκτέλεσης μιας διαιτητικής απόφασης που εκδόθηκε υπό την αιγίδα του ICDR (οργανισμός διαιτησίας στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής) για τον λόγο ότι η κοινοποίηση που έγινε στον εναγόμενο τέσσερις μέρες πριν για να συμμετάσχει στην ακρόαση ήταν ανεπαρκής. Το δικαστήριο σημείωσε ότι παρόλο που « σύντομα χρονικά διαστήματα είναι αποδεκτά στις διαιτητικές διαδικασίες », « το χρονικό διάστημα τεσσάρων ημερών – κατά την διάρκεια του καλοκαιριού και ενώ μεσολάβησε σαββατοκύριακο – είναι πολύ σύντομο για τον κ. Β για να θεωρηθεί ότι έλαβε έγκαιρη κοινοποίηση για την κύρια ακρόαση ».[82]
- Το Εφετείο της Αγγλίας επικύρωσε μια απόφαση που απέρριψε την αίτηση εκτέλεσης μιας διαιτητικής απόφασης εκδοθείσα στην Ινδία για τον λόγο ότι η σοβαρή ασθένεια ενός από τους διαδίκους, η οποία προβλήθηκε ανεπιτυχώς απ' αυτόν τον διάδικο κατά την διάρκεια της ακρόασης ως λόγος αναβολής, σήμαινε ότι δεν ήταν δυνατόν για το μέρος αυτό να συμμετάσχει στη διαιτησία και να προβάλλει, μεταξύ άλλων, τα επιχειρήματα για την άμυνά του,[83]
- Το Ομοσπονδιακό Δικαστήριο της Αυστραλίας απέρριψε την αίτηση εκτέλεσης μιας διαιτητικής απόφασης κατά ενός εκ των εναγόμενων σε μια διαιτησία υπό την αιγίδα της Κινεζικής Επιτροπής Διεθνούς Οικονομικής και Εμπορικής Διαιτησίας «

81. Γαλλία: Cour d'Appel, Paris, απόφαση της 15ης Ιανουαρίου 2013 (*Otkrytoye Aktsionernoye Obshestvo "Tomskneft" Vostochnoi Neftyanoi Kompanii v. Yukos Capital*), Yearbook XXXVIII (2013) σ. 373-375 (France no. 54).
82. Σουηδία: Svea Hovrätt, Department 02, απόφαση της 20ης Σεπτεμβρίου του 2013 (*Subway International B.V. v. B*), Yearbook XLV (2020) σ. 390-391 (Sweden no. 9).
83. Ηνωμένο Βασίλειο: Court of Appeal (Civil Division), απόφαση της 21ης Φεβρουαρίου του 2006 και της 8ης Μαρτίου του 2006 (*Ajay Kanoria, et al. v. Tony Francis Guinness*), Yearbook XXXI (2006) σ. 943-954 (United Kingdom no. 73).

CIETAC » για τον λόγο ότι η εναγόμενη δεν ενημερώθηκε εγκύρως για την διεξαγωγή της διαιτησίας μιας και η προσφυγή στη διαιτησία εστάλη στη διεύθυνση κατοικίας του συζύγου της, το οποίο αντίβαινε στους όρους της ρήτρας περί εγκύρων κοινοποιήσεων των μερών του συγκεκριμένου συμβολαίου.[84]

Παραδείγματα ανεπιτυχών ενστάσεων που στηρίζονταν στην παραβίαση του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη περιλαμβάνουν τα εξής:

- Το γεγονός ότι ο διαιτητής είχε την ίδια εθνικότητα με τον ενάγων,[85]
- Ένας διάδικος δεν είχε την οικονομική δυνατότητα να ταξιδέψει στην ακρόαση,[86]
- Οι επικοινωνίες και η διαιτητική διαδικασία πραγματοποιήθηκαν σε μία γλώσσα που ο ενάγον δεν ήξερε,[87]
- Το διαιτητικό δικαστήριο ανέβαλλε την ακρόαση και ύστερα η ακρόαση έλαβε χώρα στο διαδίκτυο λόγω της πανδημίας του κορονοϊού (COVID-19),[88]

84. Αυστραλία: Federal Court of Australia, απόφαση της 11ης Μαΐου του 2021, File no. VID 637 of 2020 (*Beijing Jishi Venture Capital Fund (Limited Partnership) v. James Z Liu et al.*), Yearbook XLVI (2021) σ. 217-222 (Australia no. 52).
85. Αυστρία: Oberster Gerichtshof, απόφαση της 7ης Ιουνίου του 2017 (*C v. F GmbH et al.*), Yearbook XLIII (2018) σ. 415-419 (Austria no. 34).
86. Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής: United States District Court, Western District of North Carolina, Statesville Division, απόφαση της 11ης Ιουνίου του 2018 και της 16ης Ιουλίου του 2018, Yearbook XLIV (2019) σ. 699-703 (USA no. 965).
87. Ισπανία: Tribunal Superior de Justicia, Madrid, απόφαση της 19ης Ιανουαρίου του 2021, νούμερο 1/2021 (*Mebel Service SL v. Made for Stores SL*), Yearbook XLVII (2022) σ. 424-427 (Spain no. 103).
88. Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής: United States District Court, Southern District of New York, απόφαση της 26ης Ιανουαρίου του 2022, 21-cv-6704 (PKC) (*Preble-Rish Haiti, S.A. v. Republic of Haiti, Bureau de Monétisation de Programmes d'Aide au Développement*), Yearbook XLVII (2022) σ. 542-548 (USA no. 1043).

- Το διαιτητικό δικαστήριο αποφάσισε στη διαιτητική απόφαση βασιζόμενο σε μία νέα νομική θεωρία επί της οποίας δεν τοποθετήθηκαν τα μέρη,[89]
- Ο εκπρόσωπος της εταιρίας δεν μπόρεσε να παραστεί στην ακρόαση γιατί δεν έλαβε θεώρηση εισόδου στην χώρα.[90]

3. Τρίτος Λόγος: Απόφαση Εκτός Ή Πέραν Του Εύρος Της Διαιτητικής Συμφωνίας *(Άρθρο V (1)(γ))*

« Η διαιτητική απόφαση αναφέρεται σε μια διαφορά που δεν προβλέπεται ή που υπερβαίνει τους όρους της υποβολής των μερών σε διαιτησία, ή περιέχει αποφάσεις σε θέματα πέρα από το εύρος της διαιτητικής ρήτρας ή συμφωνίας. Εάν όμως οι αποφάσεις σε ζητήματα που υποβλήθηκαν σε διαιτησία μπορούν να διαχωριστούν απ' αυτές σε ζητήματα που δεν υποβλήθηκαν, αυτό το μέρος της διαιτητικής απόφασης που περιέχει τις αποφάσεις σε ζητήματα που υποβλήθηκαν σε διαιτησία μπορεί να αναγνωριστεί και να εκτελεστεί ».

Οι λόγοι απόρριψης που προβλέπει το Άρθρο V(1)(γ) είναι ότι η διαιτητική απόφαση:

- Εξετάζει μια διαφορά ή μια αντιδικία που δεν προβλέπεται, ή που υπερβαίνει τους όρους της υποβολής των μερών σε διαιτησία, ή
- Περιέχει αποφάσεις σε ζητήματα πέρα από το εύρος της διαιτητικής ρήτρας ή συμφωνίας.

89. Ηνωμένο Βασίλειο: Privy Council, απόφαση της 19ης Μαΐου του 2022, Appeal No 0086 of 2020 (*Gol Linhas Aereas SA (formerly VRG Linhas Aereas SA) v. MatlinPatterson Global Opportunities Partners (Cayman) II LP and others*), Yearbook XLVII (2022) σ. 480-487 (United Kingdom no. 122).
90. Κορέα: District Court, Busan, 9th Civil Division, απόφαση της 26ης Οκτωβρίου του 2011 (*Dongkuk Steel Corp. v. Yoon's Marine Ltd.*), Yearbook XLV (2020) σ. 318-321 (Korea no. 15).

Οι λόγοι του Άρθρου V(1)(γ) ενσωματώνουν την αρχή ότι το διαιτητικό δικαστήριο έχει αρμοδιότητα μονάχα να αποφασίζει ζητήματα τα οποία τα μέρη έχουν συμφωνήσει να υποβάλλουν σ' αυτό προς εξέταση.

Καθώς εξετάζεται ποιες διαφορές τα μέρη έχουν υποβάλει στο διαιτητικό δικαστήριο, προσοχή πρέπει να δοθεί στην συμφωνία διαιτησίας και στα αγωγικά αιτήματα που υποβλήθηκαν στο διαιτητικό δικαστήριο από τους διαδίκους. Η διατύπωση της συμφωνίας διαιτησίας είναι εξαιρετικά σημαντική. Τα ζητήματα πρέπει να παραμένουν μέσα σ' αυτό το εύρος.

Τα υποδείγματα των διαιτητικών ρητρών που δημοσιεύονται από τους οργανισμούς διαιτησίας είναι συνήθως καταρτισμένα έτσι ώστε να δίνουν στα διαιτητικά δικαστήρια ευρεία αρμοδιότητα για την εξέταση όλων των διαφορών που προκύπτουν ή που συνδέονται με την ουσιαστική δικαιοπραξία των μερών (συνήθως το συμβόλαιο). Το αν η νομική διαφορά είναι επιδεκτική επίλυσης και άλλα παρόμοια θέματα είναι συνήθως ζητήματα παραδεκτού (και όχι αρμοδιότητας) και επομένως δεν επανεξετάζονται από τα δικαστήρια. (Βλέπε επίσης Κεφάλαιο 2, ενότητα Γ.1 για την αρχή του « competence-competence » των διαιτητών και την εξέταση από τα δικαστήρια των διαιτητικών συμφωνιών.)

Το δικαστήριο έχει την ευχέρεια να χορηγήσει μερική εκτέλεση μιας διαιτητικής απόφασης εάν η διαιτητική απόφαση υπερβαίνει μόνο μερικώς την αρμοδιότητα του διαιτητικού δικαστηρίου, διευκρινίζοντας ότι το μέρος που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του διαιτητικού δικαστηρίου μπορεί να διαχωριστεί.[91] Αυτό είναι φανερό

91. Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής: District Court, Southern District of Florida, απόφαση της 12ης Μαΐου του 2009 (*Four Seasons Hotels and Resorts B.V., et al. v. Consorcio Barr, S.A.*), Yearbook XXXIV (2009) σ. 1088-1097 (USA no. 668). District Court, Southern District of New York, απόφαση της 12ης Οκτωβρίου του 1989 (*FIAT S.p.A. v. The Ministry of Finance and Planning of the Republic of Suriname, et al.*), Yearbook XXIII (1998) σ. 880-885 (USA no. 239). Κίνα: Supreme People's Court, απόφαση της 12ης Νοεμβρίου του 2003, [2003] Min Si Ta Zi no. 12 (*Gerald Metals Inc. v. Wuhu Smelter & Refinery Co., Ltd. and Wuhu Hengxin Copper (Group) Inc.*).

από την διάταξη στο τέλος του Άρθρου V(1)(γ) (« Εάν όμως οι αποφάσεις σε ζητήματα που υποβλήθηκαν σε διαιτησία μπορούν να διαχωριστούν απ' αυτές σε ζητήματα που δεν υποβλήθηκαν, αυτό το μέρος της διαιτητικής απόφασης που περιέχει τις αποφάσεις σε ζητήματα που υποβλήθηκαν σε διαιτησία μπορεί να αναγνωριστεί και να εκτελεστεί ».)

4. Τέταρτος Λόγος: Παρατυπίες Στην Διαδικασία Συγκρότησης Του Διαιτητικού Δικαστηρίου Ή Στην Διαιτητική Διαδικασία *(Άρθρο V(1)(δ))*

> « Η συγκρότηση του διαιτητικού δικαστηρίου ή η διαιτητική διαδικασία δεν ήταν σύμφωνη με την συμφωνία των μερών, ή εάν δεν υπήρχε τέτοια συμφωνία, ότι δεν ήταν σύμφωνη με το δίκαιο της χώρας όπου η διαιτησία έλαβε χώρα ».

Το Άρθρο V(1)(δ) προβλέπει τις εξής δύο κατηγορίες πιθανών παραβιάσεων:

- Συγκρότηση του διαιτητικού δικαστηρίου,
- Διαιτητική διαδικασία.

α) Συγκρότηση του διαιτητικού δικαστηρίου

Η πρώτη περίπτωση του Άρθρου V(1)(δ) εφαρμόζεται όταν το διάδικο μέρος στερείται του δικαιώματος να ορίσει έναν διαιτητή ή να εκδικάζεται η υπόθεσή του από ένα διαιτητικό δικαστήριο, του οποίου η συγκρότηση να σέβεται την συμφωνία των μερών.

Στις υποθέσεις όπου το ένα μέρος αρνείται να ορίσει έναν διαιτητή και ο διαιτητής διορίζεται σ' αυτήν την περίπτωση από το δικαστήριο, ή όπου οι διαιτητές έχουν επιτυχώς εξαιρεθεί και αντικατασταθεί σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες που έχουν επιλεχθεί από τα μέρη και σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο, αυτός ο λόγος απόρριψης δεν γίνεται αποδεκτός.

Το Άρθρο V(1)(δ) προβλέπει ότι το δικαστήριο πρέπει πρώτα να ελέγξει:

1. Εάν τα μέρη έχουν συμφωνήσει σχετικά με την μέθοδο συγκρότησης του διαιτητικού δικαστηρίου,
2. Εάν όντως έχουν, τότε πρέπει να διακριβωθεί τί ακριβώς έχουν συμφωνήσει,
3. Εάν αυτή η συμφωνία έχει παραβιαστεί,

4. Μόνο εάν δεν υπάρχει συμφωνία μεταξύ των μερών για την συγκρότηση του διαιτητικού δικαστηρίου, το δικαστήριο θα πρέπει να εφαρμόσει το δίκαιο της χώρας όπου η διαιτησία έλαβε χώρα για να καθορίσει εάν η συγκρότηση δεν ήταν σύμφωνη μ' αυτό το δίκαιο.

Για παράδειγμα, μπορεί τα μέρη να έχουν καθορίσει μία αρχή διορισμού του προέδρου του διαιτητικού δικαστηρίου ή του διαιτητή μέσα στην ρήτρα διαιτησίας, αλλά στην πραγματικότητα κάποιος άλλος να διορίζει τον διαιτητή. Ένα παρόμοιο πρόβλημα προκύπτει όταν ο διαιτητής πρέπει να επιλεχθεί από μία συγκεκριμένη ομάδα ανθρώπων αλλά μετά επιλέγεται από μία άλλη ομάδα. Σ' αυτήν την περίπτωση, το δικαστήριο θα πρέπει μολαταύτα να εξετάσει προσεκτικά εάν είναι όντως αναγκαίο να απορρίψει την αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης γιατί το μέρος που αντιτίθεται της αναγνώρισης και εκτέλεσης της διαιτητικής απόφασης στερήθηκε των δικαιωμάτων του, ή αν, στην πραγματικότητα, του δόθηκε η δυνατότητα συμμετοχής σε μια δίκαιη διαιτητική διαδικασία με μία μόνο ελάχιστη δικονομική παρέκκλιση. Αυτό είναι ένα παράδειγμα μιας κατηγορίας υπόθεσης όπου το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει υπέρ της αίτησης εκτέλεσης δεδομένου ότι η παραβίαση είναι *de minimis* (Βλέπε ανωτέρω στο Γ.5 του παρόντος Κεφαλαίου).

Για παράδειγμα, στην υπόθεση *China Nanhai*, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο του Χονγκ Κονγκ αποφάσισε ότι μολονότι η συγκεκριμένη συμφωνία των μερών για την συγκρότηση του διαιτητικού δικαστηρίου

δεν είχε ακολουθηθεί, το δικαστήριο που εξέταζε την αίτηση εκτέλεσης έπρεπε να ασκήσει την ευχέρειά του και να εκτελέσει τη διαιτητική απόφαση, αφού θεώρησε ότι η συγκεκριμένη παραβίαση ήταν συγκριτικά ασήμαντη.[92]

Η συμφωνία διαιτησίας μπορεί να υπαγορεύει ορισμένες ιδιότητες για έναν ή περισσότερους από τους διαιτητές, για παράδειγμα, ότι θα πρέπει να χειρίζονται πολύ καλά ορισμένες γλώσσες, να έχουν ορισμένη εθνικότητα, να μπορούν να εξασκήσουν το επάγγελμα του δικηγόρου σε συγκεκριμένες δικαιοδοσίες, να έχουν πτυχίο σχολής μηχανικών, κλπ. Σ' αυτές τις περιπτώσεις, το δικαστήριο θα πρέπει να εξετάζει προσεκτικά εάν το γεγονός ότι ο διαιτητής δεν έχει την υπαγορευθείσα ιδιότητα είναι στην πραγματικότητα μια δικονομική παρέκκλιση. Για παράδειγμα, εάν η συμφωνία διαιτησίας απαιτεί ο διαιτητής να είναι ένας « εμπορικός άνθρωπος », ή κάποιος με συγκεκριμένη εμπειρία σ' έναν τομέα βιομηχανίας, και εντούτοις ένας δικηγόρος χωρίς την ιδιότητα αυτή διοριστεί, τότε μπορεί να δικαιολογείται η εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης παρά την ανωτέρω απαίτηση.

Παραδείγματα ανεπιτυχών ενστάσεων σύμφωνα με την πρώτη περίπτωση του Άρθρου V(1)(δ) περιλαμβάνουν τα εξής:

– Το Εφετείο του Μονάχου απέρριψε την ένσταση ότι η συγκρότηση του διαιτητικού δικαστηρίου δεν ήταν σύμφωνη με την συμφωνία των μερών, όπου το διαιτητικό σώμα αποτελείτο από έναν διαιτητή αντί για τους δύο ή περισσότερους διαιτητές που προέβλεπε η διαιτητική ρήτρα. Το δικαστήριο σημείωσε ότι ο εναγόμενος ήταν

92. Χονγκ Κονγκ: Supreme Court of Hong Kong, High Court, απόφαση της 13ης Ιουλίου του 1994 (*China Nanhai Oil Joint Service Corporation Shenzhen Branch v. Gee Tai Holdings Co. Ltd.*), Yearbook XX (1995) σ. 671-680 (Hong Kong no. 8).

γνώριζε την διαδικασία συγκρότησης του διαιτητικού δικαστηρίου αλλά δεν πρόβαλε ένσταση κατά την διάρκεια της διαιτησίας,[93]

- Σε μία υπόθεση που έφτασε στο Ανώτατο Δικαστήριο της Ισπανίας, η συμφωνία διαιτησίας προέβλεπε διαιτησία επί των διαφορών που προέκυπταν στην Γαλλική Επαγγελματική Κινηματογραφική Ένωση του Συμβιβασμού και της Διαιτησίας (« *Association Cinématographique Professionnelle de Conciliation et d'Arbitrage* – ACPCA»). Όταν ο εναγόμενος στη διαιτησία απέτυχε να ορίσει τον διαιτητή, ο διορισμός έγινε από τον Πρόεδρο της Διεθνούς Ομοσπονδίας των Ενώσεων των Παραγωγών Ταινιών. Το δικαστήριο απέρριψε την ένσταση του εναγόμενου ότι ο διορισμός αυτός παραβίασε την συμφωνία των μερών, κρίνοντας ότι ο διορισμός ήταν σύμφωνος με τις σχετικές διατάξεις του κανονισμού του ACPCA.[94]
- Το Εφετείο της Ρώμης απέρριψε την ένσταση της Δημοκρατίας του Καζακστάν ισχυριζόμενη ότι δεν όρισε τον δικό της διαιτητή. Το Δικαστήριο έκρινε ότι το Κράτος είχε έγκυρα ενημερωθεί για την διαιτησία και του είχαν δοθεί δύο προθεσμίες για τον ορισμό διαιτητή, με την παράλειψη της οποίας ο οργανισμός διαιτησίας διόρισε τον διαιτητή εκ μέρους του Κράτους.[95]

Παραδείγματα επιτυχών ενστάσεων σύμφωνα με την πρώτη περίπτωση του Άρθρου V(1)(δ) περιλαμβάνουν τα εξής:

93. Γερμανία: Oberlandesgericht, Munich, απόφαση της 15ης Μαρτίου του 2006 (*Manufacturer v. Supplier, in liquidation*), Yearbook XXXIV (2009) σ. 499-503 (Germany no. 117).
94. Ισπανία: Tribunal Supremo, Civil Chamber, απόφαση της 11ης Απριλίου του 2000 (*Union Générale de Cinéma, SA v. X Y Z Desarrollos, SA*), Yearbook XXXII (2007) σ. 525-531 (Spain no. 50).
95. Ιταλία: Corte d'Appello, Rome, απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου του 2019, no. 1490/2019 (*The Republic of Kazakhstan v. Anatolie Stati et al.*), Yearbook XLIV (2019) σ. 562-568 (Italy no. 194).

- Το 1978, το Εφετείο της Φλωρεντίας έκρινε ότι το διαιτητικό δικαστήριο συγκροτημένο από δύο διαιτητές και με έδρα στο Λονδίνο ήταν ενάντια στην συμφωνία διαιτησίας των μερών, παρόλο που η συγκρότησή του ήταν σύμφωνη με το δίκαιο της χώρας όπου διεξήχθη η διαιτησία. Η διαιτητική ρήτρα προέβλεπε ότι τρεις διαιτητές έπρεπε να διοριστούν, αλλά οι δύο διαιτητές που διορίστηκαν από τα μέρη δεν διόρισαν τον τρίτο διαιτητή επειδή συμφωνούσαν ως προς την έκβαση της υπόθεσης – το Αγγλικό δίκαιο εκείνη την εποχή επέτρεπε αυτή την εξέλιξη,[96]
- Το Εφετείο των Ηνωμένων Πολιτειών για το Second Circuit απέρριψε την αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης μιας διαιτητικής απόφασης για το λόγο ότι η συμφωνία των μερών σε σχέση με την συγκρότηση του διαιτητικού δικαστηρίου παραβιάστηκε, μιας και το δικαστήριο είχε διορίσει τον πρόεδρο του διαιτητικού δικαστηρίου ύστερα από την αίτηση του ενός διαδίκου, αντί να δοθεί χρόνος στους δύο διαιτητές που ορίστηκαν από τα μέρη να προσπαθήσουν να συμφωνήσουν ως προς την επιλογή του προέδρου, όπως προβλεπόταν από την συγκεκριμένη συμφωνία διαιτησίας.[97]

β) Διαιτητική διαδικασία

Η Σύμβαση δεν αποσκοπεί στο να παρέχει στον ηττημένο διάδικο το δικαίωμα έφεσης κατά των διαδικαστικών αποφάσεων του διαιτητικού δικαστηρίου. Αυτή η περίπτωση του Άρθρου V(1)(δ) δεν σκοπεύει στην απόρριψη της αίτησης αναγνώρισης ή εκτέλεσης της διαιτητικής απόφασης όποτε το δικαστήριο στο οποίο κατετέθηκε η αίτηση

96. Ιταλία: Corte di Appello, Florence, απόφαση της 13ης Απριλίου του 1978 (*Rederi Aktiebolaget Sally v. srl Termarea*), Yearbook IV (1979) σ. 294-296 (Italy no. 32).
97. Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής: United States Court of Appeals, Second Circuit, απόφαση της 31ης Μαρτίου του 2005 (*Encyclopaedia Universalis S.A. v. Encyclopaedia Britannica, Inc.*), Yearbook XXX (2005) σ. 1136-1143 (USA no. 520).

απόρριψης έχει διαφορετική άποψη από τους διαιτητές, σε σχέση, για παράδειγμα, με το αν θα πρέπει να καταθέσει ένας μάρτυρας ή όχι, ή αν θα πρέπει να επιτρέπεται η επανεξέταση των μαρτύρων από τον δικηγόρο του αντίπαλου διαδίκου ή με το πόσα υπομνήματα θα πρέπει να οριστούν.

Αυτή η περίπτωση του Άρθρου V(1)(δ) σκοπεύει περισσότερο σε πιο θεμελιώδεις παρεκτροπές από την συμφωνηθείσα διαδικασία, παρεκτροπές οι οποίες περιλαμβάνουν καταστάσεις στις οποίες τα μέρη συμφώνησαν να χρησιμοποιήσουν τους κανόνες ενός οργανισμού διαιτησίας αλλά η διαιτησία διεξάγεται σύμφωνα με τους κανόνες ενός άλλου οργανισμού, ή όταν ακόμη τα μέρη έχουν συμφωνήσει ότι κανείς από τους κανόνες οργανισμών διαιτησίας δεν θα εφαρμόζεται.

Παραδείγματα ανεπιτυχών ενστάσεων σύμφωνα με την δεύτερη περίπτωση του Άρθρου V(1)(δ) περιλαμβάνουν τα εξής:

- Το Εφετείο της Βρέμης απέρριψε το επιχείρημα του εναγόμενου ότι η διαιτητική διαδικασία, η οποία έλαβε χώρα στην Τουρκία, δεν ήταν σε συμφωνία με τον Τουρκικό Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας επειδή το διαιτητικό δικαστήριο δεν έκανε δεκτή την αίτηση του εναγόμενου να υπάρξει προφορική ακρόαση και αγνόησε την αίτησή του για την προσκόμιση νέων αποδεικτικών στοιχείων. Το Δικαστήριο αποφάσισε ότι το διαιτητικό δικαστήριο ενήργησε σύμφωνα με τους κανόνες διαιτησίας του Βιομηχανικού Επιμελητηρίου της Κωνσταντινούπολης, την εφαρμογή των οποίων είχαν συμφωνήσει τα μέρη,[98]
- Στο Επαρχιακό Δικαστήριο των Ηνωμένων Πολιτειών στη Βόρεια Φλόριντα, ο εναγόμενος Devon (που ήταν ενάγον στη διαιτησία, η οποία έλαβε χώρα υπό την αιγίδα της Ναυτιλιακής Επιτροπής Διαιτησίας της Κίνας (« *China Maritime Arbitration Commission*, CMAC »)) ισχυρίστηκε ότι η διαιτησία δεν ήταν σύμφωνη με το

98. Γερμανία: Hanseatisches Oberlandesgericht, Bremen, απόφαση της 30ης Σεπτεμβρίου του 1999 (*Claimant v. Defendant*), Yearbook XXXI (2006) σ. 640-651 (Germany no. 84).

δίκαιο της Κίνας γιατί το CMAC είχε απορρίψει τα ανταγωγικά αιτήματα του άλλου διαδίκου αλλά ύστερα επέτρεψε την κατάθεση ξεχωριστής αγωγής, η οποία ενώθηκε αργότερα με το αγωγικό αίτημα της Devon. Το Δικαστήριο απέρριψε το επιχείρημα αυτό, κρίνοντας ότι η Devon απέτυχε να δείξει ότι η απόφαση του CMAC δεν ήταν σύμφωνη με το Κινέζικο δίκαιο.[99]

Παραδείγματα επιτυχών ενστάσεων σύμφωνα με την δεύτερη περίπτωση του Άρθρου V(1)(δ) περιλαμβάνουν τα εξής:

– Ένα Ελβετικό Εφετείο απέρριψε την αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης μιας διαιτητικής απόφασης που εκδόθηκε στην Γερμανία, κρίνοντας ότι η διαιτητική διαδικασία δεν ήταν σύμφωνη με την συμφωνία των μερών. Η συμφωνία διαιτησίας προέβλεπε διαιτησία στο Αμβούργο κατά την οποία « όλες οι διαφορές θα πρέπει να επιλυθούν σε μία και μοναδική διαιτητική διαδικασία ». Ωστόσο, η διαιτησία έλαβε χώρα σε δύο στάδια: πρώτα, η διαιτησία ως προς τις ιδιότητες του προϊόντος με καταθέσεις από δύο πραγματογνώμονες και μετέπειτα η κανονική διαιτησία από μία ομάδα τριών διαιτητών,[100]
– Ένα Αμερικάνικο Δικαστήριο απέρριψε την αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης μιας διαιτητικής απόφασης που εκδόθηκε στην Αίγυπτο και καταδίκαζε τον ηττημένο διάδικο να πληρώσει 18 δισεκατομμύρια δολάρια Αμερικής γιατί η διαιτησία διεξήχθη παραβιάζοντας τους ειδικούς διαδικαστικούς όρους της συμφωνίας διαιτησίας και « ήταν τόσο διάτρητη από παρατυπίες που

99. Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής: United States District Court, Northern District of Florida, Pensacola Division, απόφαση της 29ης Μαρτίου του 2010 (*Pactrans Air & Sea, Inc. v. China National Chartering Corp., et al.*), Yearbook XXXV (2010) σ. 526-527 (USA no. 697).

100. Ελβετία: Appellationsgericht, Basel-Stadt, απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου του 1968, (*Corporation X AG, buyer v. Firm Y, seller*), Yearbook I (1976) σ. 200 (Switzerland no. 4).

κατέληξε σε ποινικές καταδίκες για τους περισσότερους από τους διαιτητές ».[101]

- Ένα Τουρκικό Εφετείο απέρριψε την αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης μιας διαιτητικής απόφασης που εκδόθηκε στην Ελβετία για το λόγο ότι το δικονομικό δίκαιο που συμφωνήθηκε από τα μέρη δεν είχε εφαρμοστεί,[102]
- Το Ανώτατο Δικαστήριο της Ιταλίας εκτέλεσε μια διαιτητική απόφαση που εκδόθηκε στην Στοκχόλμη αλλά όχι μια διαιτητική απόφαση που εκδόθηκε στο Πεκίνο και αφορούσε την ίδια διαφορά. Το Δικαστήριο αποφάσισε ότι η διαιτητική απόφαση που εκδόθηκε στο Πεκίνο ήταν ενάντια στην συμφωνία των μερών, η οποία προέβλεπε μονάχα μια διαιτησία, είτε στην Στοκχόλμη είτε στο Πεκίνο, ανάλογα με το ποιο μέρος θα ξεκινούσε πρώτα τη διαιτησία.[103]

5. Πέμπτος Λόγος: Η Διαιτητική Απόφαση Δεν Είναι Δεσμευτική, Έχει Ακυρωθεί Ή Είναι Υπό Αναστολή *(Άρθρο V(1)(ε))*

« Η διαιτητική απόφαση δεν έχει γίνει ακόμη δεσμευτική για τα μέρη, ή έχει ακυρωθεί ή έχει ανασταλεί από την αρμόδια αρχή της χώρας στην οποία, ή σύμφωνα με το δίκαιο της οποίας, η διαιτητική απόφαση εκδόθηκε. »

101. Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής: United States District Court, Southern District of Texas, Houston Division, απόφαση της 17ης Νοεμβρίου του 2020 (*Waleed Bin Al-Qarqani et al. v. Arab American Oil Company et al.*), Yearbook XLVI (2021) σ. 480-484 (USA no. 1015).
102. Τουρκία: Court of Appeals, 15th Legal Division, απόφαση της 1ης Φεβρουαρίου του 1996 (*Osuuskunta METEX Andelslag V.S. v. Türkiye Electrik Kurumu Genel Müdürlügü General Directorate, Ankara*), Yearbook XXII (1997) σ. 807-814 (Turkey no. 1).
103. Ιταλία: Corte di Cassazione, απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου του 2001, no. 1732 (*Tema Frugoli SpA, in liquidation v. Hubei Space Quarry Industry Co. Ltd.*), Yearbook XXXII (2007) σ. 390-396 (Italy no. 170).

Το Άρθρο V(1)(ε) προβλέπει την απόρριψη της αίτησης αναγνώρισης και εκτέλεσης μιας διαιτητικής απόφασης εάν ο εναγόμενος στη διαιτησία αποδείξει ότι η διαιτητική απόφαση είτε:

– Δεν έχει γίνει ακόμη « δεσμευτική » για τα μέρη, είτε
– Έχει ακυρωθεί ή ανασταλεί από την αρμόδια αρχή της χώρας στην οποία, ή σύμφωνα με το δίκαιο της οποίας, η διαιτητική απόφαση εκδόθηκε.

α) Η διαιτητική απόφαση δεν είναι ακόμη δεσμευτική

Η λέξη « δεσμευτική » χρησιμοποιήθηκε από τους συντάκτες της Σύμβασης της Νέας Υόρκης σ' αυτό το πλαίσιο, αντί της χρησιμοποίησης της λέξης « τελική » (η οποία είχε χρησιμοποιηθεί σ' ένα αντίστοιχο πλαίσιο στην Σύμβαση της Γενεύης του 1927 για την Εκτέλεση των Αλλοδαπών Διαιτητικών Αποφάσεων).[104] Η χρησιμοποίηση της λέξης « δεσμευτική » αποσκοπούσε στο να διευκρινίσει ότι ένα μέρος δικαιούταν να καταθέσει την αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης της διαιτητικής απόφασης μόλις αυτή εκδιδόταν από το διαιτητικό δικαστήριο. Αυτό σήμαινε ότι το μέρος δεν χρειαζόταν να καταθέσει την αίτηση εκτέλεσης ή να ζητήσει την άδεια του δικαστηρίου για να εκτελέσει τη διαιτητική απόφαση από το δικαστήριο της χώρας στην οποία, ή σύμφωνα με το δίκαιο της οποίας, εκδόθηκε η διαιτητική απόφαση (γνωστή και ως διπλή αίτηση εκτέλεσης ή « *double exequatur* »), όπως απαιτούσε η Σύμβαση της Γενεύης του 1927.

Το γεγονός ότι δεν χρειάζεται διπλή αίτηση εκτέλεσης σύμφωνα με την Σύμβαση της Νέας Υόρκης έχει αναγνωριστεί παγκοσμίως από τα δικαστήρια και τους σχολιαστές του τομέα της διεθνούς εμπορικής διαιτησίας.

104. Σύμβαση περί Εκτελέσεως Αλλοδαπών Διαιτητικών Αποφάσεων, υπογραφείσα στη Γενεύη στις 26 Σεπτεμβρίου του 1927.

Τα δικαστήρια διαφέρουν ωστόσο ως προς τον καθορισμό της στιγμής όπου μια διαιτητική απόφαση γίνεται « δεσμευτική » σύμφωνα με το νόημα του Άρθρου V(1)(ε). Αυτό το ζήτημα εμφανίζεται συχνά όταν τα μέρη επικαλούνται το Άρθρο V(1)(ε) για να αμφισβητήσουν την δεσμευτικότητα μερικών ή ενδιάμεσων διαιτητικών αποφάσεων. Ακολουθώντας την κλασσική προσέγγιση, ορισμένα δικαστήρια θεωρούν ότι η δεσμευτικότητα της διαιτητικής απόφασης πρέπει να καθορίζεται από το δίκαιο της χώρας όπου η απόφαση εκδόθηκε.[105] Άλλα δικαστήρια ακολουθούν μια νέα θεωρία όπου το ζήτημα αυτό θεωρείται ανεξάρτητο από το εφαρμοστέο δίκαιο επί της διαιτητικής απόφασης. Σ' αυτό το πλαίσιο, τα δικαστήρια κάποιες φορές βασίζονται στην συμφωνία διαιτησίας των μερών. Εάν τα μέρη διάλεξαν η διαιτησία τους να διεξαχθεί υπό τον κανονισμό διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου του 2021, για παράδειγμα, το Άρθρο 35(6) αυτού του κανονισμού προβλέπει ότι: « Κάθε Διαιτητική Απόφαση είναι δεσμευτική για τους διαδίκους ». Διαφορετικά, ορισμένα δικαστήρια προβαίνουν σε μια αυτόνομη ερμηνεία και κρίνουν ότι η διαιτητική απόφαση είναι δεσμευτική για τους διαδίκους όταν δεν είναι, ή δεν είναι πλέον, δυνατή η επανεξέταση της ουσίας της υπόθεσης από το διαιτητικό δικαστήριο.[106]

β) Η διαιτητική απόφαση έχει ακυρωθεί ή είναι υπό αναστολή

1. Η διαιτητική απόφαση έχει ακυρωθεί

Ανάλογα με την δικαιοδοσία, η διαδικασία αυτή μπορεί επίσης να ονομαστεί διαδικασία της « vacatur » ή « ακύρωσης ».

105. Βλέπε, π.χ., Γαλλία: Tribunal de Grande Instance, Strasbourg, απόφαση της 9ης Οκτωβρίου του 1970 (*Animalfeeds International Corp. v. S.A.A. Becker & Cie*), Yearbook II (1977) σ. 244 (France no. 2).
106. Βλέπε, π.χ., Ελβετία: Tribunal Fédéral, First Civil Chamber, απόφαση της 9ης Δεκεμβρίου του 2008 (*Compagnie X SA v. Federation Y*), Yearbook XXXIV (2009) σ. 810-816 (Switzerland no. 40).

Μονάχα τα δικαστήρια της χώρας όπου εκδόθηκε η διαιτητική απόφαση ή όπου καθορίστηκε ότι αυτή εκδόθηκε, δηλαδή, εκεί όπου η διαιτησία είχε την έδρα της (βλέπε Κεφάλαιο 1, ενότητα Γ.1.α) έχουν αρμοδιότητα ως προς την ακύρωση της διαιτητικής απόφασης. Τα δικαστήρια αυτά περιγράφονται ως η « επιβλέπουσα » ή « πρωταρχική » αρμοδιότητα επί της διαιτητικής απόφασης. Σε αντίθεση, τα δικαστήρια στα οποία κατατίθεται η αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης περιγράφονται ως η « εκτελεστική » ή « δευτερεύουσα » αρμοδιότητα επί της διαιτητικής απόφασης και η αρμοδιότητα αυτή είναι περιορισμένη στην εξέταση της ύπαρξης των λόγων απόρριψης της αίτησης αναγνώρισης ή εκτέλεσης που προβλέπονται από την Σύμβαση.

Για να επιτύχει ο λόγος απόρριψης ότι η διαιτητική απόφαση έχει ακυρωθεί, σε πολλές χώρες η διαιτητική απόφαση πρέπει να έχει τελεσίδικα ακυρωθεί από το δικαστήριο που έχει πρωταρχική αρμοδιότητα. Η άσκηση της αγωγής ακύρωσης κατά της διαιτητικής απόφασης δεν είναι αρκετή. Αυτό αποτρέπει τον ηττημένο διάδικο από το να μπορεί να αναβάλει την εκτέλεση, καταθέτοντας την αγωγή ακύρωσης.

Η περίπτωση όπου η αγωγή ακύρωσης ή η αίτηση αναστολής της διαιτητικής απόφασης έχει ήδη κατατεθεί καλύπτεται από το Άρθρο VI, το οποίο προβλέπει ότι σ' αυτήν την περίπτωση το δικαστήριο που εξετάζει την αίτηση εκτέλεσης μπορεί να αναβάλει την απόφαση ως προς την εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης εάν το θεωρεί ορθό (βλέπε αυτό το Κεφάλαιο, ενότητα Ζ). Η αγωγή ακύρωσης θα πρέπει ωστόσο να έχει γίνει στο αρμόδιο δικαστήριο του Άρθρου V(1)(ε), δηλαδή στο δικαστήριο που έχει πρωταρχική αρμοδιότητα.

2. Συνέπειες ακυρότητας

Παρά το γεγονός ότι η διαιτητική απόφαση έχει ακυρωθεί στην χώρα στην οποία, ή σύμφωνα με το δίκαιο της οποίας, εκδόθηκε, το δικαστήριο μιας άλλης χώρας μπορεί μολαταύτα να την αναγνωρίσει και να την εκτελέσει πέραν του συστήματος της Σύμβασης της Νέας

Υόρκης. Η Γαλλία είναι το πιο γνωστό παράδειγμα μιας δικαιοδοσίας, η οποία έχει ανακηρύξει μια διαιτητική απόφαση ως εκτελεστή παρά το γεγονός ότι αυτή είχε ακυρωθεί στην χώρα έκδοσής της. Η Γαλλία πράττει ως εξής, όχι με βάση την Σύμβαση της Νέας Υόρκης, αλλά με βάση το Γαλλικό δίκαιο, εξαιρώντας την Σύμβαση της Νέας Υόρκης μέσω του Άρθρου VII(1), μιας διάταξης που προβλέπει την αρχή του περισσότερο ευνοϊκού δικαιώματος. Αυτή η διάταξη επιτρέπει στα δικαστήρια να εφαρμόσουν ένα σύστημα εκτέλεσης που είναι πιο ευνοϊκό απ' αυτό της Σύμβασης της Νέας Υόρκης, το οποίο δηλαδή μπορεί να οδηγήσει στην αναγνώριση και εκτέλεση σε περιπτώσεις όπου η Σύμβαση δεν θα το προέβλεπε (βλέπε Κεφάλαιο 1, ενότητα Ε.1). Ορισμένα δικαστήρια κάνουν αποδεκτές αιτήσεις αναγνώρισης και εκτέλεσης μιας ακυρωθείσας διαιτητικής απόφασης στο πλαίσιο του συστήματος της Σύμβασης της Νέας Υόρκης. Τα παραδείγματα αυτά είναι στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, στην Αγγλία και στην Ολλανδία.[107]

3. Η Διαιτητική απόφαση είναι « υπό αναστολή »

Το Άρθρο V(1)(ε) προβλέπει επίσης ότι η εκτέλεση μιας διαιτητικής απόφασης μπορεί να απορριφθεί εάν το μέρος εναντίον του οποίου επικαλείται η διαιτητική απόφαση αποδείξει ότι η απόφαση έχει « ανασταλεί » από το δικαστήριο της χώρας στην οποία, ή σύμφωνα με το δίκαιο της οποίας, εκδόθηκε. Όπως είδαμε άνωθεν στο τμήμα Δ.5.β

107. Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής: Court of Appeals, Second Circuit, απόφαση της 2ης Αυγούστου του 2016 (*Corporación Mexicana de Mantenimiento Integral, S. de R.L. de C.V. v. Pemex – Exploración y Producción*), Yearbook XLII (2017) σ. 763-770 (USA no. P44). Ολλανδία: Hoge Raad, First Chamber, απόφαση της 24ης Νοεμβρίου του 2017 (*Not indicated v. OJSC Novolipetsky Metallurgichesky Kombinat*), Yearbook XLIII (2018) σ. 529-534 (The Netherlands no. 62) (το οποίο έκρινε ότι η ευχέρεια αποδοχής της αίτησης εκτέλεσης μιας διαιτητικής απόφασης που έχει ακυρωθεί στην έδρα της διαιτησίας είναι μια εξαίρεση στο σύστημα του Άρθρου V(1), και τα δικαστήρια πρέπει συνεπώς να την χρησιμοποιούν μονάχα σε σπάνιες περιπτώσεις).

στο (1), το Άρθρο VI της Σύμβασης προβλέπει ότι το δικαστήριο μπορεί να αναβάλει την απόφασή του ως προς την χορήγηση εκτέλεσης εάν ο εναγόμενος στη διαιτησία έχει ζητήσει την αναστολή της διαιτητικής απόφασης στην χώρα έκδοσης.

Η « αναστολή » της διαιτητικής απόφασης δεν ορίζεται στην Σύμβαση. Τα δικαστήρια έχουν γενικά ερμηνεύσει αυτόν τον όρο ως μια αναφορά στην αναστολή της εκτέλεσης της διαιτητικής απόφασης έπειτα από *απόφαση ενός δικαστηρίου* (επομένως όχι όταν η αναστολή προβλέπεται εκ νόμου, για παράδειγμα όταν εκκρεμεί η αγωγή ακύρωσης) στην χώρα έκδοσης.[108]

Ε. ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΥΠΟΨΙΝ ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΩΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ΆΡΘΡΟ V(2))

Το Άρθρο V(2) της Σύμβασης προβλέπει:

> « Η αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης μιας διαιτητικής απόφασης μπορεί επίσης να απορριφθεί, εάν η αρμόδια αρχή της χώρας όπου κατετέθει η αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης διαπιστώσει ότι:
>
> (α) Το αντικείμενο της διαφοράς δεν μπορεί να υπαχθεί σε διαιτησία, σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας αυτής, ή
>
> (β) Η αναγνώριση και εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης θα ήταν αντίθετη προς την δημόσια τάξη αυτής της χώρας ».

Οι λόγοι του Άρθρου V(2) προστατεύουν το δημόσιο συμφέρον του Κράτους στο οποίο η αίτηση εκτέλεσης κατατίθεται και, επομένως, το δικαστήριο μπορεί να τους επικαλεστεί αυτεπαγγέλτως, ύστερα από την κατάθεση της αίτησης αναγνώρισης και εκτέλεσης μιας διαιτητικής απόφασης. Τυπικά, ο διάδικος που αντιτίθεται στην αίτηση

108. Ελβετία: Tribunal Fédéral, First Civil Chamber, απόφαση της 9ης Δεκεμβρίου του 2008 (*Compagnie X SA v. Federation Y*), Yearbook XXXIV (2009) σ. 810-816 (Switzerland no. 40).

αναγνώρισης και εκτέλεσης θα επικαλεστεί και αυτός αυτούς τους λόγους όταν πιστεύει ότι αυτοί είναι άξιοι εφαρμογής.

1. Έκτος Λόγος: Διαφορά Μη Δυνάμενη Να Υπαχθεί Σε Διαιτησία *(Άρθρο V(2)(α))*

Περιληπτικά, ο λόγος απόρριψης « της διαφοράς μη δυνάμενης να υπαχθεί σε διαιτησία » σύμφωνα με το Άρθρο V(2)(α) είναι διαθέσιμος όταν ένα από τα αντικείμενα της διαφοράς ανήκει αποκλειστικά στην αρμοδιότητα των δικαστηρίων.

Για παράδειγμα, είναι σαφές ότι ποινικές υποθέσεις δεν μπορούν να υπαχθούν σε διαιτησία. Παρομοίως, υποθέσεις που υπάγονται αποκλειστικά στα δικαστήρια μιας δικαιοδοσίας και δεν μπορούν να υπαχθούν σε διαιτησία περιλαμβάνουν τις εξής:

- Ενδοοικογενειακές σχέσεις, όπως το διαζύγιο και η επιμέλεια των παιδιών,
- Η διευθέτηση ακινήτων,
- Οι διαθήκες,
- Οι πτωχεύσεις, και
- Οι φορολογικές διαφορές.

Η σύγχρονη τάση είναι προς την ελαχιστοποίηση των κατηγοριών των διαφορών που υπάγονται αποκλειστικά στην αρμοδιότητα των δικαστηρίων, ως αποτέλεσμα πολλών παραμέτρων, περιλαμβανομένων της τάσης προς ελαχιστοποίηση των δικαστικών εξόδων, μιας μεγαλύτερης αποδοχής από πολλά δικαστήρια του γεγονότος ότι οι διαιτητικές συμφωνίες των μερών πρέπει να γίνονται σεβαστές και της στήριξης της διεθνούς διαιτησίας από την εθνική νομοθεσία. Εν προκειμένω, θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο όρος « διαφορά μη δυνάμενη να υπαχθεί σε διαιτησία » έχει διαφορετικό νόημα σ' ένα διεθνές απ' ότι σ' ένα ημεδαπό πλαίσιο (βλέπε κατωτέρω στο τμήμα Ε.2 του παρόντος Κεφαλαίου για την διαφορά μεταξύ διεθνούς και ημεδαπής δημόσιας τάξης). (Βλέπε επίσης Κεφάλαιο 2, ενότητα Γ.3 για τα

αντικείμενα διαφορών που « μπορούν να υπαχθούν σε διαιτησία ».). Ως ένα παράδειγμα αυτής της τάσης, το Ανώτατο Δικαστήριο του Βελγίου ανέτρεψε το 2023 νομολογία δεκαετιών σχετικά με την διαιτητευσιμότητα των διαφορών ως προς την καταγγελία συμφωνιών αποκλειστικής διανομής. Το Δικαστήριο έκρινε ότι διαφορές ως προς την καταγγελία συμφωνιών αποκλειστικής διανομής μπορούν να υπαχθούν σε διαιτησία, ακόμα και εάν η συμφωνία αυτή υπάγεται σε αλλοδαπό δίκαιο, ανεξάρτητα από το εάν αυτό το αλλοδαπό δίκαιο παρέχει παρόμοιες προστασίες μ' αυτές που παρέχει το Βελγικό δίκαιο.[109]

Το αν ένα αντικείμενο μιας διαιτησίας δεν μπορεί να υπαχθεί σε διαιτησία αποτελεί ζήτημα που πρέπει να καθοριστεί σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας όπου η αίτηση για την αναγνώριση και την εκτέλεση έχει κατατεθεί. Η μη δυνατότητα υπαγωγής της διαφοράς σε διαιτησία θα πρέπει να αφορά το ουσιώδες τμήμα του αγωγικού αιτήματος και όχι απλά ένα δευτερεύον μέρος αυτού.

Ελάχιστες υποθέσεις απόρριψης της αίτησης εκτέλεσης σύμφωνα με το Άρθρο V(2)(α) έχουν καταγραφεί. Ένα παράδειγμα αποτελεί η απόφαση του Ομοσπονδιακού (Εμπορικού) Δικαστηρίου « *Arbitrazh* » για την περιφέρεια της Μόσχας, η οποία έκρινε ότι μια διαιτητική απόφαση που εκδόθηκε στην Σλοβακία δεν μπορούσε να εκτελεστεί γιατί είχε εκδοθεί μετά την κήρυξη του Ρώσου εναγόμενου σε πτώχευση από ένα δικαστήριο « *arbitrazh* ». Σύμφωνα με τον Ρωσικό Νόμο Περί Πτώχευσης, τα δικαστήρια « *arbitrazh* » έχουν αποκλειστική αρμοδιότητα για τον καθορισμό του ποσού και το είδος των απαιτήσεων του πτωχεύσαντα ενάντια σ' έναν οφειλέτη. Το δικαστήριο στην πραγματικότητα πλαισίωσε την απόφασή του βασιζόμενο στο Άρθρο V(2)(β) της Σύμβασης, επειδή το ζήτημα εάν

109. First Chamber, Βέλγιο: Ανώτατο Δικαστήριο του Βελγίου, Πρώτο Τμήμα, 7 Απριλίου 2023 (υπόθεση C.21.0325.N), Yearbook XLIX (2024) (Belgium no. E6).

μια διαφορά μπορεί να υπαχθεί σε διαιτησία μπορεί να θεωρηθεί ότι ανήκει στην δημόσια τάξη.[110]

2. Έβδομος Λόγος: Αντίκειται Στην Δημόσια Τάξη *(Άρθρο V(2)(β))*

Το Άρθρο V(2)(β) επιτρέπει σ' ένα δικαστήριο στο οποίο έχει κατατεθεί η αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης να απορρίψει αυτήν την αίτηση εάν αυτή « αντίκειται στην δημόσια τάξη αυτής της χώρας ».

Ωστόσο, το Άρθρο V(2)(β) δεν ορίζει την σημασία του όρου « δημόσια τάξη ». Ούτε αναφέρει εάν οι ημεδαπές αρχές δημόσιας τάξης ή διεθνής έννοια της δημόσιας τάξης πρέπει να εφαρμοστούν σχετικά με μία αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης που κατετέθη υπό της Σύμβασης της Νέας Υόρκης. Η διεθνής έννοια της δημόσιας τάξης έχει γενικά πιο περιορισμένο εύρος απ' αυτό της ημεδαπής δημόσιας τάξης. Όπως είδαμε άνωθεν σ' αυτό το Κεφάλαιο, ενότητα Ε.1, αυτή η διάκριση εφαρμόζεται επίσης στο ζήτημα του εάν μια διαφορά μπορεί να υπαχθεί σε διαιτησία.

Τα περισσότερα εθνικά δικαστήρια έχουν υιοθετήσει την πιο περιορισμένη έννοια της διεθνούς δημόσιας τάξης όταν εφαρμόζουν την Σύμβαση. Στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, για παράδειγμα, η « *άμυνα της δημόσιας τάξης ερμηνεύεται συσταλτικά έτσι ώστε να εφαρμόζεται μονάχα όπου η εκτέλεση θα παραβίαζε τις πιο βασικές αρχές χρηστών ηθών και δικαιοσύνης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής* ».[111] Παρόμοια διατύπωση έχει χρησιμοποιηθεί σε πολλές άλλες δικαιοδοσίες.[112] Τα δικαστήρια της Γαλλίας έχουν αποφανθεί ότι

110. Ρωσία: Federal Arbitrazh (Commercial) Court, Moscow District, απόφαση της $1_{ης}$ Νοεμβρίου του 2004 (*AO Slovenska Konsolidachna, A.S. v. KB SR Yakimanka*), Yearbook XXXIII (2008) σ. 654-657 (Russia no. 15).

111. Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής: District Court, District of Columbia, απόφαση της $31_{ης}$ Μαΐου του 2017 (*Venco Imtiaz Construction Company v. Symbion Power LLC*), Yearbook XLIII (2018) σ. 633-637 (USA no. 933).

112. Βλέπε, π.χ., Μπελίζ: Court of Appeal of Belize, απόφαση της $8_{ης}$ Αυγούστου του 2012 and Caribbean Court of Justice, απόφαση της $26_{ης}$ Ιουλίου του 2013

η παραβίαση της δημόσιας τάξης πρέπει να είναι « κατάφωρη, πραγματική και ξεκάθαρη ».[113] Τα δικαστήρια του Χονγκ Κονγκ απαιτούν « ουσιαστική έλλειψη δικαιοσύνης της διαιτητικής απόφασης η οποία είναι τόσο σοκαριστική στη συνείδηση του Δικαστηρίου που μετατρέπει την εκτέλεση σε απεχθή ».[114] Στην Ινδία, « η παραβίαση μιας διάταξης του νόμου είναι ανεπαρκής για την επίκληση της άμυνας της δημόσιας τάξης ». Η παραβίαση της δημόσιας τάξης είναι περισσότερο αυτή που προσβάλλει τις βασικές αρχές της εθνικής πολιτικής.[115]

Οι συστάσεις της Ένωσης Διεθνούς Δικαίου που εκδόθηκαν το 2002 (« Οι Συστάσεις της ILA ») σχετικά με τον όρο « δημόσια τάξη » θεωρούνται ως αυτές που ανταποκρίνονται στη διεθνή πρακτική.[116]

Ανάμεσα στα γενικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στις Συστάσεις της ILA είναι ότι το τελεσίδικο των διαιτητικών αποφάσεων στην « διεθνή εμπορική διαιτησία θα πρέπει να γίνεται σεβαστό εκτός εάν συντρέχουν σπάνιες περιπτώσεις » και ότι αυτές οι σπάνιες περιπτώσεις

(*The Attorney General of Belize v. BCB Holdings Limited, et al.*), Yearbook XXXVIII (2013) σ. 324-329 (Belize no. 2). Ιρλανδία: High Court, Dublin, απόφαση της 19ης Μαΐου του 2004 (*Brostrom Tankers AB v. Factorias Vulcano SA*), Yearbook XXX (2005) σ. 591-598 (Ireland no. 1). Αυστραλία: Federal Court of Australia, New South Wales District Registry, General Division, απόφαση της 22ης Φεβρουαρίου του 2011 (*Uganda Telecom Limited v. Hi-Tech Telecom Pty Ltd*), Yearbook XXXVI (2011) σ. 252-255 (Australia no. 36).

113. Γαλλία: Cour de Cassation, First Civil Chamber, απόφαση της 4ης Ιουνίου του 2008 (*SNF sas v. Cytec Industries BV*), Yearbook XXXIII (2008) σ. 489-494 (France no. 47).

114. Χονγκ Κονγκ: High Court of the Hong Kong Special Administrative Region, απόφαση της 30ης Απριλίου του 2009 (*A v. R*) 3 HKLRD 389.

115. Ινδία: High Court of Delhi, New Delhi, απόφαση της 11ης Απριλίου του 2017 (*Cruz City 1 Mauritius Holdings v. Unitech Limited*), Yearbook XLII (2017) σ. 407-411 (India no. 54).

116. Απόφαση της Ένωσης Διεθνούς Δικαίου σχετικά με την Δημόσια Τάξη ως Εμπόδιο στην Εκτέλεση Διεθνών Διαιτητικών Αποφάσεων, στο περιοδικό Arbitration International, Volume 19, Issue 2, 1η Ιουνίου του 2003, σ. 213–215, <https://doi.org/10.1093/arbitration/19.2.213>.

« μπορεί να υπάρχουν εάν η αναγνώριση ή εκτέλεση μιας διεθνούς διαιτητικής απόφασης θα ήταν ενάντια στην διεθνή δημόσια τάξη ».

Οι Συστάσεις της ILA αναφέρουν ότι η έκφραση « διεθνής δημόσια τάξη » χρησιμοποιείται για να ορίσει το σώμα των αρχών και κανόνων που αναγνωρίζονται από ένα Κράτος και που, από την φύση τους, μπορούν να εμποδίσουν την αναγνώριση και εκτέλεση μιας διαιτητικής απόφασης που εκδόθηκε στο πλαίσιο διεθνούς εμπορικής διαιτησίας, όταν η αναγνώριση ή εκτέλεση αυτής της απόφασης θα επέφερε την παραβίαση αυτών των αρχών και κανόνων είτε λόγω της διαδικασίας σύμφωνα με την οποία εκδόθηκε (δικονομική διεθνής δημόσια τάξη) είτε λόγω του περιεχομένου της (ουσιαστική διεθνής δημόσια τάξη).

Οι Συστάσεις της ILA αναφέρουν επίσης ότι η διεθνής δημόσια τάξη των Κρατών περιλαμβάνει τα εξής:

(i) Τις θεμελιώδεις αρχές, που αφορούν την δικαιοσύνη ή τα χρηστά ήθη, τις οποίες το Κράτος επιθυμεί να προστατεύσει ακόμη και όταν δεν το αφορούν άμεσα,
(ii) Τους κανόνες που είναι σχεδιασμένοι να υπηρετούν τα ουσιώδη πολιτικά, κοινωνικά ή οικονομικά συμφέροντα ενός Κράτους, γνωστοί και ως « *lois de police* » ή « κανόνες δημόσιας τάξης », και
(iii) Το καθήκον του Κράτους να σέβεται τις υποχρεώσεις του προς τα άλλα Κράτη ή τους διεθνείς οργανισμούς.

α. Παραδείγματα αναγνώρισης και εκτέλεσης

Σε μία Γερμανική υπόθεση ενώπιον του Εφετείου της Celle, ο πωλητής ζήτησε την εκτέλεση μιας διαιτητικής απόφασης του Διεθνούς Εμπορικού Διαιτητικού Δικαστηρίου του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου της Ρωσίας (« ICAC »).[117] Ο αγοραστής υποστήριξε ότι αν το δικαστήριο έκανε δεκτή την αίτηση εκτέλεσης, τότε θα

117. Γερμανία: Oberlandesgericht, Celle, απόφαση της 6ης Οκτωβρίου του 2005 (*Seller v. Buyer*), Yearbook XXXII (2007) σ. 322-327 (Germany no. 99).

παραβιαζόταν η δημόσια τάξη είτε επειδή υπήρχαν δικονομικές παρατυπίες στη διαιτητική διαδικασία είτε επειδή η διαιτητική απόφαση προέβλεπε μια δυσαναλογικά υψηλή ποινική ρήτρα. Το Δικαστήριο απέρριψε τα επιχειρήματα του αγοραστή θεωρώντας ότι:

> « Στην ειδική περίπτωση των αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων, η απόκλιση σε μία διεθνή διαιτησία από τους υποχρεωτικούς κανόνες της εγχώριας δικονομίας δεν επιφέρει (αυτόματα) την παραβίαση της δημόσιας τάξης. Πρέπει συνεπώς να υπάρχει μια παραβίαση της διεθνούς δημόσιας τάξης. Επομένως, ο κανόνας είναι ότι η αναγνώριση των αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων υπόκειται σ' ένα σύστημα λιγότερο αυστηρό απ' αυτό (της αναγνώρισης) των ημεδαπών διαιτητικών αποφάσεων. Το ζήτημα δεν είναι εάν ένας Γερμανός δικαστής θα είχε φτάσει σ' ένα διαφορετικό αποτέλεσμα αν βασιζόταν στους αναγκαστικούς κανόνες του Γερμανικού δικαίου. Υπάρχει επομένως μια παραβίαση της διεθνούς δημόσιας τάξης μονάχα όταν οι συνέπειες της εφαρμογής του αλλοδαπού δικαίου σε μια συγκεκριμένη υπόθεση είναι τόσο αντίθετη με τις Γερμανικές διατάξεις ώστε να μην μπορεί να γίνεται αποδεκτή σύμφωνα με τις Γερμανικές αρχές. Η παρούσα υπόθεση δεν εμπίπτει σ' αυτή την περίπτωση ».

Στην Γαλλική υπόθεση *SNF v. Cytec,* η SNF συνήψε συμφωνία για την αγορά ενός χημικού μίγματος από την Cytec βάσει δύο διαφορετικών συμβολαίων.[118]Το δεύτερο προέβλεπε ότι η Cytec θα ήταν ο αποκλειστικός προμηθευτής. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφάσισε ότι το δεύτερο συμβόλαιο παραβίαζε το κοινοτικό δίκαιο του ανταγωνισμού. Ύστερα εξέδωσε τη διαιτητική απόφαση υπέρ της Cytec. Ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου της Γαλλίας, η SNF χρησιμοποίησε ουσιαστικά το επιχείρημα ότι το Δικαστήριο δεν θα

118. Γαλλία: Cour de Cassation, First Civil Chamber, απόφαση της 4ης Ιουνίου του 2008 (*SNF sas v. Cytec Industries BV*), Yearbook XXXIII (2008) σ. 489-494 (France no. 47).

πρέπει να επιτρέψει την εκτέλεση μιας διαιτητικής απόφασης, η οποία έχει βασιστεί σ' ένα συμβόλαιο που περιόριζε τον ανταγωνισμό και επομένως ήταν ενάντια στο κοινοτικό δίκαιο και την δημόσια τάξη. Το Δικαστήριο αποφάσισε ότι όπου (όπως σ' αυτήν την υπόθεση) το θέμα της υπόθεσης αφορά την διεθνή δημόσια τάξη, τα δικαστήρια επεμβαίνουν για να απορρίψουν την αίτηση εκτέλεσης μονάχα στην περίπτωση μιας « κατάφωρης, πραγματικής και ξεκάθαρης » παραβίασης της διεθνούς δημόσιας τάξης.

Το γεγονός ότι η νομική επιχειρηματολογία που χρησιμοποιείται σε μια διαιτητική απόφαση (το αιτιολογικό) ή ότι η διαχείριση της υπόθεσης από το διαιτητικό δικαστήριο είναι κατά κάποιο τρόπο ελλαττωματική, αυτό δεν παραβιάζει την δημόσια τάξη, εφόσον αυτό το ελάττωμα δεν επηρεάζει τις θεμελιώδεις αντιλήψεις των χρηστών ηθών και της δικαιοσύνης του νομικού συστήματος όπου ζητείται η εκτέλεση, εφόσον δηλαδή δεν παραβιάζεται η δημόσια διεθνής τάξη. Για παράδειγμα, το Ανώτατο Δικαστήριο του Χονγκ Κονγκ αποφάσισε ότι η πραγματοποίηση μιας αυτοψίας ερήμην του εναγόμενου δεν ήταν λόγος για την απόρριψη της αίτησης εκτέλεσης γιατί ο εναγόμενος είχε ειδοποιηθεί ότι η αυτοψία είχε λάβει χώρα και δεν ζήτησε την επανάληψη αυτής εν τη παρουσία των εκπροσώπων του.[119]

Άλλα παραδείγματα αναγνώρισης και εκτέλεσης παρά τον ισχυρισμό ότι παραβιάστηκε η δημόσια τάξη είναι τα εξής:

– Έλλειψη οικονομικών μέσων: το Ανώτατο Δικαστήριο της Πορτογαλίας απέρριψε το επιχείρημα ότι υπήρξε παραβίαση της δημόσιας τάξης επειδή ο Πορτογάλος εναγόμενος δεν συμμετείχε

119. Χονγκ Κονγκ: Court of Final Appeal of the Hong Kong Special Administrative Region, απόφαση της 9ης Φεβρουαρίου του 1999 (*Hebei Import and Export Corporation v. Polytek Engineering Company Limited*), Yearbook XXIV (1999) σ. 652-677 (Hong Kong no. 15).

στη διαιτησία στην Ολλανδία λόγω έλλειψης οικονομικών μέσων,[120]

- Έλλειψη αμεροληψίας από τους διαιτητές: τα δικαστήρια κρίνουν ότι « η εμφάνιση μιας μεροληπτικής προσέγγισης » δεν είναι αρκετή. Θα πρέπει να υπήρχε « πραγματική μεροληψία », δηλαδή ο διαιτητής θα πρέπει να είχε ενεργήσει μ' έναν μεροληπτικό τρόπο,[121]
- Έλλειψη του αιτιολογικού της διαιτητικής απόφασης: τα δικαστήρια των χωρών, όπου η αιτιολόγηση των διαιτητικών αποφάσεων είναι αναγκαστική, γενικά αποδέχονται την αίτηση εκτέλεσης αποφάσεων που δεν περιέχουν κανένα αιτιολογικό, αλλά έχουν εκδοθεί σε χώρες όπου αυτές οι διαιτητικές αποφάσεις είναι έγκυρες.[122]

β. Παραδείγματα απόρριψης της αίτησης αναγνώρισης και εκτέλεσης

Παραδείγματα απόρριψης της αίτησης αναγνώρισης και εκτέλεσης σύμφωνα με το Άρθρο V(2)(β) είναι τα εξής:

120. Πορτογαλία: Supremo Tribunal de Justiça, απόφαση της 9ης Οκτωβρίου του 2003 (*A v. B. & Cia. Ltda., et al.*), Yearbook XXXII (2007) σ. 474-479 (Portugal no. 1).
121. Βλέπε, π.χ., Γερμανία: Oberlandesgericht, Stuttgart, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου του 1999 και Bundesgerichtshof, απόφαση της 1ης Φεβρουαρίου του 2001 (*Dutch Shipowner v. German Cattle and Meat Dealer*), Yearbook XXIX (2004) σ. 700-714 (Germany no. 60); Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής: United States District Court, Southern District of New York, απόφαση της 27ης Ιουνίου του 2003 και United States Court of Appeals, Second Circuit, απόφαση της 3ης Αυγούστου του 2004 (*Lucent Technologies Inc., et al. v. Tatung Co.*), Yearbook XXX (2005) σ. 747-761 (USA no. 483).
122. Βλέπε, π.χ., Γερμανία: Oberlandesgericht Düsseldorf, απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου του 2009 (*Seller v. German Buyer*), Yearbook XXXV (2010) σ. 386-388 (Germany no. 135).

- Το Εφετείο της Βαυαρίας απέρριψε την αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης μιας Ρωσικής διαιτητικής απόφασης για το λόγο ότι ήταν ενάντια στην δημόσια τάξη γιατί η διαιτητική απόφαση εκδόθηκε αφού τα μέρη είχαν καταλήξει σε συμβιβασμό, γεγονός το οποίο οι διαιτητές είχαν αποκρύψει,[123]
- Το Ομοσπονδιακό (Εμπορικό) Δικαστήριο « *Arbitrazh* » για την περιφέρεια του Tomsk (η απόφαση του οποίου έγινε δεκτή από το δευτεροβάθμιο δικαστήριο του Ομοσπονδιακού Δικαστηρίου « *Arbitrazh* » για την περιφέρεια της Δυτικής Σιβηρίας), στην Ρωσία, απέρριψε την εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης που εκδόθηκε στο Παρίσι σύμφωνα με τον κανονισμό διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, κρίνοντας ότι τα δάνεια που ήταν το αντικείμενο της διαιτητικής απόφασης αποτελούσαν μια παράνομη διευθέτηση μεταξύ εταιριών του ίδιου ομίλου και ότι η διαφορά ήταν εικονική.[124]
- Το Εφετείο του Άμστερνταμ απέρριψε την αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης τριών διαιτητικών αποφάσεων που εκδόθηκαν σε υποθέσεις δανείων κρυπτονομισμάτων (bitcoin) τα οποία συνάφθηκαν διαδικτυακά. Σύμφωνα με τους διαδικτυακούς όρους, η διαιτησία ξεκινούσε αυτόματα με την αθέτηση πληρωμής δανείου και ο οφειλέτης που επιθυμούσε να αμυνθεί στη διαιτησία έπρεπε να στείλει προσφυγή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε εφτά ημέρες από την κοινοποίηση της όχλησης. Το Δικαστήριο έκρινε ότι

123. Γερμανία: Bayerisches Oberstes Landesgericht, απόφαση της $20_{ης}$ Νοεμβρίου του 2003 (*Seller v. Buyer*), Yearbook XXIX (2004) σ. 771-775 (Germany no. 71).

124. Ρωσία: Federal Arbitrazh (Commercial) Court, District of Tomsk, απόφαση της $7_{ης}$ Ιουλίου του 2010 (*Yukos Capital S.A.R.L. v. OAO Tomskneft VNK*), Yearbook XXXV (2010) σ. 435-437 (Russia no. 28). Federal Arbitrazh Court, West-Siberian District, απόφαση της $27_{ης}$ Οκτωβρίου του 2010 (*Yukos Capital S.A.R.L. v. OAO Tomskneft VNK*).

ο εναγόμενος δεν είχε ενημερωθεί για τις εκκρεμείς διαιτησίες, πράγμα το οποίο παραβίαζε την δημόσια τάξη.[125]

– Το Γερμανικό Εφετείο έκανε αποδεκτή την αίτηση εκτέλεσης μιας διαιτητικής απόφασης του Διεθνούς Εμπορικού Διαιτητικού Δικαστηρίου του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου στη Μόσχα (« ICAC »), η οποία καταδίκαζε τον εναγόμενο να πληρώσει το κύριο κεφάλαιο και τα έξοδα, αλλά απέρριψε την αίτηση εκτέλεσης σχετικά με το μέρος της διαιτητικής απόφασης που καταδίκαζε τον εναγόμενο να πληρώσει μια ποινική ρήτρα υπερημερίας. Το Δικαστήριο σημείωσε ότι η ποινική ρήτρα της τάξεως του 0.5 τοις εκατό αναλογούσε σ' ένα ετήσιο ποσοστό της τάξης του 180 τοις εκατό, το οποίο ήταν εξωφρενικό και αντίθετο με την Γερμανική δημόσια τάξη.[126]

Ζ. ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΓΩΓΗΣ ΑΚΥΡΩΣΗΣ (ΆΡΘΡΟ VI)

Το Άρθρο VI της Σύμβασης εφαρμόζεται στην περίπτωση που το μέρος έχει ξεκινήσει τις διαδικασίες ακύρωσης ή αναστολής μιας διαιτητικής απόφασης ενώπιον των δικαστηρίων του τόπου έκδοσης της διαιτητικής απόφασης, ενώ ο πιστωτής της διαιτητικής απόφασης έχει καταθέσει αίτηση εκτέλεσης σε μια άλλη χώρα. Με άλλα λόγια, το Άρθρο VI προβλέπει την περίπτωση όπου οι διαδικασίες ακύρωσης, από το ένα μέρος, και οι διαδικασίες εκτέλεσης, από το άλλο, διεκπεραιώνονται παράλληλα.

Η διάταξη αυτή επιτρέπει ρητώς στο δικαστήριο ενώπιον του οποίου η αίτηση εκτέλεσης εκκρεμεί να αναβάλλει ή να αναστείλει την απόφασή του επί της εκτέλεσης της διαιτητικής απόφασης ένα το κρίνει

125. Ολλανδία: Gerechtshof, Amsterdam, απόφαση της 29ης Ιανουαρίου του 2019 (*X v. Y*), Yearbook XLIV (2019) σ. 623-625 (The Netherlands no. 67).

126. Γερμανία: Kammergericht, Berlin, Twelfth Civil Chamber, απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου του 2019 (*Not indicated v. Not indicated*), Yearbook XLV (2020) σ. 261-263 (Germany no. 166).

πρέπων. Το Άρθρο VI επιτρέπει επίσης στα δικαστήρια ενώπιον των οποίων η αίτηση εκτέλεσης εκκρεμεί να διατάζει την παροχή κατάλληλης εγγύησης ύστερα από την κατάθεση της αίτησης εκτέλεσης από το διάδικο μέρος. Το Άρθρο VI προβλέπει ως εξής:

> « Εάν η αγωγή ακύρωσης ή η αναστολή της διαιτητικής απόφασης έχει κατατεθεί στην αρμόδια αρχή, στην οποία αναφέρεται το Άρθρο V(1)(ε), η αρχή ενώπιον της οποίας γίνεται επίκληση της διαιτητικής απόφασης, μπορεί, εάν το κρίνει σκόπιμο, να αναβάλει την απόφασή της για την εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης και μπορεί επίσης, ύστερα από αίτηση του μέρους που ζητά την εκτέλεση, να διατάξει το άλλο μέρος να παράσχει τις κατάλληλες εγγυήσεις. »

Η αναβολή των διαδικασιών εκτέλεσης μπορεί να αποτρέψει την έκδοση αντιφατικών αποφάσεων από το δικαστήριο ενώπιον του οποίου η αίτηση εκτέλεσης εκκρεμεί και από το δικαστήριο της έδρας της διαιτησίας. Επιπλέον, σύμφωνα με το Άρθρο V (I) (ε) της Σύμβασης, ένας από τους λόγους απόρριψης της αίτησης εκτέλεσης μιας διαιτητικής απόφασης είναι ότι « έχει ακυρωθεί ή ανασταλεί ». Επομένως, μπορεί να είναι πρόωρο να συνεχιστεί η διαδικασία της εκτέλεσης εάν υπάρχει η πιθανότητα η διαιτητική απόφαση να ακυρωθεί. Από την άλλη πλευρά, η αναβολή ενέχει τον κίνδυνο καθυστέρησης ή σε μερικές περιπτώσεις ακόμη και της ματαίωσης της διαδικασίας εκτέλεσης.

Στο πλαίσιο τέτοιων αντιφατικών αποφάσεων, αναγνωρίζεται ευρέως ότι τα δικαστήρια πρέπει να εξασκούν την ευχέρεια να αναβάλλουν την εκτέλεση μιας διαιτητικής απόφασης προσεκτικά και εύλογα. Η Σύμβαση δεν ορίζει συγκεκριμένα κριτήρια για τα δικαστήρια όταν αποφασίζουν εάν πρέπει να αναβάλλουν την διαδικασία εκτέλεσης. Πολλά δικαστήρια έχουν υιοθετήσει μια πολυπαραγοντική προσέγγιση αξιολογώντας διάφορες παραμέτρους, συμπεριλαμβανομένων των εξής:

- Το στάδιο της αλλοδαπής διαδικασίας και τον εκτιμώμενο χρόνο ολοκλήρωσής της,
- Το εάν η διαιτητική απόφαση, η οποία είναι προς εκτέλεση, θα εξεταστεί πιο ενδελεχώς στις αλλοδαπές διαδικασίες ακολουθώντας ένα πιο αυστηρό σύστημα δικαστικού ελέγχου,
- Την πιθανότητα επιτυχίας της διαδικασίας ακύρωσης,
- Τα χαρακτηριστικά της αλλοδαπής διαδικασίας, όπως το μέρος που την ξεκίνησε, την στιγμή που την ξεκίνησε (παραδείγματος χάριν, εάν ξεκίνησε πριν από την διαδικασίας εκτέλεσης έτσι ώστε να εγείρει ζητήματα διεθνούς αμοιβαίου σεβασμού (« comity »)),
- Εάν υπάρχουν περιστάσεις σύμφωνα με τις οποίες διαφαίνεται η πρόθεση να παρακωλυθεί ή να καθυστερήσει η επίλυση της διαφοράς και υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία έλλειψης καλής πίστης,
- Εάν η αναβολή θα δυσκόλευε κατά πάσα πιθανότητα την εκτέλεση,
- Τις υπόλοιπες δυσχέρειες που καθένα από τα μέρη διατρέχουν, λαμβάνοντας υπόψιν ότι ο αιτών την εκτέλεση μπορεί να ζητήσει κατάλληλη εγγύηση για να αποτρέψει τον κίνδυνο εξαφάνισης της περιουσίας του οφειλέτη της διαιτητικής απόφασης,
- Τους γενικούς στόχους της διαιτησίας, ειδικά αυτόν της γρήγορης επίλυσης των διαφορών και της αποφυγής εκτενών και ακριβών αντιδικιών, και
- Την φιλοσοφία υπέρ της εκτελεστότητας των διαιτητικών αποφάσεων η οποία διαπνέει την Σύμβαση της Νέας Υόρκης και τον εφαρμοστέο διαιτητικό νόμο.[127]

127. *Ηνωμένο Βασίλειο*: High Court of Justice, απόφαση της 14ης Απριλίου του 2021 (*Hulley Enterprises Limited and others v. the Russian Federation*) [2021] EWHC 894, παράγραφος 213, Yearbook XLVI (2021) σ. 425-446 (United Kingdom no. 118). High Court of Justice, απόφαση της 27ης Απριλίου του 2005 (*IPCO Nigeria Limited v. Nigerian National Petroleum Corporation*) [2005], παράγραφος 8, Yearbook XXXI (2006) σ. 853-977 (United Kingdom no. 70). *Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής*: United States Court of Appeals, Second Circuit, απόφαση της 2ης Σεπτεμβρίου του 1998

Εάν οι διαδικασίες εκτέλεσης έχουν αναβληθεί, ο αιτών την εκτέλεση μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο ενώπιον του οποίου η αίτηση εκτέλεσης εκκρεμεί να διατάξει το άλλο μέρος να χορηγήσει κατάλληλη εγγύηση. Όταν εξετάζουν την αίτηση χορήγησης εγγύησης, τα δικαστήρια λαμβάνουν υπόψιν διάφορα στοιχεία όπως:

– Την πιθανότητα επιτυχίας της διαδικασίας ακύρωσης. Θεωρείται ότι « εάν (η διαιτητική απόφαση) είναι φανερά έγκυρη, τότε πρέπει να διατάζεται είτε η άμεση εκτέλεσή της είτε η χορήγηση μεγάλης εγγύησης »,[128] και
– Εάν η εκτέλεση γίνει πιο δύσκολη λόγω καθυστέρησης. Σ' αυτή την περίπτωση, τα δικαστήρια επισημαίνουν ότι:

> « Τα Δικαστήρια πρέπει να λαμβάνουν υπόψιν την ευκολία ή δυσκολία εκτέλεσης μιας διαιτητικής απόφασης, και εάν αυτή γίνει πιο δύσκολη, για παράδειγμα, εάν υπάρξει μετακίνηση της περιουσίας ή αλόγιστες συναλλαγές, εάν η διαδικασίας εκτέλεσης καθυστερήσει. Εάν αυτό είναι πιθανό να συμβεί, τότε οι λόγοι χορήγησης της εγγύησης γίνονται πιο δυνατοί. Εάν, από την άλλη μεριά, υπάρχουν και θα υπάρχουν πάντα (αρκετά) περιουσιακά στοιχεία μέσα στην δικαιοδοσία, η δυνατότητα χορήγησης εγγύησης πρέπει αναγκαστικά να αποδυναμωθεί. »[129]

(*Europcar Italia, S.p.A. v. Maiellano Tours, Inc.*) [1998] 97-7224, παράγραφος 21, Yearbook XXIVa (1999) σ. 786-913 (USA no. 280).

128. *Ηνωμένο Βασίλειο*: Court of Appeal, Civil Division, απόφαση της 12ης Μαρτίου του 1993 (*Soleh Boneh International Ltd. v. Water Resources Development (International) Ltd., Government of the Republic of Uganda and National Housing Corporation*) [1993], παράγραφος 13, Yearbook XIX (1994) σ. 717-754 (United Kingdom no. 38). Βλέπε επίσης Χονγκ Κονγκ: High Court, απόφαση της 5ης Μαΐου του 2016 (*L v. B*) [2016], παράγραφος 9, Yearbook XLI (2016) σ. 487-493 (Hong Kong no. 28).
129. *Ηνωμένο Βασίλειο*: Court of Appeal, Civil Division, απόφαση της 12ης Μαρτίου του 1993 (*Soleh Boneh International Ltd. v. Water Resources Development (International) Ltd., Government of the Republic of Uganda and National Housing Corporation*) [1993], παράγραφος 14, Yearbook XIX

Η. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Αυτή η έρευνα των αποκλειστικών λόγων για την απόρριψη μιας αίτησης αναγνώρισης και εκτέλεσης μιας διαιτητικής απόφασης καθώς και οι αρχές σύμφωνα με τις οποίες αυτοί οι λόγοι πρέπει να ερμηνεύονται αντανακλούν τον υπέρ της εκτέλεσης χαρακτήρα της Σύμβασης, ο οποίος πρέπει να γίνεται σεβαστός και να εφαρμόζεται σοφά από τα δικαστήρια.

(1994) σ. 717-754 (United Kingdom no. 38). Βλέπε επίσης Χονγκ Κονγκ: High Court, απόφαση της 5ης Μαΐου του 2016 (*L v. B*) [2016], παράγραφος 9, Yearbook XLI (2016) σ. 487-493 (Hong Kong no. 28).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΟΧΕΜΕΝΟΥ

Παράρτημα I – *Η Σύμβαση της Νέας Υόρκης του 1958*

Παράρτημα II – *Ο Πρότυπος Νόμος για την Διεθνή Εμπορική Διαιτησία της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο του Διεθνούς Εμπορίου*

Παράρτημα III – *Η Σύσταση του 2006 της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο του Διεθνούς Εμπορίου*

Παράρτημα IV – *Διαδικτυακές Πηγές*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I*

Η Σύμβαση της Νέας Υόρκης του 1958

Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την αναγνώριση και εκτέλεση των αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων, πραγματοποιηθείσα στη Νέα Υόρκη, στις 10 Ιουνίου του 1958

Άρθρο I

1. Η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται για την αναγνώριση και εκτέλεση των διαιτητικών αποφάσεων που εκδόθηκαν στο έδαφος ενός Κράτους άλλου απ' αυτού στο οποίο ζητείται η αναγνώριση και εκτέλεση αυτών

* Πρόκειται για ελεύθερη μετάφραση του επίσημου κειμένου της Σύμβασης της Νέας Υόρκης στην καθαρεύουσα, όπως δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα της Ελληνικής Κυβέρνησης της 19ης Σεπτεμβρίου του 1961, με το Νομοθετικό Διάταγμα υπ' αριθ. 4220.

των αποφάσεων, και προερχόμενων από διαφορές μεταξύ φυσικών ή νομικών προσώπων. Εφαρμόζεται επίσης επί διαιτητικών αποφάσεων, οι οποίες δεν θεωρούνται ως ημεδαπές διαιτητικές αποφάσεις στο Κράτος όπου ζητείται η αναγνώριση και εκτέλεση αυτών.
2. Νοούνται ως « διαιτητικές αποφάσεις » όχι μονάχα οι αποφάσεις που εκδόθηκαν από διαιτητές που διορίστηκαν για κάθε υπόθεση, αλλά επίσης αυτές που εκδόθηκαν από μόνιμους διαιτητικούς οργανισμούς στους οποίους τα μέρη υπεβληθήκαν.
3. Κατά την στιγμή της υπογραφής, της επικύρωσης ή της προσχώρησης της παρούσας Σύμβασης ή της γνωστοποιήσεως της σύμφωνα με το Άρθρο Χ προβλεπόμενης επέκτασης, κάθε Κράτος μπορεί με τη βάση της αμοιβαιότητας να δηλώσει ότι θα εφαρμόσει την Σύμβαση μόνον για την αναγνώριση και εκτέλεση των διαιτητικών αποφάσεων που εκδόθηκαν στο έδαφος ενός άλλου συμβαλλομένου Κράτους. Θα μπορεί επίσης να δηλώσει ότι θα εφαρμόσει την Σύμβαση αποκλειστικά για διαφορές που προέρχονται από έννομες σχέσεις, είτε συμβατικές είτε εξωσωματικές, οι οποίες κρίνονται ως εμπορικές σύμφωνα με το δίκαιο του Κράτους που προβαίνει σ' αυτήν την δήλωση.

Άρθρο ΙΙ

1. Κάθε συμβαλλόμενο Κράτος θα αναγνωρίζει την έγγραφη συμφωνία δια μέσω της οποίας τα μέρη αναλαμβάνουν να υποβάλουν στη διαιτησία όλες ή οποιεσδήποτε διαφορές που έχουν προκύψει ή που μπορεί να προκύψουν μεταξύ τους σχετικά με μία καθορισμένη έννομη σχέση, είτε συμβατική είτε εξωσυμβατική, που αφορά ένα ζήτημα που μπορεί να επιλυθεί μέσω διαιτησίας.
2. Ο όρος « έγγραφη συμφωνία » θα περιλαμβάνει τη διαιτητική ρήτρα μέσα στο συμβόλαιο ή την συμφωνία διαιτησίας, που υπέγραψαν τα μέρη ή που περιεχόταν σε μια ανταλλαγή γραμμάτων ή τηλεγραφημάτων.
3. Το δικαστήριο ενός από τα συμβαλλόμενα Κράτη, όταν επιληφθεί μιας αγωγής για ένα θέμα σχετικά με το οποίο τα μέρη έχουν συνάψει

μια συμφωνία υπό την έννοια του παρόντος Άρθρου, θα παραπέμπει τα μέρη σε διαιτησία, ύστερα από αίτηση ενός εξ αυτών, εκτός εάν διαπιστώσει ότι η εν λόγω συμφωνία είναι άκυρη, ανενεργής ή ανεπίδεκτη εφαρμογής.

Άρθρο III

Κάθε συμβαλλόμενο Κράτος θα αναγνωρίζει τις διαιτητικές αποφάσεις ως δεσμευτικές και θα επιτρέπει την εκτέλεση αυτών σύμφωνα με τους δικονομικούς κανόνες της επικράτειας όπου επικαλείται η διαιτητική απόφαση, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που θεσπίζονται στα επόμενα άρθρα. Δεν θα επιβληθούν πιο ουσιαστικά αυστηρές προϋποθέσεις ή υψηλότερα έξοδα ή επιβαρύνσεις για την αναγνώριση ή εκτέλεση των διαιτητικών αποφάσεων, στις οποίες εφαρμόζεται αυτή η Σύμβαση, απ' αυτές ή αυτά που επιβάλλονται για την αναγνώριση ή εκτέλεση των ημεδαπών διαιτητικών αποφάσεων.

Άρθρο IV

1. Για την χορήγηση της αναγνώρισης και εκτέλεσης που αναφέρεται στο προηγούμενο Άρθρο, ο αιτών την αναγνώριση και εκτέλεση πρέπει να προσκομίσει κατά την στιγμή της αίτησης:

(*α*) Το πρωτότυπο της διαιτητικής απόφασης δεόντως πιστοποιημένο ή αντίγραφο αυτής δεόντως επικυρωμένο,

(*β*) Το πρωτότυπο της συμφωνίας στην οποία έγινε αναφορά στο Άρθρο II ή αντίγραφο αυτής δεόντως επικυρωμένο.

2. Εάν η συγκεκριμένη διαιτητική απόφαση ή συμφωνία διαιτησίας δεν έχει γραφτεί στην επίσημη γλώσσα της χώρας στην οποία επικαλείται η διαιτητική απόφαση, ο αιτών την αναγνώριση και εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης πρέπει να προσκομίσει μια μετάφραση αυτών των εγγράφων σ' αυτήν την γλώσσα. Η μετάφραση πρέπει να επικυρωθεί από έναν επίσημο ή ορκισμένο μεταφραστή ή από έναν διπλωματικό ή προξενικό υπάλληλο.

Άρθρο V

1. Η αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης της διαιτητικής απόφασης μπορεί να απορριφθεί, ύστερα από αίτηση του διαδίκου εναντίον του οποίου αυτή στρέφεται, μονάχα εφόσον αυτός ο διάδικος προσκομίσει στην αρμόδια αρχή απόδειξη ότι:

(*α*) Τα μέρη της συμφωνίας στην οποία αναφέρεται το Άρθρο ΙΙ βρίσκονταν, σύμφωνα με το εφαρμοστέο γι' αυτά δίκαιο, σε κάποια ανικανότητα, ή η συγκεκριμένη συμφωνία δεν ήταν έγκυρη σύμφωνα με το δίκαιο στο οποίο τα μέρη την υπήγαγαν ή, αν δεν υπήρχε τέτοια ένδειξη, σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας όπου εκδόθηκε η διαιτητική απόφαση, ή

(*β*) Το μέρος εναντίον του οποίου επικαλείται η διαιτητική απόφαση δεν είχε ειδοποιηθεί δεόντως για τον διορισμό του διαιτητή ή για την έναρξη της διαιτητικής διαδικασίας ή ήταν αδύνατο γι' αυτό να υποστηρίξει την υπόθεσή του, ή

(*γ*) Η διαιτητική απόφαση αναφέρεται σε μια διαφορά που δεν προβλέπεται ή που υπερβαίνει τους όρους της υποβολής των μερών σε διαιτησία, ή περιέχει αποφάσεις σε θέματα πέρα από το εύρος της διαιτητικής ρήτρας ή συμφωνίας, εντούτοις, εάν οι αποφάσεις σε θέματα που υποβλήθηκαν σε διαιτησία μπορούν να διαχωριστούν απ' αυτά που δεν υποβλήθηκαν, αυτό το μέρος της διαιτητικής απόφασης που περιέχει τις αποφάσεις σε θέματα που υποβλήθηκαν σε διαιτησία μπορεί να αναγνωριστεί και να εκτελεστεί, ή

(*δ*) Η συγκρότηση του διαιτητικού δικαστηρίου ή η διαιτητική διαδικασία δεν ήταν σύμφωνη με την συμφωνία των μερών, ή εάν δεν υπήρχε τέτοια συμφωνία, ότι δεν ήταν σύμφωνη με το δίκαιο της χώρας στην οποία η διαιτησία έλαβε χώρα, ή

(*ε*) Η διαιτητική απόφαση δεν έχει γίνει ακόμη δεσμευτική για τα μέρη, ή έχει ακυρωθεί ή έχει ανασταλεί από την αρμόδια αρχή της χώρας στην οποία, ή σύμφωνα με το δίκαιο της οποίας, η διαιτητική απόφαση εκδόθηκε.

2. Η αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης μιας διαιτητικής απόφασης μπορεί επίσης να απορριφθεί, εάν η αρμόδια αρχή της χώρας, όπου ζητήθηκε η αναγνώριση και εκτέλεση διαπιστώσει ότι:

(*α*) Το αντικείμενο της διαφοράς δεν μπορεί να υπαχθεί σε διαιτησία, σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας αυτής, ή

(*β*) Η αναγνώριση και εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης θα ήταν αντίθετη προς την δημόσια τάξη αυτής της χώρας.

Άρθρο VI

Εάν η αγωγή ακύρωσης ή η αναστολή της διαιτητικής απόφασης έχει κατατεθεί στην αρμόδια αρχή, στην οποία αναφέρεται το Άρθρο V(1)(ε), η αρχή ενώπιον της οποίας γίνεται επίκληση της διαιτητικής απόφασης, μπορεί, εάν το κρίνει σκόπιμο, να αναβάλει την απόφασή της για την εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης και μπορεί επίσης, ύστερα από αίτηση του μέρους που ζητά την εκτέλεση, να διατάξει το άλλο μέρος να παράσχει τις κατάλληλες εγγυήσεις.

Άρθρο VII

1. Οι διατάξεις της παρούσας Σύμβασης δεν θίγουν την ισχύ των πολυμερών ή διμερών συμφωνιών που αφορούν την αναγνώριση και εκτέλεση των διαιτητικών αποφάσεων, τις οποίες συνήψαν τα συμβαλλόμενα Κράτη, ούτε στερούν από κάθε ενδιαφερόμενο μέρος το οποιοδήποτε δικαίωμα που μπορεί να έχει για να επωφεληθεί της διαιτητικής απόφασης κατά τον τρόπο και την έκταση που επιτρέπει το δίκαιο ή οι Συμβάσεις της χώρας όπου γίνεται επίκληση αυτής της διαιτητικής απόφασης.

2. Το Πρωτόκολλο της Γενεύης του 1923 για τις διαιτητικές ρήτρες και η Σύμβαση της Γενεύης του 1927 για την εκτέλεση των αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων θα παύσουν να παράγουν αποτελέσματα μεταξύ των συμβαλλομένων Κρατών, από την στιγμή που αυτά θα δεσμευθούν από την παρούσα Σύμβαση.

Άρθρο VIII

1. Η παρούσα Σύμβαση παραμένει ανοικτή μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1958 προς υπογραφή από κάθε Κράτος Μέλος του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών και από κάθε άλλο Κράτος το οποίο είναι ή γίνεται μεταγενέστερα μέλος μιας οποιασδήποτε ειδικής Οργάνωσης του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών ή το οποίο είναι ή γίνεται μεταγενέστερα μέλος στο Καταστατικό του Διεθνούς Δικαστηρίου, ή κάθε άλλο Κράτος στο οποίο μια πρόσκληση έχει σταλεί από την Γενική Συνέλευση του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών.
2. Η παρούσα Σύμβαση πρέπει να επικυρωθεί και τα όργανα της επικύρωσης πρέπει να κατατεθούν στον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο IX

1. Στην παρούσα Σύμβαση μπορούν να προσχωρήσουν όλα τα Κράτη που αναφέρονται στο Άρθρο VIII.
2. Η προσχώρηση θα τεθεί σε ισχύ από την κατάθεση του οργάνου προσχώρησης στον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο X

1. Κάθε Κράτος μπορεί, κατά την στιγμή της υπογραφής, επικύρωσης ή προσχώρησης, να δηλώσει ότι η παρούσα Σύμβαση θα επεκτείνεται στο σύνολο ή σε ορισμένα από τα εδάφη, τα οποία εκπροσωπεί σε διεθνές επίπεδο. Αυτή η δήλωση θα παράξει τα αποτελέσματά της την στιγμή της έναρξης της ισχύς της Σύμβασης για το συγκεκριμένο Κράτος.
2. Μετά απ' αυτό το χρονικό σημείο, κάθε παρόμοια επέκταση θα γίνεται μέσω κοινοποίησης
απευθυνόμενης στον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών και θα παράγει αποτελέσματα από την ενενηκοστή

ημέρα από την μέρα παραλαβής της κοινοποίησης από τον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, ή από την μέρα της έναρξης της ισχύς της Σύμβασης για το συγκεκριμένο Κράτος, όποια ημερομηνία είναι μεταγενέστερη.

3. Σχετικά με τα εδάφη ως προς τα οποία η παρούσα Σύμβαση δεν επεκτείνεται κατά την στιγμή της υπογραφής, επικύρωσης ή προσχώρησης, το κάθε ενδιαφερόμενο Κράτος θα εξετάσει την δυνατότητα της λήψης των απαιτούμενων μέτρων για την επέκταση της Σύμβασης σ' αυτά τα εδάφη, υπό την επιφύλαξη, όπου αυτό επιβάλλεται για συνταγματικούς λόγους, της συγκατάθεσης των Κυβερνήσεων των συγκεκριμένων εδαφών.

Άρθρο XI

Σε περίπτωση ενός Ομοσπονδιακού ή μη ενιαίου Κράτους, οι παρακάτω διατάξεις θα εφαρμόζονται:

(*α*) Σχετικά με τα άρθρα της παρούσας Σύμβασης, τα οποία υπάγονται στην νομοθετική αρμοδιότητα της ομοσπονδιακής αρχής, οι υποχρεώσεις της ομοσπονδιακής κυβέρνησης θα είναι σ' αυτό το βαθμό όμοιες με εκείνες των συμβαλλόμενων Κρατών, τα οποία δεν είναι ομοσπονδιακά Κράτη.

(*β*) Σχετικά με τα άρθρα της παρούσας Σύμβασης, τα οποία υπάγονται στην νομοθετική αρμοδιότητα των Πολιτείων ή Επαρχιών που απαρτίζουν την Ομοσπονδία, οι οποίες δεν υποχρεούνται βάσει του συνταγματικού συστήματος της Ομοσπονδίας να λάβουν νομοθετικά μέτρα, η ομοσπονδιακή Κυβέρνηση θα γνωστοποιήσει το συντομότερο δυνατό αυτά τα άρθρα με ευνοϊκή σύσταση στις αρμόδιες αρχές των Πολιτείων ή Επαρχιών που απαρτίζουν την Ομοσπονδία.

(*γ*) Το Ομοσπονδιακό Κράτος Μέλος της παρούσας Σύμβασης θα υποβάλει, ύστερα από αίτηση κάθε άλλου συμβαλλόμενου Κράτους, που διαβιβάστηκε μέσω του Γενικού Γραμματέα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, έκθεση για την νομοθεσία και την πρακτική της Ομοσπονδίας και των μονάδων που την

απαρτίζουν σχετικά με οποιαδήποτε συγκεκριμένη διάταξη της παρούσας Σύμβασης, υποδεικνύοντας το βαθμό στον οποίο η διάταξη αυτή έχει παράσχει τα αποτελέσματά της μέσω νομοθετικής ή άλλης πράξης.

Άρθρο XII

1. Η παρούσα Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ στην ενενηκοστή ημέρα που θα ακολουθήσει την ημερομηνία της κατάθεσης του τρίτου οργάνου επικύρωσης ή προσχώρησης.
2. Για κάθε Κράτος που επικυρώνει ή προσχωρεί στην Σύμβαση μετά την κατάθεση του τρίτου οργάνου επικύρωσης ή προσχώρησης, η παρούσα Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ στην ενενηκοστή ημέρα μετά την κατάθεση αυτού του Κράτους του οργάνου επικύρωσης ή προσχώρησης.

Άρθρο XIII

1. Κάθε συμβαλλόμενο Κράτος μπορεί να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση μέσω μιας έγγραφης κοινοποίησης προς τον Γραμματέα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών. Η καταγγελία θα επιφέρει τα αποτελέσματά της μετά από έναν χρόνο από τότε που ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών έλαβε την κοινοποίηση.
2. Κάθε Κράτος, το οποίο έχει προβεί σε δήλωση ή κοινοποίηση σύμφωνα με το Άρθρο Χ, θα μπορεί να γνωστοποιήσει μεταγενέστερα, μέσω κοινοποίησης στον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, ότι η Σύμβαση θα παύσει να εφαρμόζεται στην συγκεκριμένη επικράτεια, ένα χρόνο μετά την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησης από τον Γενικό Γραμματέα.
3. Η παρούσα Σύμβαση θα παραμείνει εφαρμοστέα για τις διαιτητικές αποφάσεις για τις οποίες οι αιτήσεις αναγνώρισης ή εκτέλεσης κατατέθηκαν πριν τεθεί σε ισχύ η καταγγελία.

Άρθρο XIV

Ένα συμβαλλόμενο Κράτος δεν μπορεί να επωφεληθεί των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης ενάντια στα άλλα συμβαλλόμενα Κράτη, εκτός έως την έκταση ως προς την οποία αυτό δεσμεύεται να εφαρμόσει την Σύμβαση.

Άρθρο XV

Ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών θα κοινοποιήσει στα Κράτη που αναφέρονται στο Άρθρο VIII τα ακόλουθα:

(*α*) Τις υπογραφές και επικυρώσεις σύμφωνα με το Άρθρο VIII,
(*β*) Τις προσχωρήσεις σύμφωνα με το Άρθρο IX,
(*γ*) Τις δηλώσεις και κοινοποιήσεις σύμφωνα με τα Άρθρα I, X και XI,
(*δ*) Την ημερομηνία κατά την οποία τίθεται σε ισχύ η παρούσα Σύμβαση σύμφωνα με το Άρθρο XII,
(*ε*) Τις καταγγελίες και κοινοποιήσεις σύμφωνα με το Άρθρο XIII.

Άρθρο XVI

1. Η παρούσα Σύμβαση, της οποίας τα κείμενα στα Κινέζικα, Αγγλικά, Γαλλικά, Ρωσικά και Ισπανικά είναι εξίσου αυθεντικά, θα κατατεθεί στα αρχεία του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών.
2. Ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών θα διαβιβάσει ένα επικυρωμένο αντίγραφο αυτής της Σύμβασης στα Κράτη που αναφέρονται στο Άρθρο VIII.

Για μία πρόσφατη λίστα των συμβαλλομένων Κρατών σ' αυτήν την Σύμβαση, βλέπε την ιστοσελίδα την Συλλογής των Συνθηκών των Ηνωμένων Εθνών στο <http://treaties.un.org>.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ*

Ο Πρότυπος Νόμος για τη Διαιτησία της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο του Διεθνούς Εμπορίου

Πρότυπος Νόμος του 1985 για την Διεθνή Εμπορική Διαιτησία της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο του Διεθνούς Εμπορίου με τις υιοθετημένες αναθεωρήσεις του 2006

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1. Πεδίο εφαρμογής[1]

(1) Αυτός ο Νόμος εφαρμόζεται στην διεθνή εμπορική[2] διαιτησία, με την επιφύλαξη οποιασδήποτε συμφωνίας μεταξύ αυτού του Κράτους και οποιαδήποτε άλλου Κράτους ή Κρατών.

---

* Πρόκειται για ελεύθερη μετάφραση. Η Ελλάδα υιοθέτησε τις αναθεωρήσεις του Πρότυπου Νόμου του 2006 στον Νέο Νόμο περί Διεθνούς Διαιτησίας Ν. 5016/2023, ο οποίος δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα της Ελληνικής Κυβέρνησης της 4ης Φεβρουαρίου του 2023.

1. Οι τίτλοι των άρθρων μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο για λόγους αναφοράς και όχι για λόγους ερμηνείας.
2. Στον όρο « εμπορική » πρέπει να δοθεί μια ευρεία ερμηνεία έτσι ώστε να καλύπτει ζητήματα που προκύπτουν απ' όλες τις σχέσεις εμπορικού χαρακτήρα, είτε συμβατικές είτε όχι. Σχέσεις εμπορικού χαρακτήρα περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται στις επόμενες συναλλαγές: κάθε συναλλαγή εμπορίου για την προμήθεια ή ανταλλαγή των αγαθών ή υπηρεσιών, συμβάσεις διανομής, εμπορική αντιπροσώπευση ή πληρεξουσιοδότηση, πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων, leasing, κατασκευή έργων, παροχή συμβουλών, μηχανική κατασκευή, χορήγηση αδειών χρήσης, επενδύσεις, χρηματοδότηση, τραπεζικές συναλλαγές, ασφαλίσεις, σύμβαση εκμετάλλευσης ή παραχώρηση (αντικειμένου ή δικαιώματος), κοινοπραξία και κάθε άλλη μορφή βιομηχανικής ή επιχειρηματικής συνεργασίας, μεταφορά αγαθών ή επιβατών δια αέρος, θάλασσας, σιδηρόδρομου ή δρόμου.

(2) Οι διατάξεις του Νόμου αυτού εφαρμόζονται, εκτός από τα άρθρα 8, 9, 17 Θ, 17 Ι, 17 Κ, 35 και 36, μονάχα αν το μέρος της διαιτησίας βρίσκεται στην επικράτεια αυτού του Κράτους.

(*Το Άρθρο 1(2) έχει αναθεωρηθεί από την Επιτροπή στη τριακοστή ένατη συνεδρίαση του 2006*)

(3) Διεθνής είναι η διαιτησία όταν:

(*α*) τα μέρη έχουν, κατά τη σύναψη της συμφωνίας διαιτησίας, την εγκατάστασή τους σε διαφορετικά Κράτη, ή

(*β*) ένας από τους ακόλουθους τόπους δεν βρίσκεται στο Κράτος στο οποίο τα μέρη έχουν την εγκατάστασή τους:

(i) ο τόπος της διαιτησίας, αν αυτός καθορίζεται από τη συμφωνία διαιτησίας ή προκύπτει από αυτήν,

(ii) οποιοσδήποτε τόπος στον οποίο πρόκειται να εκπληρωθεί σημαντικό μέρος των υποχρεώσεων που απορρέουν από την εμπορική σχέση ή ο τόπος με τον οποίο συνδέεται στενότερα το αντικείμενο της διαφοράς,

ή

(*γ*) τα μέρη συμφώνησαν ρητά ότι το αντικείμενο της συμφωνίας διαιτησίας σχετίζεται με περισσότερες χώρες.

(4) Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου:

(*α*) αν ένα μέρος έχει περισσότερες από μία εγκαταστάσεις, θεωρείται ως εγκατάστασή του εκείνη που έχει τη στενότερη σχέση με τη συμφωνία διαιτησίας,

(*β*) αν ένα μέρος δεν έχει εγκατάσταση, λαμβάνεται υπόψη η συνήθης διαμονή του.

(5) Αυτός ο Νόμος δεν θα επηρεάσει κανένα άλλο νόμο αυτού του Κράτους σύμφωνα με τον οποίο ορισμένες διαφορές δεν υπάγονται σε διαιτησία ή ο οποίος θέτει προϋποθέσεις διαφορετικές από εκείνες του παρόντος Νόμου για την υπαγωγή ορισμένων διαφορών σε διαιτησία.

Άρθρο 2. Ορισμοί και ερμηνευτικοί κανόνες

Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου:

(*α*) « Διαιτησία » σημαίνει κάθε διαιτησία, είτε θεσμική είτε όχι,

(*β*) « Διαιτητικό δικαστήριο » σημαίνει έναν διαιτητή ή ένα σώμα διαιτητών,

(*γ*) « Δικαστήριο » είναι το σώμα ή όργανο του δικαστικού συστήματος ενός Κράτους,

(*δ*) Όταν μια διάταξη του παρόντος Νόμου επιτρέπει στα μέρη να αποφασίσουν για ένα ζήτημα έχουν, με την επιφύλαξη του Άρθρου 28, την ευχέρεια να αναθέτουν τη σχετική απόφαση σ' ένα τρίτο μέρος, περιλαμβανομένου ενός οργανισμού,

(*ε*) Όπου ο παρών Νόμος αναφέρεται σε συμφωνία των μερών ή στη δυνατότητά τους να προέλθουν σε συμφωνία, η σχετική αναφορά εκτείνεται και στους κανόνες διαιτησίας που περιλαμβάνονται σ' αυτήν τη συμφωνία,

(*στ*) Όπου μια διάταξη του παρόντος Νόμου αναφέρεται σε αγωγικό αίτημα εφαρμόζεται και σε ανταγωγικό αίτημα και όπου αναφέρεται σε απάντηση εφαρμόζεται και σε απάντηση στο ανταγωγικό αίτημα, με την επιφύλαξη σε κάθε περίπτωση των άρθρων 25(α) και 32(2)(α).

Άρθρο 2 Α. Διεθνής προέλευση και γενικές αρχές (Όπως υιοθετήθηκε από την Επιτροπή στη τριακοστή ένατη συνεδρίαση του 2006)

(1) Για την ερμηνεία του παρόντος Νόμου, προσοχή πρέπει να δοθεί στην διεθνή προέλευσή του και στην ανάγκη προώθησης της ομοιόμορφης εφαρμογής του και στον σεβασμό της καλής πίστης.

(2) Ερωτήσεις που αφορούν ζητήματα τα οποία διέπονται από τον παρόντα Νόμο και οι οποίες δεν απαντώνται ρητά μέσα σ' αυτόν τον Νόμο, θα διευθετούνται σύμφωνα με τις γενικές αρχές πάνω στις οποίες βασίζεται ο παρών Νόμος.

Άρθρο 3. Παραλαβή γραπτών επικοινωνιών

(1) Αν δεν υπάρχει αντίθετη συμφωνία των μερών:

(*α*) Κάθε γραπτή επικοινωνία θεωρείται ότι έχει παραληφθεί αν παραδόθηκε προσωπικά στον παραλήπτη ή αν παραδόθηκε στην εγκατάστασή του, τη συνήθη διαμονή του ή την ταχυδρομική του διεύθυνση. Αν ύστερα από εύλογη έρευνα ο παραλήπτης δεν βρεθεί σε καμία από αυτές τις διευθύνσεις, η γραπτή επικοινωνία θεωρείται ότι έχει παραληφθεί αν αποσταλεί στην τελευταία γνωστή εγκατάσταση, συνήθη διαμονή ή ταχυδρομική διεύθυνση του παραλήπτη με συστημένη επιστολή ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο, το οποίο παρέχει απόδειξη της προσπάθειας αποστολής.

(*β*) Το κείμενο θεωρείται ότι έχει παραληφθεί την ημέρα που παραδόθηκε.

(2) Οι διατάξεις αυτού του Άρθρου δεν εφαρμόζονται στις διαδικασίες ενώπιον δικαστηρίων.

Άρθρο 4. Παραίτηση από την προβολή αντιρρήσεων

Θεωρείται ότι παραιτήθηκε από το δικαίωμα να προβάλει αντίρρηση το μέρος που γνωρίζει ότι δεν τηρήθηκε οποιαδήποτε διάταξη του Νόμου αυτού από την οποία επιτρέπεται παρέκκλιση ή οποιοσδήποτε όρος της συμφωνίας της διαιτησίας και μετέχει στη διαιτησία χωρίς να προβάλει αμέσως αντίρρηση ή, αν προβλέπεται προθεσμία, μέσα στην προθεσμία.

Άρθρο 5. Έκταση δικαστικής παρέμβασης

Σε ζητήματα που ρυθμίζονται από αυτόν τον Νόμο το δικαστήριο επεμβαίνει μόνο στις περιπτώσεις και στην έκταση που προβλέπονται από αυτόν.

Άρθρο 6. Δικαστήριο ή άλλη αρχή για συγκεκριμένες διαδικασίες αρωγής και εποπτείας της διαιτησίας

Οι διαδικασίες που αναφέρονται στα άρθρα 11(3), 11(4), 13(3), 14, 16(3) και 34(2) θα εκτελεστούν από ... (Κάθε Κράτος που θέτει σε ισχύ τον παρόντα πρότυπο νόμο ορίζει το δικαστήριο, ή δικαστήρια ή, όπου αναφέρεται σ' αυτόν τον νόμο, άλλη αρχή αρμόδια για να εκτελέσει αυτές τις διαδικασίες).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

Επιλογή Ι

Άρθρο 7. Ορισμός και τύπος της συμφωνίας διαιτησίας (Όπως υιοθετήθηκε από την Επιτροπή στη τριακοστή ένατη συνεδρίαση του 2006)

(1) « Συμφωνία διαιτησίας » είναι η συμφωνία με την οποία τα μέρη υπάγουν σε διαιτησία όλες ή ορισμένες διαφορές που έχουν προκύψει ή ενδέχεται να προκύψουν μεταξύ τους από μία καθορισμένη έννομη σχέση, συμβατική ή μη συμβατική. Η συμφωνία διαιτησίας μπορεί να έχει τη μορφή διαιτητικής ρήτρας σε ορισμένη σύμβαση ή τη μορφή χωριστής συμφωνίας.
(2) Η συμφωνία διαιτησίας είναι γραπτή.
(3) Η συμφωνία διαιτησίας είναι γραπτή εάν το περιεχόμενό της καταγράφεται σε οποιαδήποτε μορφή, ανεξάρτητα από το εάν η συμφωνία διαιτησίας ή η σύμβαση έχει καταρτιστεί προφορικά, δια συμπεριφοράς, ή δια άλλων μέσων.
(4) Η προϋπόθεση ότι η συμφωνία διαιτησίας πρέπει να είναι γραπτή καλύπτεται από μια ηλεκτρονική επικοινωνία εάν οι πληροφορίες τις οποίες περιέχει είναι προσβάσιμες έτσι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε μετέπειτα αναφορές. « Ηλεκτρονική επικοινωνία » σημαίνει κάθε επικοινωνία την οποία τα μέρη πραγματοποιούν μέσω μηνυμάτων δεδομένων. « Μήνυμα δεδομένων » σημαίνει πληροφορία

που παράγεται, στέλνεται, λαμβάνεται ή αποθηκεύεται μέσω ηλεκτρονικών, μαγνητικών, οπτικών ή παρόμοιων μέσων, περιλαμβάνοντας, αλλά χωρίς να περιορίζεται σε, ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, τηλεγράφημα, τέλεξ ή μηνύματα σε φαξ.
(5) Συμφωνία γραπτή επίσης θεωρείται ότι υπάρχει όταν το ένα μέρος επικαλείται την ύπαρξη συμφωνίας διαιτησίας σε δικόγραφο και το άλλο δεν αντιλέγει.
(6) Γραπτή συμφωνία διαιτησίας καταρτίζεται επίσης όταν σε γραπτή σύμβαση γίνεται αναφορά σε έγγραφο που περιέχει ρήτρα διαιτησίας, υπό τον όρο ότι η αναφορά αυτή καθιστά τη ρήτρα μέρος της σύμβασης.

Επιλογή ΙΙ

Άρθρο 7. Ορισμός της συμφωνίας διαιτησίας (Όπως υιοθετήθηκε από την Επιτροπή στη τριακοστή ένατη συνεδρίαση του 2006)

« Συμφωνία διαιτησίας » είναι η συμφωνία με την οποία τα μέρη υπάγουν σε διαιτησία όλες ή ορισμένες διαφορές που έχουν προκύψει ή ενδέχεται να προκύψουν μεταξύ τους από μία καθορισμένη έννομη σχέση, συμβατική ή μη συμβατική.

Άρθρο 8. Συμφωνία διαιτησίας και άσκηση αγωγής

(1) Το δικαστήριο, ενώπιον του οποίου ασκείται αγωγή σε υπόθεση για την οποία υπάρχει συμφωνία διαιτησίας, παραπέμπει την υπόθεση στη διαιτησία μετά από το αίτημα ενός από τους διαδίκους, εφόσον υποβάλλεται πριν την κατάθεση του πρώτου δικογράφου ως προς την ουσία της διαφοράς, εκτός αν το δικαστήριο διαπιστώσει ότι η συμφωνία διαιτησίας είναι άκυρη, ανενεργός ή μη επιδεκτική εφαρμογής.

(2) Η εκκρεμοδικία της παραγράφου (1) δεν εμποδίζει την έναρξη ή τη συνέχιση της διαιτητικής διαδικασίας και την έκδοση διαιτητικής απόφασης.

Άρθρο 9. Συμφωνία διαιτησίας και ασφαλιστικά μέτρα από το Δικαστήριο

Η συμφωνία διαιτησίας δεν εμποδίζει τα μέρη να ζητήσουν ή το δικαστήριο να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα σχετικά με το αντικείμενο της διαιτησίας πριν ή μετά την έναρξη της διαιτητικής διαδικασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ. ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Άρθρο 10. Αριθμός διαιτητών

(1) Τα μέρη είναι ελεύθερα να καθορίσουν τον αριθμό των διαιτητών.
(2) Αν τα μέρη δεν έχουν καθορίσει τον αριθμό των διαιτητών, οι διαιτητές είναι τρεις.

Άρθρο 11. Διορισμός διαιτητών

(1) Δεν αποτελεί κώλυμα διορισμού διαιτητή η εθνικότητά του, εκτός αν τα μέρη συμφώνησαν διαφορετικά.
(2) Με την επιφύλαξη των παραγράφων (4) και (5) αυτού του Άρθρου, τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν την διαδικασία διορισμού του διαιτητή ή των διαιτητών.
(3) Αν δεν υπάρχει τέτοια συμφωνία:
   (*α*) Όταν οι διαιτητές είναι τρεις, κάθε μέρος διορίζει ένα διαιτητή και οι δύο διαιτητές διορίζουν τον τρίτο διαιτητή. Αν ένα μέρος παραλείψει να διορίσει διαιτητή μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη λήψη του αντίστοιχου αιτήματος του άλλου μέρους ή αν οι δύο διαιτητές αδυνατούν μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τον διορισμό τους να συμφωνήσουν για τον διορισμό του τρίτου

διαιτητή, τότε ο διορισμός γίνεται, μετά από αίτηση ενός μέρους, από το δικαστήριο ή την αρχή του Άρθρου 6.

(*β*) Όταν το διαιτητικό δικαστήριο αποτελείται από ένα διαιτητή και τα μέρη αδυνατούν να συμφωνήσουν για τον διορισμό του, ο διορισμός γίνεται, μετά από αίτηση ενός μέρους, από το δικαστήριο του Άρθρου 6.

(4) Εάν κατά τη διαδικασία διορισμού που συμφώνησαν τα μέρη:

(*α*) ένα μέρος δεν ενεργεί σύμφωνα με την διαδικασία αυτή, ή

(*β*) τα μέρη ή οι δύο διαιτητές αδυνατούν να καταλήξουν σε συμφωνία που προβλέπει αυτή η διαδικασία, ή

(*γ*) ένα τρίτο μέρος, περιλαμβανομένου ενός οργανισμού, παραλείπει να εκπληρώσει καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί σύμφωνα με την διαδικασία αυτή, τότε, κάθε μέρος μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο ή άλλη αρχή που προβλέπεται στο Άρθρο 6 να λάβει τα αναγκαία μέτρα, εκτός αν η συμφωνία για τη διαδικασία διορισμού διαιτητή ή διαιτητών προβλέπει άλλα μέσα για την εξασφάλιση του διορισμού.

(5) Η απόφαση του δικαστηρίου ή της αρχής του Άρθρου 6 που έχει εκδοθεί σύμφωνα με τις παραγράφους (3) ή (4) του παρόντος Άρθρου, δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Κατά τον διορισμό διαιτητή, το δικαστήριο ή άλλη αρχή εκτιμά τις ιδιότητες που η συμφωνία των μερών απαιτεί να συντρέχουν στο πρόσωπο του διαιτητή και λαμβάνει υπόψη οτιδήποτε εξασφαλίζει τον διορισμό ανεξάρτητου και αμερόληπτου διαιτητή. Σε περίπτωση διορισμού ενός μόνου ή τρίτου διαιτητή, το δικαστήριο ή άλλη αρχή εκτιμά τη σκοπιμότητα διορισμού προσώπου εθνικότητας διαφορετικής από εκείνη ή εκείνες των μερών.

Άρθρο 12. Λόγοι εξαίρεσης

(1) Εκείνος στον οποίο προτείνεται να διοριστεί διαιτητής, οφείλει να δηλώσει κάθε στοιχείο που μπορεί να γεννήσει δικαιολογημένες αμφιβολίες ως προς την αμεροληψία ή την ανεξαρτησία του. Ο διαιτητής, από τη στιγμή που διορίζεται και καθ' όλη τη διαιτητική

διαδικασία, οφείλει να δηλώνει αμέσως στα μέρη οποιοδήποτε τέτοιο στοιχείο, εκτός αν τα έχει ήδη ενημερώσει.
(2) Αίτηση εξαίρεσης διαιτητή μπορεί να γίνει μόνον αν υπάρχουν στοιχεία που γεννούν εύλογες αμφιβολίες ως προς την αμεροληψία ή την ανεξαρτησία του ή αν στο πρόσωπό του δεν συντρέχουν οι ιδιότητες που συμφώνησαν τα μέρη της συμφωνίας διαιτησίας. Ένα μέρος μπορεί να ζητήσει εξαίρεση του διαιτητή που διόρισε ή του διαιτητή στον διορισμό του οποίου συμμετείχε, μόνο για λόγους που έγιναν γνωστοί σε αυτό μετά τον διορισμό.

Άρθρο 13. Διαδικασία εξαίρεσης

(1) Τα μέρη μπορούν ελεύθερα να συμφωνήσουν την διαδικασία εξαίρεσης διαιτητή, τηρώντας τις διατάξεις της παραγράφου (3) του παρόντος Άρθρου.
(2) Αν δεν υπάρχει τέτοια συμφωνία, το μέρος που επιδιώκει την εξαίρεση διαιτητή οφείλει, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από το χρονικό σημείο που έλαβε γνώση της συγκρότησης του διαιτητικού δικαστηρίου ή κάποιου στοιχείου από τα αναφερόμενα στην παράγραφο (2) του Άρθρου 12, να αποστείλει στο διαιτητικό δικαστήριο γραπτή αίτηση με τους λόγους εξαίρεσης. Αν ο διαιτητής που ζητείται να εξαιρεθεί δεν παραιτηθεί ή αν το άλλο μέρος δεν συμφωνήσει στην εξαίρεση, το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίζει για την εξαίρεση.
(3) Αν απορριφθεί η αίτηση εξαίρεσης που υποβλήθηκε σύμφωνα με τη διαδικασία την οποία συμφώνησαν τα μέρη ή σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου (2), το μέρος που ζήτησε την εξαίρεση μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο ή την αρχή του Άρθρου 6 να αποφασίσει για την εξαίρεση και η απόφαση αυτή δεν θα υπόκειται σε ένδικα μέσα. Η αίτηση αυτή πρέπει να υποβληθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από το χρονικό σημείο κατά το οποίο το μέρος έλαβε γνώση της απόφασης που απορρίπτει την αίτηση εξαίρεσης. Ενώ εκκρεμεί αυτή η αίτηση, το διαιτητικό δικαστήριο, με τη συμμετοχή του διαιτητή του

οποίου έχει ζητηθεί η εξαίρεση, μπορεί να συνεχίσει τη διαιτητική διαδικασία και να εκδώσει απόφαση.

Άρθρο 14. Παράλειψη ή αδυναμία εκπλήρωσης καθηκόντων διαιτητή

(1) Αν ένας διαιτητής βρίσκεται σε πραγματική ή νομική αδυναμία να εκπληρώσει τα καθήκοντά του ή για άλλους λόγους παραλείπει να ενεργήσει μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, η εξουσία του παύει με την παραίτησή του ή με συμφωνία των μερών. Διαφορετικά, εάν η αμφισβήτηση παραμένει σχετικά μ' αυτούς τους λόγους, οποιοδήποτε από τα μέρη μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο ή την αρχή του Άρθρου 6 να αποφασίσει για την λήξη της εξουσίας του διαιτητή και η απόφαση αυτή δεν θα υπόκειται σε ένδικα μέσα.
(2) Αν σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον παρόν Άρθρο ή στην παράγραφο (2) του Άρθρου 13 ο διαιτητής παραιτηθεί ή ένα μέρος συμφώνησε στην παύση της εξουσίας του, αυτό δεν υποδηλώνει αποδοχή της εγκυρότητας των οποιωνδήποτε λόγων που αναφέρονται στο παρόν Άρθρο ή στην παράγραφο (2) του Άρθρου 12.

Άρθρο 15. Διορισμός αντικαταστάτη διαιτητή

Όταν παύει η εξουσία διαιτητή, σύμφωνα με το Άρθρο 13 ή το Άρθρο 14 ή κατόπιν παραιτήσεως για οποιονδήποτε άλλο λόγο, ή λόγω της ανάκλησης της εξουσίας του ύστερα από συμφωνία των μερών ή σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση παύσης της εξουσίας του, ορίζεται αντικαταστάτης διαιτητής σύμφωνα με τους κανόνες που εφαρμόζονται για τον διορισμό του διαιτητή που αντικαθίσταται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV. ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Άρθρο 16. Εξουσία του διαιτητικού δικαστηρίου να αποφαίνεται για την δικαιοδοσία του

(1) Το διαιτητικό δικαστήριο αποφαίνεται για την δικαιοδοσία του, συμπεριλαμβανομένων των ενστάσεων σχετικά με την ύπαρξη ή την εγκυρότητα της συμφωνίας διαιτησίας. Για το σκοπό αυτό, μια ρήτρα διαιτησίας που περιέχεται σε σύμβαση θεωρείται αυτοτελής συμφωνία σε σχέση με τους άλλους όρους της σύμβασης. Η απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου ότι η σύμβαση είναι άκυρη δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη την ακυρότητα της διαιτητικής ρήτρας.
(2) Μετά την υποβολή της απάντησης εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η αίτηση προσφυγής στη διαιτησία δεν μπορεί να προβληθεί ένσταση έλλειψης δικαιοδοσίας του διαιτητικού δικαστηρίου. Η ένσταση αυτή δεν αποκλείεται από το γεγονός ότι το μέρος που την προβάλλει όρισε διαιτητή ή συνέπραξε στον διορισμό του. Η ένσταση ότι το διαιτητικό δικαστήριο υπερβαίνει τα όρια της εξουσίας του προτείνεται αμέσως μόλις το σχετικό ζήτημα ανακύψει στη διαιτητική διαδικασία. Και στις δύο περιπτώσεις, το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να δεχθεί την ένσταση που υποβάλλεται σε μεταγενέστερο χρόνο αν θεωρεί δικαιολογημένη την καθυστερημένη υποβολή της.
(3) Το διαιτητικό δικαστήριο αποφαίνεται για τις ενστάσεις της παραγράφου (2) είτε με προδικαστική απόφαση είτε με την απόφαση επί της ουσίας της διαφοράς. Αν το διαιτητικό δικαστήριο αποφανθεί με προδικαστική απόφαση ότι έχει δικαιοδοσία, οποιοδήποτε μέρος μπορεί να προσβάλλει, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την λήψη της προδικαστικής απόφασης, την απόφαση στο δικαστήριο του Άρθρου 6 και η απόφαση αυτή δεν θα υπόκειται σε ένδικα μέσα. Ενώ εκκρεμεί αυτή η αίτηση, το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να συνεχίσει τη διαιτητική διαδικασία και να εκδώσει απόφαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV Α. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΓΕΣ

(Όπως υιοθετήθηκε από την Επιτροπή στη τριακοστή ένατη συνεδρίαση του 2006)

Τμήμα 1. Ασφαλιστικά μέτρα

Άρθρο 17. Εξουσία του διαιτητικού δικαστηρίου να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα

(1) Αν τα μέρη δεν συμφώνησαν διαφορετικά, το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί, με αίτημα ενός μέρους, να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα.
(2) Το ασφαλιστικό μέτρο είναι κάθε προσωρινό μέτρο, που εκδίδεται είτε στην μορφή μιας διαιτητικής απόφασης είτε σε άλλη μορφή, μέσω του οποίου, σε κάθε στιγμή πριν από την έκδοση της διαιτητικής απόφασης με την οποία η διαφορά θα επιλυθεί τελικά, το διαιτητικό δικαστήριο διατάζει ένα μέρος να:

(*α*) Συντηρήσει ή να επαναφέρει το *status quo* αναμένοντας την επίλυση της διαφοράς,
(*β*) Ενεργήσει έτσι ώστε να προλάβει, ή να παραλείψει να ενεργήσει για να μην προκαλέσει, άμεση ή επικείμενη ζημιά στη διαιτητική διαδικασία,
(*γ*) Παράσχει μέσα για την διατήρηση περιουσίας εκ της οποίας μια επακόλουθη διαιτητική απόφαση μπορεί να ικανοποιηθεί, ή
(δ) Συντηρήσει αποδεικτικά στοιχεία τα οποία μπορεί να είναι σχετικά και ουσιώδη για την επίλυση της διαφοράς.

Άρθρο 17 Α. Προϋποθέσεις για την χορήγηση ασφαλιστικών μέτρων

(1) Το μέρος που αιτείται του ασφαλιστικού μέτρου σύμφωνα με το Άρθρο 17(2)(α), (β) και (γ) θα πρέπει να αποδείξει στο διαιτητικό δικαστήριο ότι:

(*α*) Ζημία μη επαρκώς επανορθώσιμη από μια διαιτητική απόφαση είναι πιθανόν να προκύψει αν το ασφαλιστικό μέτρο δεν διαταχθεί, και αυτή η ζημία υπερτερεί ουσιαστικά της ζημίας που μπορεί να προκαλέσει στο μέρος εναντίον του οποίου το μέτρο κατευθύνεται εάν το μέτρο διαταχθεί, και

(*β*) Υπάρχει μια σοβαρή πιθανότητα ο αιτών να επιτύχει επί της ουσίας στο αγωγικό αίτημά του. Ο καθορισμός αυτής της πιθανότητας δεν θα επηρεάσει την διακριτική ευχέρεια του διαιτητικού δικαστηρίου να προβεί στον οποιαδήποτε επακόλουθο καθορισμό.

(2) Σχετικά με την αίτηση για το ασφαλιστικό μέτρο του Άρθρου 17(2)(δ), οι προϋποθέσεις της παραγράφου (1)(α) και (β) του παρόντος Άρθρου θα εφαρμοστούν μόνο στην έκταση που το διαιτητικό δικαστήριο θεωρεί κατάλληλο.

Τμήμα 2. Προσωρινές διαταγές

Άρθρο 17 Β. Αιτήσεις για προσωρινές διαταγές και προϋποθέσεις για την χορήγησή τους

(1) Αν τα μέρη δεν συμφώνησαν διαφορετικά, ένα μέρος μπορεί, χωρίς να κοινοποιήσει σε κανένα άλλο μέρος, να καταθέσει αίτηση για ασφαλιστικό μέτρο μαζί με αίτηση για προσωρινή διαταγή διατάζοντας ένα μέρος να μην ματαιώσει τον σκοπό του ζητηθέντος ασφαλιστικού μέτρου.

(2) Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να χορηγήσει μια προσωρινή διαταγή εφόσον θεωρεί ότι μια προγενέστερη κοινοποίηση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων στο μέρος εναντίον του οποίου στρέφεται κινδυνεύει να ματαιώσει τον σκοπό του ασφαλιστικού μέτρου.

(3) Οι προϋποθέσεις του Άρθρου 17Α εφαρμόζονται σε κάθε προσωρινή διαταγή, εφόσον η ζημία που πρέπει να υπολογιστεί σύμφωνα με το Άρθρο 17Α(1)(α), είναι η ζημία που μπορεί να προκύψει από το αν η διαταγή εκδοθεί ή όχι.

Άρθρο 17 Γ. Ειδικό σύστημα για τις προσωρινές διαταγές

(1) Αμέσως μετά τον καθορισμό από το διαιτητικό δικαστήριο σχετικά με την αίτηση της προσωρινής διαταγής, το διαιτητικό δικαστήριο θα κοινοποιήσει σ' όλα τα μέρη την αίτηση του ασφαλιστικού μέτρου, την αίτηση για την προσωρινή διαταγή, την προσωρινή διαταγή, αν αυτή έχει εκδοθεί, και κάθε άλλη επικοινωνία, περιλαμβάνοντας τις αναφορές στο περιεχόμενο της κάθε προφορικής επικοινωνίας μεταξύ του κάθε μέρους και του διαιτητικού δικαστηρίου σχετικά με τα προαναφερθέντα έγγραφα.
(2) Κατά την ίδια χρονική περίοδο, το διαιτητικό δικαστήριο θα δώσει την ευκαιρία στο κάθε μέρος, εναντίον του οποίου στρέφεται η προσωρινή διαταγή να παρουσιάσει την υπόθεσή του μέσα στο συντομότερο πρακτικά διάστημα.
(3) Το διαιτητικό δικαστήριο θα αποφασίσει ταχέως πάνω στην οποιαδήποτε ένσταση κατά της προσωρινής διαταγής.
(4) Η προσωρινή διαταγή θα παύσει να ισχύει μετά από είκοσι μέρες από την ημερομηνία έκδοσής της από το διαιτητικό δικαστήριο. Εντούτοις, το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να εκδώσει ένα ασφαλιστικό μέτρο που υιοθετεί ή τροποποιεί την προσωρινή διαταγή, έπειτα από την κοινοποίηση και την παροχή της δυνατότητας να παρουσιάσει την υπόθεσή του στο μέρος ενάντια στο οποίο στρέφεται η προσωρινή διαταγή.
(5) Η προσωρινή διαταγή είναι δεσμευτική για τα μέρη αλλά δεν υπόκειται σε εκτέλεση από το δικαστήριο. Μια τέτοια προσωρινή διαταγή δεν αποτελεί διαιτητική απόφαση.

Τμήμα 3. Διατάξεις που εφαρμόζονται σε ασφαλιστικά μέτρα και προσωρινές διαταγές

Άρθρο 17 Δ. Τροποποίηση, αναστολή, λήξη

Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να τροποποιεί, αναστέλλει ή παύει ένα ασφαλιστικό μέτρο ή μία προσωρινή διαταγή που έχει εκδοθεί,

ύστερα από αίτηση ενός μέρους ή, σε εξαιρετικές περιστάσεις και μετά από προηγούμενη κοινοποίηση στα μέρη, ύστερα από την πρωτοβουλία του ίδιου του διαιτητικού δικαστηρίου.

Άρθρο 17 Ε. Χορήγηση εγγυοδοσίας

(1) Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να απαιτήσει από το μέρος που αιτείται του ασφαλιστικού μέτρου να παράσχει την κατάλληλη εγγυοδοσία σχετικά με το μέτρο.
(2) Το διαιτητικό δικαστήριο θα απαιτεί από το μέρος που αιτείται της προσωρινής διαταγής να παράσχει εγγυοδοσία σχετικά με την διαταγή, εκτός αν το διαιτητικό δικαστήριο θεωρεί ότι δεν είναι κατάλληλο ή αναγκαίο να πράξει κατ' αυτόν τον τρόπο.

Άρθρο 17 Ζ. Ειδοποίηση

(1) Το διαιτητικό δικαστήριο είναι δυνατόν να απαιτεί από κάθε μέρος να το ειδοποιεί για κάθε υλική αλλαγή των περιστάσεων με βάση των οποίων το ασφαλιστικό μέτρο ζητήθηκε ή χορηγήθηκε.
(2) Το μέρος που κατέθεσε την αίτηση για προσωρινή διαταγή θα ειδοποιεί το διαιτητικό δικαστήριο για όλες τις περιστάσεις οι οποίες είναι σχετικές με τον καθορισμό του διαιτητικού δικαστηρίου για το αν η διαταγή θα χορηγηθεί ή θα παραμείνει σε ισχύ, και αυτή η υποχρέωση θα συνεχίσει μέχρι το μέρος εναντίον του οποίου η διαταγή έχει ζητηθεί, έχει την δυνατότητα να παρουσιάσει την υπόθεσή του. Έπειτα από αυτήν την χρονική περίοδο, η παράγραφος (1) θα εφαρμόζεται.

Άρθρο 17 Η. Έξοδα και ζημίες

Το μέρος που κατέθεσε την αίτηση για το ασφαλιστικό μέτρο ή την προσωρινή διαταγή θα είναι υπεύθυνο για τα οποιαδήποτε έξοδα ή ζημίες που προκλήθηκαν από το μέτρο ή την διαταγή σε οποιοδήποτε από τα μέρη, εάν το διαιτητικό δικαστήριο αργότερα αποφασίσει ότι, σύμφωνα με τις περιστάσεις, το μέτρο ή η διαταγή δεν έπρεπε να είχε

χορηγηθεί. Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να επιδικάσει τέτοια έξοδα ή ζημίες σε κάθε σημείο κατά την διάρκεια της διαιτητικής διαδικασίας.

Τμήμα 4. Αναγνώριση και εκτέλεση των ασφαλιστικών μέτρων

Άρθρο 17 Θ. Αναγνώριση και εκτέλεση

(1) Το ασφαλιστικό μέτρο που εκδόθηκε από το διαιτητικό δικαστήριο θα αναγνωρίζεται ως δεσμευτικό και, εκτός αν το διαιτητικό δικαστήριο όρισε διαφορετικά, θα εκτελείται ύστερα από αίτηση στο αρμόδιο δικαστήριο, ανεξάρτητα από την χώρα στην οποία εκδόθηκε, εκτός αν συντρέχουν οι όροι του Άρθρου 17 Ι.
(2) Το μέρος που καταθέτει την αίτηση ή έχει εξασφαλίσει την αναγνώριση ή εκτέλεση του ασφαλιστικού μέτρου θα ειδοποιεί αμέσως το δικαστήριο για κάθε παύση, αναστολή ή τροποποίηση αυτού του ασφαλιστικού μέτρου.
(3) Το δικαστήριο του Κράτους όπου η αίτηση αναγνώρισης ή εκτέλεσης έχει κατατεθεί μπορεί, αν το κρίνει σκόπιμο, να διατάξει τον αιτούντα να χορηγήσει κατάλληλη εγγυοδοσία εάν το διαιτητικό δικαστήριο δεν έχει ήδη αποφανθεί σχετικά με την εγγυοδοσία ή εάν αυτή η απόφαση είναι απαραίτητη για την προστασία των δικαιωμάτων τρίτων μερών.

Άρθρο 17 Ι. Λόγοι απόρριψης της αίτησης αναγνώρισης και εκτέλεσης3

(1) Η αναγνώριση και εκτέλεση ενός ασφαλιστικού μέτρου μπορεί να απορριφθεί μόνο όταν:

3. Οι προϋποθέσεις του Άρθρου 17 Ι αποσκοπούν στο να περιορίζουν τον αριθμό των περιστάσεων για τις οποίες ένα δικαστήριο μπορεί να απορρίψει την αίτηση εκτέλεσης ενός ασφαλιστικού μέτρου. Δεν θα ήταν ενάντια στο επίπεδο εναρμόνισης που επιδιώκουν να καταφέρουν αυτές οι διατάξεις του Πρότυπου

(*α*) Ύστερα από αίτηση του μέρους εναντίον του οποίου στρέφεται, εάν το δικαστήριο κρίνει ότι:

(i) Αυτή η απόρριψη δικαιολογείται από τους λόγους που προβλέπονται στο Άρθρο 36(1)(α)(i), (ii), (iii) ή (iv), ή

(ii) Η απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου σε σχέση με την παροχή εγγυοδοσίας που συνδέεται με το εκδοθέν από το διαιτητικό δικαστήριο ασφαλιστικό μέτρο δεν έχει εφαρμοστεί από τα μέρη, ή

(iii) Το ασφαλιστικό μέτρο έχει περατωθεί ή ανασταλεί από το διαιτητικό δικαστήριο ή από, όπου αυτό έχει τέτοια αρμοδιότητα, το δικαστήριο του Κράτους στο οποίο η διαιτησία λαμβάνει χώρα ή σύμφωνα με το δίκαιο του οποίου το ασφαλιστικό μέτρο χορηγήθηκε, ή

(*β*) Αν το δικαστήριο κρίνει ότι:

(i) Το ασφαλιστικό μέτρο είναι ασυμβίβαστο με την εξουσία που έχει χορηγηθεί στο δικαστήριο, εκτός αν το δικαστήριο αποφασίσει να αναδιατυπώσει το ασφαλιστικό μέτρο κατά το αναγκαίο μέτρο έτσι ώστε να το προσαρμόσει στην δική του εξουσία και δικονομικές διατάξεις για τον σκοπό της εκτέλεσης αυτού του ασφαλιστικού μέτρου και χωρίς να τροποποιηθεί η ουσία του, ή

(ii) Κάποιος από τους λόγους που προβλέπονται στο Άρθρο 36(1)(β)(i) ή (ii) εφαρμόζονται στην αναγνώριση και εκτέλεση του ασφαλιστικού μέτρου.

(2) Κάθε απόφαση του δικαστηρίου για έναν από τους λόγους της παραγράφου (1) αυτού του Άρθρου θα εφαρμόζεται μόνο για τον σκοπό της αίτησης της αναγνώρισης και εκτέλεσης του ασφαλιστικού μέτρου. Το δικαστήριο στο οποίο κατατέθηκε η αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης δεν θα προβεί, κατά το στάδιο λήψης της απόφασης, στον έλεγχο της ουσίας του ασφαλιστικού μέτρου.

Νόμου, εάν ένα Κράτος υιοθετούσε λιγότερες περιστάσεις για τις οποίες η αίτηση εκτέλεσης μπορεί να απορριφθεί.

Τμήμα 5. Ασφαλιστικά μέτρα εκδιδόμενα από το Δικαστήριο

Άρθρο 17 Κ. Ασφαλιστικά μέτρα εκδιδόμενα από το Δικαστήριο

Το δικαστήριο θα έχει την ίδια εξουσία να εκδίδει ασφαλιστικά μέτρα σε σχέση με διαιτητικές διαδικασίες, ανεξάρτητα από το εάν λαμβάνουν χώρα στην επικράτεια αυτού του Κράτους, όπως αυτή η εξουσία προβλέπεται σε σχέση με δικαστηριακές διαδικασίες. Το δικαστήριο θα εξασκήσει αυτήν την εξουσία σύμφωνα με τις δικές του διαδικασίες, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της διεθνούς διαιτησίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V. ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Άρθρο 18. Ίση μεταχείριση των μερών

Κατά τη διαιτητική διαδικασία τηρείται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των μερών. Κάθε μέρος έχει την δυνατότητα να αναπτύξει τους ισχυρισμούς του και να προσκομίσει τις αποδείξεις του.

Άρθρο 19. Καθορισμός των διαδικαστικών κανόνων

(1) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος Νόμου, τα μέρη, με συμφωνία τους, καθορίζουν ελεύθερα τη διαιτητική διαδικασία που θα υιοθετηθεί από το διαιτητικό δικαστήριο.
(2) Αν δεν καταρτίστηκε τέτοια συμφωνία, το διαιτητικό δικαστήριο, με την επιφύλαξη του παρόντος Νόμου, καθορίζει την προσφορότερη κατά την κρίση του διαδικασία. Η επωμιζόμενη από το διαιτητικό δικαστήριο εξουσία περιλαμβάνει την εξουσία καθορισμού του παραδεκτού, της σχετικότητας, της σημασίας και της βαρύτητας των αποδείξεων.

Άρθρο 20. Τόπος διαιτησίας

(1) Τα μέρη έχουν την εξουσία να καθορίσουν τον τόπο της διαιτησίας. Αν δεν υπάρχει σχετική συμφωνία, τον τόπο της διαιτησίας καθορίζει το διαιτητικό δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις της υπόθεσης, στις οποίες περιλαμβάνεται και η διευκόλυνση των μερών.
(2) Αν τα μέρη δεν έχουν συμφωνήσει διαφορετικά, το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί, παρά τη ρύθμιση της παραγράφου (1), να συνεδριάζει σε οποιοδήποτε μέρος κρίνει πρόσφορο, προκειμένου να διασκεφθεί, να εξετάσει μάρτυρες, πραγματογνώμονες ή τους διαδίκους ή να ενεργήσει αυτοψία σε εμπορεύματα ή άλλα αντικείμενα ή να λάβει γνώση εγγράφων.

Άρθρο 21. Έναρξη της διαιτησίας

Αν τα μέρη δεν έχουν συμφωνήσει διαφορετικά, η διαιτητική διαδικασία αρχίζει ως προς συγκεκριμένη διαφορά, την ημέρα κατά την οποία η αίτηση προσφυγής στη διαιτησία περιέρχεται σε εκείνον κατά του οποίου απευθύνεται.

Άρθρο 22. Γλώσσα

(1) Τα μέρη έχουν την εξουσία να καθορίσουν την γλώσσα ή τις γλώσσες που θα χρησιμοποιηθούν στη διαιτητική διαδικασία. Αν δεν υπάρχει σχετική συμφωνία, το ζήτημα καθορίζεται από το διαιτητικό δικαστήριο. Αν δεν έχει διαφορετικά προβλεφθεί από την συμφωνία των μερών ή από την απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου, ο κατά τα άνω καθορισμός ισχύει για κάθε δικόγραφο των μερών, την προφορική διαδικασία, τις διαιτητικές αποφάσεις και κάθε άλλη επικοινωνία από το διαιτητικό δικαστήριο.
(2) Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να διατάξει κάθε έγγραφο αποδεικτικό στοιχείο να συνοδεύεται από μετάφραση στην γλώσσα ή στις γλώσσες που συμφώνησαν τα μέρη ή που καθόρισε το ίδιο.

Άρθρο 23. Αγωγικό αίτημα και απάντηση

(1) Μέσα στην προθεσμία που καθόρισαν τα μέρη ή το διαιτητικό δικαστήριο, ο ενάγων οφείλει να εκθέσει τα πραγματικά περιστατικά που στηρίζουν το αγωγικό του αίτημα, τα επίμαχα σημεία και τα επιδιωκόμενα αιτήματα, και ο εναγόμενος οφείλει να απαντήσει ως προς τα έγγραφα που προσκόμισε ο ενάγων, εκτός εάν τα μέρη έχουν συμφωνήσει διαφορετικά ως προς τα απαραίτητα στοιχεία αυτών των δικογράφων. Τα μέρη μπορούν να υποβάλουν με τα δικόγραφά τους όλα τα έγγραφα που θεωρούν κρίσιμα ή να μνημονεύουν τα έγγραφα ή άλλα αποδεικτικά μέσα που προτίθενται να χρησιμοποιήσουν.
(2) Αν δεν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά από τα μέρη, κάθε μέρος μπορεί, κατά τη διάρκεια της διαιτητικής διαδικασίας, να τροποποιήσει ή να συμπληρώσει το αγωγικό του αίτημα ή την απάντησή του, εκτός αν αυτό δεν επιτραπεί από το διαιτητικό δικαστήριο λόγω της καθυστερημένης προβολής του.

Άρθρο 24. Ακροαματική και γραπτή διαδικασία

(1) Αν δεν υπάρχει αντίθετη συμφωνία των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίζει αν θα τηρηθεί ακροαματική διαδικασία για την επίδειξη αποδεικτικών στοιχείων ή για αγορεύσεις, ή αν η διαιτητική διαδικασία θα διεξαχθεί με βάση τα έγγραφα και άλλα στοιχεία. Εντούτοις, αν τα μέρη δεν απέκλεισαν την ακροαματική διαδικασία, το διαιτητικό δικαστήριο οφείλει, σε κάθε περίπτωση, αν το ζητήσει ένα μέρος να διεξαγάγει ακροαματική διαδικασία σε χρόνο που αυτό κρίνει κατάλληλο.
(2) Τα μέρη θα πρέπει να ειδοποιούνται από το διαιτητικό δικαστήριο εγκαίρως πριν από κάθε συνεδρίαση και κάθε συνάντηση για την διεξαγωγή αυτοψίας σε εμπορεύματα ή σε άλλα αντικείμενα ή σε έγγραφα.
(3) Όλα τα δικόγραφα, έγγραφα, ή κάθε άλλη πληροφορία που ένα μέρος υποβάλλει στο διαιτητικό δικαστήριο, πρέπει να κοινοποιούνται στο άλλο μέρος. Ομοίως κοινοποιούνται στα μέρη από το διαιτητικό

δικαστήριο η έκθεση πραγματογνωμοσύνης και κάθε έγγραφο που μπορεί να αποτελέσει αποδεικτικό μέσο, επί του οποίου το διαιτητικό δικαστήριο ενδέχεται να στηρίξει την απόφασή του.

Άρθρο 25. Ερημοδικία

Αν δεν υπάρχει αντίθετη συμφωνία των μερών και αν χωρίς να συντρέχει δικαιολογημένη αιτία:

(*α*) ο ενάγων δεν υποβάλει, σύμφωνα με το Άρθρο 23(1), το αγωγικό του αίτημα, το διαιτητικό δικαστήριο κηρύσσει περατωμένη τη διαιτητική διαδικασία,

(*β*) ο εναγόμενος στη διαιτησία παραλείπει να απαντήσει, σύμφωνα με το Άρθρο 23(1), το διαιτητικό δικαστήριο συνεχίζει την διαδικασία χωρίς πάντως να μπορεί να συναγάγει, από μόνη την παράλειψη αυτή, την ομολογία των ισχυρισμών του ενάγον,

(*γ*) οποιοδήποτε από τα μέρη παραλείπει να παραστεί σε συνεδρίαση και να προσκομίσει τα αποδεικτικά έγγραφά του, το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να συνεχίσει την διαδικασία και να εκδώσει τη διαιτητική απόφαση με βάση τα υφιστάμενα αποδεικτικά στοιχεία.

Άρθρο 26. Διορισμός πραγματογνώμονα από το διαιτητικό δικαστήριο

(1) Αν τα μέρη δεν συμφώνησαν διαφορετικά, το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί:

(*α*) να διορίσει έναν ή περισσότερους πραγματογνώμονες με την εντολή να υποβάλουν έκθεση επί συγκεκριμένων υπό κρίση ζητημάτων,

(*β*) να επιβάλει σε κάθε μέρος να δίνει στον πραγματογνώμονα κάθε σχετική πληροφορία ή να υποβάλλει ή να καθιστά προσιτά έγγραφα, εμπορεύματα ή άλλα αντικείμενα, προς εξέταση από τον πραγματογνώμονα.

(2) Αν τα μέρη δεν συμφώνησαν διαφορετικά, ο πραγματογνώμονας, μετά την υποβολή της γραπτής ή προφορικής έκθεσής του, οφείλει, ύστερα από αίτηση ενός μέρους ή όταν το διαιτητικό δικαστήριο το κρίνει απαραίτητο, να μετάσχει στην ακροαματική διαδικασία κατά την οποία τα μέρη μπορούν να υποβάλλουν ερωτήσεις και να καλούν μάρτυρες-εμπειρογνώμονες για να καταθέσουν ως προς τα επίμαχα σημεία.

Άρθρο 27. Δικαστική συνδρομή κατά την διεξαγωγή των αποδείξεων

Το διαιτητικό δικαστήριο ή ένα μέρος, με την έγκριση του διαιτητικού δικαστηρίου, μπορεί να ζητήσει από το αρμόδιο δικαστήριο του συγκεκριμένου Κράτους συνδρομή κατά την διεξαγωγή των αποδείξεων. Το δικαστήριο μπορεί να ικανοποιήσει το σχετικό αίτημα στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του και σύμφωνα με τους δικούς του κανόνες για την διεξαγωγή αποδείξεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI. ΛΗΨΗ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Άρθρο 28. Εφαρμοστέο δίκαιο επί της ουσίας της διαφοράς

(1) Το διαιτητικό δικαστήριο εφαρμόζει τους κανόνες δικαίου που επέλεξαν τα μέρη σχετικά με την ουσία της διαφοράς. Αν δεν έχει συμφωνηθεί ρητά το αντίθετο, η παραπομπή στο δίκαιο ή δικαιϊκό σύστημα ενός Κράτους θεωρείται ως άμεση παραπομπή στο ουσιαστικό δίκαιό του και όχι στους κανόνες σύγκρουσης του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου του Κράτους αυτού.
(2) Αν τα μέρη δεν πρόβλεψαν σχετικά, το διαιτητικό δικαστήριο εφαρμόζει το ουσιαστικό δίκαιο που καθορίζεται από τον κανόνα σύγκρουσης του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, τον οποίο το διαιτητικό δικαστήριο θεωρεί ότι αρμόζει περισσότερο στη συγκεκριμένη υπόθεση.

(3) Το διαιτητικό δικαστήριο κρίνει κατά δικαία κρίση (ως « *amiable compositeur* ») μόνο στην περίπτωση που τα μέρη το έχουν ρητά εξουσιοδοτήσει προς τούτο.
(4) Σε κάθε περίπτωση το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίζει σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης και αφού λάβει υπόψη τις εμπορικές συνήθειες που αρμόζουν στη συγκεκριμένη συναλλαγή.

Άρθρο 29. Λήψη αποφάσεων από περισσότερους διαιτητές

Αν οι διαιτητές είναι περισσότεροι του ενός και τα μέρη δεν έχουν ορίσει διαφορετικά, κάθε απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου λαμβάνεται από την πλειοψηφία των μελών του. Εντούτοις, διαδικαστικά ζητήματα μπορούν να επιλυθούν από τον πρόεδρο του διαιτητικού δικαστηρίου, αν του έχει δοθεί σχετική εξουσία από τα μέρη ή από όλα τα μέλη του διαιτητικού δικαστηρίου.

Άρθρο 30. Συμβιβασμός

(1) Αν, κατά τη διάρκεια της διαιτητικής διαδικασίας, τα μέρη επιλύσουν συμβιβαστικώς την διαφορά, το διαιτητικό δικαστήριο περατώνει την διαδικασία και, εάν το ζητήσουν τα μέρη και το διαιτητικό δικαστήριο δεν ενίσταται, καταγράφει το συμβιβασμό εκδίδοντας τη διαιτητική απόφαση σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας των μερών.
(2) Η κατά την παράγραφο (1) διαιτητική απόφαση εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 31 και αναφέρεται σε αυτή ότι είναι διαιτητική απόφαση. Μια τέτοια απόφαση έχει την ίδια ισχύ και τα ίδια αποτελέσματα όπως κάθε άλλη διαιτητική απόφαση που εκδίδεται επί της ουσίας της διαφοράς.

Άρθρο 31. Μορφή και περιεχόμενο της διαιτητικής απόφασης

(1) Η διαιτητική απόφαση συντάσσεται εγγράφως και υπογράφεται από τον διαιτητή ή τους διαιτητές. Όταν οι διαιτητές είναι περισσότεροι,

αρκούν οι υπογραφές της πλειοψηφίας των μελών του διαιτητικού δικαστηρίου, υπό την προϋπόθεση ότι αναφέρεται στην απόφαση η αιτία της έλλειψης των άλλων υπογραφών.
(2) Η διαιτητική απόφαση πρέπει να περιέχει αιτιολογικό, εκτός αν τα μέρη συμφώνησαν ότι δεν απαιτείται αιτιολογικό ή όταν πρόκειται για διαιτητική απόφαση με περιεχόμενο τους όρους συμφωνίας των μερών, σύμφωνα με το Άρθρο 30.
(3) Η διαιτητική απόφαση πρέπει να αναφέρει τον χρόνο έκδοσής της και τον τόπο της διαιτησίας, όπως αυτός καθορίζεται σύμφωνα με το Άρθρο 20(1). Η διαιτητική απόφαση θεωρείται ότι εκδόθηκε στον τόπο αυτό.
(4) Αφού εκδοθεί η διαιτητική απόφαση, παραδίδεται σε κάθε μέρος ένα αντίγραφο της διαιτητικής απόφασης υπογεγραμμένο από τους διαιτητές σύμφωνα με την παράγραφο (1) του παρόντος Άρθρου.

Άρθρο 32. Περάτωση της διαδικασίας

(1) Η διαιτητική διαδικασία περατώνεται με τη διαιτητική απόφαση ή με πράξη του διαιτητικού δικαστηρίου, σύμφωνα με την παράγραφο (2) του παρόντος Άρθρου.
(2) Το διαιτητικό δικαστήριο εκδίδει πράξη περάτωσης της διαιτητικής διαδικασίας όταν:

(*α*) ο ενάγων αποσύρει την προσφυγή στη διαιτησία, εκτός αν ο εναγόμενος ενίσταται και το διαιτητικό δικαστήριο αναγνωρίζει ότι ο τελευταίος έχει έννομο συμφέρον για την τελειωτική επίλυση της διαφοράς,

(*β*) τα μέρη συμφωνούν να περατωθεί η διαιτητική διαδικασία,

(*γ*) το διαιτητικό δικαστήριο διαπιστώνει ότι, για οποιονδήποτε άλλο λόγο, η συνέχιση της διαδικασίας είναι περιττή ή αδύνατη.

(3) Όταν περατωθεί η διαιτητική διαδικασία, παύει η εξουσία του διαιτητικού δικαστηρίου, με την επιφύλαξη των διατάξεων του Άρθρου 33 και 34(4).

Άρθρο 33. Διόρθωση και ερμηνεία της διαιτητικής απόφασης, επιπρόσθετη διαιτητική απόφαση

(1) Αν τα μέρη δεν έχουν ορίσει άλλη προθεσμία, κάθε μέρος μπορεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση της διαιτητικής απόφασης, να ζητήσει, αφού πρώτα ειδοποιήσει το άλλο μέρος, από το διαιτητικό δικαστήριο:

(*α*) να διορθώσει στην απόφαση λογιστικά, γραφικά ή τυπογραφικά ή παρόμοια λάθη,

(*β*) να ερμηνεύσει ένα συγκεκριμένο σημείο ή τμήμα της διαιτητικής απόφασης.

Αν το διαιτητικό δικαστήριο κρίνει το αίτημα βάσιμο, τότε θα προβεί στην διόρθωση ή στην ερμηνεία μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την λήψη του αιτήματος. Η ερμηνεία θα αποτελεί μέρος της διαιτητικής απόφασης.

(2) Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί αυτεπάγγελτα να διορθώσει κάθε λάθος, από εκείνα που αναφέρονται στην παράγραφο (1)(α) του παρόντος Άρθρου, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την έκδοση της διαιτητικής απόφασης.

(3) Αν τα μέρη δεν έχουν συμφωνήσει διαφορετικά, κάθε μέρος μπορεί, αφού πρώτα ειδοποιήσει το άλλο μέρος, να ζητήσει από το διαιτητικό δικαστήριο, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την λήψη της διαιτητικής απόφασης, να εκδώσει μια επιπρόσθετη διαιτητική απόφαση σχετικά με τα αιτήματα που παρουσιάστηκαν κατά τη διαιτητική διαδικασία αλλά που δεν αναφέρονται στη διαιτητική απόφαση. Αν το διαιτητικό δικαστήριο κρίνει το αίτημα βάσιμο, θα εκδώσει την επιπρόσθετη διαιτητική απόφαση μέσα σε εξήντα (60) μέρες.

(4) Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί, αν το κρίνει αναγκαίο, να παρατείνει την προθεσμία για την διόρθωση, ερμηνεία ή έκδοση της επιπρόσθετης διαιτητικής απόφασης, που προβλέπονται στις παραγράφους (1) ή (3) του παρόντος Άρθρου.

(5) Οι διατάξεις του Άρθρου 31 εφαρμόζονται στην διόρθωση, ερμηνεία ή έκδοση επιπρόσθετης διαιτητικής απόφασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII. ΑΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Άρθρο 34. Η αγωγή ακύρωσης ως μοναδικό ένδικο μέσο κατά της διαιτητικής απόφασης

(1) Κατά της διαιτητικής απόφασης μπορεί να ασκηθεί μόνο αγωγή ακύρωσης, σύμφωνα με τις παραγράφους (2) και (3) του παρόντος Άρθρου.
(2) Η διαιτητική απόφαση μπορεί να ακυρωθεί από το δικαστήριο του Άρθρου 6 μόνον αν:
(*α*) Ο ενάγων που καταθέτει την αγωγή ακύρωσης αποδείξει ότι:
(i) το συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία διαιτησίας του Άρθρου 7 δεν ήταν ικανό ή ότι η συμφωνία διαιτησίας δεν είναι έγκυρη σύμφωνα με το δίκαιο στο οποίο τα μέρη την υπήγαγαν ή, αν δεν ορίζεται το δίκαιο, κατά το δίκαιο αυτού του Κράτους, ή
(ii) δεν ειδοποιήθηκε, κατά τον προσήκοντα τρόπο, για τον ορισμό διαιτητή ή για την έναρξη της διαιτητικής διαδικασίας ή ότι από άλλο λόγο περιήλθε σε ανυπαίτια αδυναμία να προβάλει τους ισχυρισμούς του, ή
(iii) η διαιτητική απόφαση αναφέρεται σε μια διαφορά που δεν προβλέπεται ή που υπερβαίνει τους όρους της υποβολής των μερών σε διαιτησία, ή περιέχει αποφάσεις σε θέματα πέρα από το εύρος της διαιτητικής ρήτρας ή συμφωνίας, εντούτοις, εάν οι αποφάσεις σε θέματα που υποβλήθηκαν σε διαιτησία μπορούν να διαχωριστούν απ' αυτά που δεν υποβλήθηκαν, μόνο αυτό το μέρος της διαιτητικής απόφασης που περιέχει τις αποφάσεις σε θέματα που δεν υποβλήθηκαν σε διαιτησία μπορεί να ακυρωθεί, ή
(iv) η συγκρότηση του διαιτητικού δικαστηρίου ή η διαιτητική διαδικασία δεν ήταν σύμφωνη με τη συμφωνία των μερών, εκτός αν η συμφωνία των μερών ήταν αντίθετη με κάποια διάταξη του παρόντα Νόμου, από την οποία τα μέρη δεν

μπορούν να εξαιρεθούν, ή, αν δεν υπάρχει σχετική συμφωνία των μερών, η συγκρότηση του διαιτητικού δικαστηρίου ή η διαιτητική διαδικασία δεν ήταν σύμφωνη με τον παρόντα Νόμο, ή

(*β*) Το δικαστήριο που επιλαμβάνεται, ύστερα από την άσκηση αγωγής ακύρωσης, κρίνει και αυτεπαγγέλτως ότι:

(i) το αντικείμενο της διαφοράς δεν μπορεί να υπαχθεί σε διαιτησία σύμφωνα με το δίκαιο του Κράτους αυτού, ή

(ii) η διαιτητική απόφαση είναι αντίθετη προς την δημόσια τάξη του Κράτους αυτού.

(3) Η προθεσμία άσκησης της αγωγής ακύρωσης είναι τρίμηνη και αρχίζει από την κοινοποίηση της διαιτητικής απόφασης στο μέρος που την ασκεί ή, αν υποβλήθηκε αίτηση του Άρθρου 33, από την κοινοποίηση της σχετικής απόφασης του διαιτητικού δικαστηρίου στο μέρος αυτό.

(4) Το δικαστήριο, όταν εκκρεμεί η διαδικασία της αγωγής ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης, μπορεί, όταν το κρίνει σκόπιμο και ύστερα από αίτηση ενός μέρους, να αναστείλει την διαδικασία για ένα χρονικό διάστημα που το ίδιο θα καθορίσει έτσι ώστε να δώσει στο διαιτητικό δικαστήριο την ευκαιρία να συνεχίσει τη διαιτητική διαδικασία ή να προβεί σε άλλες ενέργειες που κατά την άποψη του διαιτητικού δικαστηρίου θα εξαφανίσει τους λόγους ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII. ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Άρθρο 35. Αναγνώριση και εκτέλεση

(1) Η διαιτητική απόφαση, ανεξάρτητα από την χώρα στην οποία εκδόθηκε, θα αναγνωρίζεται ως δεσμευτική και, ύστερα από έγγραφη αίτηση στο αρμόδιο δικαστήριο, θα εκτελείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Άρθρου και του Άρθρου 36.

(2) Το μέρος που στηρίζεται σε μία διαιτητική απόφαση ή που καταθέτει την αίτηση εκτέλεσής της πρέπει να προσκομίσει το πρωτότυπο της διαιτητικής απόφασης ή το αντίγραφο αυτής. Εάν η διαιτητική απόφαση δεν έχει γραφτεί στην επίσημη γλώσσα της χώρας στην οποία επικαλείται η διαιτητική απόφαση, το δικαστήριο μπορεί να ζητήσει από τον αιτούντα να προσκομίσει μια μετάφραση αυτών των εγγράφων σ' αυτήν την γλώσσα.[4]
(Το Άρθρο 35(2) τροποποιήθηκε από την Επιτροπή στη τριακοστή ένατη συνεδρίαση του 2006)

Άρθρο 36. Λόγοι απόρριψης της αίτησης αναγνώρισης ή εκτέλεσης

(1) Η αίτηση αναγνώρισης ή εκτέλεσης μιας διαιτητικής απόφασης, σε οποιαδήποτε χώρα και αν έχει εκδοθεί, μπορεί να απορριφθεί μόνο:

(α) ύστερα από αίτηση του διαδίκου εναντίον του οποίου αυτή στρέφεται, μονάχα εφόσον αυτός ο διάδικος προσκομίσει στο δικαστήριο, όπου ζητείται η αναγνώριση ή εκτέλεση, απόδειξη ότι:

(i) το συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία διαιτησίας του Άρθρου 7 δεν ήταν ικανό ή η συμφωνία διαιτησίας δεν είναι έγκυρη σύμφωνα με το δίκαιο στο οποίο τα μέρη την υπήγαγαν ή, αν δεν ορίζεται το δίκαιο, κατά το δίκαιο του Κράτους έκδοσης της διαιτητικής απόφασης, ή

(ii) το μέρος εναντίον του οποίου στρέφεται η απόφαση δεν ειδοποιήθηκε, κατά τον προσήκοντα τρόπο, για τον ορισμό διαιτητή ή για την έναρξη της διαιτητικής διαδικασίας ή για άλλο λόγο περιήλθε σε ανυπαίτια αδυναμία να προβάλει τους ισχυρισμούς του, ή

(iii) η διαιτητική απόφαση αναφέρεται σε μια διαφορά που δεν προβλέπεται ή που υπερβαίνει τους όρους της υποβολής των

4. .Οι προϋποθέσεις αυτής της παραγράφου αποσκοπούν στο να θέσουν ανώτατα όρια. Επομένως, δεν θα ήταν ενάντια στην εναρμόνιση που στοχεύει ο παρών Πρότυπος νόμος, εάν ένα Κράτος έθετε λιγότερο αυστηρές προϋποθέσεις.

μερών σε διαιτησία, ή περιέχει αποφάσεις σε θέματα πέρα από το εύρος της διαιτητικής ρήτρας ή συμφωνίας, εντούτοις, εάν οι αποφάσεις σε θέματα που υποβλήθηκαν σε διαιτησία μπορούν να διαχωριστούν απ' αυτά που δεν υποβλήθηκαν, το μέρος της διαιτητικής απόφασης που περιέχει τις αποφάσεις σε θέματα που υποβλήθηκαν σε διαιτησία μπορεί να αναγνωρισθεί και να εκτελεστεί, ή

(iv) η συγκρότηση του διαιτητικού δικαστηρίου ή η διαιτητική διαδικασία δεν ήταν σύμφωνη με τη συμφωνία των μερών, ή, αν δεν υπάρχει σχετική συμφωνία των μερών, η συγκρότηση του διαιτητικού δικαστηρίου ή η διαιτητική διαδικασία δεν ήταν σύμφωνη με το δίκαιο της χώρας του τόπου της διαιτησίας, ή

(v) η διαιτητική απόφαση δεν έχει γίνει ακόμη δεσμευτική για τα μέρη ή έχει ακυρωθεί ή ανασταλεί από ένα δικαστήριο της χώρας όπου, ή σύμφωνα με το δίκαιο της οποίας, εκδόθηκε η διαιτητική απόφαση, ή

(*β*) Αν το δικαστήριο κρίνει και αυτεπαγγέλτως ότι:

(i) το αντικείμενο της διαφοράς δεν μπορεί να υπαχθεί σε διαιτησία σύμφωνα με το δίκαιο του Κράτους αυτού, ή

(ii) η αναγνώριση ή εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης θα ήταν αντίθετη προς την δημόσια τάξη του Κράτους αυτού.

(2) Εάν εκκρεμεί η διαδικασία της αγωγής ακύρωσης ή αναστολής μιας διαιτητικής απόφασης στο δικαστήριο που αναφέρεται στην παράγραφο (1)(α)(v) του παρόντος Άρθρου, το δικαστήριο που εξετάζει την αίτηση αναγνώρισης ή εκτέλεσης μπορεί, αν το κρίνει σκόπιμο, να αναστείλει την απόφασή του και μπορεί επίσης, ύστερα από την αίτηση του μέρους που κατέθεσε την αίτηση αναγνώρισης ή εκτέλεσης της διαιτητικής απόφασης, να διατάξει το άλλο μέρος να χορηγήσει κατάλληλη εγγυοδοσία.

Περαιτέρω πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο του Διεθνούς Εμπορίου στο

<www.uncitral.org> ή κατόπιν επικοινωνίας με την Γραμματεία της Επιτροπής (UNCITRAL Secretariat):

Διεθνές Κέντρο Διαιτησίας της Βιέννης,
P.O. Box 500,
1400 Βιέννη, Αυστρία
Τηλέφωνο: +43(-1) 26060-4060 ή 4061
Φαξ: +43(-1) 26060-5813
Ηλεκτρονική διεύθυνση: uncitral@uncitral.org

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Η Σύσταση του 2006 της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο του Διεθνούς Εμπορίου

ΣΥΣΤΑΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΆΡΘΡΟΥ ΙΙ, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2, ΚΑΙ ΆΡΘΡΟΥ VII, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1, ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ, ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΣΤΗΝ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ, ΣΤΙΣ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 1958, ΌΠΩΣ ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΣΤΗΝ 39Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ 7ΗΣ ΙΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ 2006.

Η Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο,

Υπενθυμίζοντας το ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης 2205 (XXI) της 17ης Δεκεμβρίου 1966, το οποίο ίδρυσε την Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο με αντικείμενο την προώθηση της προοδευτικής εναρμόνισης και ενοποίησης του δικαίου του διεθνούς εμπορίου διαμέσου, μεταξύ άλλων, της προώθησης τρόπων και μέσων διασφάλισης μιας ομοιόμορφης ερμηνείας και εφαρμογής των διεθνών συμβάσεων και ομοιόμορφων νόμων στον τομέα του δικαίου του διεθνούς εμπορίου,

Έχοντας επίγνωση του γεγονότος ότι τα διαφορετικά νομικά, κοινωνικά και οικονομικά συστήματα του κόσμου, μαζί με τα διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης, εκπροσωπούνται στην Επιτροπή,

Υπενθυμίζοντας τις διαδοχικές αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης που επιβεβαιώνουν την αποστολή της Επιτροπής να ενεργεί ως το κεντρικό νομικό όργανο εντός του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών στον τομέα του διεθνούς εμπορικού δικαίου για το συντονισμό νομικών δραστηριοτήτων στον τομέα αυτό,

Πεπεισμένη ότι η ευρεία υιοθέτηση της Σύμβασης για την Αναγνώριση και την Εκτέλεση των Αλλοδαπών Διαιτητικών Αποφάσεων, που έγινε στην Νέα Υόρκη στις 10 Ιουνίου 1958, υπήρξε ένα σημαντικό επίτευγμα στην προώθηση του κράτους δικαίου, ιδίως στον τομέα του διεθνούς εμπορίου,

Υπενθυμίζοντας ότι η Διάσκεψη των εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων που προετοίμασαν και επέτρεψαν την έναρξη της διαδικασίας υπογραφής της Σύμβασης ενέκρινε ένα ψήφισμα, το οποίο ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι η Διάσκεψη « θεωρεί ότι η μεγαλύτερη ομοιομορφία των εθνικών νομοθεσιών περί διαιτησίας θα προωθούσε την αποτελεσματικότητα της διαιτησίας για την διευθέτηση των ιδιωτικών διαφορών »,

Έχοντας κατά νου τις διαφορετικές ερμηνείες των τυπικών προϋποθέσεων σύμφωνα με την Σύμβαση που προκύπτουν εν μέρει από τις διαφορές της έκφρασης μεταξύ των πέντε εξίσου αυθεντικών κειμένων της Σύμβασης,

Λαμβάνοντας υπόψη το Άρθρο VII, παράγραφος 1, της Σύμβασης, σκοπός του οποίου είναι να καταστεί δυνατή η εκτέλεση των αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, ιδίως με την αναγνώριση του δικαιώματος οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου μέρους να επικαλεστεί τον νόμο ή τις συνθήκες της χώρας, στην οποία γίνεται επίκληση της διαιτητικής απόφασης, ακόμη και όταν τέτοιοι νόμοι ή συνθήκες προσφέρουν ένα καθεστώς ευνοϊκότερο απ' αυτό της Σύμβασης,

Λαμβάνοντας υπόψη την ευρεία χρήση του ηλεκτρονικού εμπορίου,

Λαμβάνοντας υπόψη τα διεθνή νομικά κείμενα, όπως τον Πρότυπο Νόμο της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο του Διεθνούς Εμπορίου για την Διεθνή Εμπορική Διαιτησία του 1985, όπως αναθεωρήθηκε αργότερα, ιδίως όσον αφορά το Άρθρο 7, το Πρότυπο

Νόμο της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο του Διεθνούς Εμπορίου για το Ηλεκτρονικό Εμπόριο, το Πρότυπο Νόμο της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο του Διεθνούς Εμπορίου για τις Ηλεκτρονικές Υπογραφές και τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τη Χρήση των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών σε Διεθνείς Συμβάσεις,

Λαμβάνοντας επίσης υπόψη την θέσπιση της εθνικής νομοθεσίας, καθώς και νομολογίας, που είναι ευνοϊκότερες από την Σύμβαση σε σχέση με την τυπική προϋπόθεση που διέπει τις συμφωνίες διαιτησίας, τη διαδικασία διαιτησίας και την εκτέλεση των διαιτητικών αποφάσεων,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι, ερμηνεύοντας την Σύμβαση, πρέπει να δοθεί προσοχή στην ανάγκη για την προώθηση της αναγνώρισης και της εκτέλεσης των διαιτητικών αποφάσεων,

1. *Συνιστά* ότι το Άρθρο ΙΙ, παράγραφος 2, της Σύμβασης για την Αναγνώριση και την Εκτέλεση των Αλλοδαπών Διαιτητικών Αποφάσεων, που έγινε στην Νέα Υόρκη, στις 10 Ιουνίου 1958, πρέπει να εφαρμόζεται αναγνωρίζοντας ότι οι περιπτώσεις που περιγράφονται σ' αυτό δεν ορίζονται με εξαντλητικό τρόπο,

2. *Συνιστά, επίσης,* ότι το Άρθρο VII, παράγραφος 1, της Σύμβασης για την Αναγνώριση και την Εκτέλεση των Αλλοδαπών Διαιτητικών Αποφάσεων, που έγινε στην Νέα Υόρκη, στις 10 Ιουνίου 1958, πρέπει να εφαρμόζεται για να επιτρέπει σε κάθε ενδιαφερόμενο μέρος να επικαλεστεί τα δικαιώματα που μπορεί να έχει, σύμφωνα με το νόμο ή τις συνθήκες της χώρας στην οποία γίνεται επίκληση μιας συμφωνίας διαιτησίας, για να επιδιώκει την αναγνώριση της εγκυρότητας της εν λόγω συμφωνίας διαιτησίας.

Περαιτέρω πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο του Διεθνούς Εμπορίου στο

<www.uncitral.org> ή κατόπιν επικοινωνίας με την Γραμματεία της Επιτροπής (UNCITRAL Secretariat):

Διεθνές Κέντρο Διαιτησίας της Βιέννης,
P.O. Box 500,
1400 Βιέννη, Αυστρία
Τηλέφωνο: +43-(1) 26060-4060 ή 4061
Φαξ: +43 (-1) 26060-5813
Ηλεκτρονική διεύθυνση: uncitral@uncitral.org

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Διαδικτυακές Πηγές

Η νομολογία σχετικά με την Σύμβαση της Νέας Υόρκης μπορεί να αναζητηθεί στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα του ICCA:

<www.arbitration-icca.org>

Η ιστοσελίδα είναι δωρεάν. Περιέχει μία λίστα με περισσότερες από 3.000 δικαστικές αποφάσεις που εφαρμόζουν την Σύμβαση και που έχουν δημοσιευθεί από το 1976 στην κύρια ηγετική δημοσίευση σ' αυτόν τον τομέα, το *Yearbook Commercial Arbitration* του ICCA. Οι αποφάσεις κατατάσσονται σε πίνακα με βάση το Άρθρο της Σύμβασης και το θέμα. Οι ίδιες οι αποφάσεις δημοσιεύονται στους τόμους του *Yearbook* και είναι επίσης διαθέσιμες με συνδρομή στη βάση δεδομένων του KluwerArbitration στο <www.kluwerarbitration.com>. Όλες οι πηγές σ' αυτή την βάση δεδομένων είναι πλήρως αναζητήσιμες μέσα από μια ποικιλία εργαλείων αναζήτησης.

Η νομολογία σχετικά με την Σύμβαση μπορεί επίσης να αναζητηθεί στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα της Σύμβασης της Νέας Υόρκης του Πανεπιστημίου του Μαϊάμι, των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής:

<www.newyorkconvention.org>

Η ιστοσελίδα είναι δωρεάν. Περιέχει επίσης μία λίστα με τις αποφάσεις της Σύμβασης που έχουν δημοσιευθεί στο *Yearbook* από το 1976, καταταγμένες σε πίνακα με βάση το Άρθρο και το θέμα, καθώς και

- τα αυθεντικά κείμενα της Σύμβασης της Νέας Υόρκης,
- τις μεταφράσεις της Σύμβασης σε διάφορες γλώσσες,
- τα σχόλια από τον Καθηγητή Albert Jan van den Berg,
- τον κατάλογο των Συμβαλλομένων Κρατών.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ